

فیۆدۆر دۆستوڤسکی

تاوان و سزا

وهرگیرانی: رهووف بیگهره

مالپه‌ری پی دی ئیف
PDF 4 Kurd

مالپەری پی دی ئیڤ
PDF 4 Kurd

بەشی سییەم

۱
 ۱. راسکولنيكوف كەمىك راست بوۋەوۈ و لەسەر قەنەفەكە دانىشت،
 لەسەرخۇ بە دەستى ئاماژەى بۇ رازومىخىن كىرد تا لافاۋى ھەستى
 پىر و شەۋقى ئاگرىنى نەگونجانى خۇى بەرانبەر بە دايك و خوشكى
 بوەستىنىت، ئىنجا دەستى ھەردوۋكىيانى گىرت، نىزىكەى دوو دەقىقە بە
 يىدەنگى، تەماشاي ھەر يەككىيانى كىرد. دايكى لە پروانىنەكەى ترسا، لە
 نىگاكدە سۆزىكى گەۋرەى بەسۈى، لە ھەمان كاتدا بىجۈۋلە و
 شىتەنە، دەبىنرا، پولخىرىا ئەلىكساندروۋنا كەۋتە گىران، ئاۋدوتيا
 رومانوۋنا رەنگى پەرىبوۋ، دەستى لە ناۋ دەستى كاكيا دەلەرزى.
 راسكولنيكوف بە دەنگىكى ناسەقامگىرەۋە و ئاماژە بە رازومىخىن
 وتى:

- لە گەلىا برۋنەۋە بۇ مالى.. تا بەيانى، بەيانى ھەموو شتىك.. دەمىكە
 گەشتوون؟

پولخىرىا ئىفانوۋنا ۋەلامى دايەۋە:

- ئەم ئىۋارەى، رۇدىا، شەمەندەفەرەكە زۇر زۇر دواكەۋت، بەلام
 رۇدىا، من بە ھىچ جۇرىك ئىستاتۇ بەجى ناھىلم، من ئەمشەۋلاى
 تۇ..

پاسکولنيكوڦ دهستی ږاوه شاند و به توورپه ييه وه وتی:

- ئازارم مه دهن.

ږازوميخين هاواری کرد:

- من لای دهمينمه وه، دهقيقه يه ک چييه به جيی ناهيلم، ميوانه کان چاويان دهردهات، خواي دهرکړد سهریان به ديواردا دهکيتشا، مامهم مشوريان دهخوات.

پولخیريا ئيقانوڦنا توند دهستی ږازوميخيني گوشي و وتی:

- نازانم چوون سوپاست بکه م!

به لام پاسکولنيكوڦ ديسان قسه ي پيږي و به توورپه ييه وه وتی:

- من ناتوانم، ناتوانم، ئازارم مه دهن، به سه، ږوون. ناتوانم..

دونيا به ترسه وه، به هيوري و له بهر خو يه وه وتی:

- دايکه گيان با ږوون، هيچ نه بيت با دهقيقه يه ک له ژووره که بچينه

دهره وه، نه گهر وانه که ين دياره دهمانه وييت بيکوژين.

پولخیريا ئيقانوڦنا دهستی به گريان کرد و وتی:

- يه غني دواي سي ساليش نابيت بيييم؟

ديسانه وه پاسکولنيكوڦ بيدهنگي کردن:

- ږاوه ستن، قسه م پيمه ږن، پيده چيت بيرم لای خو م نه بيت.. ئايا

لوژينتان ديووه؟

- نا ږوديا، به لام له هاتنمان ئاگاداره.

به که ميک دوودلييه وه پولخیريا ئيقانوڦنا له سهری ږوشت:

- بيستان پيتر پتروقيچ گهره يي نواندووه و نه مږو سهری ليداويت.

- به لي.. گهره يي نواندووه! دنيا، به لوژينم وت نه گهر نه مجاره

بيته وه له پليکانه کانه وه ده يخمه خواري، دهرمکرد.

- ږوديا، تو چي دهلييت! دياره.. تو ناته ویت بللی که...

وهلی پولخیریا ئیقانوڅنا که به ترسه وه قسه ی دهست پیکرد، تهماشای
دونیای کرد و بیدهنگ بوو. ئاقدوتیا ږومانوڅنا له کاکي ږاما و
چاوه ږوانی قسه ی تری بوو، ههردوو ژنه که ئاگاداری شه ږه که بوون،
ناستاسیا تا ئه و جیگایه ی خوی تی گه یشتبوو، هه موو ږووداوه که ی
بو گيږابوونه وه، ههردووکیان سه رسامی و شپږزه یی ږرستی
ږریبوون.

ږاسکولنیکوڅ به نارېحه تییه وه به رده وام بوو:

- دونیا، من ئه م شووکردنه ی تو م ناویت، بویه ده بیت له به یانی
زووتر نییه به لوژین بللی که تو ناته ویت، بو کوی ده چیت با بچیت..
پولخیریا ئیقانوڅنا هاواری کرد:

- ئای خودایا!

ئاقدوتیا ږومانوڅنا به تووره ییه که وه که زوو جله وی گرت وتی:

- کاکه، تو بیر له وه بکه ره وه که ده لییت.

دوایی له سه رخو وتی:

- له وه ناچیت ته ندروستیت باش بیت، ږهنگه نه خوش بیت.

- وږینه ده که م؟ وا نییه؟ نا.. تو له بهر خاتری من ده بیته ژنی لوژین،

وهلی من قوربانیم ناویت، بویه نامه یه ک بو به یانی ئاماده بکه، نامه ی

ږه تکرده وه، خویشم ده یخوینمه وه، ته واو.

کچه دلشکاوه که هاواری لیته ستا:

- ناتوانم کاری وا بکه م! به چ هه قیک..

دایکه به ترسه وه ږووی له کچه که ی کرد و به په له وتی:

- دونیا گیان، تویش تووږه یت، به سیه تی، سبه ی.. ئه ی تو نابینیت..

وايش چاکتره که ږوین.

رازومیخین که هیشتا سهرخۆش بوو، به دهنگی بهرز وتی:

- وړینه دهکات! ته گینا چۆن پرکیشی دهکات!.. به یانی هه موو ئەم گهوجایه تییا نه ی له سهردا نامینیت.. به لام ئەمړۆ به راستی لۆژینی دهرکرد، ئەمه وایه، به لئ، ئەویش هه ر تووړه بوو، لیږه دا قسه ی کرد، به خۆیدا هه لده دا، پاشانیش کلکی نایه ناوگه لئ و بۆی دهرچوو. پولخیریا ئەلیکساندروڤنا هاواری کرد:

- که واته ئەمه راسته؟

دونیا به سۆزیکه وه وتی:

- کاکه تا به یانی، ده ی دایه گیان.. خوات له گه ل ږودیا.

به لام ږاسکۆلنیکۆف به هه موو توانایه وه دوو باره ی کرده وه:

- گویت لیمه خوشکئ؟ من وړینه ناکه م، ئەم زه ماوه نده سووک و ږسوا ییه، قهیدی نییه با من ږسوا بم، به لام تۆ، نابیت.. یه کیگمان به سه.. هه رچه نده من ږسوام، به لام ئەو خوشکه به خوشک نازانم، یا من، یا لۆژین، فهرموو ږړۆن..

رازومیخین قیژاندی:

- ئاخر، بۆ تۆ شیت بوویت، زالم!

ږاسکۆلنیکۆف ئیتر وه لامی نه داوه، ږهنگه هه ر توانای وه لامدانه وه یشی نه بوو بیت، له سهر قه نه فه که ږاکشا، به وپه ږی بیه یزیه وه ږووی خۆی کرده دیواره که. ئاڤدوتیا ږومانوڤنا ماتیگرانه سه رنجیکئ رازومیخینی دا. چاوه ږه شهکانی ږروسکه یه کیان دا، رازومیخین ته نانه ت له و نیگایه خه جلی. پولخیریا ئەلیکساندروڤنا یش وهک یه کیک ږروسکه ی بهرکه وت بیت، له شوینی خۆیدا وشک بوو، نائومیدانه زۆر به ئەسپایی به ږاسکۆلنیکۆفی وت:

- من به هیچ جوریک نارپوم، لیږه بۆ خوم له سووچیکدا.. دەمینمه وه..
تۆ دونیا بگه یه نه.

پازومیخینیش ھەر لەسەرخۆ، بەلام زۆر بە توورەیی وتی:
- تۆیش ھەموو شتەکان دەشیۆینیت! ھیچ نەبیت با برۆینە تارمە
لای پلیکانەکان، ناستاسیا چرایەک داگیرسینە، سویند دەخۆم..

که به رهو لای پلیکانه کان دهچوون بهردهوام بوو لهسه ر قسه کانی:
- ... له وه دابوو له من و پزیشکه که بدات، دهزانن؟ هر خودی
پزیشکه که! تهنانه ت ئه و زوو خوی به دهسته وه دا، بو ئه وهی ئه م
زیاتر رک نه یگریت، رۆیشت، من بو ئاگالییوونی له خواره وه مامه وه،
که چی جلی له بهرکرد و بوی ده رچوو، ئیستایش ئه گهر توو رهی
بکه ن، هه لدیت، هر ئه مشه و.. ده شی به لایه ک به سه ر خوی به ینیت..

- ٺهڻي هاوار توڻي چي دهلييت!

- پاشان هه رگیز بۆ ئافدوتیا ناشیت له ژووریکێ کرێگرتهدا به بی تو به ته نیا بیته. بیر بکه ره وه له چ شوینیک گیرساونه ته وه، ئاخر نه و پیتهر پتروقیچه به دره گهزه نهیتوانی شوینیکێ چاکترتان بۆ بگریت؟ به لام دهزانیت، من که میک سه رخۆشم، بۆیه جوینم دا، گوێ مه ده ری. بولخیریا نه لیکساندروفا جهختی کرد:

- دهچمه لای خاوهن مالّه که ی ئیره، لیی دهپاریمه وه بۆ ئه مشه و سووچیک بداته من و دونیا، من ناتوانم بهم حاله وه به جیی بهیلم، ناتوانم.

به دهم قسه کانه وه، له يه که مين قالدرمه دا، راست پووبه رووی دهرگای
ژووری خاوهن ماله که وهستا بوون، ناستاسیا له قالدرمه ی خوارتردا
پيگه ی بو پووناک ده کردنه وه. رازوميخين له راده به دهر هه لچوو بوو.
پيش نيو سه عات، نه و کاته ی راسکولنيکوڤي به ره و مال ده هيتايه وه،

هه‌رچه‌نده گه‌لیک زۆرب‌لیی کرد و خۆیشی به‌مه‌ی ده‌زانی، به‌لام
 له‌گه‌ل ئه‌وه‌یشدا که زۆری خواردبووه‌وه، ته‌واو ئاگای له‌ خۆی بوو،
 که‌چی ئیستا د‌لی خۆش بوو، وا ده‌هاته به‌رچاو که خواردنه‌وه‌که
 دوو‌قات کاری لیک‌ردووه. له‌گه‌ل دوو خانمه‌که‌دا وه‌ستابوو، ده‌ستی
 هه‌ردوو‌کیانی خستبووه ناو ده‌ستی خۆیه‌وه و به‌ پاساوی زۆر
 قه‌ناعه‌ت‌پیکه‌ره‌وه ئامۆژگاری ده‌کردن، بۆ ئه‌وه‌یش که زیاتر بر‌وای
 پ‌ییکه‌ن، له‌ د‌وای هه‌ر وشه‌یه‌که‌وه ده‌ستی هه‌ردوو‌کیانی له‌ ناو
 ده‌ستی خۆیدا وا وه‌ک مه‌نگه‌نه ده‌گوشی، که ئازاری پ‌ی‌ده‌گه‌ياندن، به
 هه‌ردوو چا‌و‌یشی خه‌ریک بوو ئا‌قدوتیا ر‌ومانو‌فنا هه‌ل‌لووشیت، ه‌یچ
 شه‌رم‌یشی له‌و کاره‌ی نه‌ده‌کرد. ژنه‌کان له‌ تاو ئی‌شی ده‌ستی‌ان
 هه‌ندیک‌جار ده‌ستی‌ان له‌ ناو ده‌سته گه‌وره و ر‌ه‌قه‌له‌کانی ده‌رده‌ه‌ینا،
 به‌لام ئه‌و نه‌ک ته‌نیا گو‌یی پ‌ینه‌ده‌دا، به‌ل‌کو تا ده‌هات زیاتر بۆ لای
 خۆی ر‌ایده‌ک‌یشان، ئه‌گه‌ر ئه‌وان فه‌رمانیان پ‌ی‌دایه که له‌به‌ر خاتری
 ئه‌وان خۆی له‌ پ‌لیکانه‌کان بخاته خ‌واری، به‌ب‌ی سی‌ودوو ملی بۆ
 ده‌دان.

پ‌ولخ‌یریا ئه‌لیک‌ساندرو‌فنا که نو‌ق‌می ب‌یر‌کردنه‌وه بوو له‌ ر‌ود‌یای
 ئازیزی و ته‌واو ب‌یحه‌وسه‌له بوو. هه‌ر چه‌نده هه‌ستی ده‌کرد که ئه‌م
 ک‌ور‌ه گه‌نجه له‌راده‌به‌ده‌ر د‌ل‌س‌ۆزی به‌خه‌رج ده‌دات و زیاده‌ر‌و‌یی
 له‌ده‌ست گو‌شینیا ده‌کات، وه‌ل‌ی له‌به‌ر ئه‌وه‌ی بۆ ئه‌و ر‌زگار‌که‌ربوو،
 بۆیه نه‌یده‌ویست گو‌ی به‌و شتانه‌ بدات و ورده‌کاریی تیا ب‌کات. به‌لام
 ئا‌قدوتیا ر‌ومانو‌فنا، له‌گه‌ل بوونی هه‌مان ئه‌و نیکه‌رانییه‌دا که له‌ دایک‌یا
 هه‌بوو، هه‌رچه‌نده نه‌ده‌ترسا، به‌لام ر‌وانینه‌کانی هاو‌ر‌پ‌ی برا‌که‌ی که
 ئا‌گریان ل‌یده‌بووه‌وه، سه‌رسامی و تا ر‌اده‌یه‌ک ترسی ل‌ین‌یشاندبوو،
 ته‌نیا پ‌شتی به‌و ق‌سانه قایم بوو، که ناستاسیا ده‌رباره‌ی ئه‌م پ‌یاوه

ترسناکه کردبووی، هر ئه وهیش ریگهی ئه وهی لیگرتبوو که دهستی دایکی بگریت و له تاو رازومیخین ههلبیت. ههروه ها دهیشیزانی که تازه ههلاتن له دهستی دادیک نادات، سه ره ئه نجام دوا ی ده دهقیقه که میک هیور بووه وه، چونکه له تایبه تمه ندیه تی رازومیخین به ئاگا هات که هه رچییه کی له دلدایه، ئیتر له هر حالیکدا بیت، هه مووی ئاشکرا دهکات، بویه هه رکه سیک سه روکاری له گه لدا بووایه، زور زوو دهیزانی کییه و چی دهکات.

رازومیخین له کاتیکدا که دلنایی به پولخیریا ئه لیکساندروفتا ده به خشی، هاواری کرد:

- هه رگیز نابیت لای خاوه ن ماله که بمیننه وه، ئه وه کاری کرده نییه، ئه گه رچی تو دایکیت، وه لی ئه گه ر بمینیته وه، به ته واوی شیت ده بیت. ئه وسا خوا خوی ده زانیت چی پوو ده دات. گوئ بگره، بزانه چی ده که م: ئیستا ناستاسیا لای داده نیشیت و من ئیوه ده گه یه نمه ماله وه، چونکه ئیوه دوو ئافره تن و ناتوانن به ته نیا به کولاناندا برۆن، ئیمه له م باره یه وه له پتروزبورگا.. به کورتی، گرنگ نییه! که ئیوه م گه یاند، به راکردن ده گه ریمه وه ئیره و دوا ی چاره که سه عاتیک، به لینی شه ره فتان ده ده می، دیسان ده گه ریمه وه لاتان و له چاکی و خراپی راسکولنیکو ف ئاگادارتان ده که مه وه، پاشان، گوئ بگرن، له لای ئیوه وه یه کسه ر ده رۆمه وه ماله که ی خۆم، میوانم هه یه، هه موویان سه رخۆشن، زوسیموف هه لده گرم، ئه و پزیشکه یه که چاره ی دهکات و ئیستا له ماله که ی مندایه، ئه و سه رخۆش نییه، قهت ناخواته وه، ئه یبه م بو لای رودیا و دوا یی هه ردوو کمان دینه لاتان، به م جو ره ئیوه له ماوه ی سه عاتیکدا دوو جار هه والی ده زانن و له خودی پزیشکه که یشی ده بیستن، هر پوو به پوو له خودی پزیشکه که، نه ک

ترسناکه کردبووی، هەر ئهوه‌هیش پێگهی ئهوه‌ی لیگرتبوو که دهستی دایکی بگریّت و له‌تاو پازومیخین هه‌لبێت. هه‌روه‌ها ده‌شیزانی که تازه‌هه‌لاتن له‌ دهستی دادیک نادات، سه‌رئه‌نجام دوا‌ی ده‌ ده‌قیقه که‌میک هێور بووه‌وه، چونکه له‌ تایبه‌تمه‌ندییه‌تی پازومیخین به‌ئاگا هات که هه‌رچه‌کی له‌ دلدایه، ئیتر له‌ هه‌ر حالیکدا بێت، هه‌مووی ئاشکرا ده‌کات، بۆیه هه‌رکه‌سیک سه‌روکاری له‌گه‌لدا بووایه، زۆر زوو ده‌یزانی کێیه و چی ده‌کات.

پازومیخین له‌ کاتیکدا که دلنیا‌یی به‌ پو‌لخیریا ئه‌لیکساندروفتنا ده‌به‌خشی، هاواری کرد:

- هه‌رگیز نابێت لای خاوه‌ن ماله‌که به‌مێنه‌وه، ئه‌وه کاری کرده نییه، ئه‌گه‌رچی تو دایکیت، وه‌لی ئه‌گه‌ر به‌مێنیه‌وه، به‌ ته‌واوی شیت ده‌بێت. ئه‌وسا خوا خۆی ده‌زانیت چی پوو ده‌دات. گوێ بگره، بزانه چی ده‌که‌م: ئیستا ناستاسیا لای داده‌نیشیت و من ئیوه ده‌گه‌یه‌نمه ماله‌وه، چونکه ئیوه دوو ئافره‌تن و ناتوانن به‌ ته‌نیا به‌ کۆلانا‌ندا برۆن، ئیمه له‌م باره‌یه‌وه له‌ پتروزبورگا.. به‌ کورتی، گرنگ نییه! که ئیوه‌م گه‌یاند، به‌ پاکردن ده‌گه‌ریمه‌وه ئیره و دوا‌ی چاره‌که‌سه‌عاتیک، به‌لێنی شه‌ره‌فتان ده‌ده‌م، دیسان ده‌گه‌ریمه‌وه لاتان و له‌ چاکی و خراپیی پاسکۆلنیکۆف ئاگادارتان ده‌که‌مه‌وه، پاشان، گوێ بگرن، له‌لای ئیوه‌وه یه‌کسه‌ر ده‌پۆمه‌وه ماله‌که‌ی خۆم، میوانم هه‌یه، هه‌موویان سه‌رخۆشن، زوسیموف هه‌لده‌گرم، ئه‌و پزیشکه‌یه که چاره‌ی ده‌کات و ئیستا له‌ ماله‌که‌ی مندایه، ئه‌و سه‌رخۆش نییه، قه‌ت ناخواته‌وه، ئه‌یه‌م بۆ لای پودیا و دوا‌یی هه‌ردوو‌کمان دێینه لاتان، به‌م جو‌ره ئیوه له‌ ماوه‌ی سه‌عاتیکدا دووجار هه‌والی ده‌زانن و له‌ خودی پزیشکه‌که‌یشی ده‌بیستن، هه‌ر پو‌وبه‌پوو له‌ خودی پزیشکه‌که، نه‌ک

له من، خۆتان لێی بپرسن، ئه‌گهر باری ته‌ندروستی خراپ بوو، سوێند ده‌خۆم خۆم ده‌تانه‌ینمه‌ ئێره‌ و ئه‌گهر باشیش بوو، بۆ خۆتان بخه‌ون، وه‌لێ من هه‌موو شه‌وه‌که‌ هه‌ر لێره‌ ده‌مینمه‌وه‌. له‌ تارمه‌که‌دا، ئه‌و پێی نازانیت، به‌ زوسیموفیش ده‌لیم لای خاوه‌ن ماله‌که‌ بمینیته‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی له‌به‌رده‌ستا بیت، باشه‌، چی بۆ ئه‌و باشتره‌ ئێوه‌ یان پزیشک؟ بێگومان پزیشک به‌که‌لکتره‌، باشه‌ ده‌ی، برۆن بۆ ماله‌وه‌، لای خاوه‌ن مال هه‌ر نابیت، ره‌نگه‌ بۆ من به‌یلت، به‌لام بۆ تو نا، چونکه‌.. چونکه‌ ژنیکی گه‌لۆره‌، ئه‌و به‌نیسه‌ت ئاقدوتیا رومانوڤناوه‌، ته‌نانه‌ت ئه‌گهر راست ده‌ویت، ئێره‌یی به‌ تۆیش ده‌بات.. بێگومان ئاقدوتیا ئه‌وه‌ هه‌ر نه‌یکردبیت، ژنیکی زۆر سه‌یره‌، به‌لام منیش هه‌ر گه‌مژه‌م.. قیروسیا! با برۆین، بروام پێده‌که‌ن؟ ها! بروام پێده‌که‌ن یان نا؟

ئاقدوتیا رومانوڤنا وتی:

- دایکه‌ گیان، بێگومان ئه‌وه‌ی که‌ ده‌یلت به‌جیی ده‌هینیت، ئه‌وه‌ به‌لینی خۆیه‌تی، تا ئیستا ئه‌و کاکمی رزگار کردووه‌، ئه‌گهر راست بیت و پزیشکه‌که‌ به‌وه‌ قایل بیت، که‌ شه‌و لێره‌ بمینیته‌وه‌، ئیدی چی له‌وه‌ باشتر ده‌بیت؟

رازومیخین به‌ده‌م ده‌ستوده‌مخۆشییه‌وه‌ هاواری لیه‌هه‌ستا:

- تۆ.. تۆ لیم تیده‌گه‌یت، چونکه‌ تۆ فریشته‌یت، با برۆین، ناستاسیا هه‌ر ئیستا برۆ سه‌ره‌وه‌ و لای دابنیشه‌، چراکه‌ دابگیرسینه‌، چاره‌کیکی تر ده‌گه‌ریمه‌وه‌..

هه‌رچه‌نده‌ پولخیریا ئه‌لیکساندروڤنا قه‌ناعه‌تی ته‌واوی نه‌کردبوو، به‌لام جه‌ختیشی نه‌کرد، رازومیخین ژیربالی هه‌ردووکیانی گرت و به‌ پلیکانه‌کاندا هینانیه‌ خوارێ، ده‌بیت ئه‌وه‌یش بلین که‌ پولخیریا

ئەلېكساندروڤنا تا رادەيەك لە رازومېخين ھەر دۇنيا نەبوو، بە خۆي دەوت: "ئەگەرچى دلسۆز و زىرەكە، بەلام تۆ بلىي بتوانىت بەلئىنەكەي بەجى بىنىت؟ ئەمەيش بەم حالەتەوہ کہ تىايەتى!"

رازومېخين لەوہ گەيشت کہ پولخىريا ئەلېكساندروڤنا چى لە دلدايە. بە ھەنگاوہ فراوانەکانى، بەبى ئەوہى ئاگادارى ئەوہ بىت کہ خانمەکان بە زەحمەت دەيانتوانى پىي بگەن، کەوتە سەر شوستەکە، بۆ ئەوہى بىرکردنەوہکانى پولخىريا ئەلېكساندروڤنايش لەکار بخت، وتى:

- بەلى، تىدەگەم، تۆ بىر لەوہ دەکەيتەوہ کہ من لە چ حالئىکدام! بىخود، يەعنى من سەرخۆشم، بەلام کىشەکە لەمەدا نىيە، من مەستى شەراب نىم، بەلکو بىنىنى ئىوہ سەرخۆشى کردووم، وەلى گرنگ نىيە، گويم پىمەدەن، درۆ دەکەم، من شايستەي ئىوہ نىم، بە ھىچ جورىک شايستەي ئىوہ نىم، ھەر ئەوہندەي ئىوہم گەياند، راست دەچمە سەر جوگاکە و دووجام ئاو بەسەرما دەکەم و ھەموو شتىک تەواو دەبىت. ئەگەر دەزانن من ھەردووکتانم چەند خۆش دەوئىت! پىمەکەنن، توورە مەبن، لە ھەموو کەس توورە بن، بەلام لە من نا، من ھاورپى ئەوم، کەواتە ھاورپى ئىوہىشم، من وام دەوئىت.. من دەمىکە ئەم ھەستەم ھەيە.. سالىک لەمەوبەر ھەر لەم کاتەدا.. وەلى نا، ھەرگىز لەمەوپىش ئەو ھەستەم نەبووہ، چونکە ئىوہ وەک لە ئاسمان کەوتىتەنە خوارەوہ وایە، بە کورتى، من ئەمشەو ھەرگىز نانووم.. زوسىموف لەوہ دەترسا کہ روديا شىت بىت.. بۆيە نابىت بىوروژىنين..

دايک ھاوارى کرد:

- تۆ دەلىي چى!

ئافدوتيا رومانوڤنا زۆر ترسا، پرسى:

- به راست پزیشک وای وت؟

- وتی، وهلی راست نییه، هیچ راست نییه، تهنانهت دهرمانیکی دایه،
توزیک بوو، خۆم بینیم، ئەو کاته بوو که ئیوه گه‌یشتن.. ئاه.. خۆزگا
ئیوه سبه‌ی بگه‌یشتنایه، باش بوو ئیمه‌ رو‌یشتین، سه‌عاتیکی تر
خودی زوسیموف هه‌والی ته‌واوتان ده‌داتی. هیچ سه‌رخۆش نییه،
منیش مه‌ست نابم.. به‌لام بۆ ئەوه‌ندهم خواردۆته‌وه، که سه‌رخۆش
بم؟ له‌به‌ر ئەوه‌ی ئەو نه‌حله‌تیانه کیشامیانه ناو قسه‌وه، ئاخر، من
بریارم دابوو ئیتر خۆم نه‌خه‌مه ناو بی‌نه‌وه‌رده‌ی گه‌توگۆوه.. قسه‌ی
هیند بی‌مانا ده‌که‌ن! خه‌ریک بوو ده‌ست بده‌مه‌ یه‌خه‌یان. من مامه‌م
وه‌ک سه‌رو‌ک له‌وی دانا.. سه‌رو‌کی دانیشته‌که، باوه‌ر بکه‌ن، ئەوان
ده‌خوازن مرو‌ف هیچ که‌سایه‌تییه‌کی خۆی نه‌بی‌ت، ئەمه‌ به‌ پیشکه‌وتن
داده‌نین، هه‌موو هه‌ولیکیان بۆ ئەوه‌یه که مرو‌ف له‌ خۆی نه‌چیت، له
هه‌موو شتیک که‌متر له‌ هه‌قیقه‌تی خۆی بچیت، ئەمه‌یش لای ئەوان
گه‌وره‌ترین پیشکه‌وته. خۆزگا هه‌ر هیچ نه‌بووایه‌ درۆکانیشیان به
شیوازیکی زۆر تایبه‌ت ده‌ربهریایه، به‌لام.. پولخیریا ئەلیکساندروفا به
شه‌رمه‌وه قسه‌کانی پی‌یری و وتی:

- گو‌ی بگره‌..

وه‌لی قسه‌پی‌یرینه‌که ئەوه‌نده‌ی تر ئاگری له‌ لاوه‌که به‌ردا، رازومیخین
به‌ ده‌نگی به‌رزتر نه‌راندی:

- تو چۆنی بیر لیده‌که‌یته‌وه؟ تو واده‌زانیت من بۆیه ئەمانه ده‌لیم،
چونکه ئەوان درۆیان کردوو! نا، من ئەوانه‌م خۆش ده‌ویت، که درۆ
ده‌که‌ن، درۆ یه‌که‌م تایبه‌تمه‌ندی مرو‌فه که له‌ هه‌موو گیانداره‌کانی
تری جیا ده‌کاته‌وه. به‌ درۆ ده‌گه‌یته‌ راستی! من بۆیه مرو‌قم، چونکه
درۆ ده‌که‌م، هه‌رگیز که‌س نه‌گه‌یشتۆته راستی ئەگه‌ر چوارده‌ جار یان

پەنگە سەدوچواردە جار درۆى نەکردىت، ئەمەيش شايانى
 رېزلىگرتنە، بەلام، ئىمە ناتوانىن درۆكانىشمان بەپىي ئەقلى خۇمان
 بگەين، درۆم لەگەلدا بگە، بەلام درۆى خۆت بگە و منىش ئەو كاتە
 ماچت دەكەم، درۆكردن بە شىوازى خۆت، لەو ھەقىقەتە چاكتەرە كە
 لاسايىكردنەوھى خەلكى تر بىت. لە يەكەمياندا تۆ مروقى، لە دووھمدا
 تۆ تەنيا تووتىيەكيت. راستى ھەرگىز لەناو ناچىت، بەلام دەشىت ژيان
 لەناو بچىت. لەم بارەيەوھە نموونە زۆرە، باشە، ئاخىر ئىستا ئىمە چىن؟
 ئىمە ھەموومان، ھەموومان بەبى ئاوارتەيەك، لەبارەي زانست،
 كولتور، بىر و ئايدىيولۆژى، ئارەزوو، قوتابخانەي ئازادىخوازى،
 ئەقلى، ئەزموون و ھەموو شتىك، ھەموو شتىك، ھەموو شتىك. ئىمە
 ھىشتا لە پۆلە سەرەتايىيەكانى خويندنگادىن. ھەزمان بە ئەقلى
 خەلكانى ترە، پىي راھاتووين، وا نىيە! راست دەكەم؟
 ھەر بەم جۆرە بەدەم ھاوار و دەنگەدەنگەوھە دەستى خانمەكانى لە
 ناو دەستى خۆيدا توند دەگوشى و دەيوتەوھە:
 - وا نىيە؟

پولخىريا ئەلىكساندروڤناي داماو وتى:

- خودايا.. من نازانم.

ئافدوتيا رومانوڤنا بە ويقارەوھە وتى:

- واىە، واىە، ھەرچەندە من لە گشت شتەكاندا لەگەلتا نىم.

لە پرىكدا، رازومىخىن ئەمەندە توند دەستى گوشى، كە ھاوارى
 لىھەستا.

رازومىخىن بە خوشى و پىزانىنەوھە وتى:

- وایه؟ تۆ ده لینی وایه؟ به لām تۆ.. تۆ سه رچاوه ی چاکی، پاکی، هزر و.. که مالیت، بیته ده ست، ده ی.. تۆیش بیته ده ست، ده مه ویت له به رده متانا کړنووش به رم و هه ز ئیستا ده سته کانیشتان ماچ بکه م. هه ر له ناوه راستی پیاده ریکه دا که خوشبه ختانه له و کاته دا ته واو چۆل بوو، به چۆکدا هات.

پولخیریا ئه لیکساندروفتا که بیتاقه تییه که ی گه یشتبوووه ئه وپه ری، هاواری لیکرد:

- به سه، تکایه، تۆ چی ده که یت؟

دونیایش هه ر به نیگه رانی و پیکه نینه وه وتی:

- هه سته، هه سته!

- هه رگیز هه لناستم، ئیوه ده ستتانم بده نی. ئاوا، باشه، به سه، هه ستام، برۆین. من لیبوکیکی بیچاره م، من شایسته ی ئیوه نیم، مه ست و شه رمه زارم.. شایانی ئه وه نیم ئیوه م خوش بویت، به لām کړنووش بۆ بردنتان ئه رکی هه موو که سیکه، به مه رجیک ئاژهل نه بیته، منیش کړنووشم بۆ بردن.. باشه، ئه وه یش ژووره که تانه، هیچ نه بیته رادیون له م لایه نه وه هه قیه تی که پیتهر پتروقیچی ئیوه ی ده رکرد، چۆن له رووی هاتوو له ژووریک وادا داتانبیت؟ رسواییه! ده زانن کی ده هینه ئیره؟ ئاخر، تۆ ده زگیرانی ئه ویت، نا؟ ده زگیرانی ئه ویت. که واته با پیت بلیم میرده که ت تا بلنی پیاویکی قیزه ونه.

پولخیریا ئه لیکساندروفتا ده ستی به قسه کرد:

- گوئ بگره، جه نابی رازومیخین، تۆ خۆت فه رامۆش کردوووه.

رازومیخین هاته وه سه ر خۆی و وتی:

- به لی، راست ده که یت، من خۆم فه رامۆش کردوووه، شه رمه زارم، به لām، به لām نابیت له سه ر ئه و قسانه ی که پیتانی ده لیم تووره بن،

چونکه به راستگوځييه وه ده يانلښم، نا، چونكه.. هوم، نه گهر و ابووايه
 كاريكي قيژهون بوو، به كورتي، نهك له بهر نه وهى من ئيوهم.. هوم..
 باشه با واييت، پيوست ناكات، نايليم، بو ناويزم! به لام ئيمه
 هموومان كه نهو هاته ژووره وه، هه ستمان كرد نه م كه سه له ئيمه
 نيه، نهك له بهر نه وهى به قڅى لولكر او يه وه تازه لاي سهرتاشه وه
 هاتبوو، نهك له بهر نه وهى په لهى بوو نه قلى خويمان پيښرو شييت،
 بهلكو له بهر نه وهى سيخوړ و پرځده، وهك جووله كه، فيلبازه و
 نه مه يش ديار و ئاشكرايه، ئايا ئيوه به ئاقلې ده زانن؟ نا، ده به نكه،
 ده به نكه، ئاخر، ئايا نه وه ميړدته؟ نهى خوا گيان!

له بهر نه وهى لهو كاته دا له پليكانه كانه وه به رهو لاي ژووره كه
 سهرده كه وتن، وه ستا و وتي:

- خانمه كان بروانن، هه رچه نده نه واننه ئيستا له ماله كه مدان،
 هموويان سهر خوښن، به لام هموويان نه جيبن، له گهل نه وه دا كه
 ئيمه درو ده كه ين.. ئاخر منيش هه ر درو ده كه م، به لام سهر نه نجام به
 دروكانى خو مان ده گه ينه راستى، چونكه له سهر ريگه ي راست
 وه ستاوين، وه لى پيتر پترو قيچ.. هه نكاو به سهر ريگه ي راستا ناييت،
 هه رچه ند ئيستا من جوينم پيدان، به لام ريزم بو گشتيان هه يه،
 ته نانه ت زاميو توفيشم خوش ده وييت، نه گهر چى ريزى ناگرم. چونكه
 بيچكه له توو ته له سه گيك چى تر نيه، ته نانه ت زوسيموفى حه يوانيشم
 خوش ده وييت چونكه خانه دانه و كارى خو ي ده زانيت. باشه، كه واته
 ئيتر به سه، هه موو شتيك و ترا و داواى ليبور دن ده كه م، بمبوورن،
 وايه؟ باشه، با بروين، من نه م پاره وه ده زانم، ليړه بووم، ليړه، له م
 ژوورى ژماره سييه دا، كار ه ساتيك پروى دا.. دهى، ئيوه له كوښن؟
 كامه ژوور؟ هه شته م؟ باشه، به لام شهو ده رگا كه دابخه ن، نه هيلن

کەس بێتە ژووری، چارەکەسەعاتیکی تر بە هەوالەو دەیمەو و
پاشان دواى نیو سەعات لەگەڵ زوسیموفدا دیم، دەبینن، مالتاوا..
پۆیشتەم.

پولخیریا ئەلیکساندروڤنا بە نیگەرانی و ترسەو بە کچەکەى خۆى
وت:

- ئای وای، دنیا گیان، دەبیّت چی ڕوو بدات؟

دنیا لە کاتیکدا کە کلاو و مانتۆکەى لا برد، وتی:

- دایکە گیان، هیۆر بە، خوا خۆى ئەم بەرپزەى بۆ ئیمە ڕەخساندوو،
هەرچەندە بە راستى لە کۆرى خواردنەووە هاتوو، بەلام ڕوا بکە
دەشیّت پشّتى پێبەستریّت، تا ئیستایش چەندە خزمەتى کاکمى
کردوو!

- ئا، دنیا، خوا دەزانیت دیتەو یان نا! بەراست نازانم من چۆن قایل
بووم لای ڕودیا نەمێنمەو! هیچ ئەوهم بە بیردا نەدەهات ئەو بەو
حالهو ببینم، چەند لەگەلماندا دلّەق بوو! وەک ئەوەى بینیمانی پى
خۆش نەبیّت..

فرمیسک لە چاویا قەتیس ما.

- نا دایکە گیان، وانیه، تۆ باش سەرنجت نەداوەتى، تۆ هەر
دەگریایت، دیارە نەخۆشییهکەى سەختە و ئەوەیش وای لیکردوو.

- ئای لەو نەخۆشییه! چی دەبیّت، چۆن قسەى لەگەڵدا کردیت، دنیا؟
لەگەڵ قسەکاندا دایکە بە دزییهو لە چاوی کچەکەى ڕوانى بۆ ئەوەى
چى لە بیردا یە بیخوینیتەو. بەوەى کە دنیا لایەنى ڕودیاى گرت و
ئەمەیش بەو مانایە، کە بەخشیویەتى، کەمیک ئاسوودە بوو، بۆ
ئەوەیش کە تەواو دُنیا بیّت، وتی:

- من بێگومانم سبەینى ڕاکانى خۆى دەگۆریت.

- به لām من ته واو له وه دلنiam که سبهینیش هر له و بارهیه وه ده په یقیت.

ئاډوتیا رومانوښنا، به مه کوتایی به قسه ی دایکی هینا و نه مه یش خوی مه سه له یه کی دروست کرد، چونکه پولخیریا نه لیکساندروښنا له گفتوگو کردن له باره ی نه و مه سه له یه وه نیستا زور ده ترسا.

دوینا له دایکی نزیك بو وه وه و ماچی کرد، دایکیشی به هیوری توند له نامیزی گرت، پاشان به نیکه رانییه وه دانیشست و که و ته چاوه روانیکردنی رازومیخین، له په ناوه ته ماشای کچه که ی ده کرد، که نه ویش هر له چاوه روانیکردندا بوو، دهستی له پشتیه وه ه لپیکابوو، بیري ده کرده وه و له ناو ژووره که دا پیاسه ی ده کرد. نه م پیاسه کردنه له مسهره وه بو نه وسهر خوویه کی ئاسایی ئاډوتیا بوو، دایکیشی له و جوړه کاتانه دا زور له وه ده ترسا، که بیرکردنه وه که ی شلوئ بکات.

بیگومان رازومیخین به و عه شقه کتوپره یه وه که له حاله تی مه ستیدا بو ئاډوتیا ه لگیرسابوو، زور پیکه نینهین بوو، به لām به ته ماشاکردنیکي ئاډوتیا رومانوښنا، به تایبه تی له م باره ی نیستایدا که دهستی له پشته وه ه لپیکابوو، به غمباری و بیرکردنه وه وه هاتوچوی به ژووره که دا ده کرد، هرکه س به و جوړه بیبینیایه، رازومیخینی ده به خشی، به تایبه تی نه گهر له کاتی ئاسایی خوی و دوور له سهرخوښی بووایه. ئاډوتیا که لیک جوان بوو، بالای به رز و زور گونجاو و پر بوو، له هه لسوکه و تیا دیار بوو که زور بروای به خویه تی. هرچه نده نه مه هیچ له ناسکی و نه رمی و ریکپوشیه که ی نده هینایه خواری. دهموچاوی له کاکی ده چوو، به لām نه م نمونه یه ک بوو له جوانی، قرزی زهر دیکي تیر و که میک له قرزی کاکی کالتربوو، چاوانی تا راده یه ک رهش و دره و شاوه و له خوبایی و له هه مان کاتدا

هه‌ندی‌کجار تا ئه‌وپه‌ری نه‌رمونیان بوون، ره‌نگی ده‌موچاوی په‌ری‌بوو،
به‌لام نه‌ک په‌رینی نه‌خۆشی، رووی له‌ ته‌ندروستیا گه‌ش و
پرشه‌پرشی بوو، ده‌می که‌میک بچووک و لیوی سوور و قووت بوو،
که‌ وه‌ک چه‌ناگه‌ی هات‌بووه‌ پیشی و تا‌قه‌ ئه‌ندامیکی به‌خه‌وشی
ده‌موچاوه‌ جوان و سه‌رنج‌راکیشه‌که‌ی بوو، له‌گه‌ل ئه‌وه‌یشدا ئه‌و
خه‌وشه‌ سیمای که‌سایه‌تییه‌کی ره‌سه‌ن و هه‌ندی‌ک لووت‌به‌رزیی
پیده‌به‌خشی. ئه‌گه‌رچی رووی تا راده‌یه‌کی زۆر مانای جیدی و
رامانی پیوه‌ دیار بوو تا خۆش‌حالی، به‌لام زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی دلگیر و
شایسته‌ و پیکه‌نینیکی دل‌بزوین و بی‌گه‌رد سیماکه‌ی رازاند‌بووه‌وه.
که‌واته‌ رازوم‌بخین ناهه‌قی نه‌بوو به‌و مه‌ستی و گه‌رمی و ساده‌یی و
خانه‌دانییه‌وه، وه‌ک پاله‌وانیکی به‌هێز که‌ هه‌رگیز شتی وا جوانی
نه‌دی‌بوو، هه‌ر له‌ یه‌که‌م نی‌گاوه‌ ئه‌قلی له‌ده‌ست بدات. به‌تایبه‌تی ده‌لیی
ئهم ریکه‌وتی یه‌که‌م بینینه، وای کرد که‌ دنیا له‌ حاله‌تی جوانی و
خۆشه‌ویستی و دل‌خۆشییه‌وه، که‌ بینینی براکه‌ی بۆی ره‌خساند،
پاشان له‌ حاله‌تیکی تریشدا که‌ چۆن لیوه‌ قوت و جوانه‌که‌ی به‌ران‌به‌ر
به‌ داواکارییه‌ سه‌خت و نادرسته‌کانی کاکی خه‌جلین. ئهم دوو
دیمه‌نه‌ برستیان له‌ رازوم‌بخین بری و هێز و توانای به‌رگریکردنی
نه‌هیش‌ت. رازوم‌بخین کاتیک له‌سه‌ر پلی‌کانه‌کان به‌ سه‌رخۆشی باسی
ئه‌وه‌ی کرد گوا‌یا خاوه‌ن خانووه‌که‌ی راسکۆلنیکۆف، واتا پراسکوفیا
بافلوفنا نه‌ک ته‌نیا ئیره‌یی به‌ ئاقدوتیا رومانوفنا، به‌لکو به‌ پولخیریا
ئه‌لیکساندروفتنایش ده‌بات، قسه‌که‌ی راست بوو، چونکه‌ ئه‌گه‌رچی
ته‌مه‌نی پولخیریا ئه‌لیکساندروفتنا چلوسی سال بوو، وه‌لی هیش‌تا
جوانیه‌که‌ی رابوورد‌وووی هه‌ر مابووه‌وه و له‌و ته‌مه‌نه‌ گه‌نج‌تر
ده‌ینواند، ئهم مه‌به‌سته‌ بۆ هه‌موو ئه‌و ژنانه‌ ده‌شی‌ت، که‌ گیانی زیندوو

و ههستی نوئ و دلئکی پر له گهرمی و خوشهویستییان تا پیری له گهل خۆدا هیناوه، با ئهوههیش بلیین که پاراستنی ههموو ئهم خهسلهتانه تاقه رینگهی مانهوهی جوانیه، تهناهت له تهمنی پیریشدا. راسته قژی پولخیریا ئهلیکساندروفتا تالی سپیی تیکهوتبوو، تهنگ ببوو. لۆچی وردیله کهوتبووه لاجاوی و خهموخهفت چالی و سیسییان لهسهر گۆناکانی داناوو، لهگهل ئهمانهیشدا دهموچاویکی دلگیر بوو، وینهیهک بوو له دونیای دواي بیست سالی تر. تهنیا ئهوه نهبیئت که ئهوه و هک دونیا لیوی خوارهوهی قنج نهبوو.

پولخیریا ئهلیکساندروفتا ژنیکی زۆر بهههست بوو، بهلام نهک زیدهپرۆ که بگاته سۆزایهتییهکی دهستکرد، شهرمن و سازشکار بوو، وهلی تا رادهیهکی دیاریکراو، له گهلیک مهسهلهدا خۆی دها بهدهستهوه. له زۆر شتا، تهناهت لهو شتانهیشدا که پیچهوانهی بیروباههپی بوون، بهلام ههمیشه سنووریکی بۆ شهرهف و یاسا و بیروباههپی خۆی داناوو، که هیچ کات و ههلو مهرجیک ئهوه سنوورهی پی نهدهبهزاند. ههر دواي پویشتنی رازومیخین به بیست دهقیقه، دووجار لهسهر یهک بهلام لهسهرخۆ، له دهراکه درا، ئهوه گهراپهوهوه و ههر ئهوهندهی دهراکهی لیکرایهوه، یهکسهر وتی:

- نایه مه ژووری، کاتم نییه، له خهویکی خوش و قولدا بوو، خهویکی رههت و ئاسوده، خوا بکه م ده سهعاتی تر ههلهستهیت. ناستاسیای لایه، پیم وت تا نهگه پیمهوه نهروات، ئیستا دهچم و زوسیموف دینم، ئهوه ههموو شتیکتان پیده لیت، ئیوهیش بنوون، دهزانم ماندوون..

بهدهم قسهکانهوه پیی دالانهکهی گرت و پویشت. پولخیریا ئهلیکساندروفتا که له رادهبهدهر دلخۆش بوو، وتی:

- چ لاویکی زیرهک و دلسۆز و بهوهفایه!
ئافدوتیا رومانوڤنا هەر بهدهم پیاسهی ناو ژوورهکهوه، زۆر به
گهرمی وتی:

- پێدهچیت مرویهکی خوش رهوشت بیت.
دوای نزیکهی سهعاتیک، له رارهوهکهدا دهنگی پێ هات و پاشان له
دهرگا که درا، ههردوو ئافرهتهکه ئهمجاره، تهواو برۆیان به
بهلینهکهی رازومیخین کرد و چاوهڕێ بوون، وایش بوو، رازومیخین
زوسیموفی لهگهڵ خۆیدا هینابوو، زوسیموف زوو بهوه قایل ببوو که
واز له میوانیهکه بهینیت و برۆات بۆ بینینی راسکۆلنیکۆف، بهلام به
دوودلی و بیمهیلیهوه هاتبوو بۆ لای خانمهکان، چونکه برۆای به
قسهکانی رازومیخین نهبوو، که به سهرخۆشی کردبوونی، وهلی زوو
ههستی خۆیستییهکهی ئاسوودهی کرد و به خوشیهوه قایل بوو،
چونکه زانی ئهوان به راستی چاوهڕوانیی ئهویان کردووه، ده
دهقیقهی رێک دانیشت، به تهواویی پوختیریا ئهلیکساندروڤنا دنیای
کرد. قسهکانی بهلگهی ئهوه بوون که زۆر بایهخ به نهخۆشهکه
دهدات، له ههمان کاتیشدا زۆر به لهسهرخۆیی و جیدییهوه
دهریدهبرین، تهواو وهک پزیشکی تهمهن بیستوحهوت ساله که
راویژیکی گرنگی پێبکریت، به هیچ جۆریک له بابتهکه دوور
نهکهوتهوه، هیچ چهژیکی وایشی دهرنهبری که بۆنی ئهوهی لیبیت
بیهویت پهیوهندی تایبهتی لهگهڵ خانمهکاندا بهستیت. چونکه ههر که
هاته ژووری و جوانیه سهرسوورپهینهرهکهی ئافدوتیا رومانوڤنا
بینی، ئیتر زوو ههولی دا سهرنجی نهداتی، به درێژایی ئهوه ماوهی
دیدهنییه تهنیا رۆوبهرووی پوختیریا ئهلیکساندروڤنا دهوای، ئهوه
رهزامهندییهکی دهروونی گهلیک زۆری پێهخشی. لهبارهی

نه خوشه که یشه وه ده ریخست که له ئیستادا باری ته ندروستییه که ی
 زور هیوا به خشه. به پینی بوچوونی نه ویش، هوکاری نه خوشییه که،
 بیجگه له خراپی باری دارایی ته مانگانه ی دوایی نه خوشه که، لایه نی
 دهروونیشتی تیایه. ته مه به ره می چهندان هوکاری تری ئالوژی
 سایکولوژی و دارایی و ترس و خه م و هه ندی بیروباوه پ و شتی
 تره. که زوسیموف ههستی کرد ئاقدوتیا رومانوفنا زور به وردی
 گوئی له قسه کانی گرتووه، زیاتر که وته لیكدانه وه و شروقه کردن، که
 پولخیریا ته لیكساندرو فنانیش به ترس و دوودلییه وه پرسپاری ته وه ی
 لیكد کرد که بلی نه خوشییه که "نیشانه ی شیتییه تی" پیوه بیت، زوسیموف
 به گالته یه کی له سه رخو و ئاشکراوه وه لامی دایه وه: که زیده پروییان له
 قسه کانی ته ودا کردووه، به لام هه لبه ته لای نه خوشه که هه ست به
 دله راوکییه کی هه میشه یی ده کریت، که بیگومان ته وه سه ره نه جانی
 بیرکردنه وه یه کی به رده وامه له شتیک، چونکه خودی ته و، واتا
 زوسیموف له ئیستادا زور به سه ختی خه ریکی لیكولینه وه ی ته و
 به شه ی زانستی پزیشکییه. وه لی ده بیت ته وه یش له بیر نه کریت که
 نه خوشه که تا نزیکه ی ته مپویش هه ر ورینه ی کردووه. بیگومان
 هاتنی خیزانه که ی هیژ و توانای تازه ی ده داتی، دلخوشی ده کات و
 ده وری ده بیت له چاکبوونه وه یدا. ئینجا زور به بایه خه وه به رده وام
 بوو له سه ر گفتوگو که ی و وتی: "به مه رجیک تووشی راچله کین و
 شله ژانی توندی پوچی نه بیت".

پاشان زوسیموف هه ستا، به ویقار و پروی خوشه وه مالئاوایی
 لیكدردن، به درود و سوپاسگوزارییه کی دلسوزانه وه به پری کرا،
 ته نانه ت دهسته چکوله کانی ئاقدوتیا رومانوفنا، به بی ته وه ی خودی
 زوسیموف چ پیشدهستی و ئاماژه یه کی بوی هه بیت، بو

مالئاواييليكردن، هاته پيشى و تهوقهى له كه لدا كرد. زوسيموف به
تهواوى رازييونيه وه له و ديدنييه و له رهفتارى خوى، چووه
دهرى.

رازوميخين له چوونه دهروهيدا له گهل زوسيموف پى وتن:
- به يانى قسه دهكەين، ئىستا دهبيت بخهون، سبهينى زوو ديمه لاتان
و هه والتان بو دههينم.

كه ئه و دوو لاهه گهيشته سه رشه قامه كه، زوسيموف زور به
دلگه رميه وه وتى:

- ئه م ئافدوتيا رومانوفنايه چ كچيكى دلرفينه!

- دلرفين؟ وت دلرفين؟

رازوميخين ئه م قسانه ي به دهنگى بهرز دووباره كرده وه، له پرينكا
په لامارى زوسيموفى دا و دهستى له گهرووى نا:

- ئه گه ر تو رۆژيك له رۆژان پرکيشى بکهیت.. تیده گهیت.. تیده گهیت؟
هه ر به دهم به خه راكيشان و نووساندنى به ديوارى كه وه هاوارى كرد:
- گویت ليمه؟

زوسيموف كه ههولى ئه وهى بوو خوى له دهستى رزگار بکات، وتى:
- وازم لينينه، شهيتانى سه رخوش.

هه ر كه رازوميخين دهستى لينبهردا، ئه و تهواو لى راما و له پرا دايه
قاقاي پيکه نين، رازوميخين به رانبهري وه ستابوو، دهستى شور
كردبووه وه، به روويهكى ترشوتاله وه لى دهروانى، پاشان به
سيمايه كه وه كه له هه وري تيره وتار دهچوو، له سه رخو وتى:

- ههلبهته.. من كه رم.. به لام.. تویش.. تویش هه ر وايت..

- نا هاوړى.. من هه ركيز وانيم، من له ناو خه يالاتى بوشدا ناژيم.

هەردووکیان بە بێدەنگی کەوتنە پێ، تەنیا ئەو کاتە نەبێت کە
گەشتنە مالی راسکۆلنیکۆف، رازومیخین کە لە بیرکردنەوەیەکی
قوولدا بوو، بێدەنگییەکی شکاند و بە زوسیموفی وت:

- گۆی بگرە، تۆ کۆریکی زۆر چاکیت، بەلام تۆ بیجگە لە هەموو ئەو
سێفەتە خراپانەیی کە هەتە، ژنبازیشیت، من ئەمە دەزانم، لە کەسە
رەسواکانیشیت، تۆ پیاویکی هیچوێوەوچیت، تۆ رادەبۆیتریت و قەلەو
دەبیت، کۆ لە هیچ شتێک ناکەیتەو، من ئەمە بە پیس ناوێر دەکەم،
چونکە ئەو مەرۆف بەرەو لای پۆخلی دەبات، تۆ هێند زمانلووسیت
کە دەبێت دانی پێدا بنێم، نازانم چۆن لەگەڵ ئەم هەموو شتانەدا تۆ
دەتوانیت پزیشکیکی چاک و دڵسۆز بیت، جەنابی پزیشک لەسەر
دۆشەکی پەر دەنوێت و شەوانە لەبەر نەخۆش لە جیگاکی خۆی
هەلدەستێت.. سێ سالی دی ئێتر لەبەر نەخۆش لە شوێنەکەت
هەلناسیت.. بەلام قیروسیا، مەسەلەکە ئەمەیان نییە. مەسەلەکە شتێکی
ترە: تۆ ئەمشەو لە مالی خاوەن خانووەکە دەنوویت (بە هەزار حال
قایلم کردوو) منیش لە چێشتخانەکەیدا دەخەوم، ئەمەیش دەرفەتیکە
بۆ ئەوەی چاکتر ئاشنای بیت.. بۆ ئەوەی بزانی ئەوەی تۆ بیرى
لێدەکەیتەو، وا نییە. لەودا هاوێ، سێبەرۆکەیکیش لەو شتانە
بەسەرەو نییە.

- من هەرگیز وا بیرم نەکردۆتەو.

- هاوێ لەودا، شەرم، بێدەنگی، ئابروو، خانەدانییەکی زۆر هەیە،
لەگەڵ هەموو ئەمانەیشدا هەناسەى قوول و توانەوێ وەک مۆمیش
هەیە، هەمیشە وەک مۆم دەتوێتەو! سویندت دەدەم بە هەموو
شەیتانەکانی دنیا، من لە دەستی رزگار بکە، ئەو زۆر پووخواشە، لە
چاکەت دەرنایم، بە سەر خزمەت دەکەم.

زوسیموف زیاد له جاران دایه قاقای پیکهنین:

- تو زور سهیریت! باشه من دوتوانم چی لیکه‌م؟
- دلنیا دکه‌م که ماندووبوونی زوری ناویت، ته‌نیا قسه‌ی بو بکه،
چی ئەللی بیلی، هر له پالیا دابنیش و بوی بلی، بیجگه له‌وه تو
پزیشکیت، باسی دهرمانی نه‌خوشییه‌کی بو بکه، سویندت بو ده‌خوم
په‌شیمان نابیته‌وه، پیاویشی هه‌یه، تو خوت ده‌یزانی که من
ورینگه‌ورینگیک به پیاو ده‌که‌م، گورانییه‌کی په‌سه‌نی پووسی ده‌زانم،
گورانیی "فرمیسکه ئاگرینه‌کانم ده‌بارینم" گورانییه په‌سه‌نه‌کانی زور
حه‌ز لییه، به‌لی، باس له ئاواز کرا. تویش پیاوژهنیکی زرنگیت،
ماموستای خودی روبنشتاینیت، سویندت بو ده‌خوم په‌شیمان
نابیته‌وه.

- باشه، تو هیچ به‌لینیکت پیداو؟ گریبه‌ستیکت له‌گه‌لدا مور کردووه؟
په‌نگه به‌لینت دابیتی که بیهیتیت..

- هه‌رگیز، هه‌رگیز، قه‌ت شتی وا نه‌بووه، هه‌رگیز وانیه، چبارف
ده‌یویست..

- که‌واته ویلیکه.

- ئاخر، نابیت هه‌ر ئاوا ویل بکریت.

- بو نابیت؟

- چونکه هه‌روا به ساده و ساکاری ناکریت، مه‌سه‌له‌که په‌یوه‌ندی
تیکه‌وتووه.

- باشه بو فریووت داوه؟

تهنگی شیوان و هه ناسه ی هیور و شوینی گهرم و نه رمه، ریک وهک
 ئه وه وایه که تو مردبیتیت، که چی زیندوویشی و خوشی له ههردوو
 حاله ته که وهرده گریته، باشه هاوپی، زورم چه نه دا، کاتی نووستنه،
 گوئی بگره، من که شه و به ئاگا هاتم، سه ریک له راسکولنیکوف ددهم،
 تا بزانم چونه، به لام گرنگ نییه، هه موو شتیک به چاکی به ریوه
 ده چیت، تۆیش زور نیکه ران مه به، ئه گهر ویستت، تۆیش سه ریکی
 لیبده، ئه گهر هه ستت به شتیک کرد، بۆ نموونه ورینه یان تا، یان هه ر
 شتیک دی، یه کسه ر هه لمبستینه، هه رچه نده ئه مه زه حمه ته.

۲

پوژی دوایی رازومیخین به دهم لیکدانه وه و مه راقه وه، له نیوان
 سه عات حه وت و حه وتونیوی به یانیدا له خه و هه ستا، به و به یانییه
 گه لیک کیشه ی چاوه پروانه کراو پرویان تیگردبوو، هه رگیز پیشتی
 وینای ئه وه ی نه کردبوو که بشی پوژیک له پوژان به حالیکی له و
 جوړه وه له خه و رابیت، پروداوی شه وی پیشتی به وردودرشتیه وه
 هاته وه بیر، ده یزانی شتیک نائاسایی به سه ر هاتووه و شتیک کاری
 تیگردووه، که تا ئیستا دۆستایه تی له گه لیدا نه بووه و هیچ
 په یوه ندیشی به کاریگه رییه کانی پیشتی ئه وه وه نییه، بۆ نموونه
 ته واه وه دلنیا بوو، که ئه و ئومیده ی له دلایا بلیسه ی سه ندووه،
 مه حاله بیته دی. به لکو ئه وه نده یش مه حاله که ته نانه ت هه ر به
 بیرلیکردنه وه یشی شه رمی لیها ت و به په له چووه سه ر خه مگه لیکی
 دی، که زیاتر له راستیه وه نزیک بوون و ئه و گرفتاریانه ی که له
 دۆیشه وی نه حله تیه وه بۆی مابووه وه.

ناخوشترين شت که له يادوهريد ا ماښوويتهوه، ئهوه ښو که تا چ
 رادهيهک دويشه و پيس و نامهردانه رښتاري کردوه، ههلبهت نهک
 له بهر ئهوهی که مهست ښووه، بهلکو له بهر ئهوهی که ږووبه ږووی
 کچيکی گهنج که له و باره تاييه تيه دا ښو، به هوی ئيرهی پيږدن و
 که ريه تيه کهی خوښه وه و بهی ئهوهی ئاگای له پهيوه ندی وردی
 کچه که و ده زگیرانه کهی بیټ، یان ئه و که سه به چاکي بناسیت، جوینی
 پيداوه، باشه به چ هه قیکه وه وا به په له و خیرا که و ته داوه ریکردنی
 ئه و کوره؟ کی ئهوی به داوه ر داناوه؟ ئایا مروځيکی وهک ئاقدوتیا
 ږومانو فنا ښو ږاره خووی به پیاوړيکی نالایه ق ده فروشیت؟ که واته
 گومان له وه دا نییه که ئه و پیاوه لایه نی چاکه ی تیا به. ښو مه سه له ی
 ژووره فهرشکراو و ئاماده کانیښ؟ به راست ئه و له کوی بزانیټ ئه م
 ژوورانه وان؟ ئاخر ئه و خه ریکی ئاماده کردنی ماله.. ئاه.. ئه و شه وه
 چه ند خوږیه تی به خه رج داوه! به لام ده توانیت چ پاساوړيکی هه بیټ..
 سه رخوښ ښووه؟ ئه مه پاساوړيکی گه و جانه یه، که زیاتر ږسوا ی
 دهکات. مه ی راستی مروځ ده رده خات، وا راستییه کان به ته واوی
 ده رکه وتن، واتا "ناپاکي دلی ره ق و پر له ئیره ییه که ی" ده رکه وت.
 پاشان ئاره زوویه کی له م جوړه، ښو یه کیکی وهکو ږازو میخین، هه رگیز
 به دی دیت؟ به رانه به به کچيکی وا جوان، ئه و چیه؟ به دمه ستيکی
 چه نه باز و فشه که ری دويټی!

ئایا ده شیت به راوردیکی هیند قه شمهر و سه رسامهین بکريت؟
 ږازو میخین له م بیرکردنه وه یه دا ته واو رهنګی سوور داګه ږا، له پړيکدا
 وهک ئیستا بیټ، ئه وه ی بیر هاته وه که چوڼ ئه و کاته ی دويټی له سه ر
 پلیکانه کان وه ستا ښو، ده یوت که خاوه ن خانووه که ئیره یی به ئاقدوتیا
 ږومانو فنا ده بات.. ئه مه به یه کجاری ږستی لیږی، ږازو میخین به

هه موو هیژی مشتەکوڵەیه کی وای به وه جاهی مووبه قه که دا، کیشا که دهستی بریندار بوو خشتیکیشی شکاند.

دوای که مه کیک، ههستی به رسواییه کی قوول کرد، وتی:

- ههلبهت، ههلبهت، شوینه واری ئه م هه موو رسواییه هه رگیز له ناو ناچیت.. که واته بیرایکردنه وهیشی بیهودهیه، بویه ده بیت بیدهنگ برۆم و.. ئه رکه کانم به ئه نجام بگهیه نم.. بیدهنگ و بی داوای لیبوردن کردن و هیچ وتن.. بیگومان ئیدی هه موو شتیک تازه له کیس چووه.

له گه ل ئه مانه یشدا رازومرخین له کاتی جله به رکردنیدا، زیاد له ئاسایی بایه خی به به رگی دا، بیجگه له م قاته جلی تری نه بوو، ئه گه ر ههیشی بووایه، رهنگه له به ری نه کردایه "ریکپۆش نه بوو، به لام هه رچۆنیک بیت، نه ده بوو به پیسو پۆخلی و ناریکوپیکی، پرواته لایان و ههستی ئه وان بروشینیت. به تایبه تی که ئه وان پیوستان به مه و ده یانه ویت لایانیت". جله کانی به چاکی به فلچه پاک کرده وه، کراسه که ی تا راده یه ک به رده وام پاک بوو، له م لایه نه وه رازومرخین زۆر ریکوپیک ده یواند.

ئهو به یانییه رازومرخین زۆر بایه خی به پاکوخواینی خۆی دا، ناستاسیا سابوونی هه بوو، سه رومل و به تایبه تی دهستی زۆر باش شۆرد، که هاته سه ر ئه وه ی ئایا ریشی بتاشیت یان نا (پراسکوفیا بافلوفنا گویزانی گه لیک چاکی هه بوو، که دوای مردنی به ریز زارنیتسنی میردی بۆی مابووه وه)، بی ئه وه ی به زهیی به خۆیدا بیته وه به نه ری وه لامی دایه وه: "با وه ک خۆی بیت، ئه گینا وا ده زانن من له به ر خاتری.. ههلبه ته، بیگومان وا بیرى لیده که نه وه، که واته من هه ر نایتاشم". پاشان زیاتر له خۆی نووسا و وتی: "به تایبه تی که من ئه وهنده پیس و نه گریسم، له سه ر سه ریی ناو کوڵان و شه قامه کان

دەچم.. باشە وا وتمان پیاویکی شەریفم، باشە، بەشەرەفبوون
شانازی نەگەرەکه، هەموو کەسێک پێویستە لەسەری شەریف بیت،
بەلکو زیاتریش.. لەگەڵ ئەوەشدا کە من خۆم دەزانم هەندێ کاری
نارەوام کردووە. نەک کاری نارەوا، بەلکو کارگەلیکی ئاوا..
هەندیکجاریش بیرى وام بەسەردا دیت.. هوم.. چۆن ئەمانە لەگەڵ
ئافدوتیا رۆمانوڤنادا بەراورد دەکریت: لەعنەت لە شەیتان! باشە، با
وابیت، من هەروا دەمینمەو، سوک و پسوا و سەرسەری، بە
جەهەنەم، لەمەیش خراپتر دەبم..!

زوسیموف کە شەو لە مالى پراسکوفیا پافلوفنا رۆژی کردبوو،
رازومیخینی لەم قسەوباسەدا بینی، کە لەگەڵ خۆیدا دەیکرد، پیش
ئەوێ بگەریتەو مالهەکی، خیرا سەری لە نەخۆشەکه دا، رازومیخین
پێی وتبوو نەخۆشەکه لە خەویکی قوولدايه، زوسیموف وتی لە خەو
هەلیمەستین، بهێڵن خۆی هەستیت و بەلێنیشی دا سەعات دە سەری
لێداتەو، ئینجا لەسەر قسەکانی رۆشت:

- بیگومان ئەگەر لە مالهەو بیت، ئا. پزیشک کە دەسلاتی بەسەر
نەخۆشدا نەبیت، چەند گرانه چارەسەرکردنی! پیم بلی، ئەم دەچیت بۆ
لایان یان ئەوان دینە لای ئەم؟

رازومیخین کە لە مەبەستی سەرەکی پرسیارەکه گەشت، وەلامی
دایەو:

- وا دەزانم ئەوان بێن بۆ ئێرە، بۆ ئەوێ لەبارەى کاروباری
خیزانیی خویانەووە گفتوگۆ بکەن. بۆیە من دەروم، تۆ لەبەر ئەوێ
پزیشکیت، لە من زیاتر مافت هەیه.

- خۆ منیش قەشە نیم گوێ لە دانپیانانەکانی بگرم، دیم و دەروم،
منیش کاری زۆرم هەیه.

پازومیخین برۆی هیئانه وه یهک و وتی:

- من شتیک بیتاقه تم دهکات، دویئی به سه رخۆشی، که له گهل
راسکولنیکوڤ هاتمه وه، له ریگه زۆرم چهقه چهق کرد، قسه ی قوړ و
ههله ت و پهله ت، هه ر له و میانه دا وتم که تو ده ترسیت نه کا ئه و..
نزیك بیت له شیتبوونه وه.

- تو دویئی ئه مه ت به خانمه کانیش وت.

- ده زانم که ریه تیم کرد، هه ز ده که یت لیم بده، به لام به راستی تو له و
باوه ره دایت که رهنگه شیت بیت؟

- قسه ی هیچ ده که یت، باوه ری چی؟ تو خۆت ئه و کاته ی که منت
ده هیئا بو لای، وات ده زانی په رکه می له گه لدایه.. خۆشمان دویئی
زیاتر نه وتمان پیدا کرد، به تایبه تی تو.. باسی چیرۆکی بۆیه چیه که ت
له بیره؟ بابه تیکی سه یر بوو، رهنگه ئه و له سه ر ئه مه شیتگیر بووبیت،
ئه گه ر ده مزانی ئه و رۆژه له مه لبه ندی پۆلیس چی به سه ر هاتووه،
ئه و بیژوه به به دحالیبوونی خۆی چۆن سووکایه تی پیکردووه! هوم،
هه رگیز نه مده هیشت ئه و باسه ی دویشه وکردمان به سه ر زمانتا بیت.
ئه م جوړه نه خو شانه مشکیکت لیده که ن به چیا یه ک و ئه فسانه وه ک
واقع ده بینن.. ئه وه ی له بیرم مابیت، له گیرانه وه که ی دوینیشه وی
زومیوتوفه وه له نیوه ی مه سه له که گه یشتم، ئه مه هیچ نییه، من ئاگام
له شتی سه یرتره، پیاویکی ته مه ن چل سال که تووشی نه خو شی
ماخولیا ببوو، هه موو رۆژیک که له سه ر سفره داده نیشتم، منالیک
ته مه ن هه شت سالانه گالته ی پیده کرد، ئه ویش خۆی پینه گیرا و
منداله که ی کوشت. ئه مه ی ئیمه یش به جلی دراو و نه خو شیه وه،
له گهل ئه و پۆلیسه بی شه رم و به دحالییه دا! به رانبه ر به که سیک که
تووشی ماخولیا بووبیت، له گهل ئه وه یشدا زۆر خۆی به گه وره

بزانیټ! ږهنگه هوی ږاسته قینه ی نه خوشییه که ی ئەمه بیټ، به هه ر حال،
بۆ دۆزه خ.. به لام به ږاستی ئەم زامیوتوفه کور ی چاکه، وه لی، هوم..
دوینی به به لاش ئەم چیرۆکه ی گیرایه وه، گه لیک چه نه بازه.

- بۆ بۆ کیی باس کردووه؟ ته نیا من و تو نه بووین؟

- بۆ پور فیریشی باس کردووه.

- جا چییه ئەگه ر پور فیری بزانیټ؟

- به ږاست، تو هیچ کاریگه ریت له سه ر دایک و خوشکی هه یه؟ ده بیټ
ئهمرۆ زور به وریاییه وه مامه له ی له گه لدا بکه ن.

ږازومیخین به ساردییه وه وتی:

- پیک دین.

- بۆ له گه ل لۆژیندا ئەو هه لویسته ی نواند؟ لۆژین پیاویکی ده وله مه نده
و پیناچیت کچه که یش ږقی لی بیټ.. ئەوانیش خاوه نی سه لکه توریک
نین، ها؟

ږازومیخین به توو ږه ییه وه شیراندی:

- ئاخو تو ئەم خۆتییه له قورتانده ت له چییه؟ من چوزانم سه لکیک
تووریان هه یه یان نا، خۆت لییان بپرسه به لکو له وه یش بگه یت..

- تو هه ندیکجار زور ده به نگیت، سه رخوشییه که ی دوینیټ هیشتا تیا
ماوه ته وه.. خوات له گه ل، به ناوی منه وه سوپاسی ږاسکوفیا
پاقلو قنایش بکه بۆ میواندارییه که ی.. ده رگا که ی له سه ر خوی پیوه
دابوو که ږوژباشم لیکرد و ئەو له و دیوه وه چ وه لامیکی نه دامه وه،
له گه ل ئەوه یشدا که ئەو سه عات حه وت له خو هه ستابوو،
سه ماوه ریان بۆ هاوردبووه ږاږه وه که وه.. ته نانه ت من شانازی
بینینیشیم به رنه که وت.

له سه‌عات نۆی ته‌واودا رازومىخين له‌گه‌ل باکاليڤدا لای ئەو ژوورانە بوون، که به کرى گيرابوون، هه‌ردوو خانمه‌که زۆر به په‌رۆشه‌وه چاوه‌رپى بوون، له سه‌عات هه‌وته‌وه، په‌نگه‌ زووترىش، هه‌ردووکیان له خه‌و هه‌ستابوون. رازومىخين که دهموچاوى وه‌ک شه‌وه‌زنگ به‌يه‌کدا دابوو، به بيزارييه‌وه سلاوى لي‌کردن، له‌پري‌کدا رقی له‌ خۆی هه‌ستا. چونکه پو‌لخیریا ئەلیکساندروڤنا به شه‌وه‌وه پيشوازی لی‌کرد و وا به‌ده‌ستیا نووسا، زۆری نه‌ما‌بوو ماچیان بکات. رازومىخين ني‌گایه‌کی ترسئامیزی ئاڤدوتیا رومانوڤنا کرد، وه‌لى له‌و دهموچاوه‌ فیزاوییه‌وه ئیستا نی‌شانه‌ی ری‌ز و هاو‌رییه‌تی و سوپاسگوزاریه‌ک، له‌باتی روانینی گالته‌ئامیز و نه‌فره‌تلی‌کردن، که خۆی چاوه‌روانی ئەمه‌یان بوو، ده‌خویندرايه‌وه. که ئەگه‌ر به جوينپیدانه‌وه پيشوازییان لی‌کردایه‌ بۆ ئەم ئاسان و ئاسووده‌تر ده‌بوو، چونکه له‌م حاله‌ته‌ی ئیستادا ئەو زۆر هه‌ستی به‌ ناره‌حه‌تی ده‌کرد. به‌لام بۆ خوشبه‌ختی ئەو، ده‌رگای قسه‌ گرایه‌وه و ئەویش زۆر زوو پتوه‌ی نووسا.

که پو‌لخیریا ئەلیکساندروڤنا بیستی رودیا "هیشتا له‌ خه‌و هه‌له‌ستاوه"، به‌لام "باری ته‌ندروستی زۆر باشه" زۆری پى خوش بوو، چونکه ده‌بوو پيشتر له‌باره‌ی هه‌ندیک کاروباره‌وه راوی‌ژ بکات و ر‌وونیان بکاته‌وه. پاشان قسه‌ هاته‌ سه‌ر نان و چای به‌یانی، به‌ رازومىخینیان وت ده‌بیت به‌رچاییان له‌گه‌لدا بخوات، چونکه هیشتا ناشتایان نه‌کردبوو و له‌ چاوه‌روانی رازومىخیندا بوون. ئاڤدوتیا ر‌ومانوڤنا زه‌نگی لی‌دا، خزمه‌تکاریکی شه‌ره‌له‌به‌ری پۆخل هات به‌ده‌م زه‌نگه‌که‌وه، داواى چایان لی‌کرد، سه‌ره‌ئه‌نجام چایان هینا، وه‌لى دیمه‌نه‌که هیند پیس و دزیو بوو، که خانمه‌کان بی‌زار بوون. خه‌ریک بوو رازومىخين جوينیکی خه‌ست به‌ شوینه‌که بدات، به‌لام زوو

لۆژینی بیر کهوتهوه، بیدهنگ و بیزار بوو، وهلی که پرسیارهکانی
 پولخیریا ئهلیکساندروفتنای بهسهردا دارژا، گهلیک خوشحال بوو.
 له وهلامی پرسیارهکاندا رازومرخین سی چارهکهسهعات قسهی کرد،
 به دریژایی ئه و ماوهیه بهردهوام قسهیان پیدهبری و پرسیاره
 تازهیان لیدهکرد، توانی ئهوهی که دهیزانی لهبارهی بهسهرهاتهکانی
 دواسالی ژیانی رادیون رومانوچیچهوه، ههموویان بو باس بکات تا
 گهیشته سهر نهخوشییهکهیشی، لهگهل ئهمانهیشدا ههر گهلیک شتی
 نهدرکاند، وهک پرووداوی لای پۆلیس و ئه و بهسهرهاتهی لیی
 کهوتهوه. خانمهکان زور به پهروشهوه گوئیان لیگرتبوو، وهلی که
 زانی قسهی کوتایی پیهاتوو و گوئگرهکانی قایلن، تازه ههستی بهوه
 کرد که به لای ئهوانهوه ئه هیشتا دهستی به قسه نهکردوو.
 پولخیریا ئهلیکساندروفتنا زور بهپهله وتی:

- پیم بلی. پیم بلی بیروپای تو چونه.. ببووره، من هیشتا نازانم ناوت
 چییه؟

- دیمتری پروکفیچ^۱

- زور باشه، دیمتری پروکفیچ، گهلیک ههز دهکهه بزانم.. بهگشتی
 ئه و چۆن له شتهکان دهپوانیت، یهعنی له مه بهستهکهه تیبهگه، چۆن
 چاکتری بلیم! ههز له چی دهکات و رقی له چییه؟ ئایا ههمیشه وا
 تووره و ترویه؟ مهیل و ئارهزووی - تهگهه بتوانین وای بلین - له
 چییه؟ ئیستا چی زور کاری لیدهکات؟ ههز تهکهه تهگهه..
 دونیا وتی:

- دایکه گیان، چۆن دهبیته وهلامی ههموو ئهمانه بهیهکجار بداتهوه!

^۱ Dimitri prokofich

- خودا گيان، ئاخر ديميتري پروكفيچ من هەرگيز چاوه‌پړی ئه‌وه نه‌بووم به‌م حاله‌وه ببينم.

ديميتري پروكفيچ وه‌لامی دايه‌وه:

- هه‌لبه‌ته ئه‌مه شتيکی پوون و ئاشکرايه، من دايکم نيه، به‌لام هه‌موو ساليک مام ديتته ئيره و هه‌موو جاريکيش تا راده‌يه‌ک نامناسيته‌وه، ته‌نانه‌ت سه‌روسيمائشم، له‌گه‌ل ئه‌وه‌دا که پياويکی زور ئاقلیشه. بيگومان به‌ دريژايی ئه‌م سی سال له‌يه‌کدا برانه‌ی ئيه‌وه، گه‌ليک ئاو له‌ ئاش گه‌راوه، نازانم چيتان پيبلیم؟ سالونيويکه من راديون ده‌ناسم، له‌و کاته‌وه پرووگرژ، مرومۆچ، به‌ خوی ده‌نازی و لووتبه‌رزه. له‌م دوايه‌دا و په‌نگه‌ زور پيشتريش تووشي به‌دگومانی و ماخولانيش بووه. جوامير و ميهره‌بانه، پيی خوش نيه هه‌ستوسۆزی خوی ده‌ربريت، هه‌ز ده‌کات دل‌په‌قی بنوييت، نه‌ک سکالای دلی خوی بکات، هه‌نديکجاريش ماخوليايی نيه، به‌لکو ته‌نيا سارده و تا راده‌يه‌ک هه‌ستی ناجولی و گيانی مروقايه‌تی تيا ناميني، به‌ راستی وه‌ک ئه‌وه وایه که دوو خووی دژ به‌يه‌ک له‌ودا هه‌بن و جي له‌ يه‌کتری بگرن. هه‌نديکجاريش ته‌واو بيده‌نگ و بي‌قسه‌يه. ئه‌و خوی وا داده‌نيت که هيچ ده‌رفه‌تی نيه، يان هه‌موو سه‌ر ده‌که‌نه سه‌ری، که‌چی بو خوی دريژ ليی راده‌کشی و چ کاریک ناکات. هيچ قوشمه‌بازيش نيه، به‌لام نه‌ک له‌به‌ر ئه‌وه‌ی قسه‌ی خوشی پينه‌بيت، نا، به‌لکو وه‌ک بليی ده‌رفه‌تی ئه‌وه‌ی نه‌بيت خوی به‌و کاره‌ بيه‌ودانه‌وه خه‌ريک بکات. که له‌گه‌ليدا ده‌دوين، تا کو‌تايی گوی له‌ به‌رانبه‌ره‌که‌ی ناگريت، هه‌رگيز ئه‌و شته‌ی سه‌رنجی هه‌موان راده‌کيشی، لای ئه‌و گرنگ نيه. زور به‌ خوی ده‌نازی و هه‌لبه‌ته هه‌قيشيه‌تی، باشه ئيتر

چی؟.. من وای بۆ دهچم هاتنی ئیوه کاریگه‌ری له‌سه‌ر چاکبوونه‌وه‌ی ده‌بیئت.

پولخیریا ئه‌لیکساندروفتنا که له‌ بیروپرای رازومیخین ده‌رباره‌ی پودیا بییتاقت بوو، هاواری کرد:

- ئاخ، خوا بکه‌م وا بیئت.

رازومیخین سه‌ره‌نه‌نجام بو‌یرانه‌تر ته‌ماشای ئاقدوتیا رومانوفتنا کرد، له‌ کاتی قسه‌کردنه‌که‌دا هه‌ندی‌کجار سه‌یری کرد، به‌لام نیگا‌کانی زۆر کاتی و کتوپر‌بوون و زووش چاوی که‌لا ده‌خست، ئاقدوتیا رومانوفتنا جاریک له‌ پال می‌زه‌که‌دا داده‌نیشت و به‌ وردی گو‌یی ده‌گرت، جاری تر سه‌ره‌له‌نو‌ی هه‌له‌ده‌ستا و وه‌ک خوی پیوه‌ گرت‌بوو، له‌مه‌سه‌ره‌وه بۆ ئه‌وسه‌ری ژووره‌که‌ پیاسه‌ی ده‌کرد، ده‌ستی وه‌ک خاچ لیده‌کرد و لیوی ده‌کروشت، هه‌ر به‌ده‌م پو‌یشته‌نه‌وه هه‌ندی‌کجار پرسیاریکی ده‌کرد و بی‌ری ده‌کرده‌وه، ئه‌ویش هه‌ر ئه‌و خووه‌ی هه‌بوو که‌ تا کو‌تایی گو‌ی بۆ ئه‌وه نه‌گریت که‌ ده‌یلین. کراسیکی ره‌نگ تیری ناسکی له‌به‌ردا بوو، ده‌زمالیکی سپی و ته‌نکی به‌ گه‌ردنیه‌وه ئالاند‌بوو. رازومیخین به‌ گه‌لیک به‌لگه‌ زوو له‌وه تیگه‌یشت که‌ ئه‌و دوو ژنه‌ زۆر هه‌ژارن، وای لیک‌دایه‌وه ئه‌گه‌ر ئاقدوتیا رومانوفتنا به‌رگیکی شازادانه‌ی له‌به‌ردا بو‌وایه، ئه‌وسا ئه‌م هیچ لیی نه‌ده‌ترسا، به‌لام ئیستا ره‌نگه‌ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که‌ جله‌کانی ئه‌مه‌نده نابووت بوون و باریکی هه‌ژارانه‌ی له‌ خوی گرت‌بوو، ترسی خست‌بووه‌ دلی ئه‌مه‌وه و له‌ هه‌ر وشه‌ و په‌فتاریکی خوی ده‌ترسا، بی‌گومان ئه‌مه‌ بۆ که‌سی‌کیش که‌ ئاسایی بروای ته‌واوی به‌ خوی نه‌بیئت، هو‌ی نا‌په‌حه‌تی بوو.

ئاقدوتیا رومانوفتنا به‌ زه‌رده‌خه‌نه‌وه وتی:

- تۆ زۆر شتى گرنگت له باره‌ی ره‌وشت و خوی براکه‌مه‌وه پیتوتین..
 بیلایه‌نیش بوویت، وا چاکه، من وا ده‌زانم تۆ ستایشی ده‌که‌یت.
 دوا‌ی که‌میک بیرکرده‌وه له‌سه‌ری ره‌ویشت:
 - ره‌نگه به راستی ژنیکیش له ژیانیدا هه‌بیئت.
 - من شتی وام نه‌وتوو، ده‌شی له‌م باره‌یه‌وه تۆیش راست بکه‌یت..
 ته‌نیا..

- چی؟

رازوم‌خین به جه‌خته‌وه وتی:

- ئاخر، ئه‌و که‌سی خۆش ناو‌یت، ره‌نگه هه‌روایش بمینیت‌ه‌وه.
 - یه‌عنی توانای خۆشو‌یستنی نییه؟
 - ئاقدوتیا رومانوفنا، ده‌زانیت تۆیش زۆر سه‌یر له براکه‌ت ده‌چیت، له
 هه‌موو شتیکدا!

رازوم‌خین ئه‌م قسانه‌ی له‌پریکدا کرد و به شیوه‌یه‌کیش کردی، که
 خۆی چاوه‌پوانی نه‌بوو. به‌لام ئه‌وه‌ی له‌باره‌ی براکه‌ی ئه‌و که‌چه‌وه
 وتبووی، که خیرا وه‌بیر خۆی هینایه‌وه، وه‌ک چه‌نه‌وه‌ر سوور داگه‌را
 و زۆریش په‌شوکا. ئاقدوتیا رومانوفنا که لێی ده‌پوانی، نه‌یتوانی پێ
 له پیکه‌نینه‌که‌ی خۆی بگریت.

پولخیریا ئه‌لکساندروفنا که تا راده‌یه‌ک دل‌گران ببوو وتی:

- پیده‌چیت ده‌رباره‌ی رودیا هه‌ردووکتان هه‌له‌بن، دونیچکا، مه‌به‌ستم
 باری ئیستای ئه‌و نییه، ئه‌وه‌ی پیتهر پتروقیچ له‌م نامه‌یه‌دا
 نووسیویه‌تی و.. من و تۆیش وامانده‌زانی ره‌نگه راست نه‌بن. وه‌لێ
 دیمیتیری پروکفیچ تۆ ده‌توانیت وینای ئه‌وه بکه‌یت که ئه‌و تا چ
 راده‌یه‌ک سه‌یر و چۆنی بلیم، راپایه، من هه‌رگیز نه‌متوانیوه‌ په‌ی به
 خووخده‌ی ئه‌وبه‌رم، ته‌نانه‌ت ئه‌و کاته‌یش که ته‌مه‌نی پانزه سالان

بوو، من بروای تهواوم بهوه ههیه که ئیستایش دهتوانیت لهپریکدا کاریکی وا بکات، که هیچ مرۆفیک ههرگیز ئهو کارهی به خهیاڵدا نهیهت.. با زۆر دوور نهکهوینهوه، سال و نیویک لهمهوبهر، نازانیت چۆن ئیمه ی سهراسیمه کرد و هیناینیه ژاروژهنگ، تهناهت زۆری نه مابوو دیقی رهش بکهه، کاتی که بیستم لهسهری داوه لهگهڵ ئهو کچه دا.. ناوی چیه؟ کچی خاوهن خانووهکه، خاتوو زارنیتسینادا زهماوهند بکات.

ئاقدوتیا رومانوفا له رازومیخینی پرسى:

- ئایا تو هیچ ورده کارییهک له باره ی ئهو چیرۆکه وه دهزانیت؟
پولخیریا ئه لیکساندروفا به گهرمییه وه وتی:

- تو ئه وهت به خهیاڵدا دیت که فرمیسه که کانم، ئاواته کانم، نه خوشیم، تهناهت مردنیشم له ئه نجامی خهفته و هه ژاریمان وه، بیان توانیایه ئهو لهو کاره بگێرنه وه؟ نه خیر، زۆر به هیوری هه موو کۆسپه کانی ده بری، به لام ئایا ئه مه دهشیت؟ به راست دهشیت ئیمه ی خوش نهویت؟

رازومیخین به پارێزه وه وه لامی دایه وه:

- ههرگیز لهو باره یه وه هیچی به من نه وتوو، به لام من له خودی خاتوو زارنیتسینا وه که چیرۆکی بکێژیکى باشیش نییه، هه ندیک شتم بیست، که تا رادهیهک به لامه وه سهیر بوون..

هه ردوو ژنه که پیکه وه پرسییان:

- چیت بیستوو؟

- هیچ شتیکی نااساییم نه بیستوو، به لام ئه وه م زانی که بریاری تهواو له سه ر زهماوهنده که درابوو، وه لئ کچه که مرد و کاره که یش به دلی خاتوو زانیتسینا نه بوو. بیجگه له مانه ده لئ کچه که جوان نه بووه،

ته نانه ت ناشیرینیش بووه.. زۆریش له شهبه بارو.. رهفتار سهیریش
بووه.. به لام دهلین ئاکاری چاکه و شایستهی تیا بووه، بیگومان
شایسته و ئاکارچاک بووه ئه گینا ههر هیچ مانایهکی تیا نه ده ما. هیچ
جیازییه کیشی نه بووه، گویا رودیا ههرگیز بیرى له جیازی
نه کردۆتهوه.. به راستی داوه ریکردن له کیشهیهکی وادا کاریکی
دژواره.

ئاقدوتیا رومانوڤنا به کورتی وتی:

- من بیگومانم کچیکی باش بووه.

- خوا لیم نه گریت، وهلی من به مردنه کهی دلخۆش بووم، ههرچه نه
نازانم لهو دووانه کامیان ئه ویتری به دبهخت دهکرد. کوربه کهم؟ یان
ئهو؟

به دهه قسه کانه وه پولخیریا ئه لیکساندروڤنا، به پاریز و دزه نیگاوه بۆ
دونیا، که دهیزانی بۆ کچه کهی ناخۆش بوو، سه ره له نوێ ده رباره ی
دیمه نه کهی دوینی نیوان رودیا و لوژین دهستی به پرسیار کرد.
بیگومان رووداوه که زیاد له ههر شتیکی تر، تا سنووری ترس و
له رز، ئه وی دوودل کردبوو. جاریکی دی رازومیخین، له سه ره تاوه
ته واوی به سه رهاته کهی گیرایه وه، وهلی ئه مجاره یان بیرو پای خۆیشی
خسته سه ر. به بی پیچوپه نا راسکولنیکۆفی به وه گونا هبار کرد، که
ههر به دهستی ئانقه ست سووکایه تی به پیتهر پیتروڤیچ کردووه،
ئه مجاره یان رازومیخین نه خۆشیی رودیای نه کرده پاساو بۆ کاره که،
پاشان به رده وام بوو:

- پیش نه خۆشکه و تنه کهیشی ههر ئه و خه یاله ی له ژیر سه ردابوو.

پولخیریا ئه لیکساندروڤنا به بیحالییه وه وتی:

- منیش هه روای بۆ ده چم.

وهلی سهری زور لهوه سوورما، که چون رازومیخین نه مجاره
له باره ی پیتهر پتروقیچه وه له سرخو و تهناته به ریزه وه قسه ی
کرد. نه مه ئاقدوتیا رومانوفنایشی سهرسام کردبوو.

پولخیریا نه لیکساندروفتنا خو ی پینه گیرا و وتی:

- که واته رات به رانبهر به پیتهر پتروقیچ وایه؟

رازومیخین به گهرمی و جه ختکردنه وه وهلامی دایه وه:

- دهرباره ی میردی نایینده ی کچه که ت ناتوانم رایه کی ترم هه بیت،
نه مه یش ته نیا له بهر نه ده بیک ی روو که ش نالیم، به لکو.. له بهر.. باشه،
هیچ نه بیت له بهر نه وه ی که ئاقدوتیا رومانوفتنا به مه یلی خو یان
نه ویان هه لبراردووه، که دوینیشه ویش من قسه ی خراپم له باره یانه وه
کرد، چونکه سهرخوش و ناته واو بووم، ههروه ها.. شیت بووم، بهلی
شیت و بیمیشک بووم، به ته واوی عه قلم له ده ست دابوو.. له و
لایه نه وه من نه مرو خه جاله تم.

رازومیخین نه مانه ی وت و سوور داگه را و بیده نگ بوو.

ئاقدوتیا رومانوفنایش سوور داگه را به لام بیده نگییه که ی نه شکاند، له و
کاته وه ی قسه هاته سهر لوژین، وشه یه کی نه هاته سهر زار.

پولخیریا نه لیکساندروفتنایش له وه دا که پشتیوانی له کچه که ی نه کرد،
دیاربوو که دوودل بوو، له دوا پیدا ههر به و دوودلی و نیگا یه ک له
دوا یه که کانیه وه بو کچه که ی، دانی به وه دا نا که تا ئیستا له مه سه له که
زور ده ترسیت، وتی:

- بروانه دیمیتری پروکفیچ.. دونیچکا، من له گهل دیمیتری پروکفیچدا
ته واو به راشکاوی ده دویم.

ئاقدوتیا رومانوفتنا به دهنگیکی پر له قه ناعه ته وه وهلامی دایه وه:

- بیگومان، دایکه گیان.

دایکه بهو مۆله تهی که بو باسکردنی خەم و ئازارەکانی خۆی وەر یگرتبوو، دەتوت کۆیەک لە سەر شانێ لاچوو، خێرا کەوتەو قسە:

- مەسە لە کە ئاوا، ئەمڕۆ سەر لە بەیانی زوو، نامە یە کمان لە پیتەر پترو فیچەو پێگە یشت که وە لای هەوایی گە یشتنە کە مان بوو بو ئێرە. دە زانیت، دوینی بریار بوو، وەک خۆی لە پیتەدا بە لینی دابوو، که بو پیتەوازی مان بیتە ویزگە. کەچی نۆکەریکی ناردبوو پیتەوازی مان، که ناو نیسانی ئەم ژوورانە ی پیتوو، بو ئەو ی رێگە مان پیتەوازی بەدات، پیتەر پترو فیچ راسپاردبوو پیتەوازی مان بە لیت که ئەم بە یانییە خۆی دیتە لای مان، وە لای لە باتی خۆی دیسان ئەم بە یانییە ئەم نامە یە گە یشت..

وا چاکترە خۆت بیخوینیتەو، لێرەدا شتیک هە یە منی زۆر نیگەرانی کردووە.. ئیستا خۆت تێدە گەیت ئەو شتە چییە.. بە لام دیمیتری پروکیچ، دە بیت رای خۆت بە راستی پیتەوازی، تۆ لە هەموو کەسیک باشتر رەوشتی رودیا دەناسیت، لە هەموو کەسیک باشتریش دەتوانیت ریتەوایی بکەیت، با هەر لە پیتەوازی ئەم پیتەوازی کە دوتیچکا هەر لە سەرە تاو لە مەسە لە کە گە یشتوو و بریاری خۆی داو، بە لام من هیشتا نازانم چی بکەم و تا ئیستا هەر چاوە رپی تۆم.

رازو میخین نامە کە ی کردووە، کە میژووی دوینی پیتەوازی، دەستی بە خویندەو ی کرد:

"خاتوو پو لخی ریا ئە لیکساندرو فنانی ئازین، بەو پەری ریتەو پیتەوازی ئەم کە بە هۆی کۆمە لیک کیشە ی چاوە روانە کراوەو نەمتوانی بو پیتەوازی مان بێم بو ویزگە ی رێگە ی ئاسن، لە بەر ئەو یە کێکم نارد تا رادە یە ک شارەزا و زرنکە، هەروەها بە هۆی هەندیک کاری زۆر پە لەو کە لە ئەنجومەنی پیران بۆم پیتەوازی، بو ئەو یشت دیداری تۆ لە گەل کورە کە تاندا و ئاقدوتیا رومانوفنا لە گەل کاکیدا بە باشی بە ریتەوازی، سبە ی بە یانیش شانازیی بینی ئیتو م نییە، شەرەفی بینیتان و پیتەوازی کردنی سلاو و ریتەوازی

خۆتان، له پيش سبهينى و له سهعات ههشتى تهواوى دواى نيوهرودا بۆ نارەخسيت. لهو پرووهوه، زۆر به راشكاوى دهخوازم و جهخت لهسهر ئهوه دهكهم، كه كاتى هاتنم بۆ لاتان با راديون رومانوفيچ لهوى نهبيت، چونكه كه دوينيشه و له مالهكهى خويدا چووم بۆ سهردانى، زۆر بيتهدهبانه و خراپ شكاندى، بيچگه لهمانه، بهتاييهتى خۆم لهگهڵ ئيوهدا لهبارهى شتيكهوه قسهوباسيكي زۆرم ههيه، دهمهويت له بيروباوهري ئيوهيش ئاگادار بم، ههز دهكهم بهوپهري ريزيشهوه پيشهكى ئهوهتان پيرابگهيهنم، كه لهگهڵ ئهم داواكارىيهمدا، ئهگەر پرووبهرووى راديون رومانوفيچ بيمهوه، بهبى سيودووكردن دهگهريمهوه دواوه، ئهوسايش ههرجى پروو بدات، گوناكهكهى له ئهستوى ئيوهيه. بۆيه ئهمهتان بۆ دهنووسم، چونكه راديون رومانوفيچ له ديدهنىكردنهكهى مندا بۆ لاي نهخۆش ديار بوو، كهچى دواى دوو سهعات لهپريكدا چاك بووهوه. بۆيه دهلييم لهوانهيه هههه له مالهكهى خوى بيته دهري، بيته لاي ئيوه. من برواى تهواوم بهمه ههيه، چونكه به چاوى خۆم ئهوم له مالى يهكيكدا بينى، كه به سهرخۆشى كهوتبووه ژير گالييسكهوه و ههموو گيانى شكاو و پاشان مردبوو. دوينيشه و به بيانووى ناشتنى تهرمى ئههه پياوهوه بيست و پينج رۆبلى دايه كچهكهى، كچهكهى ناوبانگى خراپه و ههموو كهس دهيناسيت. له كاتيكدا كه من دهزانم ئيوه به چ دهردهسهرييهك ئههه پارهيهتان بۆ پهيدا كردوو. ئههه رهفتارهى زۆر سهرسامى كردم. ريزى تاييهتيم بۆ ئاقدوتيا رومانوفنا ههيه، هيوادارم ههستى وهفادارى و ريز و دلسوزىي ئوكهري خۆتان قبول بكهيت.

لوزين

پولخيريا ئهليكساندروفنا چاوى پر بوو له گريان و وتى:
- ديميتري پروكفيچ، ئيستا من چى بكهم؟ ئاخىر، چۆن دهتوانم به
روديا بلييم نهيهت بۆ ئيره؟ ئههه دوينى لهسهر ئهوه سوور بوو كه
دهبيت پيتر پتروفيچ دهركهم، ئيستا ئهمى تر دهخوازيت كه نابيت

ئەو ببينم. ئاخىر ئەو كە بەمە بزانىت، ھەر بەتايىبەتى دىت و.. ئەوسا
چى دەقەومىت؟

رازومىخىن خىرا و لەسەرخۆ وەلامى دايەو:

- ئاقدوتيا رومانوفنا چ برىارىك دەدات، بە قسەى بکە.

- ئاى خودا گيان! ئاقدوتيا دەلىت.. خوا خۆى دەزانىت چى دەلىت و
مەبەستەكەيشى روون ناكاتەو. دەلى و چاكتەر، واتا نەك و چاكە،
بەلام لەبەر ھۆيەك، حەتمەن پىويستە روديا بەتايىبەتى ئەمشەو
سەعات ھەشت بىت و دەبىت ئەو دووانە يەكتىرى ببينن.. وەلى من
دەمويست تەنانت نامەكەيشى پيشان نەدەم، بەلكو بە فروفيليك، يان
بە ھۆى تۆوہ كاريكى و بکەم، كە نەيەت.. لەبەر ئەوہى زۆر
توورەيە.. بى لەمانە من لەوہ ناگەم كى سەرخۆش بووہ و مردووہ و
كچىكى ھەبووہ، چۆن روديا دوافلسى خۆى داوہتە ئەو كچە.. ئەو
پارەيەى..

ئاقدوتيا رومانوفنا لەسەرى رۆشت:

- ئەو پارەيەى بەو حالە دەستت كەوت، دايە گيان..

رازومىخىن بە بىرى پەرتەوہ وتى:

- دوينى حالى باش نەبوو، ئەگەر دەزانن دوينى لە چايخانەدا چى
کردووہ، ھەرچەندە شتىكى ئاقلانە بوو.. ھوم! لەبارەى ئەو كەسەى
مردووہ و كچەكەى لە راستيا دوينى كە دەگەرەينەوہ مالى، شتىكى بە
من وت، بەلام من ھىچ لە قسەكانى تينەگەيشتم.. ھەلبەت، من خۆيشم
دوينى..

- دايە گيان لە ھەمووى چاكتەر ئەوہيە ئيمە خومان بچين بۆ لاي،
لەوى بروات ھەبىت، يەكسەر دەزانين دەبىت چى بکەين، ھەرچەند
درەنگيشە، خودايا! سەعات لە دە تىپەريوہ!

ئەم پرستەيەي دوايى دونيا لە کاتیکدا وت، کە تەماشای سەعاتە ئالتونییە زۆر قەشەنگەکەي کرد کە بە مینا رازابوووە، سەعاتەکە بە زنجیریکى ناسک و جوان کە کارى ئینیسیا بوو، ئاویزانی گەردنى بوو، بە هیچ جۆریک لەگەل خشلەکانی تریدا هاوسەنگ نەبوو.

رازومیخین لەگەل خۆیدا دوا: "دیاریی دەزگیرانەکەيەتی".

پولخیریا ئەلیکساندروڤنا بە نیکەرانی و شپرزەییەو وەتی:

- ئاخ، بەلێ کاتی رۆیشتنە، دونیا گیان، کاتی رۆیشتنە، ئەگینا وا هەست دەکات کە لە دویشەووە رڤمان هەستاو، بۆیە نەچووین بۆ لای، ئای وای، خودایا!

بەدەم ئەم قسانەو، بەپەلە کۆلوانەکەي دا بە شانیا و کلاوہ بچوو کەکەي لەسەر نا، دونیایش جلی لەبەر کرد، رازومیخین سەرنجی دا کە دەستکیشەکانی دونیا نەک هەر کۆنە، بەلکو درپاویشە، لەگەل ئەویدا کە بە ئاشکرا جلەکانیان کۆن دیار بوو، وەلێ سیمایەکی بە ویقاری پیدابوون، ئەمە بۆ هەموو ئەوانە راستە، کە دەزانن چۆن بەرگی هەژارانە بپۆشن. رازومیخین بە ریزیکی گەلیک زۆرەوہ تەماشای دونیای دەکرد، شانازی بەووە دەکرد کە لەگەلیا دەپوات و بە خۆی دەوت: "ئەو شاژنەي" کە لە بەندیخانەدا گۆرەوییەکانی خۆی دەدوورییەو، بیگومان لەو چرکەساتەدا شکۆمەندتر و لە شاژن مەزنتەر دەینواند وەک جاران کە لە جەژن و ئاھەنگەکاندا دەبینرا.

پولخیریا ئەلیکساندروڤنا بە دەنگی بەرز و پر لە سەرسامییەوہ هاواری کرد:

^۱ لێرەدا نووسەر مەبەستی لە ماری ئەنتوانیتە لە پەیکەرەکەدا.

- خودایا. ئایا هەرگیز ئه‌وه‌م به بیردا ده‌هات که له بینینی کورپه‌که‌م،
پودیای زۆر ئازیزم، ئاوا تووشی ترس و دله‌پاوکی بم!
پاشان ته‌ماشایه‌کی پر له سه‌رنجی رازومێخینی کرد و وتی:
- دیمیتري پروکفیچ، من ده‌ترسم!

دونیا ماچی کرد و وتی:

- دایه گیان مه‌ترسه، وا چاکتره ب‌روات پیتی هه‌بیت، من بروام پێیه‌تی.
ژنه‌ی بیچاره هاواری کرد!

- خودایا، منیش بروام هه‌یه، به‌لام من به درێژایی دوینیشه‌و
نه‌نوستووم.

هه‌رسیکیان گه‌یشتنه سه‌رشه‌قامه‌که.

- ده‌زانیت دونیچکا، هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ی سه‌ر له به‌یانی که‌میک خه‌و
بردمیه‌وه. له‌پریکدا مارفا بتروقنای خوالیخۆشبوو هاته‌ خه‌وم..
سه‌رتاپا سپیپۆش بوو.. لیم نزیک که‌وته‌وه، ده‌ستی گرتم و سه‌ری
لی‌راوه‌شاندم، ئه‌وه‌نده به جیدی ئه‌م کاره‌ی کرد، ده‌توت سه‌رزه‌نشتم
ده‌کات.. ئایا خیره؟ ئاخ، دیمیتري پروکفیچ، تۆ هیشتا نایزانیت، مارفا
پتروقنا مردووه.

- نه‌خیر، نایزانم، کام مارفا پتروقنا؟

- له‌پریکدا مرد، جا بزانه..

دونیا هاته‌ ناو قسه‌کانه‌وه و وتی:

- دوا‌ی دایکه گیان، ئاخ‌ر ئه‌م هیشتا نازانیت مارفا پتروقنا کییه؟

- چۆن نازانیت؟ من وامده‌زانی هه‌موو شتیک ده‌زانیت، بمبوره
دیمیتري پروکفیچ، ئه‌م رۆژانه من که‌میک ئه‌قلم له‌ده‌ست داوه، به
راستی من تۆم به په‌یامبه‌ریکی لای خوا ده‌زانی، بۆیه به ته‌واوی
بروام به‌وه‌ بوو که تۆ هه‌موو شتیک ده‌زانیت، من تۆ به یه‌کیک له

خۆمان دادەنیم.. پیتان ناخۆش نەبیت کەوا دەلیم، ئای ئای! ئەو دەستی راستت چیهتی، بریندار بوو؟
رازومیخین زۆر بە خوشحالییەو وەتی:
- بەلێ، بریندارە.

- من هەندیکجار زۆر بە سۆزەو قسە دەکەم، بە جۆریک کە دنیا ئاگادارم دەکاتەو.. وەلێ، ئەو خودایا، ئەو ژوورە بیکەلکە چیه کە ئەو تیایدا دەژی! بلێ ئیستا بە ئاگا هاتیبیت؟ ئەو ژنە، مەبەستم خاوەن خانوو کە یەتی، ئایا ئەو بە ژوور دادەنیت؟ گوی بگرە، تۆ دەلێ ئەو حەز ناکات قسە دلی خۆی بە کەس بلێت، ئەو باشە ئەو دەبیت کە من بە.. سۆز و لاوازیی خۆمەو بپتاقەتی بکەم؟ ئایا رینماییهکم دەکەیت، دیمیتری پروکفیچ؟.. چۆن لەگەڵیا؟ دەزانیت، من بە تەواویی ئەقلم لەسەردا نەماو.

- زۆر پرسباری لیمەکە، بەتایبەتی کاتیک کە پروو گرژ دەکات، لەبارەتی تەندروستی شیهو زۆری لەسەر مەرۆ، پیتی خوش نییە.
- ئاخ دیمیتری پروکفیچ، دایکایەتی چ بەلایەکە! سەیری ئەو پلیکانانەیش بکە.. چ پلیکانەیهک!

دوینا کەوتە دلدانەوێ دایکی و وتی:

- دایکە گیان، تۆ رەنگیشت پەریووە، هیور بە ئازیزم، بیگومان بە بینینی ئیمە دلخۆش دەبیت.

پاشان بریقەیهک کەوتە ناوچاوی و لەسەری پۆشت:

- ئیتر تۆ بۆ ئەوێندە ئازاری خۆت دەدەیت!

- راپووستە، با لە پێشا من تەماشایەک بکەم، بزانم لە خەو هەستاو

یان نا؟

خانمه‌کان هیدی هیدی که‌وتنه دوی رازومیخین که به پلیکانه‌کاندا
سه‌رده‌که‌وت، که له قاتی چواره‌مدا گه‌یشتنه به‌رانبه‌ر مالی خاوه‌ن
خانوه‌که، بینیان ده‌رگای ماله‌که درزیکی بچووکی تیکه‌وتوو، له
تاریکییه‌که‌دا دوو چاوی ره‌ش و زور تیژ ته‌ماشایان ده‌کات، که
نیگا‌کان به‌ریه‌کتری که‌وتن، ده‌رگا‌که له‌پرا داخرا، ده‌نگیکی وای لیوه
هات، له‌وه‌دا بوو پولخیریا ئه‌لیکساندروشنا له ترسا بقیرژینیت.

۳

زوسیموف به‌خوشییه‌وه پیشوازیی لیکردن و به‌ده‌نگی به‌رز وتی:
- ته‌ندروستی باشه، باشه.

ده‌ده‌قیقه‌یه‌ک ده‌بوو هاتبووه ئه‌وی و له‌سووچه‌که‌ی دوی‌نیش‌ه‌ودا،
له‌سه‌ر قه‌نه‌فه‌که دانیشتبوو، راسکولنیکوفیش له‌سووچیکی
به‌رانبه‌ریدا دانیشتبوو، به‌پیچه‌وانه‌ی جارانه‌وه جله‌کانی هه‌موو
له‌به‌ردا بوو، ته‌نانه‌ت ده‌ست و ده‌موچاوی باش شو‌راو و قژی
داهیتابوو. ژووره‌که له‌پریکدا پر بوو، ناستاسیا هه‌رچونیک بوو به
دوی میوانه‌کاندا هاته ژووری و گو‌یقولاغ بوو.

له‌راستیدا له‌وه ده‌چوو باری ته‌ندروستی راسکولنیکوف باش بیت.
به‌تایبه‌تی له‌چاو دوی‌نیش‌ه‌ودا، به‌لام زور ره‌نگی په‌ریوو خه‌یال‌برده و
پووتال بوو. له‌که‌سیکی بریندار یان له‌یه‌کیک ده‌چوو، که ئازاریکی
زور له‌له‌شیدا بیت، بروی هاتبوونه‌وه‌یه‌ک، لیوی لیک‌نراو و روانینی
بلیسه‌داربوو، که‌م و به‌بی مه‌یلی قسه‌ی ده‌کرد، وه‌ک بلی ئه‌رکیکی
له‌سه‌ره و ده‌بیت به‌جی بیت، جارجاره ئاسه‌واری دوودلییه‌ک له
په‌فتاریدا ده‌رده‌که‌وت، ته‌نیا پیوستی به‌وه بوو که ده‌ستی یان

پهنجەى به له فاف بپيچيت، تا تهواو لهو كهسه بكات، كه يان پهنجەى مووى ليها توه يان دەستى زهبرى بهر كه وتبيت يان ژانى تيگه راييت. له گهل ئەمانه هه موويدا، ته نانه ت ئەو رهنكه پيووي و پرومونييهى، كاتى كه دايك و خوشكى چوونه ژوورئ، دهتوت تيشكيك روناكى كردهوه، وهلى ئەمه بيگه له خهه و پهريشانييه كهى حاله تى رهنج و ئازاريكى زورى لى زياد كرد. پروناكييه كه زوو كوژايه وه، به لام ئازاره كه مايه وه، زوسيموفيش كه چاوديرى نه خوشه كهى ده كرد و به گهرمى پزيشكيكى تازه كاره وه له حالى دهروانى، به سه رسورماوييه وه بينى كاتيگ كه سوكارى نه خوشه كهى هاتنه ژوورئ، له باتى خوشى و شاديكردن، له دهموچاوى نه خوشه كه دا جوړه سووربوونى نهينى له سه بهر كه گرتنى ئازاريكى بيچاره سه به ده بينى، پاشان بينى تا رادهيه كه هه وشهيه كهى گفتوگو كه وهك تيريك وابوو بهر يه كيگ له زامه كانى نه خوشه كه بكه ويت و له جاران زياتر پهريشانى بكات. ههروه ها زوسيموف له وهيش سه رى سوورما، كه چون نه خوشه كه خوى ده گريت و ده توانيت هه ستى ماخوليا كهى دوينى بشاريته وه، كه به بچو وكترين وشه له پيستي خوى ده رده چوو.

پاسكولنيكوڤ به پرووخوشيه وه دايك و خوشكى ماچ كرد و وتى:
 - بهلى، خويشم هه ست به وه ده كه م كه چاكرم.
 دهموچاوى پولخيريا ئەلېكساندروڤنا له خوشيا كه شايه وه،
 پاسكولنيكوڤ پرووى له رازومرخين كرد و به خوشيه وه ده ستى
 گوشى، كه وته وه قسه كردن:
 - ئەوهى كه دوينى وتوومه، ئەمرو نايليمه وه.

زوسیموف که له ماوهی ده دهقیقهی دانیشتنیدا له گهل نهخوشهکه،
قسهی پینه مابوو، له هاتنی دیدهنیکه ران زور دلخوش بوو، که وته وه
وتن:

- من له حالی ئیستای سهرسامم، سی چوار پوژی تر، ئه گهر ههر
ئاوا به رهو پیش بروات، به ته واهتی ده گهریته وه سهر باری جارانی،
واتا وهک مانگیک یان دوو مانگ یان رهنگه.. سی مانگ له مه وه بهری
لیدیته وه، ئاخر، ئهم حاله ته له ماوهیه کی زور له مه وه به ره وه زهمینه ی
بو ره خساوه، ها؟

پاشان زوسیموف زهرده خه نهیه کی کرد، به دوو دلیه وه وهک له وه
بترسیت نه وهکا نهخوشه که نارحه ت بکات، وتی:

- ئیستا دان به وهدا ده نییت که رهنگه گوناھی خۆتی تیا بیت.
راسکولنیکوف به ساردییه وه وتی:

- زور ری تیده چیت.

زوسیموف که قسه ی له دهمدا خوش ببوو، له سه ری روشت:

- من له و لایه نه وه ئهمه ده لیم، که چاکبونی ئیستای تو له پیش
هموو شتی کدا په یوه ندی به خۆته وه ههیه، ئیستا که ده توانم له گه لئا
بدویم، هه ز ده کم قه ناعه ت به وه بکهیت که بو ئه وهی به ته وایی
چاک ببیته وه، ده بیت ئه و هوکاره سهره تای و سهره کیانه پیشه کیش
بکهین، که بوون به هو ی نهخوشییه که ت، ئه گینا له وانه یه حالتان
به ره و خراپتر بچیت، من ئه و هوکاره سهره تایانه نازانم چین، وهلی
تو ده بیت بیانزانیت، تو پیاویکی به ئاوه زیت و بیگومان ئاگاداری حالی
خۆت بوویت. به پیی بوچوونی من سهره تای تیکچوونی تو تا رادهیه ک
له و کاته وهیه، که وازت له زانکو هینا. تو توانای بیکاریت نییه، بویه

هه م کار و هه م ئامانجیکی پتهوی سه قامگیر، به رای من، یارمه تییه کی چاکت ده کهن.

- به لئ، به لئ، تو به ته وایی له سه ره هه قیت.. من هه رچی زووتر ده که پیمه وه زانکو و نه و سا هه موو شتی که.. به شیوه ی سروشتی خوی به پیوه ده چیت.

زوسیموف که مه به ستی له و په نده ئاقلانانه ی خوی زیاتر سه رنجراکیشانی خانمه کان بوو، ئیستا که وته که ی گه یشته کوتایی، که میک شله ژا و شیرزه بوو، که ته ماشای راسکولنیکوفی کرد، له پرویدا حاله تیکی گالته جاری خوینده وه، بیری کرده وه، به لام نه وه زوری نه خایاند، چونکه پولخیریا ئه لیکساندروفا خیرا سوپاسی زوسیموفی کرد، که دوینشیه و دیده نیی لیکردوون.

راسکولنیکوف به نیگه رانییه وه وتی:

- چون؟ دوینشیه و هاته لاتان؟ که واته ئیوه ییش ماندوو بوونی پیگه نه یه یشتوه دوینشیه و به چاکی بخه ون؟

- پروودیا، هه موو نه م کارانه تا سه عات دوو دریزه یان کیشا، من و دنیا له مالیشه وه له پیش سه عات دوو داناوین.

راسکولنیکوف که له پریکدا لۆچ که وته ته ویلی و چاوی له زهوی بری، وتی:

- به راستی نازانم چون سوپاسی بکه م، پاره ییش وهرناگریت.

پاشان پرووی له زوسیموف کرد و وتی:

- ببووره نه م باسه م کرده وه، من هیچ له وه ناگه م چون و له به رچی منت به شایانی نه م هه موو چاکه و بایه خپیدانه ی خوت زانی، هیچ تیناگه م و.. ته نانه ت بو من ناخوشه، من به راشکاوی له گه لئا ده دویم.

زوسیموف به زور پیکه نیی له خوی هیئا و وتی:

- پیت ناخوش نه بیت. وای دابنی تو یه کهمین نه خوشی منیت،
ئیمه مانان که تازه دهست به چاره سهری نه خوش ده کهین، یه کهم
نه خوشمان وهک مندالی خومان خوش دهویت، هه ندیکیان تا راده یهک
شهیدایان دهبن منیش تا ئیستا زور نه خوشم نییه.

راسکولنیکوڤ ئاماژهی بۆ رازومیخین کرد و وتی:
- دهرباره ی ئه و هیچ نالیم، ئه ویش بیجگه له رهنج و ئازار هیچی
تری له من دهست نه که وتوه.

رازومیخین دهنگی هه لبری:

- درۆ دهکات! دیاره ئه مرۆ گه لیک سۆزی جوولاوه؟

ئه گهر رازومیخین که میک وردتر بووایه، دهیزانی مه سه له که هیچ
جوړه سۆزداریه کی تیا نییه، به لکو لای نه خوشه که کاره که ته و او به
پیچه وانه وه بوو، ئافدوتیا رومانوڤنا ههستی به مه کرد، زور به وردی
و دوودلییه وه له کاکي ده پروانی.

راسکولنیکوڤ وهک ئه وهی له به یانییه وه وانه یه کی له بهر کرد بیت و
بیهویت بیلیت، که وته وه دوا ی په یقه کانی خوی:

- دهرباره ی تو دایکه گیان، من ناویرم بدویم، ئه مرۆ هه ر بیرم له وه
کرده وه، که دوینی تا چهند لیڤه ئازارت له چاوه پروانکردنی مندا
کیشاوه.

به ده م ئه م قسانه وه راسکولنیکوڤ به زه رده خه نه وه بیده نگ دهستی
به ره و لای خوشکی دریژ کرد، وه لی ئه مجاره یان زه رده خه نه که ی
زور راستگو یانه بوو، دونیا ئه و دهسته ی بوی دریژ کرابوو، گرتی و
به گهرمی رایوه شاندا، ئه مه یه که مجار بوو که راسکولنیکوڤ دوا ی
گفتوگو که ی دوینی پرووی له خوشکی کرد بیت. ده موچاوی دایکیان، له

بينىنى ئەم ئاشتىبونەۋە كۆكەي نىۋان خوشك و برا، لە خوشياندا
گەشايەۋە.

رازومىخىن كە ھەموو شتىكى گەۋرە دەکرد، لەسەر كورسىيەكە بە
ھيۋرى ۋەرچەرخا و وتى:

- من لەبەر ئەم جۆرە كارانە خوشم دەۋىت، دەستپىشخەرىيە
تايبەتتەكان بە خۇي.

دايكىشى لەگەل خۇيدا وتى: "چەندە كارەكانى جوانن! چ رەفتارىكى
نەجىبانەي ھەيە! چەند بە ئاسانى و دلئاسكىيەۋە ھەموو
بەدخالىبونەكەي دوينىشەۋى لەگەل خوشكىدا نەھىشت.. تەنيا بە
دەستدرىژكردنىك و لە چركەساتىكدا و بە نىگايەكى
خوشەويستىيەۋە.. چاۋەكانىشى چ جوانن، ئەسلەن پرووى ھەموو
جوانە.. تەنانت لە دونيايش جوانترە.. بەلام خودا گيان، ئەم چاكەت و
پانتۆلە چىيە و چەندە خراب لەبەرى كردوۋە! لە دوكانى ئاقاناسى
ئىفانوفىچ، قاسىيى^۱ خزمەتكار، لەم باشتىر جل لەبەر دەكات.. ئاخ..
ئەگەر بمتوانىايە لە باۋەشى بگرم و ماچى بگرم، بەلام
دەترسم، دەترسم.. خودا گيان. بۆ وايە! ھەرچەندە بە
خوشەويستىيەۋە دەۋىت، ۋەلى من ھەر دەترسم، ئاخىر، لە چى
دەترسم؟"

پاشان، لە پرىكدا، ۋەك ئەۋەي پەلەي ۋەلامدانەۋەي ئەۋى بىت، وتى:
- ئاخ روديا، تۆ باۋەر ناكەيت چەندە من و دونيا دوينىشەۋ..
چارەپەش بووين! ۋا ئىستا ھەموو شتىك كۆتايى ھات و ئىمەيش
چەندە بەختەۋەرىن، تۆ خۆت بىرى لىيكەرەۋە. نزيكەي لەو كاتەۋە لە

^۱ vassia

شه‌مهنده‌فر دابه‌زین، تا ئیره به راکردن هاتین بو ئه‌وه‌ی له نامیزت بگرین، که‌چی ئه‌و ژنه، ئه‌وه ئیستا لیره‌یه! سلاو ناستاسیا، به‌لی، کتوپر پیی وتین که تو نه‌خوشیت و تایه‌کی توندت لینه‌اتووه، که‌چی به دزیه‌وه، به‌دهم ورینه‌کردنه‌وه له‌دهست پزیشک هه‌لاتوویت و که‌وتویته‌ته کولانان، ئه‌وانیش که‌وتوونه‌ته دوات، تو باوهر ناکه‌یت ئیمه چیمان به‌سه‌ر هات! یه‌کسه‌ر بیرى مردنى کتوپرى پوتانچیکوفی^۱ ناسیاوی ئیمه و هاوپی باوکتیم که‌وته‌وه. تو ئه‌وت له‌بیر نییه، رودیا، ئه‌ویش تای لینه‌اتبوو، هه‌ر ئاوا له مال هه‌لات و که‌وته بیریکی هه‌وشه‌وه و رۆژی دواپی ده‌ریانیه‌ناهیه‌وه. ئیمه‌یش لای خۆمانه‌وه شته‌که‌مان زور که‌وره گرت و ویستمان برۆینه لای پیتهر پتروقیچ به‌لکو کۆمه‌کینمان پینکات.. چونکه ئیمه که‌سمان نه‌بوو، به‌ته‌واوی بیکه‌س! دواپسته‌کانی ئاوازی خه‌م و ناله‌نالیان لیده‌تکا، به‌ته‌واوی ئاگای له خۆی نه‌ماوو، چونکه بیرى که‌وته‌وه که باسکردنى پیتهر پتروقیچ هه‌رچه‌نده وای لیکدایه‌وه که هه‌موو پینان خوش بیت، به‌لام له‌وه ده‌چوو هیشتا مه‌ترسیدار بیت.

پاسکولنیکوف له‌به‌ر خۆیه‌وه وه‌لامی دایه‌وه:

- به‌لی، به‌لی، هه‌لبه‌ته هه‌موو ئه‌م رووداوانه، جینگای داخن..

به‌لام سیمای هیند په‌ریشان و مانای که‌مبایه‌خیی ده‌گه‌یاند، که دونیا به‌سه‌رسامیه‌وه لیی پوانی.

پاسکولنیکوف وه‌ک به وردی شتیکی بیر که‌وتیته‌وه، به‌رده‌وام بوو له‌سه‌ر قسه‌کانی:

^۱ Potanchikof

- ده‌مویست چی بلیم، ها؟ به‌لی، دایکه گیان، دونیا تویش، وا نه‌زانن
ئه‌مرو من نه‌مویستبیت یه‌که‌مجار خوم بيم بو لاتان و چاوه‌پیی
هاتنی ئیوه بووبم، که یه‌که‌مینجار بین بو دیده‌نیم.
پولخیریا ئه‌لیکساندروفتنا به‌ سه‌رسامییه‌وه وتی:
- ئه‌م قسانه‌ چیه، رودیا؟

دونیا بیرى کرده‌وه: "یه‌عنی چی، بلیی وه‌ک به‌جیهینانی ئه‌رکیک
وه‌لاممان بداته‌وه؟ ئاشتکردنه‌وه‌که‌ی و پوزشهینانه‌که‌ی، وه‌ک ئه‌وه
وايه بیگاریکی کردبیت یان وانه‌یه‌ک له‌به‌ر بکات."

- منیش ئیستا له‌ خه‌و هه‌ستام ویستم بيم بو لاتان، وه‌لی جله‌کانم
دوایان خستم، دوینیشه‌و له‌ بیرم نه‌بوو، به‌ ناستاسیا بلیم، ئه‌م خوینه
بشوات. ئیستا، تازه‌ ده‌رفه‌تم ده‌ست که‌وت که جله‌کانم له‌به‌ر بکه‌م.
پولخیریا ئه‌لیکساندروفتنا نیگه‌ران بوو.

- خوین، کامه‌ خوین؟

- هیچ نییه... نیگه‌ران مه‌به، دایه‌ گیان، ئه‌م خوینه له‌وه‌وه‌یه، که
دوینیشه‌و به‌ده‌م ورینه‌کردنه‌وه‌ پیاسه‌م ده‌کرد، پیم به‌ر پیاویکی
بریندار که‌وت.. کارمه‌ندیک بوو.

پازومیخین قسه‌که‌ی پییری و وتی:

- به‌ده‌م ورینه‌کردنه‌وه؟ به‌لام تو هه‌موو شتیکت له‌ بیره.

پاسکولنیکوڤ به‌ دلنیا ییه‌وه وتی:

- راسته، وردودرشتی هه‌موو شته‌کانم له‌ بیره، وه‌لی ئه‌گه‌ر لیم
بپرسیت بو وامکردو بو چووم بو ئه‌وی و چیم وت، ئیترا ناتوانم هیچ
پروون بکه‌مه‌وه.

زوسیموف هاته‌ ناو گفتوگوکه‌وه:

- حاله تيكي زور ئاسايى و دياره، هه نديكجار ئه و كارهى ده كريت، زور وه ستايانه و تهنانهت داهينه رانهيه، به لام بنه ما و هو كاره كهى ده شيت پاك نه بيت و كاريگه رى چه ند نه خوشييه كى جوراوجورى له سهر بيت، وه ك خه ون.

راسكولنيكوڤ بيري كرده وه: "رهنگه خراپ نه بيت ئه گه ر تا رادهيه ك به شيتم بزانييت".

دونيا كه به دوودلييه وه له زوسيموفى ده پروانى، وتى:

- ده شيت كه سانى له شساغيش ئه مانه ي لى پروو بدات؟
زوسيموف وه لامى دايه وه:

- سه رنجيكي زور ورده. له م لايه نه وه به راستى هه موو ئيمه يش زورجار له شيت ده چين، ته نيا جياوازييه ك هه يه، كه "نه خوشه كان" كه ميك له ئيمه شيتترن. له بهر ئه وه دياريكردنى ئه و سنووره كاريكي پيويسته، وه لى مروڤى ته واو ساغله م و ته ندروست، تا رادهيه ك هه ر بوونى نيه، له هه ر ده هه زار يان سه د هه زار كه س رهنگه تووشى يه كيكي وا ببين. ئه مه يش گريمانه يه كى تا بلنى لاوازه..

له گه ل وشه ي "شيت" دا كه زوسيموف بيترس و ليكدانه وه له باسى بابه تيكددا كه خوى عاشقيه تى و كتوپر به سهر زمانيدا هات، هه موو دانىشتوان ناوچاويان به يه كدا دا، راسكولنيكوڤ وه ك ئه وه ي ده ربه ست نه بيت، له بير كردنه وه يه كدا كه زه رده خه نه يه ك به سهر ليوه بيرهنگه كانيه وه نه خشى به ستبوو، بيياكانه هه ر بو خوى دانىشتبوو:
رازومىخين به په له لى پرسى:

- باشه، ئه ي برينداره كه چى به سهر هات؟ قسه كه م پيپریت.
راسكولنيكوڤ وه ك ئه وه ي به ئاگا هاتييته وه، وتى:

- چۆن؟ بهلى، كه ويستم يارمه تى بدهم و بيبه مه وه ماله كه يان،
خويناوى بووم.. به راستى دايكه گيان، دويىنى كارىكم كردووه،
ليخوشبوونى نيبه، له راستيا بيئه قل بووم. دويىنشهو چى پارهت بو
ناردبووم، هه موويم دايه ژنى ئهو پياوه، بو ناشتنى تهرمه كهى..
بيوه ژنيكى هه ژارى سيلاوى، سى مندالى بچووكى ههيه، هه موويان
برسين.. هيچ له ماله كه ياندا نيبه، داني پيدا دهنيم كه هه ق نه بوو ئه وه
بكه م، به تايبه تى كه خو م ده زانم ئهو پاره يه تان چۆن ده ست
كه وتووه، ئاخىر، بو ئه وهى يارمه تى خه لكى بده يت، پيويسته سه ره تا
هه قى ئه وه ت هه بيت، ئه گينا..

به فهره نسى وتى:

- ئه گينا، سه گينه، ئه گهر رازى نين، بو خوتان بمرن.

كه وته پيكه نين و به رووسى وتى:

- دونيا، وا نيبه؟

دونيا به جه خته وه وتى:

- نه خير، وا نيبه.

راسكولنيكوڤ به نيگايه كى نه فره تى و زهرده خه نه يه كى پر له
گالته پيكر دهنه وه له بهر خو يه وه وتى:

- چه! تو يش كه.. مه به ستيكت ههيه، ده بوو بمزانيايه.. باشه، شايانى
پياهه لگوتنه.. رهنگه ئه ميان باشتىر بيت.. وهك ئه نجام، ئه گهر كه يشتيته
ئهو سنوورهى كه نه ده بوو بيبه زينيت، به دبخت ده بيت، خو ئه گهر
ههنگاويك به رهو ئه ولاتىر بنيت، ده شى به دبختىر بيت.. وهلى تيكر
هه موو ئه م شتانه قسه ي بيچين.

راسكولنيكوڤ دوا رسته ي له بهر ئه وهى گهر مى قسه ببوو، به
توورپه يى وت، پاشان به توندى و دهنگى پچرپچره وه وتى:

- دايكه گيان، دهمويست بلّيم، داواي ليّبور دنت ليّده كه م.

دايكي به خوْشحالّيه وه وتي:

- به سه روديا، من بروام وايه هه ر كارى تو بيكهيت، زور باشه.

راسكولنيكوْف به زه رده خه نه يه كي خو كرده وه وتي:

- وايش نا، ئەمەندە خوْشباوهر مه به.

بيّدهنگي هه موو لايه كي گرته وه، له م گفتوگو و بيّدهنگي و ناشتي و داواي ليّبور دنه دا حاله تيكي دهست كرد هه بوو، كه هه موويان هه ستيان بيّده كرد.

راسكولنيكوْف كه له ژيره وه سهيري خوشك و دايكي ده كرد، به خوْي وت: "له وه ده چيْت ليْم بترسن".

له راستيا پولخيريا ئەليكساندروڤنا چهنده بيّدهنگر بووايه، ترسي زورتر ده بوو.

راسكولنيكوْف ديسان وه لاي خوْيه وه كه وته وه بير كردنه وه: "وا ئەزانم كه ليّره نه بوون، به راستي خوْشم دهويستن".

پولخيريا ئەليكساندروڤنا له پريكد وتي:

- روديا ده زانيت، مارفا پتروڤنا مرد!

- مارفا پتروڤنا كييه؟

- هه هه هه! هه مان مارفا پتروڤنا سفيدريگايلوڤ، له بيرمه له باره ي ئەوه وه زور شتم بۆ نووسيويت.

راسكولنيكوْف له پرا داچله كي، وهك ئەوه ي له خه وخه بهري بووبيته وه، وتي:

- ئا، به لي، له بيرمه.. كه واته مرد؟ به راست مرد؟ بۆ مرد؟

پولخيريا ئەليكساندروڤنا ئەم تاقيباتكر دنه ي پي خوش بوو، خيرا وه لامي دايه وه:

- بیرى لىبكه ره وه، زۆر كتوپر مرد، هەر لهو كاته دا كه ئەم نامە يەم
بۆ نووسیت، تەنانهت هەر هەمان پوژیش. بیرى لىبكه ره وه كه چۆن
ئەو پیاوه ترسناكه بوو به هۆى مردنى، دەلین زۆر خراپ لهو ژنه
كلۆلهى داوه.

پاسكۆلنىكوڤ پووى له خوشكى كرد و وتى:

- بۆ ژيانىان بهو جۆره بوو؟

- نا، تەواو به پىچەوانه وه، ئەو هەميشه له گەل ژنه كهيدا هێور و
تەنانهت به ئەدەبىش بوو. بۆ ماوهى حەوت سالى، لە پادە بەدەر، له
هەندىك رەوشت و خووى ئەو بەرانبەر به كۆمەلىك شت چاوپۆشى
دەكرد. كه چى له پرىكدا ئىتر خۆى پىنه گىرا.

- جا ئەگەر توانىبىتى حەوت سالى تەواو دان به خۆيدا بگریت، ئىتر
ترسناكىيه كهى له چىدايه؟ تۆ دونيا گيان، پىدەچىت پاكانهى بۆ
بكهیت؟

- نا، نا، پیاوئىكى ترسناكه، لهو ترسناكتر چ پیاوئىكى ترم به خەيالدا
نايهت.

دونيا تا پادەيهك ئەمەى به گرژىيه كه وه وت، پاشان برۆى هاورده وه
يهك و كهوته وه بىركردنه وه.

پولخىريا ئەلىكساندروڤنا خىرا به دواى قسه كانى خۆى كهوته وه:

- به سه رهاته كه يان سه رله به يانىيهك پووى دا، دواى ئەوه مارقا
پتروڤنا فهرمىانى دا زوو كالىسكه كه ئاماده بكەن، بۆ ئەوهى يهكسه ر
دواى نانى به يانى بروات بۆ شار، هەميشه له پووداوى وادا دەچوو
بۆ شار، دەلین زۆر به دلى خۆى نانى به يانىانى خواردوه.
- بهو لىدانه وه كه خواردبووى؟

- با ئەو ھەيش بلىم كە ھەميشە.. ئەو عادەتەى ھەبوو، ھەر كەنانى بەيانى دەخوارد، بۇ ئەو ھەى درەنگ نەكەوئىت، راست دەچوو بۇ ھەمام.. دەزانىت، گوايا بەو ھەمامە دەرمانى خۆى دەکرد، ئەوان لەوئى كانىيەكيان ھەيە ئاوەكەى ساردە، ئەو بەردەوام ھەموو پۆژىك لەوئى خۆى دەشت.. ھەر ئەو ھەندەى چوو ھە كانىيەكەو، دلى وەستا.

زوسىموف وتى:

- بىگومان وایە.

- مێردەكەى زۆر خراپ لى دابوو؟

دونیا وەلامى دایەو:

- ئەمەيان مەسەلەيەك نىيە.

پاسكولنىكوڤ لە پرىكدە و بە توورپەيەكى بى زۆرلەخۆكردنەو وتى:

- ھەم، وەلى دايكە گيان، چۆن تاقەتت ھەيە ئەم شتە توورەھاتانە دەگىریتەو!

پولخىريا ئەلىكساندروڤنا زوو وەلامى دایەو:

- ئەى چى بكەم كورم! نەمدەزانى لەبارەى چىيەو بدویم.

پاسكولنىكوڤ بە زەردەخەنەيەكى خۆكردەو وتى:

- بۇ ئیو ھەمووتان لىم دەترسن؟

دونیا بەبى پەردە، لە كاتىكدە كە نىگايەكى خەستى لە كاكى كرد، وتى:

- ئەمە راستە، دايكەم كە پىي نايە سەر پلىكانەكان، لە ترسا وینەى

خاچى كىشا.

دەموچاوى پاسكولنىكوڤ بە پادەيەك گرژبوو، دەتوت دەمارى بەگىر

وەستاو.

پولخىريا ئەلىكساندروڤنا بە شەرمەو وتى:

- تۆچی دەلیت دنیا! رودیا، تکت لیده کهم بیتاقت نه بیت.. دنیا بۆ
 وا دهلیت؟ راسته ئه و کاتهی بۆ ئیره ده هاتم، به دریزایی ریگه و له
 ناو شه مه نه فهدا، ههر خه یالم له و خوشیه ده کرده وه کاتیک که یه کتر
 ده بینین، چون هه موو هه واله کان بۆ یه کدی ده گیرینه وه.. ئه وهنده ییش
 خوشحال بووم ئاگام له ریگه نه مابوو، وهلی ئه مه چیه که ده یلیم،
 ئیستایش ههر خوشحالم.. دنیا، تۆ له خۆته وه قسه ده کهیت، رودیا
 ته نیا بینینی تۆ، به سه بۆ ئه وهی من به خته وه ر بـم.

پاسکولنیکوڤ به بی ئه وهی ته ماشای بکات، دهستی گوشتی و به
 ناخوشیه وه له سه رخۆ وتی: واز بینه دایکه، ده رفه تی قسه کردنمان
 زۆر ده بیت.

دوای ئه م قسانه له پرا پاسکولنیکوڤ تیک چوو، رهنگی په ری..
 دیسانه وه ههسته ترسناکه کهی جارن، وهک سه رمای مه رگ به گیانیا
 تیپه ری.. دیسانه وه زۆری لا پوون و ئاشکرا بوو که ههر ئیستا
 درۆیه کی زلی کرد، که نه ک ته نیا ئیستا، به لکو و ئیتر هه رگیز
 ده رفه تی ئه و گفتوگو دریزه یان نابیت، ئیدی هه رگیز، له گه ل هیه
 که سینکدا، له باره ی هیه شتی که وه ناتوانیت قسه بکات، کاریگه ری ئه م
 بیرو که پر له ئازاره هینده به هیز بوو، که بۆ چرکه ساتیک خۆی له یاد
 کرد. له جیگا کهی هه ستاو به بی ئه وهی سه یری کهس بکات، به ره و
 لای ده رگا که چوو.

پازومیخین دهستی گرت و هاواری کرد:

- چی بووه، چیه؟

پاسکولنیکوڤ دووباره دانیشه وه و هیدی هیدی که وته ته ماشا کردن،
 هه موو به سه رسامیه وه لیان روانی، له نا کاوینکدا به دهنگی بهرز
 وتی:

- نازانم، ئىۋە ھەمووتان بۇ ئەۋەندە بىزاركەرن، شتىك بلىن، ئاخىر بۇ،
ھەر ئاۋا دانىشتوون، باشە، بلىن، قسە بکەن.. لە دەۋرى يەك
كۆبوۋىنەتەۋە ۋ ھىچ نالىن، دەى شتىك بلىن.
پولخىريا ئەلىكساندروڤنا خاچى كىشا ۋ وتى:
- سوپاس بۇ خودا، وامزانى ۋەك دۈيشەۋى لىھاتوتەۋە.
ئافدوتيا رومانوڤنا بىدەر بەستانە وتى:

- روديا، چىتە؟

راسكولنيكوف ۋە لامى دايەۋە:

- ھىچ نىيە، يادى شتىك كەۋتەۋە.

لەناكاۋدا دايە قاقاي پىكەنن.

زوسيموف لەسەر قەنەفەكە ھەستا ۋ لەسەر خۇ وتى:

- باشە، ئەگەر شتىكت بىر كەۋتوتەۋە خراپ نىيە، ئەگىنا من خۇيشم
لەۋەدا بووم.. ئىتر دەبىت من برۇم، رەنگە بىمەۋە.. ئەگەر بىننم تۇ..
پاشان سلاۋى كرد ۋ چوۋە دەرەۋە، پولخىريا ئەلىكساندروڤنا وتى:
- چ مروفىكى جوامىرە!

راسكولنيكوف لە پرىكدا ۋ بەپەلە ۋ ھىند بە گەرمى كە لەۋەۋبەر لىي
روۋ نەدابوۋ، وتى:

- بەلى، مروفىكى جوامىر ۋ مەزن ۋ ئاقل ۋ روناكبىرە، لە بىرم نىيە
پىش نەخۇشكەۋتنەكەم لە كوى دىومە.. ۋەلى ۋا دەزانم دىبىتم..
پاشان سەرى بۇ لاي رازومىخىن ۋەرگىرا ۋ وتى:
- ئەمىش پياۋى چاكە.

دۋايى يەكسەر بە خوشكى وت:

- دونيا، تۇ پىت باشە؟

ھەر لە خۇيشىەۋە دايە پىكەنن

دونیا وەلامی دایەو:

- زۆریش.

پازومیخین شلەژا و دەموچاوی سوور داگەرا، لەسەر کورسییەکەی
هەستا و وتی:

- ئای کە زەلامیکی زۆربلیت!

پولخیریا ئەلیکساندروڤنا زەردەییەکی هاتی، بەلام راسکۆلنیکۆڤ قاقای
لیدا و وتی:

- ئەی تۆ بۆ کۆی دەچیت؟

- منیش دەپۆم.. کارم هەیە.

- تۆ ناییت برۆیت، پراوەستە، زوسیموف پڕۆیشت، ئەبێ تۆیش برۆیت،
مەپۆ.. سەعات چەندە؟ دوانزە؟ دونیا سەعاتەکەت چەند جوانە! بۆ
دیسانەو بەدەنگ بوون؟ خۆ هەر من قسە دەکەم.

دونیا وەلامی دایەو:

- ئەمە دیاریی مارفا پتروڤنا.

پولخیریا ئەلیکساندروڤنا بۆی تەواو کرد:

- گەلیکیش گرانبەهایە.

- زۆریش گەورەییە، لە سەعاتی ژنان ناچیت.

دونیا وتی:

- من وام حەز لێیە.

پازومیخین لەگەڵ خۆیدا بیرى کردەو: "کەواتە دیاریی زاوا نییە"
نەیشتەزانی بۆ ئەمەندەى پێ خوش بوو.

راسکۆلنیکۆڤ وتی:

- من وامدەزانی دیاریی لۆژینە.

- نا، ئەو هیشتا هیچی بە دونیچکا نەداوە.

راسکولنیکوڤ کتوپر به دایکی وت:

- ئا. به راست دایکه له بیرته، که عاشق بووم و ویستم ژن بینم؟
دایک له گورینی قسه و رهوتی گفتوگۆی کورپه که ی تهواو سه رسام
بوو:

- ئاخ، به لای له بیرمه کورم.

له گهل دونیا و رازومیخیندا نیگایه کی یه کیان کرد.

- ئای، چیتان بو باس بکه م؟ ته نانه ت له بیریشم ماوه، کچیکی
دهرده دار بوو. به دهم قسه کردنه وه که وته بیرکردنه وه و چاوی له
زهوی بری.

- کچیکی زور دهرده دار بوو، ههزی به یارمه تیی سوالکه ر دهکرد و
هه میسه ئاره زووی له چوونه دیر بوو، جاریکیش که باسی ئه ویی بو
کردم، فرمیسکی رشت، به لای، به لای، له بیرمه، زور چاکم له بیره..
ناشیرینیش بوو.. به راستی نازانم بو ئه وهنده دلم دابوویه.. رهنگه
له بهر ئه وه بووبیت، که هه میسه نه خوش بوو.. خو ئه گهر شهل یان
کوم بووایه، بیگومان زیاتر خوشم دهویست.. (زه رده خه نه یه کی
ترسناک که وته سهر لیوی) به لای.. ئه وه جوریک بوو له هه رزه کاری.
دونیا به په رۆشه وه وتی:

- نا، ئه وه هه ر هه رزه کاری نه بوو.

راسکولنیکوڤ به مه به سته وه چاوی له خوشکی بری، وه لای یان گوئی
له قسه کانی نه بوو یان تیی نه گه یشت. پاشان له کاتی که خه یالی
رۆیشتبوو، هه ستا، له دایکی نزیک که وته وه، ماچی کرد و که رایه وه
شوینه که ی و دانیشت.

پولخیریا ئه لیکساندروڤنا که حاله ته که کاری لیکردبوو، وتی:

- تو ئیستایش هه ر خوشت دهویت؟

- ئەو؟ ئىستا؟ ھا.. بەلى، تۆ باسى ئەو كچە دەكەيت! نا، ھەموو ئەو شتانه لە دنيايەكى تردان.. سەردەمانىكى زۆر دوور.. نەك ھەر ئەو.. بەلكو ھەرچىيەكىش كە لەم دەورووبەرمدا پوو دەدات، دەلىى ھى سەردەمىكى ترە و پەيوەندىي بە ئىستاوہ نىيە.

راسكولنىكوڤ بە وردى لىي پروانين:

- بە ئىوہىشەوہ.. دەلىى من لە دوورى ھەزار فرسەخەوہ تەماشاتان دەكەم.. خوا خۆيشى دەزانىت كە بۆ ئەم باسەمان كردۆتەوہ. پاشان بە توورەيىيەوہ وتى:

- ئەى سوودى پرسىارکردنتان چىيە؟

ئىنجا بىدەنگ بوو، دەستى بە كرۆشتنى نىتوكى كرد و دىسانەوہ خەيال بردىيەوہ.

پولخىريا ئەلىكساندروڤنا لەپرا بىدەنگىە قورسەكەى شكاند و وتى:

- چ جىگايەكى خراپت ھەيە پوديا، دەلىى گۆرە، من لەوہ بىگومانم كە نىوہى خەمۆكىيەكەت خەتاي ئەم مالەتە.

راسكولنىكوڤ بە ھەستىكى پەرتەوہ وەلامى دايەوہ:

- مال؟.. بەلى، مال كاريگەرى زۆرە.. خۆيشم بىرم لىكردۆتەوہ.. بەلام ئەگەر دەزانىت ئىستا چ بىرۆكەيەكى سەيرت دەربرى، دايە گيان..

بە دوا قسەكەى خۆى پىكەنىنىكى نەينىئامىزى كەوتە سەر لىو.

راسكولنىكوڤ ھەستى كرد كە ئەم كۆبوونەوہ و ئەم دايك و خوشكەى كە دواى سى سال يەكتريان دىوہتەوہ، ئەم قسە خۆمانەبيانەى كە چ بابەتىكى ھاوبەشيان تيا نەبوو، بۆ ئەو بىزاركەرە و خۆى پىناگىرئىت. وەلى مەسەلەيەكى گەورە لە پىش بوو، كە دەبوو ھىچ دوا نەكەوئىت و ھەر ئەمرو بە لايەكدا بخرىت. ئەمە برىارىك بوو

پیشتر، ئەو کاتەى لە خەو بە ئاگا هاتبوووە، دابووی، ئیستا لە بوونی ئەم مەسەلەىە دلخۆشە، وەک پێگەچارەىەكى دۆزیبێتەو، ئینجا بە دەنگىكى وشک و جىدى دەستى پێکرد:

- گوى بگرە دنیا، هەلبەتە لەوێ دویینیشەو پرووى دا، من داواى لیبوردنت لێدەکەم، وەلى بە ئەرکى خۆمى دەزانم جارێكى دى بىرت بەینمەو، کە من واز لە مەبەستە سەرەکییەکە ناهێنم. یان من یان لۆژین، لێگەرێ با من بەدەرەگەز بىم، بەلام تۆ نا، یەکیکمان بەسە، ئەگەر تۆ مێرد بە لۆژین بکەیت، من ئىدى بە خوشکى خۆمت نازانم. پولىخیریا ئەلێکساندروڤنا بە توندى هاوارى لێکرد:

- پودیا، پودیا، دیسانەو گەراییتەو سەر قەوانەکەى دویینیشەو، تۆ بۆ هەمیشە خۆت بە بەدەرەگەز دادەنێیت، من ئەمە قبوول ناکەم. دویینیش هەروا..

دنیا بە شیوازىكى وشک و یەکلایکەرەو وەلامى دایەو:

- کاکە، دیارە هەلەیهک لای تۆو هەیه، من بە درێژایى شەوى پابردوو بىرم کردەو و هەلەکەتم دۆزیووە، هەموو کێشەکە لەو دایە کە گوايا تۆ وا دەزانیت من لەبەر خاترى کەسێک خۆم دەکەمە قوربانى. هەرگیز شتى وا نىیه، من بۆ خۆم شوو دەکەم، چونکە ژيانم نالەبارە، بىگومان بەو هیش خۆشحال دەبم ئەگەر بتوانم سوودێک بە کەسوکارىشم بکەىەنم، بەلام ئەمەیان گرنگترین ھۆکارى بریارەکەى من نىیه.

پاسکۆلنیکۆڤ کە لە رڤا بەربوووە کرۆشتنى نینۆکەکانى، بە خۆى دەوت:

درۆ دهکات، لووتبهرزە، نایه‌وێت دان به راستیدا بنیت، که هەزی به چاکه‌کردنه، ئای له‌م خووه پۆخله! خوشه‌ویستیشیان له‌ نه‌فره‌ت ده‌چیت.. ئاخ، من چه‌نده‌ بیزم له‌ هه‌موویان دیته‌وه!

دو‌نیا له‌سه‌ری پۆشت:

- به‌ کورتی: من بۆیه‌ شوو به‌ پیتەر پترو‌فیچ ده‌که‌م، تا له‌ دوو شه‌ر ئاسانه‌ترینیان هه‌لبژیرم، بریارم داوه‌ ئابرومه‌ندانه‌ ئه‌و هه‌رچیم داوا لێیکات، ئه‌نجامی بده‌م و درۆی له‌گه‌لدا نه‌که‌م.. به‌لام تو ئه‌و زه‌رده‌خه‌نه‌ ته‌وساوییه‌ چی بوو کردت؟

دو‌نیا په‌شوکا و توورپه‌یی له‌ ناوچاویا ده‌رکه‌وت.

پاسکولنیکو‌ف به‌ توانجه‌وه‌ پێی وت:

- هه‌موو ئه‌وانه‌ی بۆ ئه‌نجام ده‌ده‌یت؟

- ئه‌وه‌نده‌ی بتوانم، من له‌ شی‌واز و هاته‌نپیشه‌وه‌ی پیتەر پترو‌فیچدا زوو له‌وه‌ گه‌یشتم که‌ ئه‌و چی له‌ من ده‌وێت، هه‌لبه‌ته‌، ئه‌و له‌ خۆی پازینی، په‌نگه‌ زۆریش خۆی به‌ گه‌وره‌ بزانی‌ت، وه‌لێ هیوادارم پێزی منیش بگریت.. بۆ دیسان پێده‌که‌نیت؟

- ئه‌ی تو بۆ دیسان سوور داگه‌پایت؟ خوشکی، تو درۆ ده‌که‌یت و به‌ ئاره‌زوویش درۆ ده‌که‌یت، ته‌نیا له‌به‌ر سه‌رسه‌ختی ژنانه‌یی خۆت، هه‌ر له‌به‌ر ئه‌وه‌ی قسه‌که‌ی من سه‌رنه‌گریت.. تو هه‌رگیز نابیت پێز له‌ لوژین بگریت، من ئه‌وم بێنی و قسه‌م له‌گه‌لدا کرد، که‌واته‌ تو بۆ پاره‌ خۆت ده‌فرۆشیت، بۆیه‌ کاریکی زۆر پساوییه‌، زۆریش به‌وه‌ خوشحالم که‌ تو لایه‌نی که‌م له‌ شه‌رماندا سوور داده‌گه‌پیت.

دو‌نیا که‌ ئیدی خۆی پێنه‌گیرا، هاواری کرد:

- نا، وا نییه‌، درۆیش ناکه‌م، ئه‌گه‌ر به‌ ته‌واویی بروام به‌وه‌ نه‌بیت که‌ ده‌ربه‌ستمه‌ و پێزم لێده‌گریت، هه‌رگیز نابم به‌ ژنی.. خۆ ئه‌گه‌ر

لهوهيش دلنيا نه بڼه ده توانم پړيزى لښگر، هر نابم به ژنى،
خوشبهختانه ده توانم هر ئيستا بريارى ته واو بڼه بري خوم له سهر
نهم شوو كړنه بدهم، وهك تويش دهلييت، كاريكى رسوايي نيه،
باشه، با بليين من برياريكى بيئابروم هندانهم داوه و تو راست
دهكهيت، نهى نهمه ناهه قى نيه، كه تو بهم جوړه له گه لمدا ده دوييت؟
تو بو داواى نازايه تيهك له من دهكهيت، كه دهشيت له خوشتا
نه بيت؟ نهمه زولم و سته مه، نه گهر من يه كيك به د بهخت بكه، نه و
كه سه ته نيا خوم، من هيشتا كه سم نه كوشتوو! بو ليم موړ
ده بيته وه؟ بو وا رهنك په پيووه؟ روډيا، چيته؟ روډيا، نازيزه كه.
پولخيريا نه ليكساندرو قنا هاواري كړد:

- خدا گيان، وات ليكرد له هوش خوى بچيت.

- نا، نا... هيچ نيه، تو زى سهرم گيژى خوارد، له سهرخوچون نيه..
تويش واز له م له سهرخوچونه ناهيتيت! هوم! بهلى، ده مويست بلیم
چى؟ بهلى، كه واته تو له ئيستاوه، له نه مړووه، بريارى ته واوت به وه
هيه، كه ده توانيت پړيزى بگريت يان نا.. يان نه و قه درزاني له تو
بكات يان نا.. وات وت، نا؟ من وا تيگه يشتم كه تو وت هر نه مړو؟
يان من خراب تيگه يشتم؟
دونيا وتى:

- دايكه گيان، نامه كهى پيتر پتروفيچ پيشانى كاكم بده.

پولخيريا نه ليكساندرو قنا به ده ستله رزينه وه نامه كهى بو راگرت،
راسكولنيكوډف به بايه خيكي زوره وه لى وهرگرت، به لام پيش نه وهى
بيكات وه، زور به سهرساميه وه له دونياى روانى، وهك له پريكدا
بيروكه يه كى تازهى بو هاتيت. له سهرخو وتى:

- سهیره، ئاخر من چیم له م سهرئیشهیه داوه؟ ئه م ههراوزه نایه له پای چی؟ کیت پی چاکه شووی پییکه.

به پروالته له گهل خویدا دهدوا، به لام وشهکانی به دهنگی بهرز وتن و ماوهیه کیش له خوشکی راما، وهک بیهوئیت چاره سهری کیشهیهک بکات. پاشان ههر بهو باری سه رسامیه وه نامه که ی کرده وه، هییدی هییدی و به وردی که وته خویندنه وهی، دوو جار خویندیه وه. پولخیریا ئه لیکساندروفتنا زور دوودل بوو، وهک ئه وهی هه موو له چاوه پروانی شتیکی تازه دا بن.

دوای ماوهیهک رامان، پاسکولنیکوئف به بی ئه وهی پروو له کهس بکات، نامه که ی دایه وه دایکی و وتی:

- پیم سهیره، ئاخر ئه و به دوای کاری گرنگه وهیه، پارێزه ره و ته نانه ت شیوازی قسه کردنیشی به لافوگه زافه، که چی وهک نه خوینده وار شت ده نووسیت.

هه موو داچله کین، هیچ چاوه پری شتی وانه بوون.

پازومیخین زوو هه لیدایه:

- ئه وان هه موویان ههر ئاوا ده نووسن.

- بو تو خویندوته ته وه؟

- به لی.

پولخیریا ئه لیکساندروفتنا به شله ژاوییه وه!

- ئیمه پیشانمان دا، رودیا، ئیمه پیشتر پراویژمان پیکرد.

پازومیخین قسهکانی به پولخیریا ئه لیکساندروفتنا بری و وتی:

- ئه مه شیوازی مافناسانه، له دادگاکاندا وا ده نووسریت.

- نووسینی مافناسان! راسته، ئەمه به راستی شیوازی نووسینی دادگا و ئیدارهیه. نه ئەوهنده نهخویندهوارانه و نه ئەوهندهیش زۆر ئەدهبی بیت، هه مان شیوازی ئیداری.

ئافدوتیا رومانوفنا وهک کهمیک له قسهکهی کاکی زویر بووبیت، وتی: - پیتەر پیتروقیچ ئەوه ناشاریتتهوه که له کاتی خویندیدا بیپارهوپوول بووه، تهنانهت شانازی بهوهوه دهکات که خۆی خۆی پیگه یاندووه.

- باشه، ههقیهتی شانازی به خۆیهوه بکات، من لێ ناگرم، خوشکی تۆ لهوه زویر بوویت که من له ههموو نامهکهدا رهخنه له شیوازی نووسینهکه گرت، وا تیدهگهیت من بۆیه بهتایبهتی لهبارهی ئەو شته سووکانهوه قسه دهکه، که بهرانبه به تۆ رقی خۆم خالی بکه مهوه. نا، به پیچهوانهوه، لهبارهی شیوازهوه شتیکم بیر کهوتهوه، که وتنی لێرهدا بیجی نییه، له نامهیهدا زاراوهیهک ههیه: "هه رچی پوو بدات گوناوهکهی له ئەستۆی ئیوه دایه" ئەمه زۆر ئاشکرایه و هه ره شهیشه بهوهی که ئەگەر من بێم بۆ لاتان و ئەو بپرواته دهرهوه، ئەم هه ره شهی پۆیشتنه، راست وهک ئەوه وایه که ئیوه، ئەگەر مل نه دهن، ئەو وازتان لیدینیت ئەگەرچی هه ر خۆیشی هیناونی بۆ پتروزبورگ، کهواته تۆ رات چیه؟ ئایا ئەم وشانهی لۆژین هه ر بهو رادهیه زویریان دهکردیت، ئەگەر بۆ نمونه ئەو (ئاماژه بۆ رازومیخین دهکات) یان زوسیموف یان یهکیک له ئیمه بماننووسیايه؟ دونیا به خاترجه می وتی:

- نا، من لهوه گهیشتم که ئەم شیوازه زۆر مندا لانهیه و دهشیت ئەو له نووسیندا وریا نه بیت.. تۆ له مه یاندا راست دهکهیت، کاکه، تهنانهت من چاوه پێی ئەوه نه بووم..

- بهائی ئەمە شیوازی دادگایه، بهو شیوازهیش ناتوانیت به جوړیکی تری بنووسیت، بویه دهشیت لهوه زبرتر بیت، که ئەو خوی ویستویهتی، وهائی من دهمهویت کهمیگ تو غه مگین بکه م: له م نامه یه دا دهربرینیکی تر هه یه که بوختانه به ههقی من و کهمیگ سووکه. من دوینی پاره م بهخشییه بیوهژنیکی دهردهداری کوستکهوتوو، نهک به بیانوی ناشتنی تهرمه که، بهلکو به راستی بو ناشتنی تهرمه که بو، نهیشمدا به کچه که یان یان به قسه ی ئەو، کچه ناوبانگ خراپه که یان (که له هه موو تهمه نیدا دوینیشهو بو یه که مجار دیویه تی) بهلکو دامه دهست خودی بیوهژنه که. له هه موو ئەم قسانه دا ئەو زور ئاره زووی ئەوهی هه یه من سووک بکات و نیوانمان تیک بدات. ههر بهو شیوازی دادگاییه، واتا به شیوه یه ک که ئامانجه که ی به چاکی دیاره.. په له یه کی مندالانه ی پیوه یه، که ساکاری ی ئەو دهرده خات. لوژین پیاویکی ئاقله، به لام بو ئەوهی کاری ئاقلانه بکهیت، تهنیا ئەوه بهس نییه که ئاقل بیت، هه موو ئەم شتانه پرووی راسته قینه ی مرو دهرده خهن.. بروا ناکه م زور قه درزانی له تو بکات، من ئەمه تهنیا وهک ئاموژگاری به تو ده لیم، ئەگینا له ناخی دلمه وه هیوای بهخته وهریت بو ده خوازم..

دونیا وهلامی نه داوه، ئەو زوو بریاری خوی دابوو، تهنیا چاوه پری شهو بوو.

پولخیریا ئەلیکساندروڤنا که تونی دهنگی کوپه که ی زور دوودلی کردبوو، پرسی:

- که واته تو چ بریاریک ده دهیت رودیا؟

- یه عنی چی، چ بریاریک ده ده م؟

- باشه، دهرباره ی ئه وه ی که پیتەر پیتروفيچ نووسیویه تی که شه و نابیت لای ئیمه بیت ئه گینا ئه و ده روات.. ئه گەر تو بییت، که واته تو.. دیت؟

- بیگومان ئه و بریاره به ده ست من نییه، به لکو به پله ی یه که م لای ئیویه، ئه گەر داواکه ی پیتەر پیتروفيچ ئیوه نارهنجینی، دووه میش بریاره که لای دونیا یه، ئه گەر ئه ویش زویر نابیت. به ئاوازیکی وشکه وه له سه ری پوشت:

- منیش کاریک ده که م که به لای ئیویه وه باش بیت. پولخیریا ئه لیکساندروفا خیرا وتی:

- دونیچکا بریاری خوی داوه و منیش ته و او له که لیدام. دونیا وتی:

- من بریارم داوه رودیا، داوات لیده که م، زویریش ئه م داوا یه ده که م، که ده بیت له و دانیشتنه دا ئاماده بیت، دیت؟ - دیم.

پاشان دونیا پوی له رازومیخین کرد و وتی:

- داوا له تویش ده که م که سه عات هه شت له مالی ئیمه بیت، دایکه گیان ئه میش داوه ت ده که م.

- زور چاکه، دونیا گیان، باشه، هه ر بریاریکت داوه، باوا بیت، بۆ منیش خوشتره، من له خونواندن و درۆ خوشیم نایه ت، وا چاکتره هه موو هه قیقه ته کان بلین، ئیتر پیتەر پیتروفيچ زویر ده بیت یان نابیت، ئاره زووی خویه تی.

لەم کاتەدا دەرگاکی لەسەر خۆ کرایەو، کچیەک بە ترس و دوودلییەو تەماشای ئەملاوئەولای دەکرد، هاتە ژووری، هەموویان بە سەرسامی و پامانەو کەوتنە تەماشاکردنی، کچەکە سۆنیا سمیۆنۆفنا مارمیلادۆفا بوو، دوینیشەو پاسکۆلنیکۆف بۆ یەکەمجار دیبووی، بەلام شیوازی جلوبەرگ و ئەو حالەتە تایبەتییهی کە لەو کاتەدا هەیبوو، ببوو هۆی ئەوەی کە وینەیهکی تری جیا لەمە ی ئیستا لە یادەوهریی پاسکۆلنیکۆفدا نەخش ببەستیت. ئیستا کچیکی ئاغر، جلیکی هەژارانە لەبەردا و هەر لە کێژۆلەیهکی دەکرد. پەفتاری نەجیبانە و شایستە، دەموچاویکی پووناک و کەمیک ترساو دەینواند، بەرگیکی زۆر سادە لەوانە ی کە هەموو پۆژیک لەبەر دەکرین، کلاویکی چکۆلانە ی شیوازی کۆنی لەسەردا بوو، بەلام وەک دوینی چەتری بەدەستەو بوو، هەر ئەوەندە ی بە پێچەوانە ی ئەوەو کە چاوەرپی دەکرد، ژوورە ئاپۆرەکی بینی، نەک تەنیا شلەژا، بەلکو هەر خۆی لەدەست دا. وەک منالیک ترساو ویستی بگەریتەو.

پاسکۆلنیکۆف بە سەرسامییەکی زۆرەو وتی:

- ئاە.. ئەمە تۆیت؟

لەپرا خۆیشی تەریق بوو. یەكسەر زانی کە دایک و خوشکی لە نامەکە ی لۆژینەو کە باسی کچیکی کردبوو لە حالەتیک تایبەتی و بیئابروویدا، ئەمان ئەو کچە باش دەناسن. هەروەها ئەم هەر ئیستا لە دژی بوختانەکە ی لۆژین ناپەزایی دەربریوو و وتوویەتی کە ئەو کچە ی تەنیا ئەو جارە بینوو و کەچی وا ئیستا لەپرا خۆی بە ژووردا دەکات. هەروەها ئەوە ی بە بیر خۆی هینایەو، کە بە هیچ شیوەیهک بەرانبەر بە نووسینەکە ی لۆژین کە وتبووی: "کچەکە

ناوبانگی به خراب دەرچووه" ئەم نارەزایی دەرئەبڕیبوو، ھەموو ئەمانە لەپڕیکدا و بە شیوەیەکی ئالۆز بە میشکیدا گوزەریان کرد، وەلێ کە چاکتر لێی ورد بوو، بینی ئەو کچە ھێند کۆل و داماو و ئەوەندە زەبوونە، کە زۆر دلی پێی سووتا، کە کچە کە ویستی ھەلێت، دلی راسکۆلنیکۆف بە تەواویی قوڵی دا، بۆیە بەپەلە و بە نیگایەک کە کچە کە ی راکرت، وتی:

- من ھیچ چاوەرێی تۆ نەبووم، فەرموو دابنیشە، بیگومان تۆ لای کاترینا ئیفانۆفناو ھاتوویت، ببورە، لەوێ نا، لێرە، لێرەدا دابنیشە. لە کاتی ھاتنە ژوورەوێ سۆنیادا، رازومیخین کە لەسەر یەکیک لە کورسییەکانی راسکۆلنیکۆف لەبەر دەرگا کە دانیشتبوو، بۆ ئەوێ رینگە لە کچە کە نەگریت ھەستا، لە پێشا راسکۆلنیکۆف ویستی گۆشە یەکی قەنەفە کە، یەعنی جیگا کە ی زوسیموفی پیشان بدات، بەلام کە بیرێ کەوتەو ئەم قەنەفە یە جیگا یەکی زۆر خۆمانە و لە شوینی خەفگە یەتی، خێرا ئاماژە ی بۆ کورسییە کە ی رازومیخین کرد، ھەر لەسەر ھەمان قەنەفە کە زوسیموفی لەسەر دانیشتبوو، ئاماژە ی دایە رازومیخین و وتی:

- تۆیش لێرە دابنیشە.

سۆنیا کە تا رادە یەک لە ترسا دەلەرزێ، دانیشت و بە شەرمەو تەماشای ھەردوو خانمە کە ی کرد، دیار بوو کە خۆیشی لەو نەدەگە یشت چۆن دەبێت لە پال ئەواندا دابنیشیت، کە ئەمە ی بە بیردا ھات، ئەوەندە ترسا لەپڕیکدا ھەستا و بە نارەحەتی یەکی زۆر و زمانی گیرەو ھەوێ لە راسکۆلنیکۆف کرد و وتی:

- من.. من تەنیا بۆ دەقیقە یەک ھاتووم، داوای لیبوردنت لێدەکەم کە زەحمەتم دایت، من لەلای کاترینا ئیفانۆفناو ھاتووم، چونکە کەسی

ترى نەبوو بىنيرىتە لاتان.. كاترىنا ئىفانۇفنا فەرمووى، تكتاتان لىبىكەم
كە سبەى بەيانى، بۇ رېپورەسمى ناشتنى باوكم، كاتى نوئىژ بىن بۇ
گۇرستانى "ميتروفانوسكى" دواى ئەوەيش بۇ مالى خۇمان، واتا بۇ
نانى نيوەرۇ لە مالى ئەو بيت و ئەو شەرەفەى پى رەوا بىينىت،
فەرمووى تكتاتان لىبىكەم..

سۇنيا زمانى گرتى و بىدەنگ بوو.

راسكۆلنىكۆفیش كەمىك ھەستا و ئەویش بە زمانى گىر و رىستەى
ناتەواوۋە وتى:

- ھەتمەن ھەول دەدەم بىم.. ھەتمەن.

لەپرىكدا وتى:

- فەرموو دابنىشە، دەبىت من لەگەلتا قسە بکەم، تگايە، رەنگە تۆ
پەلەت بىت، تگايە دوو دەقىقەم لە كاتى خۆت بدەرى.

بەدەم وتەكانىيەوۋە كورسىيەكەى لى نىزىك خستەوۋە و فەرمووى
لىكرد، سۇنيا ديسان دانىشتەوۋە، سەرلەنوى بە شىپرزەى و
خەجالەتییەوۋە تەماشای دوو خانمەكەى كردهوۋە، لەپرىكدا ھەردوو
چاوى لە زەوييەكە بریيەوۋە.

دەموچاۋە رەنگ پەريوۋەكەى راسكۆلنىكۆف سوور داگەرا، ۋەك
ئەوۋەى تەواۋى بوونى سەروبن بووبىت، چاۋانى بوونە پشكو، پاشان
بە دەنگىكى كۆك و پتەوۋە وتى:

- دايكە گيان، ئەمە خاتوو سۇنيا سميونۇفنا مارمىلادۇقايە، كچى
ھەمان مارمىلادۇقاي بەدبەخت، كە دويىنىشەو ھەر لە بەردەمى مندا
ئەسپەكان وردوخاشيان كرد، من لە بارەيەوۋە قسەم بۇ كردوون..

پولخىريا ئەلىكساندروفا نىگايەكى سۇنيای كرد و كەمىك چاۋى
تروكاند، لەگەل ھەموو ناخۆشىيەكانى خۇيدا بەرانبەر بە نىگا سەخت

و سەرکەشەکانی ڕۆدییای کۆری، بە هیچ جۆریک نەیتوانی دەستبەرداری ئەو تاموچێژە ببێت. دونیایش زۆر بە وردی لە دەموچاوی کچە داماوێکە ڕاما، بە سەرسامییەوه پیایدا ھەلپروانی. سۆنیا کە گۆیی لە پێناسەکەی خۆی بوو، بەرانبەریان چاوی ھەلپری، بەلام زیاتر شپۆزە بوو.

پاسکۆلنیکۆف بەپەلە پێی وت:

- من ویستم لێت بپرسم، کاری ئەمڕۆتان چۆن تیپەپراندا؟ ئایا ناپەڕەتیا نەکردن، بە بلێن لە لایەن پۆلیسەوه؟

- نەخێر، ھەموو شتێک ئاسان تیپەپری، ئاخر، ئێتر ئەو دیارە کە ھۆی مردنە کە چی بوو، ناپەڕەتیا نەکردین، وەڵا کریگرتەکان توورەن.

- لە چی؟

- لەسەر ئەو ھێ تەرمە کە زۆر ماوێتەو، ئاخر، ئێستا گەرمە و بۆنیش.. بۆیە ئەمڕۆ لە نوێژی ئێوارەدا دەیبەن بۆ گۆرستان و سبەینی بۆ کەنێسەییەکی بچووک. کاترینا ئیقانوفا لە پێشا قایل نەبوو، بەلام ئێستا خۆیشی دەزانیت کە ئەو ناییت. - کەواتە ئەمڕۆ؟

- ئەو تکای کرد کە گەورەمان بکەیت و سبەینی کاتی نوێژ ببێت بۆ کەنێسە، لەوێو بۆ ئەنجامدانی داوێت و ڕیوێرەسمی یادکردنەوێکە تەشریف بەیتیتە مالاو.

- بۆ ئەوان داوێت بۆ یادکردنەوێکە دەکەن؟

- بەلێ، ھەر ئاوا خواردنێکی سادە، ئەو فەرمووی کە زۆر سوپاس لە تۆ بکەم بۆ ئەو کۆمەکەی دوینێ.. بەبێ تۆ نەماندەتوانی تەرمە کە بە خاک بسپێرین.

له پریکدا هەر به دهم قسه کردنه وه لیو و چه ناگهی کهوته له رزین، وهلی هیزی دایه خوی و به سهر خویدا زال بوو، پاشان دیسانه وه چاوی له زهوییه که بریه وه.

له کاتی گفتوگو که دا راسکولنیکوڤ به وردی لیی پامابوو، دهموچاوی لاوان، زور لاوان، بچووک و پهنگ ههلبزپکاو، خهتی دهموچاوی نارپک و لووت و چه ناگهی باریک و تیژ بوون، نه ده بوو ناوی جوانی لیبنیت. به لام به رانه به وه چاوه شینه کانی ئه مهنده پوون و بیگهره بوون، که شهیدایان ده کردیت، پرویه کی هیند میهره بان و ساده، که به دهست خوت نه بوو رایانده کی شایت. له سیما و تهواوی پهیکه ره کهیدا تایبه تمه ندیه کی تریش هه بوو، له گهل ئه وه دا که ته مه نی هه ژده سال بوو، به لام زیاتر له کچوله یه کی ده کرد، زور له ته مه نی خوی بچوو کتر و تا راده یه ک له مندا ل ده چوو. ئه مه هه ندیکجار له جووله و بزاو ته کانی دا ده رده کهوت و مروقی ده هینایه پیکه نین.

راسکولنیکوڤ جه ختی له سهر قسه کان کرد و پرسى:

- چون ده بیت کاترینا ئیقانوڤنا به و بره پاره که مه کاره کانی ته واو کرد بیت و بیرى له خواردنیش کرد بیت وه؟

- ئاخر، تابووته که ساده یه.. هه موو شته کانی تریش هه ر ساده ن، بویه شتی گرانی تینه کهوت.. ئیمه له گهل کاترینا ئیقانوڤنا حسابی هه موو شتی کمان کرد، به جوریک که که میکیش بۆ داوه تییه که مایه وه.. کاترینا ئیقانوڤنا زوری مه بهسته ئه و داوه ته بکریت.. ئاخر نابیت.. ئه و چه زی لیده کات، ئه و.. خوتان ده یزانن.

- تیده گه م، تیده گه م.. هه لیه ته.. تو بۆ ژوو ره که م سه روبن ده کهیت؟ دایکیشم ده لیت ئه م ژوو ره له تابووت ده چیت. سونیا به دهنگیکى توکمه و هیوره وه وه لامى دایه وه:

- تۆ دويىنىشەو ھەرچى پارەت پىبوو، دات بە ئىمە.
ئەمەى وت و زوو چاوى لە زەويىيەكە برى، لىو و چەناگەى ديسانەو
كەوتنەو لەرزىن، ماوہىەك بوو لەو بارى ھەژارىيەى راسكۆلنىكوڤ
سەرى سوورپامبوو، وا ئىستا ئەم قسانە لە خۆيانەو لە دەمى
دەرپەرىن.

بىدەنگى ھەموو لايەكى گرتەو، چاوى دونيا پرووناكتەر و پولخىريا
ئەلىكساندروڤنايش بە خوشەويستىيەو لە سۆنياى پروانى، پاشان لە
كاتى ھەستانيا وتى:

- روديا، ھەلبەتە ئىمە پىكەو نانى نيوەرۆ دەخوين، دونيا گيان، وەرە
با برۆين، تۆيش روديا، خۆزگا دەچويتە دەرى و كەمىك دەگەرەيت و
دەحەسايەتەو، دەنووستىت و ئەوسا زوو دەھاتى.. ئىمە تۆمان ماندوو
کرد، دەترسم..

راسكۆلنىكوڤ بە دەم ھەستانەو خىرا وتى:

- بەلى، بەلى، دىم، بەلام بە راستى، من كاريكم ھەيە.

رازومىخين تەماشاي راسكۆلنىكوڤى كرد و ھاواری لىکرد:

- يەنى ئىو نانى نيوەرۆ پىكەو ناخۆن؟ تۆ چىتە؟

- بەلى، بەلى، دىم، ھەلبەتە، ھەلبەتە.. وەلى تۆ دەقىقەيەك راوہستە و
مەرۆ. ئىو ئىستا لەگەل ئەودا كارتان نىيە، دايە گيان، رەنگە من لە
بينىنى ئەوتان مەحروم بكم.

- نا، نا، بەلام تۆ دىمىترى پروكفيچ بۆ نانى نيوەرۆ دەفەرموويت
لەگەلماندا؟

دونيا جەختى كرد:

- تكات لىدەكەم وەرە.

پازومىخىن سەرى پىزى دانەواند و دەموچاوى تەواو گەشايەو، بۇ چركەساتىك لە ناكاودا و بە شيۆەيەكى سەرسوورپەينەر ھەموو بىزار بوون.

- خوا حافىز پوديا، واتا بە ئومىدى دىدار، من خوشم لە وتەى خوات لەگەل نايەت، خوات لەگەل ناستاسيا.. ئاھ.. ديسانەو وەتم خوات لەگەل..

پولخىريا ئەلىكساندروڤنا ويستى سەرى پىز بۇ سۇنيا دانەوينىت، وەلى نەيتوانى و بەپەلە لە ژوورەكە چوو دەرى.

بەلام ئاڤدوتيا پومانوڤنا بە تۆرەى خوى كە لە دواى دايكيەو دەپويشت و گەيشتە ئاستى سۇنيا، تەواو سەرى بۇ دانەواند و سلاوى ليكرد، سۇنيا شلەژا، بەپەلە و ترسەو بە ھەمان شيۆە سلاوەكەى سەندەو و لە دەموچاويدا شتىكى وەك نەخوشى رەنگى دايەو، وەك ئەوەى ئەدەب و سەرنجى ئاڤدوتيا پومانوڤناى بە لاو قورس و ناخوش بوويىت.

پاسكولنيكوڤ كە لە پارەوەكەدا بوو، ھاوارى كرد:

- دونيا خواحافىز، بىنە دەستت.

دونيا لە كاتىكدا كە بە شپىزەيى بۇ لاي دەچوو، بە خوشيەو وەتى:

- بەلام ئىمە تەوقەمان كرد، لە بىرت چوو؟

- باشە، چ عەيبىكى نىيە، با جارىكى تىرش بىكەينەو.

قامكە چكۆلەكانى دونياى توند گوشى، دونيا زەردەخەنەيەكى بۇ كرد، سوور داگەرا، خيرا دەستى ئازاد كرد و كەوتە دواى دايكى، نەتەزانى ئەو بۇ بەختەوەر دەھاتە پيشچاوا!

كە پاسكولنيكوڤ گەرايەو ژوورەكەى، نىگايەكى پوونى لە سۇنيا كرد و وەتى:

- زۆر چاكە، خوا لە مردووكان خۆش بێت و تەمەنى زىندووكان
دریژ بکات، وا نىيە، واىە، نا؟

سۆنيا تەماشايەكى سەيرى دەموچاوى کرد، كە لە پرىكدا كرابوو،
راسكۆلنىكوڤ چەند چـرکەساتىك لىي راما، ھەموو ئەو چىرۆكەى
كە باوكى كۆچكردووى لەبارەى كچەكەيەو ە گىراپوويەو، لە پرىكدا،
لە چرکەساتىكدا، بىرى لاو ەكە كەوتەو.

پولخىريا ئەلىكساندروڤنا ھەر كە ھەنگاوى ناىە سەر شەقامەكە، وتى:
- خودايا، دونىچكا، ئىستا ھەست بە خۆشحالى دەكەم كە ھاتىنە
دەرەو، لەو دەچىت ئەمەيان چاكتر بىت. ئاخۆ دونىنىشەو، لە
فارگۆنى شەمەندەفەرەكەدا، دەمتوانى وا بىر بکەمەو، كە تەنانەت لەم
بينىنە كورتەى كورەكەم شادمان دەبم!

- دايكە گيان، من جارىكى ترىش پىت دەلىمەو ئەو ھىشتا زۆر
نەخۆشە، بۆ ناىينىت؟ دەشىت لەبەر ئەو ەى ئازار بۆ ئىمە دەكىشىت
واى بەسەر ھاتىت. دەبىت لىبوردن ھەبىت، زۆرىش، دەشىت لە زۆر
شت ببوورىت.

پولخىريا ئەلىكساندروڤنا بە گەرمى و ئىرەيبىردنىكى سووكەلەو زوو
كەوتە دواى قسەى كچەكەى و وتى:

- وەلى تۆ لىبوردنت نەبوو، دەزانىت دونيا، من تەماشای
ھەردووكتانم دەکرد، تۆ وىنەيەكىت لەو، نەك تەنيا بە پرووكەش،
بەلكو بە پۆخ و ئاكارىش. ھەردووكتان غەمگىن، ھەردووكتان گرژ و
توورەن، ھەردووكتان لووتبەرز و جوامپىرن. ئاخى ناشى ئەو
خۆپەرست بىت، دونىچكا، وا نىيە؟ وەلى بە راستى، كە بىر لەو
دەكەمەو ئەمشەو لە مالەكەماندا چى پوو دەدات، خەرىكە دلم
دەوەستىت.

- گوی مه دهیه دایکه گیان، چی ده بیټ با بیټ.
- دونیا گیان، ئاخر تو بیر له وه بکه ره وه ئیستا له چ باریکداین!
هه ره ها پولخیریا ئه لیکساندرو قنای بیچاره له پراو به بی پاریز وتی:
- باشه چی روو ده دات ئه گهر پیتهر پترو قیچ له واده که ی په شیمان
بو وه وه؟

دونیا به زمانیکی رهق و سووکایه تییه وه وتی:
- ئه گهر ئه وه ی کرد، ئیتر ئه و چ قیمه تیکی ده بیټ!
پولخیریا ئه لیکساندرو قنای خیرا قسه ی به کچه که ی بری و وتی:
- چاکمان کرد ئیستا هاتین، راسکولنیکوڤ په له ی ئه نجامدانی کاریکی
هه بوو، لیگه ری پیاسه یه ک بکات، هیچ نه بیټ هه ناسه یه ک وه ربگریټ،
ژووره که ی زور خه فه یه .. هیند هه وای تیا نییه مروڤ هه ناسه ی تیا
بدات، لیږه، له م شه قامانه یشدا هه ر ده لیټ له ژووریکی بیه وادایت،
خودایا، چ شاریکه!.. راوه سته.. برۆ.. پیت پیا ده نین! ئاخر، ئه وه
پیانویه ک بوو بردیان.. چهند خو به یه کتردا ده کیشن.. من له و کچه یش
زور ده ترسم.

- کامه کچ، دایه گیان؟

- ئه و سونیا سمیوټو قنایه ی که ئیستا له وی بوو.
- چۆن؟

- دلم وا ده لیټ، دونیا، باوه ر ده که یت یان نا، هه ر که هاته ژووره وه،
یه کسه ر بو ئه وه چووم که ئه سلی مه سه له که لیږه دایه..
دونیا به تو وره ییه وه وتی:

- هیچ لیږه دا نییه، به راستی دایکه گیان، خو تو هه سته کانت زور
سه یرن! ئه و تازه دوینی ئه م کچه ی ناسیوو و ئه مرویش که هاته
ژووری، نه یناسی.

- باشه، دهیبینیت! چۆن نیگه رانمان دهکات، دهیبینیت، دهیبینیت، زۆریش ترسام، هر لیی دهروانیم و دهیروانی، چاوانیکی هه بوو، من به زهحمهت له سههر کورسییه که ئارامم گرتبوو.. له بیرته ئهو کاته ی رودیا دهستی به ناساندنی کرد؟ زۆر سهیره، پیتهر پیتروقیچ له باره ی ئهو کچه وه وا دهنوو سیّت و کهچی رودیا وا به ئیمه ی دهناسیّت، به تایبه تی به تو، دیاره لای ئازیزه.

- خه لک زۆر شت دهنوو سیّت، له باره ی خویشمانه وه زۆریان وت و زۆریان نووسی، بو له بیرت چوو؟ من بروام وایه که کچیکی باشه و هه موو ئهم قسانه هه لبه ستراون..
- یاخوا وابیّت.

له پریکدا دونیا قسه کانی دایکی بری و وتی:
- به لام پیتهر پیتروقیچ بوختانکه ریکی نامه رده.
پولخیریا ئه لیکساندروفتا بیدهنگ بوو، قسه کان به ناته واوی مانه وه.

* *

راسکولنیکوڤ رازومیخینی به ره و په نجه ره چکوله که برد و وتی:
- گوئ بگره، ده زانی چ کاریکم پیته؟
سوئیا که به مه بهستی رویشتن سهری ریژی دانه واند، به په له وتی:
- که واته به کاترینا ئیقانوڤنا ده لیم که دییت بو ئه وئ..
- هر ئیستا، سوئیا سمیونوڤنا، ئیمه نه ئیمان نییه و تویش ریگهت لینه گرتووین. هه زم ده کرد دوو قسه ی تروت له گه لدا بکه م..
له پریکدا وهک رسته که ی خوی بریبت، به ناته واوی هیشتیه وه و پووی له رازومیخین کرد و وتی:
- به لی، تو ئه م.. ناوی چییه؟ پورفیری پتروقیچه دهناسیت؟
رازومیخین وهک تاقیبه ریکی ته واو وتی:

- ئەي چۆن، خزمى خۆمە، ئەي ئەم پرسىيارەت لە چىيە؟
- ئاخر، ئەم كارە.. دەي باشە، ئەو دەي پەيوەندىي بە كوشتنەكەو
هەيە.. خۆت دوينيشەو وتت كە لە ژيەر دەستى ئەودايە.
- وايە، ئى؟

رازومىخين وا چاوى كردبوونەو نەزىك بوو بىنە دەرى.
- ئەو لەوانەي پرسىيوەتەو كە بارمتەيان لاي ژنەكە هەبوو، منيش
بارمتەم هەيە، شتى چكۆلە، بەهەر حال، يەكيكيان ئەنگوستيلەيەكي
بچووكە كە خوشكم بۆ يادگارى لە كاتى هاتندا بۆ پتروزبورگ پىي
بەخشيىبووم. سەعاتىكى زيوينى باوكيشم. نرخى هەموويان پىنج
شەش رۆبلە، بەلام يادگاريەكى ئازىزن لام، ئىستا دەبى چى بكەم؟
نامەويت ئەو شتەنە سەريان تيا بچىت. بە تايبەتى سەعاتەكە، كاتى كە
باسى سەعاتەكەي دونيا هاتە ناووەو، لەتاو ئەو دەي نەك دايكم بىەويت
تەماشاي ئەو سەعاتە بكات، گيانم هاتبوو لەرزىن. ئەو تەنيا شتىك
بوو كە لە دواي باوكم مابوووەو، ئەگەر ون بىت، دايكم نەخۆش
دەكەويت، ئەمەيش ژن! بلى، پىم بلى چى بكەم؟ دەزانم وا چاكترە بە
بەشى پۆلىسى بلىم، دەشيت ئەوە باشتر بىت كە بە خودى پۆرفىرى
بلىم؟ ها؟ ئەلى چى؟ دەمەويت زوو ئەو كارە بە لايەكدا بخەم،
دەبينيت كە پىش نانى نيوەرۆ دايكم لىي دەپرسىتەو.

رازومىخين بە هەلچوونىكى زۆرەو هەوارى كرد:
- هىچ پەيوەندىي بە پۆلىسەو نىيە، بەلكو پەيوەندىي بە
پۆرفىرەو، سەيرە، خوشحالم! ئەمە هىچى ناويت، با هەر ئىستا
برۆين، لىرەو دوو هەنگاو و بىنگومانم لەوئىيە.
- باشە.. بابروين.

- ئەو زۆر زۆرى پىخۇشە، پىي خۇشە بتناسىت، من لەبارەى تۆۋە
زۆر قسەم لەگەلدا كىردوۋە، لە گەلىك لايەنەۋە، تەنانت دويىنىش، با
برۆين. كەۋاتە تۆ پىرىژنەكەت دەناسى؟ باشە، پىشەتايكى چاك بوو..
ئا.. راستى سۆنيا ئىقانۇقنا..

راسكولنىكوۋ بۆى راست كىردەۋە و وتى:

- سۆنيا سميونۇقنا.

پاشان ھەر بەۋى وت:

- سۆنيا سميونۇقنا، ئەمە رازومىخىنى ھاورپمە، كورپكى زۆر باشە.

- ئەگەر دەتانەۋىت ئىستا برۆن..

سۆنيا سميونۇقنا بەبى ئەۋەى تەماشاي رازومىخىن بكات، ئەو
قسانەى كرد و لەم رەفتارەى خويشى زۆر شلەزا.

راسكولنىكوۋ يەكلایى كىردەۋە و وتى:

- باشە، برۆين، سۆنيا سميونۇقنا، من ھەر ئەمرو سەرىكتان لىدەدەم،

پىم بلى بزانم تۆ لە كوي دەژىت؟

راسكولنىكوۋ بەبى دوۋدلى ئەمەى وت، ۋەلى لە نىگای كچەكە خوى

دزىيەۋە، سۆنيا ناۋنىشانى خوى دايە و سوور داگەرا، ھەموۋيان

پىكەۋە چوونە دەرەۋە.

رازومىخىن كە لە دوايانەۋە لە نەردەۋانەكان دەھاتە خوارى، پرسى:

- دەرگاگە داناخەيت؟

- ھىچ كاتىك دايىناخەم.

پاشان راسكولنىكوۋ بىدەر بەستانە وتى:

- دوو سالى تەۋاۋە دەمەۋىت قفل بىكرم.

ئىنجا بە پىكەننەۋە پروۋى لە سۆنيا كرد و وتى:

- ئەو كەسانەى ھىچيان نىيە شياوى قفاليدان بىت، بەختەوهرن،
وانىيە؟

لەبەر دەركى دەرگای دەرەوہ كە دەچووە سەر شەقامەكە، وەستان.
- سۆنيا سميونوۋنا تۆ بە لای راستا دەرپۆيت؟ بەراست تۆ چۆن
مالەكەى منت دۆزىيەوہ؟

بە ئاوازيكەوہ ئەم پرسىارەى كرد، وەك بلىي بىەويت پرسىارى ترى
بە دواڊا بكات، ھەزى دەكرد چاو لە چاوہ ھىمن و بىگەردەكانى
كچەكە بېرېت، بەلام بۆى نەرەخسا.

- تۆ خۆت دويىنى ناونىشانى مالەكەت دابوو بە پولېچكا.
- پولېچكا؟ ئا.. بەلى.. پولېچكا! كىژۆلەكە.. خوشكتە؟ ئا ناونىشانم
پىدا؟

- بۆ لە بىرت چۆتەوہ؟
- نا.. لە بىرمە.

- من پىشتەر لەبارەى تۆوہ لە باوكى كۆچكردوومەوہ شتىكم
بىستبوو.. ئەوسا ھىشتا ناوى خانەوادەى تۆم نەدەزانى، ناوى
خويشت، باوكىشم ھەر ناوى نەدەزانىت.. ئىستا ھاتم.. لەبەر ئەوہى
دوينىشەو ناوتانم زانى، ئەمپۆ يەكسەر پرسىم: جەنابى راسكولنيكوۋ
لەم ناوہ لە كویداىە؟ نەيشمدەزانى كە تۆيش ژوورى ئامادەكراوت
گرتووە، خوات لەگەل.. من بە كاترىنا ئىقانوۋنا دەلىم..

سۆنيا زۆرى پى خوش بوو كە سەرئەنجام لىيان جيا بووہوہ، سەرى
داخستوو رېگەى لەبەر گرت، پەلەى بوو كە ھەر چۆنيك بووہ، زوو
لىيان ون بىت، تا ھەر چۆنيكە، ئەو بىست ھەنگاوہى دەيگەيەنيتە
پىچى كۆلانەكە، زووتر بىبېرېت و تەنيا بمىنيتەوہ. ئەوسا، لەو كاتەدا
كە ھەر بەپەلە دەپراوت، دەتوانىت تەماشاي كەس نەكات و لە ھىچ

شتیک رانه مینیت، به لکو ته نیا هر بیر بکاته وه، رابووردوو بینیته وه
 یاد و هه لیسه نگینیت. هه رگیزاو هه رگیز، پیشتتر ئەم جوره هه سته ی
 نه بووه، دنیا یه کی تازه، نادیار و ئالۆز که وتبووه دلّیه وه. له پریکا
 ئەوه ی هاته وه بیر، که خودی راسکولنیکوڤ خوازیاری ئەوه بوو
 ئەمرو، رهنکه به یانییه که یان هر ئیستا بهاتایه بۆ لای.
 ترپه ی دلی زیادی کرد، وهک منالیکی ترساو که له یه کیک بپاریته وه،
 له بهر خۆیه وه وتی:

- هه ر ئەمرو نا، تکات لیده کهم، ئەمرونا، خوا گیان! بۆ لای من.. له م
 ژوورهدا.. ده بینیت.. ئای خودایا!

بینگومان له و کاته دا به هیچ جوریک ئاگای له و پیاوه نه ناسه نه بوو، که
 که وتبووه دوا ی و هه نگاو به هه نگاو چاودیری ده کرد، هه ر له و
 ده قیقه وه که له مالی راسکولنیکوڤ هاتبوووه ده ری، که وتبووه دوا ی،
 له و چرکه ساته وه که هه رسیکیان، واتا رازومیخین، راسکولنیکوڤ و
 ئەو بۆ قسه کردن له راره وه که دا وه ستابوون، ئەم ریواره له کاتیکا
 به پالیاندا تیپه ریوو. هه ر به گو یلیبوونی قسه کانی سۆنیا که ده یوت:
 "پرسیم جه نابی راسکولنیکوڤ له کو ی ده ژ ی؟" له نا کاودا مو چرکی پیا
 هات، خیرا، به لام زۆر به وردی ته ماشای هه رسیکیانی کرد، به
 تایبه تی راسکولنیکوڤ که که چه که پرووی ده می له و بوو، پاشان
 سه یریکی ماله که ی کرد و له یادی خۆیدا هیشتیه وه. گشت ئەم کارانه
 له چرکه ساتیکی سه ر ریگه دا پروویان دا، ریواره که که ده یویست
 که س نه یبینیت، که میک دوور که وته وه و به ده م چاوه ری کردنه وه،
 هه نگاوی خاو بوونه وه، چاوه ری سۆنیا بوو، بین ی که ئەوان
 خوا حافیزیان له یه کتر کرد، زانی ئیستا سۆنیا به ره و شوینه که ی
 خۆی ده پواته وه.

پیاوهکه لهو کاته دا که وینهی سۆنیای دههینایه بهرچاوی، بیرى کردهوه: "ئاخر ماللهکهی له کویدايه؟ من ئهم دهموچاوه م له جیگایه کدا بینوووه، ده بیت بزانه.." که گه یشته پیچه که، به رهو شهقامه کهی تر چوو، ئاورى دایه وه و سۆنیای بینى که هر به هه مان ریگه دا به دواى ئهمدا دیت و ئاگای له هیچ نه ماوه، که سۆنیا گه یشته سه رى کۆلانه که، به رهو هه مان شه قام وهرگه را، پیاوه که به بی ئه وه ی چاو له و و له شه قامه که ی ئه و بهر هه لبریت، که وته دواى، دواى په نجا هه نگاوێک، پیاوه که دیسان به رهو شه قامه که ی ئه و بهر، واتا به رهو لای سۆنیا چوو، پى گه یشت، له دوايه وه، به دوورى پینچ هه نگاوێک، ده رۆیشت.

پیاویکی ته مه ن په نجا سال بوو، بالای له بالای ئاسایی به رزتر و شانه پانه کانی دیمه نیکی کۆمیان ده دایه. جله کانی هه راو و جوان و وه ک خانه دانیک ده هاته بهرچاو، گۆچانیکی قه شهنگی به دهسته وه بوو، که له گه ل هر هه نگاوێکدا به پیاده ریکهیدا ده کیشا، ده سته کیشتیکی تازه یشى له ده ستا بوو، دهموچاوی پان و تا راده یه ک په سه ند و رهنگ و پرویشى نوێ و له پوتروزبورگی نه ده چوو، قژی زۆر پر و زهرد و که میک سپی ده ینواند، ریشى پان و پر و وا ده هاته بهرچاو که له قژی سه رى زهردتر بیت، چاوی شین و روانینی هیور و ورد و بهرامان بوو، لیوی سوور بوو، به گشتی زۆر باش مابوو وه و وا ده رده که وت که له و ته مه نه ی کردوو یه تی، لاوتر بیت.

که سۆنیا گه یشته پرووباره که، هه ردووکیان له سه ر پیاده ریکه به یه کدی گه یشتن، پیاوه که که لیی ده روانی، هه ستی به وه کرد حاله تی که چه که شیرزه و سه رسامه، که سۆنیا گه یشته ساختمانه که ی خویان، له ده رگای ده ره وه چوووه ژوورئ، پیاوه که یش هه روا ی کرد و ده وت

که مه کیگ سام گرتوویه تی، که سۆنیا گه یشته حه وشه که، به لای
راستا به ره و ئه و شوینه ی پلیکانه ی ماله که ی بوو، تی کیشا، پیاوه
نه ناسه که له ژیر لیوه وه وتی:

- به!

به دوا ی سۆنیا دا به نه رده وانه که دا سه رکه وت، له ویدا تازه سۆنیا
ههستی پیکرد. که گه یشته نهۆمی سی، له دالانه که دا سوپا و زهنگی
ژووری نۆی لیدا، له سه ر ده رگا که ی به ده باشیر نوو سربوو:
کاپه رناو موۆی خه یات^۱. دیسانه وه کابرای نه ناس دوو باره ی کرده وه:
(به!)

له م پیشهاته سهیره ییش سه ری سووپا و زهنگی ژووری ژماره
ههستی لیدا، بهینی نیوان هه ردوو ده رگا که ته نیا شهش ههنگاو ده بوو.
پیاوه که که سهیری سۆنیای ده کرد و پیده که نی، وتی:

- تو لای کاپه رناو موۆ نیشه جییت؟ دوینی ئه و هیله که که می چاک
کرد، من دراوسیتیم، لای خاتو رسلخ^۲ گورتودا کارلوفنا^۳، چ
رێکه وتیکه!

سۆنیا به وردی لئی راما.

پیاوه که به خۆشییه وه له سه ر قسه کانی رۆشت:

- دراوسیتین، ئاخر، من سی رۆژه هاتوومه ته شاره وه، پیم خۆشه
جاری تر یه کدی ببینین. خوات له گه ل.

^۱ Kapper naounmof

^۲ Reslikh

^۳ Guertouda Karlovna

سۆنیا وه لامی نه دایه وه، دهرگایان کرده وه، سۆنیا له سه رخۆ چوو
ژووره که ی خۆی، به بی هیچ ههستی به شه رمه زارییه ک کرد، له وه
ده چوو ترسا بیت.

* * * * *

پازومیخین له ریگه دا که به ره و مالی پۆرفیری ده چوو، گه لیک شپرزه
بوو، چه ند جاریک به پاسکۆلنیکۆفی وت:
- برادر، ئەمه زۆر چاکه، من خوشحالم، خوشحال.
پاسکۆلنیکۆف لای خۆیه وه بیرى ده کرده وه: "ئاخر، له چی
خوشحالیته؟"

- ئاخر، من نه مده زانی تویش لای پیریژنه که بارمتهت ههیه، ئەمه..
ئەمه دەمیکه؟ مه به ستم ئەوهیه تو دەمیکه چوویت ته لای ژنه که؟
پاسکۆلنیکۆف له دلی خۆیدا وتی: "چ که ریکه؟"
- که ی؟

پاسکۆلنیکۆف وه ستا و بیرى کرده وه:
- وا ئەزانم سێ رۆژ له پیش مردنیدا.
به په له و به تایبه تی وه ک ئەوه ی زۆر له شتهکانی بترسیت، وتی:
- به لام من ئیستا بۆ ئەوه نارۆم شته بارمته کانم وهر بگرمه وه، ئاخر،
من ته نیا یه ک رۆبلی زیوم ههیه.. ئەمهیش له پای ئەو وپینه
نه فره تیانه ی دوینیش ه وه وه.

وشه ی وپینه ی به ئاوازیکی زۆر کاریگه رانه وت.
پازومیخین به په له و نه یشده زانرا بۆ، برۆای به پاسکۆلنیکۆف کرد و
وتی:

- وایه، بهلئ، بهلئ، بهلئ، ئه‌ی که‌واته بۆ.. تو وات ده‌وت.. ده‌زانیت..
تو له کاتی ورینه‌که‌تدا به‌رده‌وام باسی ئه‌موسستیه و زنجیرت ده‌کرد،
باشه. بهلئ، بهلئ. پروونه، ئیستا هه‌موو شتیک پروون و ئاشکرایه.
راسکۆلنیکۆف له دلی خۆیدا که‌وته راویژ:

"که‌واته، سه‌یر ئه‌م بیرۆکه‌یه له سه‌ریاندا پیشه‌ی داکوتاوه، ئاخر، ئه‌م
پیاوه ئاماده‌یه له‌باتیی من له خاچ بدریت و زۆریشی پێخۆشه و
مه‌سه‌له‌که‌یش پروون و ئاشکرایه، چونکه‌ من له کاتی ورینه‌کاندا ناوی
ئه‌موسستیه‌م هه‌یناوه، سه‌یره! هه‌موو برۆایان به‌مه هه‌یه.. به ده‌نگی
به‌رز پرسى:

- تو له‌و باوه‌رهدایت ئیستا له مال بیت؟
رازومیخین به‌په‌له وه‌لامی دایه‌وه:

- له ماله، له ماله، هاوړی، ئه‌و گه‌نجیکی باشه، ده‌ییبنیت، وه‌لی
که‌میک به‌ده، یه‌عنی بیگومان پیاوی ناو کۆمه‌له، به‌لام له لایه‌نیکی
تره‌وه به‌ده، لاویکی به‌ئاوه‌زه، به‌لی به‌ئاوه‌زه، هه‌یچ بیئه‌قل نییه، به‌لام
شیوازی بیرکردنه‌وه‌ی زۆر تایبه‌تییه.. بێمتانه، به‌دبین و دل‌ره‌قه،
حه‌زی لێیه‌ قیل له مرو بکات، نه‌ک به‌و مانایه‌ی له‌ پێگه‌ لابدات، به‌لکو
سه‌ر بنیته‌ سه‌رت، شیوازی کارکردنی کۆن و مادییه.. به‌لام له
کاره‌که‌یدا شاره‌زایه، زۆری لێده‌زانیت، سالی پار کێشه‌یه‌ک که
په‌یوه‌ندی به‌ کوشتنه‌وه هه‌بوو، هه‌رچه‌نده تا راده‌یه‌ک هه‌یچ
شوینه‌واری نه‌ما‌بوو، که‌چی دۆزییه‌وه، زۆر زۆری پێخۆشه‌ تو
بناسیت.

- جا بۆ ئه‌وه‌نده زۆر؟

- نه‌ک له‌به‌ر ئه‌وه‌ی.. ده‌زانیت، له‌م دوا‌ییهدا، واتا له‌و کاته‌وه که‌ تو
نه‌خۆش که‌وتیت، من که‌لیک جار پێک ده‌که‌وت له‌باره‌ی تۆوه زۆر به‌

دریژی قسه بۆ دهکرد، ئه ویش گوئی دهگرت، که زانی تو به هوی
ئه و باره ناله باره ته وه ناتوانیت خویندنی یاسا ته و او بکهیت، وتی:
"به داخه وه!" له وه وه تیگه یستم.. واتا له هه موو ئه م شتانه وه.. نه ک
له بهر هویه ک.. دوینی زامیوف.. بروانه رودیا، من دوینی به
سه رخوشی که دهرویشتمه وه بۆ ماله وه، چهند قسه یه کم کرد،
دهزانیت هاوړی، دهترسم نه ک مه سه له که گه وره بکهیت..

- چی، ئه وه ی که من به شیته دهزانن؟ جا کی نالی راسته؟
راسکولنیکوڤ به زور پیکه نینی له خوی هیئا.

- به لی، به لی.. یه عنی.. ئاه.. نا.. دهی، ده باره ی هه موو ئه و شتانه ی
وتم و ده باره ی مه سه له که ی تریش هه مووی قسه ی قوړ و ئه نجامی
مهستی بوو.

راسکولنیکوڤ خوی تووړه کرد و هاواری کرد:

- ئاخر بۆ داوای پۆزش ده کهیت؟ بۆ نازانیت له هه موو ئه م شتانه
چهند بیتاقت و بیزارم!

- ده زانم، ده زانم، تیده گه م، بروات بی تیده گه م، ته نانه ت وتنیشی هه
شهرمه زارییه.

- ئه گه ر شهرمه زارییه بۆ ده لییت.

هه ردووکیان بیده نگ بوون، رازومیخین له پاده به در رازی بوو،
راسکولنیکوڤ به بیزاریه وه ههستی پیده کرد، بیجگه له وه،
هه رچییه کیش که رازومیخین له باره ی پورفیرییه وه وتبووی، ئه وی
نیگه ران کردبوو. راسکولنیکوڤ به په رنگی په ریوو و دله کوتیوه بیری
کرده وه: "بۆ ئه م کابرایه ش ده بیت بکه ومه پارانه وه و لالانه وه و
په فтарم سروشتی بیت، وه لی له هه مووی سروشتیتر ئه وه یه که
هه رگیز نه پاریمه وه، نه به دهستی ئه نقه ست و نه به جهخت

لهسه رکردنی، نا، دیسانه وه ئه ویش نابیت به سروشتی.. باشه، با
بزانی چى پروو ده دات.. بزانی.. ئیستا.. برۆم یان نه پۆم باشتره؟
په روانه خۆی به رهو ئاگرى مۆم ده چیت! دلم لیده دات، ئه مه خراپه.
رازومیخین وتی:

- لهو بالاخانه رهنگ خۆله میشییه دا ده ژى.

راسکولنیکوڤ له دلی خۆیدا وتی:

"له هه مووی گرنگتر ئه وه یه که ئایا پۆرفیری ئاگای له وه یه من دوینی
چوومه ته مالی ئه و پیریژنه.. یان که من له باره ی خوینه وه پرسیارم
کردووه؟ ده بیت هه ر ئیستا ئه وه بزانی، هه ر که چوومه ژووره وه،
ده بیت له دهموچاوییه وه ئه وه تیگه م، ئه گینا.. ته نانه ت ئه گه ر
بیشفه وتیم، ده بیت ئه وه بزانی."

له پریکدا به زه رده خه نه یه کی ساخته وه پرووی له رازومیخین کرد و
وتی:

- ده زانیت؟ هاوړی، من له به یانییه وه هه ستم پیکردوویت تو له
باریکی شپرزه و ناخوشدایت؟ راسته؟
رازومیخین به توو په ییه وه وتی:

- ناخوش؟ به هیچ جوړیک ناخوشیم نییه.

- نا، هاوړی، ئه وه دیاره، له سه ر کورسییه که وا دانیشتبوویت، که
هیچ کاتیک وا دانیشیت، له که ناری کورسییه که دانیشتبوویت و
به رده وام مووچرک به له شتا ده هات، له خۆته وه هه لده ستایت، جاریک
توو په ده بوویت و له پریکدا ده هاتیه وه سه ر خۆت، ته نانه ت سوور
ده بوویه وه. به تایبه تی که داوه تی ناخواردنی نیوه پۆیان کردیت،
زۆر سوور بوویه وه.

- نا، هیچم نه بوو، درۆ ده کهیت، تو ده ته ویت بلیی چی؟

- بۆ وهك منداله قوتابی راپوه پړیوی دهكەیت! نه فرەت له شهیتان،
دیسان سوور داگه رایت.

- به لام، تۆ چ به رازیكیت!

- ئاخر، بۆ ده په شوكیت؟ هه ی رۆمیو^۱، ئارام به، من ئەمڕۆ له
هەندیک جیگا باسی ئەمانه دهكەم هه، هه، هه، دایکم دههینمه پێكه نین..
ههروهها هەندیک كهسی تریش..

- گوێ بگره، گوێ بگره، ئاخر، ئەمه قسه ی دله، ئەمه.. ئاخر، ئەمه چ
مانایه کی ههیه؟ نه فرەت له شهیتان.

لهشی رازومیخین له ترسا وهك شهخته ی لیها تبوو، به تهواوی كهوته
تورته تورته.

- چیان پیده لیت؟ من هاوړی.. ئای چ به رازیكیت!

- ریک وهك گولی به هار! ئەگەر بزانیته ئەم حاله تهت چەند لیدیت!
ئە ی رۆمیوی نیو مهتری، ئەمڕۆ چاك خۆت شتوو، نینۆكیشت پاك
کردۆته وه! ها.. تۆكه ی وا بوویت؟ به خوا رۆنیشت له سهرت داوه!
ئاده ی سهرت دانه وینه با بیبینم.

- هه ی به راز.

راسکولنیکوڤ وا پیده كەنی، ههستت دهكرد خۆی به پیوه ناگریت،
هر بهو پێكه نینه یشه وه چوو مالی پۆرفیری پتروشیچ،
راسکولنیکوڤیش وای دهوێست. له ناو ژووره كانه وه گویت له دهنگی
پێكه نینیان بوو، كه هیشتا ئەوان له راپهوه كهدا بوون.

Romeo^۱ ناوی یهكێكه له پالهوانه ناودارهكانی شكسپیر، كه له خوشویستن و
دلداریدا به سهر زمانی هه موو كهسیکی رۆژئاواوه بوو. لێره دا به دركه و كالته وه
بهكار هاتوه.

رازومیخین له کاتیکدا که به شانی راسکولنیکوڤه نووسا بوو، به توورهیییه وه وتی:
- لیره تاقه وشهیهک له م بارهیه وه نه لیت، ئەگینا دهمت دهشکینم.

۵

له و کاته دا که رازومیخین هه ره شهی ده کرد، راسکولنیکوڤ ههنگاوی نایه ناو ژووره که وه. وایش چوو ژووری، دهتوت هه موو توانای خوی له وه دا کو کردو ته وه که پیکه نینه که ی بگریت، له دوایه وه رازومیخین به روویه کی تور هوترۆ، سوور وهک گوله باخ، به بالایه کی بهرز و شپرز هوه، به شهرمه وه چوو ژووری. سه روسیمای له و چرکه ساته دا نه وهنده پیکه نین هینه ر بوو، که پاکنه ی بو پیکه نینه که ی راسکولنیکوڤ ده کرد. راسکولنیکوڤ که هیشتا به خاوهن ماله که نه ناسینرابوو، سه ری دانه واند و سلاوی له خاوهن ماله که کرد که له ناوه راستی ژووره که دا وه ستابوو و به نیگایه کی پرسئامیزه وه لینی ده روانین. راسکولنیکوڤ دهستی دریژ کرد و دهستی خاوهن مالی گوشی.

وا ده هاته بهرچاو که هیشتا راسکولنیکوڤ نهیده توانی به تهواوی رینگه له شادمانیییه که ی بگریت و دوو سی وشه بلیت و خوی پیناسینیت. به لام هه ر نه وهنده ی که وینه یه کی جیدی له خو گرت و له بهر خویه وه شتیکی وت، له ناکاودا له خویه وه، دیسان ته ماشایه کی رازومیخینی کرد و ئیدی توانای خوگرتنی نه ما، دایه پر مه ی پیکه نینیک، که تا نه و کاته به هه زار حال خوی پی گیرابوو، وا ئیستا به بی ویستی خوی قولپی دا. نه و رقتوو پر هییه نائاساییه ی که

رازومیخین به رانبهر بهو پیکه نینه "راستگویانه" بوی پیش هات،
وینه یه کی زور سروشتی و خوشی دایه دیمه نه که.

رازومیخین وهک به دهستی ئانقه ست کومهک بهو دیمه ن و حاله ته
بکات که هاتبووه دی، هاواری کرد:

- ئه ی شهیتان!

دهستیشی وا راوه شانده، که به بی ویستی خوی به رمیزه خره چکوله که
کهوت که پیاله چای خالی له سهر بوو، هه موو ئه و شتانه ئاوه ژوو
بوون و کهوتنه سهر زهوی و هه راوزه نایان نایه وه.

پورفیری پتروقیچ به خوشییه وه و به دهنگی بهرز وتی:

- به ریزان، ئاخر بۆ کورسی ده شکین؟ بۆ زیان به سامانی دهولهت
ده گه یه نن!

شانۆکه ئه م دیمه نه ی هه بوو. راسکولنیکوف هه ر پیده که نی و ئه وه ی
له بیر کردبوو، که دهستی له نیو دهستی خاوه ن ماله که دایه، به لام
له بهر ئه وه ی راده که ی ده زانی، چاوه رپی دهر فه تیک بوو که به
شیوه یه کی زور سروشتی دهستی دهر بینیت و کوتایی به دیمه نه که
بهینیت. رازومیخین که له کهوتنی میزه چکوله که و شکانی پیاله کان به
ته واوی په شوکا بوو، نیگایه کی غه مگینه نه ی کرده ورده شووشه کان،
تقی رۆکرده سهر زهوییه که و به په له بۆ لای په نجه ره که سوورپا، به
روویه کی زور گرژ و مۆنه وه پشتی له وان کرد و به بی ئه وه ی هیچ
بهینیت، له په نجه ره که وه بۆ دهر وه هه لپروانی.

پورفیری پتروقیچ پیده که نی و چه زی پیکه نینی به رده وام بوو، وه لی
دیار بوو که چاوه رپی روونکردنه وه ی ده کرد، له گۆشه یه کدا له سهر
کورسییه ک زامیوتوف دانیشتبوو، به هاتنی میوانه کان هه ستا، هه ر به
پیوه چاوه رپی کرد و زهرده خه نه له سهر لیوی نه ده برپا، سهری

سوورپما بوو، تهنانهت به بهدحاليبوونيكه وه له ديمه نه كه و به تايبه تي له راسكولنيكوڅي دهرواني. ئاماده بووني زاميو توف كه چاوهرې نه ده كرا، راسكولنيكوڅي به شيويه كي ناخوش سه راسيمه كرد، له گهل خويدا كه و ته دوان: "دهبيت بير له مەيشيان بكریته وه"، پاشان به شهرميكه وه وتی:

- داواي ليبوردين ده كه م، بهنده.. ناوم راسكولنيكوڅه.

- ببووره، زورم پيخوشه كه به م جوړه هاتيه ژووره وه.

پاشان پورفيري ئماژهي به ره و لاي رازوميخين كرد و وتی:

- به لام ئه و بو نايه ويټ تهنانهت سلاويش بكات؟

- به خوا نازانم بو ئه وهنده رقي له من هه ستاوه. من هر ئه وهنده له

رې پيموت كه له روميو ده چيټ و.. ئه وه يشم سه لماند و هيچ شتيكي دي له ئارادا نه بوو.

رازوميخين به بي ئه وه ي رووي وهر بگيريت، وتی:

- به راز.

پورفيري به پيکه نينه وه وتی:

- دياره گه ليك به لگهي گرنگ هه يه، بويه ئه و به تاقه وشه يه ك وا رقي هه ستاوه.

رازوميخين له ناوه راستي قسه كاني پورفيريه وه تي هه لچوو، وتی:

- ئيدي چي، ليكوله ره وه!.. كوره نه فرهت له هه مووتان.

پاشان به روويه كي كراوه و شاده وه، وهك هيچ رووي نه دايت،

دهستي به پيکه نين كرد و له پورفيري پتروفيچ نزيك بووه وه و وتی:

- به سه، له راستيدا ئيمه هه موومان كه رين، با بچينه وه سه ر باسه كه،

ئه مه را ديون رومانو فيچ راسكولنيكوڅي هاوپيمه، يه كه م ناوي توي

بيستروه و دهيه ويټ بتناسيت، دووهم كاريكي بچووكي له گه لتا هه يه.

دهى.. زامپوتوف! ئەى تۆ لىرە چى دەكەيت؟ ئىوہ يەكتىرى دەناسن؟
لەكەيەوہ؟

پاسكولنيكوۋ بە نىگەرانييەوہ لەگەل خۇيدا دوا: "ئەى ئەمەيان چىيە!"
زامپوتوف بە پووكەش پەشۇكا، بەلام زۆرى نەبرد بىدەر بەستانە
وتى:

- دويىن لە مالەكەى خۇتدا يەكترمان ناسى.

- كەواتە خوا نەيوست زەرەرىكى بە دواوہ بىت: ھەفتەى رابوردو
زۆرى پىداگرت كە ھەر چۆنىك بووہ لەگەل تۆ و پۆرفىرى يەكتر
بناسن، وەلى ئىوہ بەبى منىش يەكدى دەناسن، توتنەكەت لە
كويدا يە؟

پۆرفىرى پتروفيچ جلى مالەوہى لەبەردا بوو: كراسىكى سىپى، خاوين
و دەمپىيەكى كۆنى لەپىدا بوو. تەمەنى سىوپىنج سال و بالاي لە
بالاي ئاسايى كورتتر بوو، تا رادەيەك ورگن و قەلەو و بەخۆوہ بوو.
دەموچاوى تاشراو و نە ريش و نە سميلى نەبوو، قزى لە پشت
سەرە گەرەكەيەوہ كە بە شىوہيەكى تايبەتى لە پشتليەوہ
دەردەكەوت، كورت كرابوہوہ. دەموچاوہ خر و قەلەوہكەى، لەگەل
لووتە پانەكەيدا، بە رەنگىكى زەردەوہ ھەروەك نەخۆش دەردەكەوت،
تا رادەيەكىش مايەى گالتەپىكردن بوو. ئەگەر لەبەرچاوى نەبووايە،
چاوانىك كە درەوشانەوہيەكى نمناكيان تيا بوو، مژۆلەكانىشى كە تا
رادەيەك سىپى بوون و دەتوت ھەمىشە لە چاوپرەكيدان، سىماي
مىھرەبان دەينواند، نىگاي چاوہكان، لەگەل پەيكەرەكەيدا، كە تا
رادەيەك دەچوہوہ سەر پەيكەرى ژنىكى لادىي، لەگەل يەكتردا
نەدەگونجان، ئەمیان ويقارىكى دابوويە، كە لە يەكەم نىگادا بە ھىچ
جۆرىك چاوہروانى نەبوويت.

پۆرفیری پتروفيچ كه بىستى ميوانه كه كاريكى بچووكى له گهليدا ههيه، خيرا تكاي ليكرد له سهر قه نهفه كه دابنيشيت، خويشى له لاهه تيره وه دانىشت و له ميوانه كه راما تا زووتر گوئي له روونكر دانه وهى مه سه له كان بيت، بايه خپيدانه كهى هيند دلگه رمانه بوو، كه له يه كه م بهر خوردا تووشى په شوكان و دوودلي ده كرديت، به تايبه تي به لاي يه كي كه وه كه نه ناس بيت و ئه وهى كه ده يليت، شاياني ئه وه موو بايه خپيدانه زوره نه بيت. له گه ل ئه مانه يشدا راسكولنيكوڤ به كورتى و پوختى باسى له كاره كهى خوئى كرد و به وردى روونكر دانه وه كانى بو ده ربړى، بويه زور به له خو رازي بوونه وه هه ستى كرد كه ئيتر ده توانيت زور به چاكي ته ماشاي پۆرفيري بكات. پۆرفيري پتروفيچيش له هه موو ئه و ماوه يه دا چاوى لى كه لا نه خست. رازو ميخين كه له سهر هه مان ميژ و به ران بهر ئه وان دانىشتبوو، زور به تاسه و په رو شه وه گوئي له كي شه كه گرتبوو، به رده وام چاوى له يه كيكيانه وه بو ئه وى تر ده گويزايه وه، به جوړيك كه له راده به ده ر بوو.

راسكولنيكوڤ له دلي خويدا جويني دا:

- چ كه ريكه!

پۆرفيري به شيوازيكى زور دلگه رمانه وتى:

- ده بيت به پوليسى رابگه يه نيت كه دواى زانيني رووداوه كه، واتا كوشتنى ژنه كه، تو لاي خو ته وه داواكاريت ئه وه يه به دادوهرى ليكولينه وه رابگه يه نن كه فلانه شت هى تو يه و تو يش ده ته ويئت شته كه له بارمته يى ده ربه ينييت.. يان.. به هه ر حال.. بو ت ده نووسن. راسكولنيكوڤ ئه وه ندهى له توانيدا بوو، خوئى شپرزه نيشان دا و وتى:

- قسه له وهیه که من له ئیستادا ئه وهنده پارهم نییه و.. ته نانه ت نایشتوانم ئه و شته چکۆلانه ییش.. ده زانیت، من ئیستا ته نیا ده مه ویت ئه وه رابگه یه نم که ئه و شتانه هی منن و هر کاتیک پارهم هاته ده ست، ئه وسا..

پۆرفیری پتروقیچ له کاتیکدا به ساردیییه وه ئه و شتانه ی وهرگرت، که په یوه ندیان به مه سه له ئابوورییه که وه هه بوو، وه لامی دایه وه:

- هیچ له مه سه له که ناگۆریت، تو ئه گهر بته ویت، ده توانیت هر راسته وخۆ بۆ منی بنووسیت، به و جوهری که وتم، واتا: "کاتیک له باره ی فلان شته وه هه وایم زانی، وا رایدیه گه یه نم که فلان شت هی منه و داواکارم که.."

راسکۆلنیکۆف به په له قسه کانی پیبری و زیاتر بایه خی به لایه نه مادیه که دا و وتی:

- ده توانم نامه که له سه ر کاغه زی سپی ساده بنووسم؟

- به لێ، له سه ر ساده ترین کاغه ز!

له پریکدا پۆرفیری وه ک چاو دابگریت، چاوی نانه سه ر یه ک، وای ته ماشا کرد که به ئاشکرا گالته پیکردنی پیوه دیار بوو، یان رهنگه ئه مه ته نیا لای راسکۆلنیکۆفه وه وا که وتبیته وه، چونکه حاله ته که چرکه ساتیکی نه برد، به کورتی، شتیک بوو له و بابته. راسکۆلنیکۆف ئاماده بوو سویند بخوات که پۆرفیری هر به و مه به سه وه چاوی له و داگرتووه، بۆیه وه ک بروسکه ئه وه به سه ری راسکۆلنیکۆفدا گوزه ری کرد که "ئه و دهیزانیت".

پاشان به که میک په ریشانییه وه له سه ری پوشت:

- ببووره که به م شته بچووکانه سه رت دیشینم، شته کانی من که لای پیژیژن به بارمه دامنا بوون، نرخیان ده گاته پینج رۆبل، به لام له بهر

ئەوھى يادگارین و لە كەسانى ترەوھ پىم دراون، بەلامەوھ زۆر بە
نرخن، بۆيە كە لە بەسەرھاتەكە ئاگادار بووم، دانى پىدا دەنیم زۆر
ترسام..

رازومىخين ھەر بە دەستى ئانقەست وتى:

- كەواتە بلى لەبەر ئەمە بوو كاتىك دويىنى بە زوسيموفم وت
پۆرفىرى ليكۆلینەوھ لەگەل ئەوانەدا دەكات كە بە بارمە شتيان لای
پىريژنەكە داناوھ، تۆ راپەريت!

ليژەدا جامەكە پر بوو، راسكۆلنيكوڤ نەيتوانى خۆى بگريت و بەو
چاوانەوھ كە لە رقا ئاگريان ليژەبووھوھ، تەماشايەكى ئەوى كرد،
بەلام زوو ھاتەوھ سەر خۆى و بە توورپەيىھەكى دەستكرد بەلام
زيرەكانە وتى:

- ھاورى، پىدەچىت تۆ قەشمەريم پىبەكەيت؟ من دان بەوھدا دەنیم،
دەشيت بۆ ئەو شتانەى كە رەنگە لای تۆ ھىچ نەبن، من لەرادەبەدەر
نيگەران بىم، بەلام نابيت لەبەر ئەوھ من بە خۆپەسەند و پرژد دابنييت.
رەنگە لە دیدى مندا ئەو دوو شتە بچووك و بيئرخە بە ھىچ
شيۆھيەك وەك روانينى تۆ نەبيت بۆيان. من ھەر ئىستا پىموتيت كە
ئەو سەعاتە زيۆھى رەنگە پوليك نەھييت. تاقە شتيكە كە لە
باوكمەوھ بۆم ماوھتەوھ، پىم پىبەكەنە، وەلى داىكم ھاتوھ بۆ لام..

بەدەم وتى ئەم قسانەوھ رووى لە پۆرفىرى كرد، بەلام زۆر زوو
ديسانەوھ گەرايەوھ لای رازومىخين و بە تۆنى دەنگىكەوھ كە خۆى
مەبەستى بوو بلەرزى، وتى:

- خۆ ئەگەر بزانييت سەعاتەكە فەوتاوھ، سویند دەخۆم زۆر بە
سەختى نارەھەت دەبيت، ئاخىر ئەم ژنانەيش!
رازومىخين بە خەمىكەوھ وتى؟

- به هیچ جۆریک وا نییه، من هه‌رگیز مه‌به‌ستم ئه‌وه نه‌بووه، به‌لکو به‌پیچه‌وانه‌وه!

پاسکۆلنیکۆف به‌ نائارامییه‌که‌وه که‌وته بیرکردنه‌وه: "باش بوو؟ سروشتی بوو؟ زیده‌پۆیم نه‌کرد؟ بۆ وتم: ئهم ژنانه!" پۆرفیری له‌ خۆوه پرسى:

- که‌واته دایکت هاتووه بۆ لات؟

- به‌لێ.

- که‌ی؟

- دوینیشه‌و.

پۆرفیری وه‌ک بیر بکاته‌وه، بیده‌نگ بوو، پاشان له‌سه‌رخۆ و به‌ ساردییه‌وه وتی:

- هه‌رگیز شته‌کانت له‌ناو ناچن، ئاخر، ماوه‌یه‌که‌ من چاوه‌پێی تۆم. وه‌ک هیچ پووی نه‌داییت، پووی له‌ پازومێخین کرد و ته‌پله‌کی جگه‌ره‌که‌ی لێ نزیک خسته‌وه، چونکه‌ بێبه‌زه‌ییانه به‌ سووتووی جگه‌ره‌که‌ی فهرشه‌که‌ی پیس ده‌کرد. پاسکۆلنیکۆف به‌ قسه‌کانی پۆرفیری داچله‌کی، به‌لام ئه‌و خۆی به‌ جگه‌ره‌که‌ی پازومێخینه‌وه خه‌ریک کرد و وای نیشان دا که‌ سه‌یری ناکات.

پازومێخین هاواری کرد:

- چۆن؟ چاوه‌پێی بوویت؟ بۆ ده‌تزانى که‌ ئه‌و له‌وئ شتی به‌ بارمه‌ داناوه؟

پۆرفیری پتروقیچ راست پووی له‌ پاسکۆلنیکۆف کرد و پێی وت:

- شته‌کانت، ئه‌موسستیه‌ و سه‌عاته‌که‌ی لای ئه‌و به‌ کاغه‌زیکه‌وه پێچرابوو، ناوی تۆیشی به‌ پوونی له‌سه‌ر نووسراوه، هه‌روه‌ها میژووی ئه‌و پۆژه‌ی که‌ شته‌کانی لێ وه‌رگرتوویت..

- چۆنە ئاوا وردەكارىت؟

لەگەل ئەم وشانەدا راسكۆلنىكوڭ زەردەخەنەيەكى سووك و نارەحەتى كرد و ويستى بە تايبەتى راستەوخۆ لە چاوى پۆرفىرى بېروانىت. بەلام خۆى نەگرت و لەپرىكدە لەسەرى رۆشت:

- من بۆيە ئىستا ئەو بارى سەرنجەى خۆم خستە روو، چونكە بىگومانم كە ئەوانەى شتيان بە بارمتە لاي پىريژنەكە داناو، زۆرن.. زەحمەتە ناوى ھەموو ئەوانە لە بىردا بمىنن.. بەلام تۆ بە پىچەوانەو بە چاكى ناوى ھەموويان دەزانىت و..

پاشان لەگەل خۆيدا كەوتە بىركردنەو: "دەبەنگىيە، لاوازييە! بۆ ئەم رستەيەم وت!"

پۆرفىرى بە زەردەخەنەيەكەو كە بۆنى گالتەپىكردنى لىدەھات، وتى:

- ئاخر، تا رادەيەك ھەموو خاوەن بارمتەكان دەناسم و تۆ تەنيا كەسيكىت كە تا ئىستا نەھاتووئىتە تە ئىرە.

- من نەخۆش بووم.

- ئەمەيشم بىستوو، تەنانەت ئەوەيشم بىستوو كە لەسەر مەسەلەيەك زۆر پەريشان بوويت..

ئىستايىش لەو دەچىت رەنگت ھەر پەريبيت؟

راسكۆلنىكوڭ لەپرا دەنگى گۆرى و بە رەقى و بەربەرەكانىكردنەو قسەكانى پىبرى.

- ھەرگىز رەنگم نەپەريوو.. بە پىچەوانەو تەندروستىم زۆر باشە. توورەيەكەى ئەمەندە جۆشى سەندبوو، تواناي دامركاندەوئەى نەبوو، بە خۆى وت: 'دەترسم لەم رق ھەستانەدا ئەوئەى كە نايبت بىلىم، بىلىم! بە راست ئەمانە بۆ ھىندەم ئازار دەدەن!'. رازومىخىن كەوتە قسە:

- تەندروستىت زۆر باشە! چ قسەيەكى بىمانا! تا ئەندازەيەك ھەتا
دوینىشەو لە بىھۆشى و وړینەکردندا بوو.. پۆرفىرى باوەر دەكەيت،
بە زۆر لەسەر پى دەوہستا، وەلى ھەر ئەوہندەى ئىمە، يەعنى من و
زوسىموف، دوینى ئاورمان دايەوہ، جلى لەبەر کرد و لەسەرخۆ تى
تەقاند، كەس نەيزانى تا نيوەشەو لە كوئى گەراوہ. ديسان دەيليمەوہ
كە بە تەواوى لە حالەتى وړینەکردندا بوو، ئاخر، تۆ دەتوانيت
بىھىنيتە بەرچاوت، رىكەوتىكى زۆر سەرنجراكىش!
پۆرفىرى رىك وەك ژنەلادىيى سەرى راوہشاند و بە ئاوازيكى
تايبەتەوہ وتى:

- بەراست، بە تەواوى لە حالەتى وړینەکردندا بوويت؟ تۆ تەماشە!
- ئا، قسەكانى ھىچ و بىمانان، باوەرى پىمەكە، تۆ خويشت بەبى
ئەوہى من بىلیم باوەر ناكەيت.

ئەم وشانە بە رقىكى ئەستوورەوہ لە دەمى راسكولنيكوڤ ھاتنە
دەرى، بەلام پۆرفىرى پتروفيچ خوى نەكرد بە خاوەنى.
رازومىخين لەپرىكدە بە توورەيىوہ وتى:

- ئاخر، ئەگەر لە وړینەکردندا نەبوويتايە، چۆن دەبوو بچيتە دەرەوہ؟
بۆ چوويتە دەرەوہ؟ لەبەر چى؟.. بەتايبەتیش، بۆ بە دزيیەوہ
رۆيشتى؟ ئاخر، ئايا تۆ لەو كاتەدا ئەقلىت ھەبوو؟ ئىستا كە ئىدى
ھەموو مەترسايەك تىپەريوہ، بۆيە وا بەبى پەردە دەدويم.

راسكولنيكوڤ كتوپر پىكەنينىكى بویرانەى کرد و بە پۆرفىرى وت:
- دوینى بە تەواوى بىحەوسەلەيان کردبووم، منیش لە تاوا ھەلاتم،
بۆ ئەوہى مالىك بە كرى بگرم و ئىتر نەمدۆزنەوہ، پارەيەكى باشىشم
لەگەل خۆمدا برد، ئەم جەنابى زامیوتوفە پارەكانى بىنى، باشە،

جهنابی زامیوتوف دویئی من ئه قلم تهواو بوو یان ورینه م دهکرد، تو دادوهر به.

له و کاته دا ئاماده بوو زامیوتوف بخنکینیت، ته ماشاکردن و بیدهنگیه که ی زامیوتوف ئازاری دها و له پاده به ده ریش توورپی کردبوو.

زامیوتوف به وشکی وه لامی دایه وه و وتی:

- به پای من تو تهواو ئاقلانه و ته نانهت زوریش زرنگانه قسهت دهکرد، به لام گه لیک توورپه بوویت.

پورفیری بوی زیاد کرد:

- ئه مپویش نیکو دیم فومیچ پیی وتم که دوینیش وه، له درهنگوه ختا، له مالی ئه و کارمهنده دا که ببوو به ژیر گالیسکه وه، توی بینیبوو..

پازومیخین به دوایدا چوو:

- باشه، ته نانهت ئه و کارمهنده: ئایا ئه و کاته ی له مالی ئه و کارمهنده بوویت، هه ل سوکه وتی تو شیتانه نه بوو؟ دوافلست دایه بیوه ژنه که بۆ ناشتنی تهرمه که ی! باشه، ههر ده تو یست کومه کی بکهیت، پانزه رۆبلت پیدایه، بیست رۆبلت پیدایه، هیچ نه بیت سی رۆبلت بۆ خۆت بهیشتایه ته وه،

که چی تو ریک بیست و پینچ رۆبله که ت کرده دهستییه وه.

- کئ ده لیت من خه زینه یه کی پارهم نه دۆزیوه ته وه و تو نایزانیته؟ له بهر ئه وه من دویئی ده سترکراوه بووم.. وه ره، جهنابی زامیوتوف ئه وه ده زانیته که من گه نجینه یه کی پارهم دۆزیوه ته وه!.. پاشان پووی له پورفیری کرد و به لیوه له رزه وه وتی:

- داواي ليئوردنت ليدەكەم كە نيو سەعاتە بەم قسە بيمانا و
پوچانەو سەرمان ئيشاندويت، بيتاقەت بوويت، نا؟

- ببوورە، بە پيچەوانەو، بە پيچەوانەو! ئەگەر دەزانيت من چەند پيچە
خۆشە و تۆم مەبەستە، هەم بينيني خۆت و هەم گوڭگرتن لە
قسەكانت.. من زۆر بەو دڵخۆشم كە دواجار تەشرىفت هينايە ئيرە.
رازومىخين دەنگى هەلبەرى و بە پۆرفيرى وت:

- هېچ نەبىت چايەكمان بەدرى، گەر وومان وشك بوو.

- بيرىكى هەرە چاكە، رەنگە بۆ كارەكەيشمان زۆر باش بىت،
بەراست، لە پيش چايەكەدا شتىكى تەرت ناويت كە پەيوەنديەكە كۆكتەر
بكات؟

- برۆ لاچۆ!

پۆرفيرى پتروفيچ رۆيشتە دەرەو تە فەرمانى چايان بۆ بەدات.
ليكدانەو وەك گىژەلووكە لەسەرى راسكۆلنيكوڤدا هەليكرەبوو، زۆر
خروشاوو، بە خۆى وت: "لە هەمووى گەنگەر ئەو دەيه كە نە شت
دەشاردنەو و نە روودەربەستيان هەيه! ئاخىر، ئەگەر تۆ هېچ من
ناناسيت، ئەى بۆ لە بارەمەو لەگەڵ نيكوديم فومىچدا قسە دەكەيت؟
ديارە ئيتەر نايانەويت ئەو لە من بشارنەو كە چۆن وەك
رەو سەگىك بەدوامەو! ئەمانە بە كورتى و پوختى تەف لە ناوچاوم
دەكەن.

راسكۆلنيكوڤ لە ركا دەلەرزى:

(باشە، بە ئاشكرا پەلامارم بەدەن، بۆ يارىيە مشك و پشيلەم لەگەڵدا
دەكەن؟ ئەمەيان بىئەدەبىيە، ئاخىر پۆرفيرى پتروفيچ، رەنگە ئيتەر من
چاوپۆشى نەكەم! هەلدەستمە سەر پى و هەموو راستىيەكان بە
ناوچاوتاندا دەكيشم، ئەوسا دەزانن چەندەم رىق لىتانه!)

به زهحمەت هەناسەيەکی دا.

ئەي ئەگەر هەموو ئەمانە خەيالی پروت بن چۆن؟ ئەگەر لە تراويلکەيەک زياتر هيچ نەبن و من لە هەمووياندا هەلە بم، چي؟ ئەگەر توورە و تروپيەکەم لە بيئەزموونی و نواندنی ئەو دەورە خراپە بيئت، کە دەمەويئت بييينم، چۆن؟ دەشيئت گشت ئەم شتانەي کە دەيلين، چ مەبەستيکيان لە دواوە نەبيئت و قسەکانيان ئاسايي بيئت؟ بەلام لەگەل ئەمانەيشدا شتيکيان هەر تيايە.. دەشيئت ئەم قسانە هەميشە بکريين، وەلي شتيک هەر هەيە! بۆچی ئەو ريکوپرەوان وتی: "لای ژنەکە؟" ئەي بۆ زامیوتوف لەسەري پويشت و وتی من "زرنگانە" دەدويم؟ بۆ ئەمانە بەو رپتمەو قسەيان لەگەلدا کردم؟ بەلي.. بەو رپتمە.. خو رازوميخينيشت ليڤە دانیشتوو، ئەي بۆ هيچ گومانتيک ناکات؟ بۆ ئەم مروڤە سادە و ساکارە هيچی بە خەيالدا نايەت؟ ديسان تا دايگرتەو! ئايا پورفيري چاوي ليڤاگرتەو يان نا؟ بيگومان ئەمە خەياليکی پروتە، بۆ چاوم ليڤاگرپت؟ دەيانەويئت دەمارم بەگير بينن و سەربيني سەرم؟ يان هەموو خەياليکی پروتە و هيچی تر.. يان هەموو شتيک دەزانن! تەنانەت زامیوتوفيش بيئابروو.. بەراست زامیوتوف بيئابروو؟ زامیوتوف شەو بيري گوري، من هەستم دەکرد کە بيري دەگورپت، ليڤە وەک مالي خوي رەفتار دەکات، لە کاتيکدا کە ئەمە يەکەمين جارە بيئتە ئيڤە. پورفيري وەک ميوان ليی ناروانيت، پشتی تيکردوو و دانیشتوو. بوونەتە هاوپري يەکتري! حەتمەن بە هوي منەو بوونەتە هاوپري! بيگومان پيش هاتنی ئيمە لەبارەي منەو قسەيان کردوو.. ئايا لەبارەي خانووەکەو هيچ دەزانن، خوزگا زووتر بمزانيايە.. کە وتم دوينيشەو هەلاتووم تا بروم خانوويەک بە کري بگرم، خوي لي نەبان کرد و هيچی نەوت. وەلي

من ئەو مەسەلەيەم زیرەكانە ھېتايە پېشى، بۇ ئايىندە كەلكى لىدەيىنم،
 واتا لە كاتى وړېنه كړدندا بووم.. ھە ھە، ھە! ئەو لەبارەى شەوى
 پېشووەو ھەموو شتىك دەزانیت! ئاگای لە ھاتنى دایكم نىيە!.. بەلام
 ئەو پېرېژنە سىحربازە تەنانەت مېژووى رۆژەكەيشى بە قەلەم
 نووسیوو! درۆ دەكات، برۆای پېناكەم! ئاخر ھەموو ئەم شتەنە
 ھېشتا بەلگەى تەواو نین، ھەر خەيال و وینا كړدن! نا، ئیو ھەر
 راست دەكەن بەلگەى دلنیاكەر بېنن، تەنانەت خانووەكەيش چ
 بەلگەيەكى لەسەر نىيە، ھەر وړېنەيە. من دەزانم چىيان پېدەلیم.. ئایا
 لەبارەى خانووەكەو ھیچ دەزانن؟ تا تېنەگەم نارۆم، بەراست من بۆ
 ھاتووم؟ بەلام ھەر ئەم توورپەییەى ئیستای من، بەلگەيەكى چاكە،
 ئاھ چەندە توورپەم! رەنگە چاكیش بېت، نیشانەى نەخۆشییە.. ئەو
 دەیەویت تا قىم بكاتەو، دەیەویت ھەستم پەرت بكات، بۆ ھاتوومەتە
 ئێرە؟

ھەموو ئەمانە وەك بروسكە بەسەرىدا تېپەرىن، پۆرفىرى پتروفيچ
 دواى چركەساتىك گەرايەو و خۆشحال ھاتە پېشچا، بە ئاوازیكى
 تەواو جیاوا، بە دەم پىكەنینهو بە رازومىخىنى وت:
 - دەزانیت ھاوړى، من لە دوینیشەو ھە سەرم، تۆ بلى ھەموو لەشم
 تىك چوو.

- شەوێكى خۆش بوو، وانیه؟ ئاخر، من دوینیشەو ئیو ھەم لە كاتىكى
 زۆر خۆشدا بەجى ھېشت، كى سەركەوت؟
 - دیارە، كەس سەرنەكەوت، دەستكرا بە باسى نەمرى و كەوتینە
 فرین بە ئاسمانەكاندا.
 - رۆدیا بېھێنە بەرچاوت، باسیان لەسەر چى كړدوو: ئایا تاوان
 بوونى ھەيە یان نا؟ قسەى قوړ.

پاسکولنيكوڤ ئاسايى وتى:

- جا ئەو چىيە؟ مەسەلەيەكى ئاسايى كۆمەلايەتتە.

پۇرفىرى وتى:

- پىرسىيارەكە وا نەكرابوو.

پازومىخىن خىرا و وەك ھەمىشە بە گەرمى و پەرۆشەو وە وتى:

- راستە، پىرسىيارەكە ھەرگىز وانەبوو، بىروانە رۇدىا، گوى بگرە و دوايى راي خۆت دەر بىرە، من ئەمەم دەوئەت، من دويىن لەگەل ئەمانەدا شىت بىووم و بە تەماي ھاتنى تۇ بووم، پىم وتبوون كە تۇ دىت، چىرۆكەكە لە بارى سەرنجى سۆشپالىستەكانەو دەستى پىكرە، ديارە بۇچوونى ئەوان ئاشكرا و رۈونە: تاوان، نارەزايى دەر بىرە دژى خراپىي رژىمى كۆمەلايەتتى، ھەر ئەمەندە و ھىچى تر، ھۆكارى تر بۇ تاوانكردن نىيە و ھەر ئەوئەيە.

پۇرفىرى پتروفيچ دەنگى ھەلبرى:

- بىنيت چۆن درۆت كىرد!

ديار بوو كە پۇرفىرى زۆر شادمان بوو، بە بىننى پازومىخىن پىكەننى دەھات و زياتر دەيجوولاند.

پازومىخىن بە گەرمى قسەي پىپىرى و وتى:

- ھىچ ھۆكارىكى تر بە راست نازان، درۆ ناكەم! من كىتتە سۆشپالىستەكانت پىشان دەدەم. بە باوهرى ئەوان ھەموو شتىك بەرئەنجامى "ستەمى كۆمەلايەتتە" و ھىچى تر نىيە، ئەم رستەيەيان زۆر خۆش دەوئەت، ھەر لەبەر ئەوئەيە كە راستەوخۇ ئەنجامگىرى ئەو دەكەن، كە ئەگەر كۆمەلگا بارىكى سىروشتى ھەيىت، ھەرچى تاوان ھەيە لەناو دەچىت و نامىتت، چۈنكە ئىدى ھۆكارىك نامىنئەو بۇ دەر بىرە نارەزايى و ھەموويش بە زووترىن كات چاك دەبن.

سۆشیاالستهكان گوی به سروشت نادهن، سروشت هر دهخه نه لاره،
 به لای ئەوانهوه مروڤیک که گۆرانی سروشتی و میژوویی خوی
 هینابیتته کوتایی، ناتوانیت کۆمه‌لگایه‌کی سروشتی و گونجاو بهینیتته
 دی. به‌لکو به پیچه‌وانهوه، "پژیمیکی کۆمه‌لایه‌تی" که له میشکی
 زانایه‌کی ماتماتیکزانهوه سهرچاوه‌ی گرتبیت، یه‌کسهر به ته‌واوی
 باری مروڤه‌که دروست ده‌کات و بیتاوان و چاک ده‌یره‌خسینیت. ئەم
 کاره‌گه‌لیک خیراتر و زووتر له ههر پووداویکی سروشتی و ژیانیی
 دی ئەنجام ده‌گریت، ههر له‌به‌ر ئەمه‌یه که سۆشیاالیسته‌کان له ناخی
 خۆیاندا رقیان له میژووه، ده‌لین له میژوودا "ته‌نیا ناشیرینی و
 گه‌مزه‌یی" هه‌یه. هه‌موو شتیکیش ته‌نیا له روانگه‌ی "گه‌مزه‌یه‌وه" رافه
 ده‌که‌ن، بۆیه رقیان له په‌وتی سروشتیی ژیان، به لای ئەوانهوه
 پۆحی زیندوو پیویست نییه، ئاخ‌ر، پۆحی زیندوو ژیان گه‌ره‌که،
 پۆحی زیندوو سهر بۆ میکانیکه‌ت دانانه‌وینیت، پۆحی زیندوو
 گومانکاره، پۆحی زیندوو له‌گه‌ل رابوردوودا په‌یوه‌ندی هه‌یه و
 ده‌ربه‌سته پیوه‌ی. به‌لام ئەو که‌سه‌ی که بۆنی مردووی لیدیت،
 ده‌توانیت له کایوچویش دروستی بکه‌یت، به‌لام ئیتر ئەوه زیندوو نییه،
 ویستی نییه، به‌نده‌یه‌که و سهرپێچی ناکات، ئەنجام وا ده‌که‌ویتته‌وه که
 هه‌موو شتیک پابه‌نده به ئەندازه‌ی قالبی خشت و پارپه‌و و ژووره
 تاییه‌تییه‌کانی سۆشیاالیسته‌کانه‌وه. با گریمانه‌ی ئەوه بکه‌ین که
 ژووری سۆشیاالیسته‌کان ئاماده‌یه، به‌لام ئەه‌ی دوا‌یی، سروشتی ئیوه
 هیشتا بۆ که‌لکوه‌رگرتن له‌و جۆره ژوورانه ئاماده‌گی نییه، سروشتی
 ئیوه ژیان ده‌و‌یت، هیشتا رینگه‌ی ژیان نه‌برپووه و زووه بۆ چوونه
 گۆرستان! ته‌نیا به لۆژیک ناتوانین به‌سهر سروشتی مروڤایه‌تیدا باز
 بده‌ین و خۆمانی لی گیل بکه‌ین، ده‌شی لۆژیک پیشبینی سی‌حاله‌ت

بکات، له کاتیکدا که ژماره‌ی حالت له ملیونان تیده‌په‌ریت. ده‌کریت
چاو لهو ملیونانه بیوشین و هه‌موو مه‌سه‌له‌کان ته‌نیا بیه‌ستینه‌وه به
خوشگوزه‌رانییه‌وه. ئه‌مه ئاسانتترین ریگه‌چاره‌ی کیسه‌کانه! مه‌سه‌له‌که
به شیوه‌یه‌کی زور سهرنج‌راکیش پوونه و پیویستی به بیرکردنه‌وه
نییه، به‌لی، له هه‌موو گرنگتر ئه‌وه‌یه که پیویست به بیرکردنه‌وه
ناکات. بهم شیوه‌یه هه‌موو نه‌هینه‌کانی ژیان له دوو په‌ره‌ی چاپکراودا
جی ده‌بیته‌وه.

پورفیری پیکه‌نی و وتی:

- ته‌ماشا چون هه‌لچووه، ده‌بیته ده‌ستوپیی بیه‌ستریته‌وه!

پاشان رووی له راسکولنیکوف کرد و وتی:

- دوینیش‌ه‌ویش هه‌ر ئه‌م به‌زمه‌ بوو، له ژووریکدا شه‌ش ده‌نگی
جیاواز له یه‌ک کاتدا به‌رزده‌بووه‌وه، بی له‌وه‌یش له پیشدا
سه‌رخوشی کردین، ده‌توانیت وینای بکه‌یت؟ نا، هاوړی، تو هه‌له‌یت،
"ژینگه" ده‌وری گرنگی هه‌یه له تاواندا، من له‌گه‌ل ئه‌م رایه‌دام.

- خویشم ده‌زانم ده‌وری گرنگی هه‌یه، به‌لام تو پیم بلی ئه‌گه‌ر
پیاویکی ته‌مه‌ن چل سالان ئابرووی کچیکی ته‌مه‌ن ده‌ سالانی برد،
ئایا ژینگه‌ وای لیکردووه که ئه‌و تاوانه‌ بکات؟

پورفیری به‌ ویقاریکی سهرنج‌راکیشه‌وه وتی:

- ئه‌ی بۆ! ئه‌گه‌ر به‌ قوولی لیلی بروانین، ده‌شیت ئه‌وه ناچاری
کرد‌بیته. ئه‌و تاوانه‌ی ده‌ره‌ق به‌و کچه‌ کراوه، به‌ چاکی و به‌لکو و
زور به‌ چاکی ده‌توانیت بیه‌ستیه‌وه به‌ چۆنیه‌تی ژینگه‌وه.

رازومیخین خه‌ریک بوو شیت بیته، هاواری کرد:

- ده‌ته‌ویت هه‌ر ئیستا پیت به‌سه‌لمینم که تو پیلووت سپیه، هه‌ر له‌به‌ر
ئه‌وه‌یش سپیه، که به‌رزایی زه‌نگی کلیسای قه‌شه‌ یوحه‌نا

حهفتا وحهوت مهتر دهبيت، ئهتوانم زور باش ئهمه بهسهلمينم، زور به وردى و بهپى رهوشى روناكيران و تهناهت به شيوازي ليبراليستهكان. قهولت دهدهمى كه دهتوانم، باشه، دهتهويت گرهو بكهين؟

- باشه، دهيكهم، وا گوى دهگرين بزاني چون ئهمه دهسهلمينيت!
رازومixin له جيگاكهى هستا، دهستى راوهشاند و دهنگى ههلا:
- ئاخر، ئهم شهيتانه به تهواوى خوى لى نهبان كردوو، لهگهلا تودا پتويست به قسهکردن ناكات، ئاخر ههموو ئهمانه به دهستى ئانقهست.. راديون، تو هيشتا نايناسيت، دوينيشهويش ههر لايهنى ئهوانى گرت تا پيان رابويريت، جا دوينيشه و نازانى چى دهوت، خودايا! ئهوانيش دليان پى خوش بوو.. رهنگه تا دوو ههفته لهسهه ئهم باوهره بمينيت. پار نهماندهزاني بو ئيمهى لهوه دليا دهکرد، كه دهيهويت تهركى دنيا بكات، دوو مانگى تهواو جهختى لهسهه ئهمه كرد، ماوهيهك لهمهوبهرييش له بيرى ئهوهدا بوو دليامان بكات كه دهيهويت ژن بهينيت و ههموو شتيكى بو مارهبيرين ئاماده كردوو، تهناهت بهرگى تازهى دابوو كردن و ئيمهيش پيروزبايمان ليکرد، بهلام نه ژن لهئارادا بوو، نه هيچ شتيكى دى، ههر ههمووى درو بوو.
- تو درو دهكهيت، من پيشتر بهرگم بهکرد دابوو، ههر لهبهه خاترى بهرگى تازهيش بوو كه هات بهسهرما و به ههمووتانم رابوارد.
راسكولنيكوڤ لهسهرخو وتى:

- بهراست تو دهتوانيت ئاوا به چاكي دهور بينيت؟
- تو وات دهزاني نا؟ راوهسته، تويش فريوو دهدهم هه، هه، هه! نا، گوى بگره، راستيهكهت به تهواوى پيدهلیم، بهم بونهيهوه ههموو ئهم مهسهلانهى لهبارهى تاوان و ژينگه و كچولهكانهوه كه لى دواين،

وتاریکی کورتی تویان بیر هیئامه‌وه، وتاریک وایزنام ناویشانه‌کە‌ی
"دەربارە‌ی تاوان" یان شتیکی لە‌و بابە‌تە‌ بوو، باش لە‌ بیرم نە‌ماو،
بە‌لام هە‌میشە‌ سە‌رنجی رادە‌کیشام، دوو مانگ لە‌مە‌وبەر دە‌رفە‌تی
خویندە‌نە‌وێم لە‌ گوڤاری "گوته‌ی مانگانه‌" دا دە‌ست کە‌وت و چیژم
لیوەرگرت.

راسکۆلنیکۆف بە‌ سە‌رسامییە‌وه‌ وتی:

- وتاری من؟ لە‌ گوڤاری "گوته‌ی مانگانه‌" دا؟ راستە‌، شە‌ش مانگ
لە‌مە‌وبەر، ئە‌و کاتە‌ی وازم لە‌ زانکۆ‌ هینا، وتاریکم دە‌ربارە‌ی کتیییک
نووسی، بە‌لام من وتارە‌کە‌م دا بە‌ "گوته‌ی هە‌فتانە‌" کە‌ گوڤاریکی
هە‌فتانە‌یە‌، نە‌ک "گوته‌ی مانگانه‌" کە‌ گوڤاریکی مانگانه‌یە‌.

- وتارە‌کە‌ بوو بە‌ نسیبی "گوته‌ی مانگانه‌".

- بە‌لێ، چونکە‌ گوڤاری "گوته‌ی هە‌فتانە‌" ئیتر دە‌رنە‌چوو، بۆ‌یە
وتارە‌کە‌یان ئە‌و کاتە‌ چاپ نە‌کرد..

- راستە‌، لە‌بەر ئە‌و‌هیش کە‌ "گوتاری هە‌فتانە‌" ئیتر چاپ نە‌کرا، لە‌گە‌ڵ
"گوته‌ی مانگانه‌" دا دایان لە‌یە‌ک، بۆ‌یە وتارە‌کە‌ت دە‌ مانگ لە‌مە‌وپیش
لە‌ "گوته‌ی مانگانه‌" دا بلاوکرایە‌وه‌، تۆ نە‌زانییوو؟
راسکۆلنیکۆف بە‌ راستی ئاگای لێ‌نە‌بوو.

- گۆ‌ی بگرە‌، دە‌توانیت لە‌ پاداشتی وتارە‌کە‌تدا پارە‌یان لیوەر‌بگریت،
بە‌لام کە‌ی تاقە‌تی ئە‌وە‌ت هە‌یه‌! وا خۆت لە‌ ژیان تە‌ریک کردوو
تە‌نانت لە‌و شتانە‌یش بیئاگایت، کە‌ راستە‌وخۆ پە‌یوهندیی بە‌
خۆتانە‌وه‌ هە‌یه‌، ئیتر ئە‌مە‌یان هە‌قیقە‌تە‌.

رازومیخین بە‌ دە‌نگی بە‌رز وتی:

- ئافە‌رین رودیا، منیش ئە‌مە‌م نە‌زانییوو، هەر ئە‌م‌رۆ دە‌چمە‌ کتیی‌خانه
و ئە‌و ژمارە‌یە‌ وە‌ر‌دە‌گرم، مانگیک لە‌مە‌وبەر؟ پۆ‌ژە‌کە‌ی کە‌یه‌؟ کیشە‌

نییه، پەیدای دەکەم، سەیرە! وتار بلاو دەکەیتەووە و بە کەسیش ناییت؟

- بەلام تۆ چۆن زانیت ئەووە وتاری منە؟ من تەنیا بە پیتیک مۆرم کردووە.

- تەواو بە ریکەوت، ئەوەیش چەند رۆژیک لەمەوبەر زانیم، بەرپۆەبەری گۆقارەکە پێی وتم، ئاشنایەتیمان هەیە.. زۆرم بەدل بوو.
- وەک لە یادم بیت، باسی باری دەروونی بکوژیکم کردووە بە درێژایی ماوەی تاوانەکە.

- وایە، پێ لەسەر ئەوەیش دادەگریت، کە بلیت ئەنجامی تاوان هەمیشە نەخۆشیی لەگەڵدایە، بیرۆکەیەکی زۆر تازەیه، وەلی راستییەکە بۆ من ئەو بەشە و تارەکە زۆر بایەخی نەبوو، بەلکو بیرۆکەیەک کە لە کۆتایی وتارەکەدا دەردەکەوت و بەداخەووە تۆ ئاماژەیهکی شاراوەت پێداوە، گرنگ بوو.. بە کورتی ئەگەر لە یادت مابیت، ئاماژەیهکی وای تیدا بوو، کە کەسانیک لە دنیادا هەن دەتوانن.. واتا نەک دەتوانن، بەلکو بە راستی مافی ئەوەیان هەیە، دەست بۆ هەر تاوان و کاریکی ناشیرین رابکێشن و بیکەن، وەک ئەوەی چ یاسایەک بۆ ئەوان نەنووسرابیت.

راسکۆلنیکۆف بە گۆرپین و شیواندنی زۆر و دەست ئەنقەستی بیرۆکەکە زەردەخەنەیهکی هات.

رازومیکین بە سەرسامییەکی زۆررەووە پرسى:

- چۆن؟ چی بوو؟ هەقدان بە تاوانکردن؟ ئەمە هەرگیز نابیت نەک لەبەر ئەوەیش کە دەورووبەر؟

پۆرفیری وەلامی دایەو:

- نا، نا، نا نهک ته نیا له بهر ئه وه، قسه له وهیه که وتاره که ی خه لکی دهکات به دوو به شه وه، به شیکی "ئاسایی" و به شیکی "نائاسایی" خه لکی ئاسایی ده بیټ ملکه چ بن و په یره وی له یاسا بکه ن و نه یبه زینن، له بهر ئه وه ی که ئه وان "ئاسایی"، وه لی خه لکی نائاسایی مافی ئه وه ی هه یه تاوان بکات و یاسایش ببه زینیت، ته نیا له بهر ئه وه ی که "نائاسایی". ئه گهر به هه له دا نه چووبم، وا ده زانم تو وات نویبوو؟

پازومیخین به سه رسامیه وه له بهر خو یه وه وتی:

- ئاخر ئه مه چو ن ده بیټ؟ شتی وا مه حاله.

دیسانه وه راسکولنیکو ف زه رده خه نه یه کی کرد، یه کسه ر زانی مه سه له که چییه و ده یانه ویت به ره و کو یی به کیش بکه ن، وتاره که ی خو ی له بیر بوو، بریاری دا برواته ناو شه ره که وه، زور خاکییانه و به ساده یی وتی:

- من هه رگیز له نووسینه که مدا ئه مه م مه به ست نه بووه، وه لی دان به وه دا ده نیم که تو تا راده یه کی باش بیرۆکه که ی منت ده ربړی. ته نانه ت ئه گهر راستت ده ویت زور به چاکی و ده ستپاکییه وه. "پیده چوو ئه و دانپیانانه ی پی خو ش بیت" تاقه جیاوازییه ک که هه بیت، ئه وه یه من هه رگیز جه خت له سه ر ئه وه ناکه م که خه لکی نائاسایی، وه ک تو ده لیټ، بو یان هه بیت هه موو تاوان و سه رپیچییه ک بکه ن. من بیگومانم که وتاری له و بابه ته ته نانه ت مو له تی چاپکردنیشی نادریت. من ته نیا و ته نیا ئاماژه که م وا کردووه که که سی "نائاسایی" مافی ئه وه ی هه یه. واتا نه ک ئه وه ی که مافی یاسایی هه بیت، به لکو ده توانیت ریگه به ویزدانی خو ی بدات هه نگاو به سه ر هه ندیک به ربه ستا بنیت. ئه مه یش ته نیا له یه ک حاله دا ده بیت، ئه ویش ئه وه یه

ڪه ئه نجامداني بيروڪه ڪهي (ڪه دهشيت بييت هوي پزگار ڪردني
 رهگهزي مروڦايهتي) پيوستي به ههنگاونانيڪي وا ههبييت. تو
 دهفهرموويت وتارهڪهم پروون نيه، من ئامادهم تا ئهو جيگايهي
 بخوازيٽ، پرووني بڪهمهوه.. رهنهه ههله نههم ئهگهر بليم ڪه تويش
 ئهمه يانت دهويٽ، كهواته فهرموو: به پاي من ئهگهر دوزينهوهڪاني له
 بابيهتي ڪپله ر نيوتن به هوي ڪومه ليڪ پيشهاتهوه نه هاتنايهته دي و
 خه لڪ نه يزانيايه ئهگهر ژياني يه ڪيڪ يان ده، يان سه د و زياتريش
 نه ڪرانيايهته قورباني، ئهوسا نيوتن مافي ئهوهي هه بوو، يان ههر
 ئهركي سه رشاني بوو.. ڪه ئهو ده يان سه د ڪهسه له ناو بهريٽ بو
 ئهوهي دوزينهوهڪهي پيشڪهش به ڪومه لگاي مروڦايهتي بڪات. به لام
 ئهمه ئهوه ناگهيه نيٽ ڪه نيوتن مافي ئهوهي ههبيٽ به ئاره زووي
 خوي ڪي بوي بيكوژيٽ، يان ههموو پوژيڪ له بازاردا دزي بڪات.
 من له بيرمه له وتارهڪهمدا ئهوهم پروون ڪردوتهوه ڪه ههموو
 ياسادانه ر و بنياتنه راني بناغهي مروڦايهتي، له ڪونهوه بيگره تا
 تازهيان، له ليڪورڪ و سولون و محهمه د و ناپليون و هي ترهوه،
 ههموو ئهمانه به بي ههلاوي رد ڪردن تاوانبارن، ههر هيچ نهبيٽ له بهر
 ئهوهي بههيناني ياساي نوي، ياسا ڪونه ڪه ڪه له لاي خه لڪي پيرو ز و
 له باوك و باپيريانهوه بويا مابووهوه، له ناويان برد، بيگومان له
 خوينرشتنيش دهستيانه پاراستووه، ئهگهر به راستي ئهو خوينه (ڪه
 ههنديڪجار زور بيتاوانانه و تهنيا بو پاراستني ياسا ڪونه ڪانيان
 دهيانرشت) ڪارئاساني بو ئه نجامداني پهيامه ڪهيان ڪردبيٽ. مايهي
 سه رنجدانه ڪه زوربه ي ئهو ڪه سانه ي ڪاري چاڪيان ڪردووه و
 بنه ماي مروڦايهتيان دارشتووه، ڪه سانيڪي گه ليڪ خوينرپژ بوون. به
 ڪورتي، ئه نجامگيري به ڪهي من وايه، ڪه نه ڪ تهنيا ڪه ساني مه زن،

به لکو ته نانه ت ئه و که سانه ییش که که میک له دهره وهی چوارچیوهی
 ئاسایین، یه عنی ته نانه ت ئه وانه ی هه ندیک توانای دهر برینیان هه یه و
 قسه ی تازه یان پییه، ده بیت به ناچاری و به پیی سروشته که یان
 که متازور یاخی و سه رکیش بن. بیگومان ئه مه ییش مه سه له یه کی
 ریژه ییه، ئه گهر وانه بن هه رگیز ناتوانن له و چوار دیواره بیتنه دهری،
 مانه وه ییش له ناو ئه و چوارچیوهیه دا هه ر به پیی سروشته که یان
 قایلیان ناکات، به رای من خۆیشیان نابیت قایل بن. به کورتی و
 پوختی، تا هه نووکه ئه وهی ده یینن، هیچ مه به ستیکی تازه و نوی
 له ئارادا نییه، ئه مه تا ئیستا هه زار جار چاپ کراوه و خویندراوه ته وه،
 به لام له باره ی ئه و پۆله ندیه ی له خه لکیم کردووه و به دوو به شی
 "ئاسایی" و "نائاسایی" دابه شم کردوون، دانی پیدا ده نیم که که میک
 سه ره پۆیم کردووه، وه لی من جهخت له سه ر ژماره ناکه م، ته نیا
 بروام به گه وه ری بیرى خۆم هه یه، ئه مه ییش له وه وه سه رچاوه
 ده گریت، که خه لکی به پیی یاسای سروشت به گشتی ده کرینه دوو
 به شه وه: خه لکی ئاسایی واتا ئه وانه ی که ته نیا به که لکی زاووزی
 دین، خه لکانی راسته قینه ییش، واتا ئه وانه ی که ده توانن یان له خۆیان
 راده بینن له ده ور به ری خۆیاندا قسه ی نوی بکه ن، هه لبه ته ده توانن
 پۆله ندیه کی زۆروه به نده ی لاوه کیش بکه یین. وه لی ئاکاری هه ره
 تایبه تی ئه م دوو چینه به ته واوی دیار و ئاشکرایه، ده سته ی یه که م
 واتا ماده، به گشتی ئه و که سانه ن، هه ر به سروشت کۆنه پاریز و
 به ویقارن، قایل و گویرایه ل ده ژین، رای من وایه ده بیت ئه وانه هه ر به
 گویرایه لی بژین، چونکه ئه رکیان ئه وه یه و به هیچ جوریکیش ئه وه
 بچووکیان ناکاته وه، ده سته ی دووهم هه موو یاسا ده به زینن و تا
 راده یه کیش ویرانکه رن، یان ئاره زووی ویرانکردنیا تیا به.

یاسابه زاندن و تاوانکردنی ئەم جوړه کهسانه ههلبهته پېژھیی و
 گهلیک جیاوازه، ئەمانه له زۆر پووهوه به دهربرینی جیاواز
 خوازیاری ئەوهن به ناوی ئاییندهوه ئیستا ویران بکهن، خو ئەگەر
 پتویست بکات یهکیک لهوانه بۆ سههرکهوتنی بیروبواوه په کهی ههنگاو
 به سهر لاشه دا بنیت، یان خوینیک بریژیت، به پای من ئەو کهسه
 دهتوانیت به په نامه کی و ویزدانیکی ئاسوودهوه پێگه به خوی بدات
 ههنگاو به سهر لاشه دا بنیت و خوین بریژیت. ئاشکرایه که ئەم کاره
 په یوهندی به ناوه پوک و گرنگی بیره که یهوه ههیه. ئینجا تو
 سهرنجی ئەوه بده که من له وتاره که مدا ته نیا بهم مانایه باسم له
 مافی به زاندنی یاسا و تاوانباری کردووه. له بیرت نه چیت که
 باسه که مان له مهسه لهی مافه وه دهستی پیکرد. به ههرحال، ئەمه
 ترسی زۆری نه گهره که، چونکه ههرگیز کومه لانی خه لک ئەم مافه یان
 پینابه خشیت، به پیچه وانه وه، که متازۆر ده یانکوژیت یان له سیداره یان
 ده دات، بهم کاره ییش به ویزدانه وه ئهرکی کونه پاریزی خوی ئەنجام
 ده دات. نه وه کانی ئاییندهی هه مان ئەو خه لکانه ییش که متازۆر گه لیک
 ستایشی ئەو چه و ساوه و کوژراوانه ده کهن و په یکه ریان بۆ دروست
 ده کهن، هه میسه دهسته ی یه کهم گه وره کانی ئیستان و دهسته ی
 دووهم گه وره ی ئاییندهن. یه که مه کان پاریزگاری له دنیا و ژیان
 ده کهن و ژماره ی ئەندامه کانی زیاد ده بن، به لام دووهمه کان ژیان
 ده خه نه جووله و به ره و مه به ست و ئامانجی ده بن. هه ردوولایشیان
 به شیوه یه کی یه کسان مافی بوونیان هه یه. به کورتی، له دیدی منه وه

هه موویان به یه کسانى مافیان ههیه! بژی شه ری هه میشه یی. تا
دهر که وتنى چه زرهت^۱.

- که واته تو بروات به دهر که وتنى چه زرهت ههیه؟

راسکولنیکوڤ به دلنیا ییه وه وه لامى دایه وه:

- بروام پییه تی.

له گهل وه لامه که ی و به دریژایى قسه کردنه دوورودریژه که ی چاوی

برپیووه نوخته یه کی فهرشه که و سه ری دانه وان دبوو.

- ئه ی.. ئه ی بروات به خوایش ههیه؟ بمبووره که ئاوا خوُم له شت

هه لده قورتینم.

راسکولنیکوڤ چاوی به ره و لای پورفیری بلند کرد و وتی:

- بروام پییه تی.

- بروات به زیندو بوونه وه ی ئه لازهریش^۲ ههیه؟

- بروام پییه تی، تو چ کارت به مانه ههیه؟

- به ته واوی بروات پییان ههیه؟

- به ته واوی بروام پییان ههیه.

- باشه.. نا، ببووره له م کونیشکینانه م، وه لی ریگه م ده دهیت بگه مه وه

سه ر مه به سستی پیشوو: من وای ده بینم که خه لکی هه میشه ئه مانه

ناکوژن، به پیچه وان وه هه ندیکیان..

^۱ له وهرگیرانه عه ره بییه که ی (سامی الدروبی) دا دهر برینه که به م جو ره یه: تا
ئور شه لیمی نوی دیته وه کایه، بیگومان.

^۲ Lazare ناوی یه کیکه له قه دیسه کانی مه سیح گوا یا دوا ی مردنی مه سیح
زیندووی کردو ته وه.

- له سهردهمی ژيانی خوځاندا سهردهکه ون؟ هه لېه ته، هه نديکيان هر
له سهردهمی ژيانی خوځاندا به ئامانچ دهگن و نه وسا..

- خوځان دهست به کوشتنی کهسانی دی دهگن؟
- نه گهر پيوست بکات، دهزانيت، زورجار هه روا دهشکيته وه، تیکړا
سهرنجه کانت هوښيارانه يه.

- سوپاست دهکه م، به لام دهتوانيت پيم بلښت چوڼ بتوانين مروځه
ئاساييه کان له نئاساييه کان جيا بکهينه وه؟ ئايا که له دايک دهبن، هيچ
نیشانه يه کيان پيوه يه؟ من له م باره يه وه دهليم هم مهسه له يه
ورده کاري زياتری دهوښت، واتا به رجهسته کردنی زیده تري پيوسته،
بيووره له وهی که من هر به سروشت مروځيکي عه مهلی و
خوښباوه ږم، وهلی ناتوانين جلوه رگيکي تاييه تيان له بهر بکهين، يان
پوښاکيکي وهک يهک ته نانهت داخیک و شتيکي له و بابه تانه؟ چونکه،
بروا بکه نه گهر جيا کردنه وه نه بښت، ږهنگه يه کيک له دهسته يه کيان
خوی به دهسته کهی تر بداته قه له م و وهک خوټ دهلښت، هه موو
به ربهسته کان تیکوپيک بدات و نه وسا..

- راسته، نه مه زور ږوو ده دات، هم بچوونهی تویش له وهی پيشوو
هوښيارانه تره..

- سوپاسگوزارم..

- شايانی نييه، به لام نه وه بزانه که هم هه له يه ته نيا له لايه ن دهسته ی
يه که مه وه دهکريت. واتا له لايه ن که سه ئاساييه کانه وه (ږهنگه هم
ناوه نه گونجاو بښت که ليم ناوون) که ليک له و مروځه نئاساييانه،
نه گهرچی هر به خوږسک گوږپايه لن، به هو ی هه نديک که مه ی
سروشته وه که ته نانهت گا ليی بښه ش نييه، حز له وه دهگن خوځان
وا بنوينن که پيشره و ياخين و قسه ی تازه يان پييه. به ته واوی

بروایشه وه ئەم کاره دهکەن. له کاتیکدا ئەمانه به زۆری گوی بهوانه نادهن، که وتهی نوییان پییه، تهنانهت ئەوهنده لییان بیزارن، که به دواکه وتوویان له قهلهم ددهن. وهلی به بروای من ئەمانه مهترسیی گهوره دروست ناکەن و نابیت تۆیش له وه بترسیت، چونکه ئەو جوړه کهسانه ههرگیز ناتوانن رپگهی دوور بپرن. به هوی ئەم ئارهزووه یانه وه بیگومان ده بیت هه ندیکجار سزا بدرین و بکهونه بهر قامچیلیدان، بۆ ئەوهی جیگای خویمان بزائن، وهلی له مه زیاتر پیویست به سزای دی ناکات و تهنانهت کهسیشی ناویت ئەم کارهی پیبسیپرریت، چونکه ههر خویمان خویمان ددهنه بهر قامچی، له بهر ئەوهی کهسانیکی راست و دروستن. هه ندیک له مانه خویمان سزای خویمان ددهن، ههیشیان به خه لکانی تری ده سپرن.. بۆ نمونه، له بهر چاوی خه لکی تۆبهی جوړبه جوړ دهکەن و ئەمهیش له خویدا کاریکی جوانه و وانهیهکی نمونهییه بۆ کهسانی دی.. به کورتی: بۆ ئەوهی نیگه ران نه بیت.. یاسایه ک له ئارادا ههیه.

- راسته، هیچ نه بیت له م لایه نه وه تۆ که مێک ئاسوودهت کردم، وهلی، ئاخر ته ماشای کلۆلییه کی تر بکه: تکایه پیم بلی، ئایا ئەو جوړه کهسانه ی که مافی کوشتنی خه لکی تریان ههیه، واتا که سه ناساییه کان. زۆرن؟ هه لبه ته من ئاماده ی گوێرایه لیم، وهلی تۆ ده بیت بروات به وه هه بیت، که ئەگەر ژماره ی ئەو جوړه کهسانه زۆر بیت، مه ترسی ههیه. وانیه؟

پاسکولنیکوڤ به هه مان ئاوازه وه وتی:

- ئاخ، له وهیش مه ترسه، به گشتی ئەو کهسانه ی بیرى تازه یان ههیه، تهنانهت ئەوانهیش که ده توانن که مه کیکی شتی نوی ده ربپرن، زۆر که م دینه دنیاوه، واتا ئەوهنده که من، که سه رت سوورده مینیت. به لام

تهنیا شتیک ههیه، که پروون و ئاشکرایه: ریژهی ئهوانهی له دایک دهبن، ئیتر له ههر دهستهیهک بن لهو دووانه، یاسای سروشت زۆر به راستی و وردی ئه و ریژهی دیاری دهکات. بیگومان تا ئیستا ئه و یاسایه نه دۆزراوه تهوه، وهلی من بروام به بوونی ههیه و ئهمهیش له ئاییندهدا دهردهکهویت. زۆربهی زۆری خهلی، واتا "ماده" که، تهنیا له بهر ئه وه بوونیان ههیه تا له ئه نجامدا به هۆی ههول و بنهمایه که وه که هیشتا نهیینه، له ریگهی تیکهلبوونی رهگهز و نهژادهکانه وه مروقیکی ئازاد و سهربهخۆ دروست بکهن، تهنانهت ئه گهر له ههزار کهس یهکیکی تیا ههلبکهویت. وهلی ئهوانهی که کهسایهتین و له بیرکردنه ودا ئازاد و ئاسۆیهکی فراوانیان ههیه، رهنگه له دههزار کهس (ئهمه تا رادهیهک به بهلگه وه دهلیم) یهک کهس ههبیته. خۆ ئه گهر کهسانی تر بگریت که پلهی سهربهخویمان بالاتره، له سه دههزار کهس یهکیکی بهردهکهویت. کهسانی بلیمهت له ملیونه ها و بلیمهته ههره مهزنهکانیش که له لووتکهی مروقایهتیدان، رهنگه له نیو چهندان ههزار ملیونی ئهم سه رزه مینه دا یهکیکی تیا بیته. به کورتی، من به ناو ئه و دهزگایه دا نه گه راوم، که ئهمانه به رههم دینیت، وهلی گومانم له وه نییه که یاسایهکی دیاریکراو ههیه و دهبیته ببیته. له م لایه نه وه ریکهوت له ئارادا نییه.

پازوم یخین سه ره ئه نجام هاواری لی هه ستا:

- به راست، ئیوه گالته ده کهن؟ یه کتری ده خه له تینن؟ دانیشتون و ههریه که تان به وی دی راده بویریت! رودیا، تو به جیدی قسه ده کهیت؟ پاسکولنیکوڤ بیدهنگ، دهموچاوه رهنگه پریوو و غه مباره کهی بو لای بهرز کرده وه و هیچی نهوت، به رانه ر بهم پرووه هیدی و غه مباره، به

تەوسەوہ پیکەنین و قسەى توورە و بیئەدەبانەى پۆرفیری بە لای
رازومیخینەوہ زۆر سەیر ھاتە بەرچاؤ.

- باشە ھاوړی، ئەگەر ئەمە بە راستی جیدیە، کەواتە.. تۆ بۆت ھەیه
بلیت ئەم قسانە ھیچی تازەیان تیا نییە و دووبارەکردنەوہى ئەو
شتانەیه، کە ئیمە ھەزار جار خویندومانەتەوہ و گویمان لیبووہ، بەلام
ئەوہى کە لە ھەموو ئەمانەدا تازەیه و بە راستی تایبەتمەندیی بە
تۆوہ ھەیه، زۆر بە سەرسامییەوہ دەبیت بلیم، ئەوہیە کە تۆ لە ږووی
ویژدانەوہ پاساؤ بۆ مەسەلەى خویننږی دەکەیت و.. بمبوورە..
ئەوہیش، بەم دەمارگیرییەوہ.. و گوايا گرنگترین بابەتى وتارەکەى
تۆیش ئەمەیه، باشە، بە رای من.. ئەگەر خویننږشتن تەنیا لە ږیگەى
ویژدانەوہ چاوپۆشیی لیبکریت.. لای من لەوہ خراپترە کە یاسا ږیگە
بەو خویننږشتنە بدات.

پۆرفیری پالپشتی لیکرد و وتی:

- ئەمە قسەیهکی زۆر بەویژدانانەیه، ئەویان زۆر مەترسیدارترە.
- نا، تۆ، زۆر دوور کەوتوویتەتەوہ و زیاد ږویشتوویت، ھەلەیهک
ھەیه، من وتارەکە دەخوینمەوہ.. تۆ زیادەږویی دەکەیت، تۆ ناتوانیت
وا بیر بکەیتەوہ.. خۆم وتارەکە دەخوینمەوہ.
پاسکۆلنیکۆف وتی:

- لە وتارەکەدا ھەموو ئەم شتانە نییە، لەویدا تەنیا چەند ئاماژەیک
کراوہ.

پۆرفیری کە لە جیگاکیدا ئۆقرەى نەدەگرت، وتی:

- وایە، وایە، تا ڤادەیک ئیستا ئەوہم لى ږوونە کە تۆ چۆن لە تاوان
دەږوانیت، وەلى لەم جەختکردنەم ببوورە، زۆر ناپەحەتت دەکەم و
خەجالەتم... ږوانە، تۆ کەمیک لەمەوبەر دەربارەى ھەلەى تیکەلبوونى

ئەو دوو گروپە كەمىك دلىيات كردم.. بەلام پىشھاتە سەير و سەمەرەكانىش نىگەرەنم دەكەن. بۇ نموونە، چى پروو دەدات ئەگەر پىاويك يان لاويك خۆى بە لىكورك يان محەمەدى ئايىندە بزانىت و بىهوىت ھەموو بەربەستەكان لابهرىت.. بەو بيانووھى كە شەر و لەشكركىشىيەكى دوورودرىژ لە پىشدايە و ئەمەيش پارەى زۆرى گەرەكە.. ئەوسا بۇ شەرەكەى خۆى خەرىكى ئامادەكردنى پىويستىيەكانى بىت؟

زامىوتوف لە ناكاوئىكدا لە سووچەكەيەوہ پىكەنىنىكى تەوساوى كرد، راسكولنىكوڤ تەنەت سەرى بۇ بەرز نەكردەوہ و لەسەرخو وەلامى دايەوہ:

- منىش ئەوہم قبوولە كە دەشىت پىشھاتى لەو جۆرە پروو بدات، كەسانى كەمبىر و ناوبانگويست بەتايىبەتى لە داوى وا دەكەون.. بەتايىبەتىش لاوہكان.

- باشە، بروانە، كەواتە ئەوسا چى پروو دەدات؟
راسكولنىكوڤ زەردەيەكى ھاتى و وتى:

- بەلى، ئىتر وا وايە! ئەمەيان خەتاي منى تيا نىيە، وا ھاتووہ و ھەر وايش دەبىت، ئەوييش (راسكولنىكوڤ سەرى بۇ لاي رازومىخىن تەكان دا) ئىستا دەيوت كە من رىگە بە خوئىنرشتن دەدەم، باشە، ئىتر چى؟ كۆمەلگا تا بتەويت ئاوەدانە بە تاراوگە، بە زىندان و لىكۆلەرەوہ و كارى قورسەوہ، كەواتە ترسى بۇ چىيە؟ دواى دزەكە بكەون..

- ئەى ئەگەر گرتمان؟

- بە سزاي خۆى دەگات.

- تۆ زۆر لوژىكىت، ئەى لەبارەى ويژدانى ئەوہوہ دەلىلى چى؟

- باشە ئىوہ چ پەيوەندىتان بە ويژدانى ئەوہوہ ھەيە؟

- هیچ، به لām هەر له باری مروڤدۆستییه وه.
- کهسی خاوهن ویژدان که ههستی به ههلهکهی خوی کرد، ئازار دهچیژیت، ئەمه زیاد له کاره قورسه که سزادانه.
پازومیخین برۆی هیناوه یهک و وتی:

- باشه ئەهی ئەو کهسانهیی که به راستی بلیمهتن، واتا ئەوانهیی مافی کوشتیان پیدراوه، دهبیئت ئازار نهچیژن، تهنانهت بۆ ئەو خوینهیی که رشتوویانه؟

- وشهیی "دهبیئت" بۆچییه؟ لهم کیشهیهدا نه ئەری ههیه و نه نه‌ری. ئەگەر ئەو کهسه دلی به حالی قوربانی دهسووتیت، لیتی بگه‌ری با ئازار بچیژیت.. ئەو کهسهیی ههستی قوول و ویژدانی ههراوی ههیه، دهرد و ئازار دهچیژیت.

پاشان له‌ناکاویکدا راسکۆلنیکۆف بیرى پهرت بوو، به جوریک که تهنانهت ئاههنگی قسه‌کانی گۆپان، وتی:

- به رای من ئەو کهسهیی که به راستی مه‌زنه، دهبیئت له دنیادا هه‌لگری خه‌می مه‌زن بیت.

راسکۆلنیکۆف چاوی هه‌لب‌ری و له هه‌موویان پاما، زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی کرد و کلاوه‌کهی هه‌لگرت.. ئیستای له‌چاو ئەو کاته‌دا که هاته ژووره‌که، زۆر هیورتر بوو، خۆیشی هه‌ستی به‌مه‌ کرد، هه‌موویان هه‌ستان.

پۆرفیری دیسان وتی:

- باشه، ده‌ته‌ویئت جوینم پی‌ده‌یت یان نا، لیم توورپه‌ بیت یان نا، به‌لام من خۆم پی‌ناگیریت، ده‌بیئت رینگه‌م بده‌یتی پرسیاریکی تری بچکۆله‌ت لیبکه‌م (به راستی زۆرم ماندوو کردوویت) بیروکه‌یه‌کی بچوکه‌ و ده‌مه‌ویئت بیلیم، تهنیا بۆ ئەوه‌ی له بیرم نه‌چیئت..

پاسکولنیکوڤ به جیدی و رهنگی په‌ریووه‌وه، راوه‌ستا و چاوه‌پیی
کرد، پیی وت:

- فهرموو، بیلی.

- ئاخړ.. به راستی نازانم چوون به چاکی ده‌ریبېرم.. بیروکه‌یه‌کی
شه‌یتانانه‌یه.. بیروکه‌یه‌کی سایکولوژییه، پروانه، ئه‌و کاته‌ی تو
وتاره‌که‌تت دهنووسی، مه‌حال بوو.. هه، هه، هه، که خوت هیچ نه‌بیټ
توزیک، هر به زاراوه‌که‌ی خوت، خوت به که‌سیکی "نااسایی" و
خاوه‌نی قسه‌ی نوی نه‌زانیټت.. وا نییه؟

پاسکولنیکوڤ به بیزاریه‌وه وه‌لامی دایه‌وه:

- ده‌شیت، زوریش.

پازومیخین جووله‌یه‌کی کرد:

- جا ئه‌گه‌ر وایه، ئایا ده‌کریت خوتان بریارتان دابیت، بو نمونه
له‌به‌ر سه‌رنه‌که‌وتن له‌ ژياندا یان له‌به‌ر هه‌ژاری.. یان بو جوړه
کو‌مه‌ککردنیک به‌ دنیای مرو‌قایه‌تی، به‌ربه‌سته‌کان بخه‌یته ژیر پیته‌وه؟
واتا، بو نمونه خه‌لک بکوژیت یان دزی بکه‌یت؟

پورفیری دیسانه‌وه چاوی چه‌پی لیداگرت و پیکه‌نینیکی بیده‌نگی کرد.
راست وه‌ک جاره‌که‌ی پیشوو.

پاسکولنیکوڤ بویرانه و به‌ فیزه‌وه وه‌لامی دایه‌وه:

- ئه‌گه‌ر من ئه‌و به‌ربه‌ستانه‌م بیه‌زاندايه، هه‌رگیز به‌ ئیوهم نه‌ده‌وت.

- نا، من ته‌نیا بو کونپشکنی، بو تیگه‌یشتن له‌ وتاره‌که‌ت و له‌ پرووی
تیورییه‌وه ئه‌و پرسیاره‌م کرد...

پاسکولنیکوڤ به‌ بیزاریه‌وه بیري کرده‌وه: "ئاها چ داویکی زولانه‌یه!"
پاشان به‌ ساردیه‌که‌وه وتی:

- ھەز دەكەم ئەو ھە بزانیت كە من نە خۆم بە محەمەد دەزانم نە بە ناپلیۆن و نە كەسیكى تری لەو بابەتانه، وەك ئەنجامیش، لەبەر ئەو ھە لە جیئ ئەواندا نیم، ناتوانم بە تەواوی ئەو ھەتان بۆ پروون بكەمەو ھە ئەگەر وا بوومایە چیم دەکرد.

لەپریكدا پۆرفیری بە شیوازیكى زۆر خۆمانە وتی:

- واز لەو ھە بیئە، كی ئیستا لە پرووسیا دا ھە یە خۆی بە ناپلیۆن نەزانیت؟

ئەمجارەیان تەنانت لە دەنگیا زۆر بە ئاشكرا رازیك دیار بوو.

لەپریكدا زامیوتوف لە سووچەكە یەو ھە پلاریكى ھاویشت:

- ناشی ھەفتە ی رابووردو ناپلیۆنكى ئاییندە ئالیانا ئیقانوڤناكەمانی بە تەو ھە كۆشتییت؟

راسكۆلنیکوڤ بیئەنگ بوو، زۆر بە وردی و سەختی لە پۆرفیری رامابوو، رازومیخین دەموچاوی دا بە یەكدا، پیشتیش لەو ھە دەچوو ھەستی بە شتیك كۆردییت، بە توورەییەو ھە لە ھەموو لایەكى پروانی، بیئەنگیە بیزاركەرەكە دەقیقە یەكى خایاند، راسكۆلنیکوڤ سوورا كە بروات.

پۆرفیری بە دەم دەستدریژكۆردنەو ھە، بە دەنگیكى میھرەبان و زۆر خۆشەو ھە وتی:

- ئیتر تو دەپۆیت، زۆر زۆر بە ناسینتان شادمانم، لەبارە ی داواكەیشتەو ھە تەواو دلیا بە، بەو شیو ھە یە كە پیم وتی، وای بنووسە، لە ھەمووی باشتەر ئەو ھە كە خۆت ھەر لیترە سەریكم لیئەدەیت.. لەم پۆژانەدا، با بلیین بە یانی، من بیگومان سەعات یانزە لیترە دەبم، ھەموو شتیك لیترە ئەنجام دەدەین.. بۆ خۆیشمان قسە دەكەین.

ههروهها به میهره بانیه وه وتی:

- وهک ئاخر که سیش که لهوی بوویت، رهنگه بتوانیت شتیگمان پیلایت..

راسکولنیکوڤ به رهقی پرسى:

- دهتهویت به شیوهیهکی رهسمى و له جیگایهکی رهسمیدا لیکولینه وهم لهگهلا بکهیت؟

- ئاخر، بۆ؟ ئەم کاره بۆ ئیستا هیچ پێویست نییه، تۆ باش تینهگه یشیت، من، دهزانیت، هیچ دهرفه تیک لهکیس خۆم نادهم و.. لهگهڵ ههموو ئەوانه دا که بارمهتیهان داناوه، قسه م کردووه.. ناو نیشانم له ههندیکیان وهرگرتووه.. تۆیش وهک ئاخر کهس..

پۆرفیری له پریکدا وهک له شتیگ خوشحال بیت، هاواری کرد:

- وهلی به راستی.. باش بوو بیرم کهوته وه.. نازانم بلیم چی؟

رووی له رازومیخین کرد و وتی:

- له باره ی نیکولاوه، تۆ ئەوسا سه رو دلت گرتم.. ته واو بۆم دهرکهوت.. دهزانم که..

دیسانه وه رووی له راسکولنیکوڤ کرده وه:

- نیکولا لاویکی پاکه، وهلی دهتوانم چی بکه م، ته نانه ت ناچار بووین میتیایش زه حمه ت بدهین.. قسه له سه ر ئەمه یه، واتا مه به ستی سه ره کی ئەوه یه که: ئەو کاته ی به پلیکانه کاندای سه رکه وتیت.. به لام ریم بده، تۆ له دوا ی سه عات چه وته وه لهوی نه بوویت؟

راسکولنیکوڤ وه لامی دایه وه:

- به لی دوا ی سه عات چه وت.

له پریکدا به ناخوشیه وه هه ستی کرد که دهیتوانی هه رگیز ئەوه نه لیت.

- باشه، ئەي ئەو كاتەي كە بەويدا تىپەپريت، تۆ هيچ نەبيت دوو
كرىكار، يان كرىكارىكت لە نهۆمى دوودا نەبينى، لەو ژوورەدا كە
دەرگاگەي كرابووەوە، لە بىرتە؟ چونكە ئەوان لەويدا بۆياخيان دەکرد،
ئەم شتە زۆر زۆر بۆ ئەوان گرنگە.

پاسكۆلنيكوڤ لەسەرخۆ و وەك ئەوەي بىر لەو شتانه بكاتەوە،
وەلامى دايەو:

- بۆياخچى؟ نا، نەمبىنى.

لە كاتىكدا كە بە هەموو توانايەو دەيوست بەسەر خۆيدا زال بىت و
هەموو گيانى لە ئازارا بوو تا زووتر هەست بەو بەكات كە چ داويكى
بۆ دانراو و نەكا شتيك بەكات كە تىي بكەويت، لەسەر قسەكانى
بەردەوام بوو:

- نا، نەمبىنين، تەنانت ئاگادارى ئەو هيش نيم كە دەرگاي ژوورىك
كرايىتەو، بەلام لە قاتى چوارەمدا (ليژەدا بە تەواوى داوگەي
دۆزىو و سەريش كەوت) لە بىرمە كارمەنديك لە مالىكى بەرانبەر
بە ئەلينا ئيقانوڤنا شتوومەكي دەگويژايەو.. لە بىرمە، ئەمەم چاك لە
بىرە.. سەربازەكان قەنەفەيەكيان دەهيتايە دەرەو و منيشيان بە
ديوارەكەو نووساند، بەلام بۆياخچىيەكان.. نا، لە بىرم نيبە ئەوان
لەويدا بووبن.. لەو هيش ناچيت دەرگاي هيچ ژوورىك كرايىتەو، بەلئى،
شتى وا نەبوو.

پازوميخين وەك لەپرا هاتبيتەو سەرخۆي و هەستى بەئاگا هاتبيت،
دەنگى هەلبىرى و بە پۆرفىرى وت:

- تۆ دەلئى چى! ئاخىر، بۆيەچىيەكان لە پۆژى كوشتنەكەدا كاريان
دەکرد، بەلام ئەم سى پۆژ لەو وپيش لەوى بوو، ئەمە چ پرسىاريكە
تۆ دەيكەيت؟

- ئا، ھەموویم تیکەل کرد!

لەگەل قسەکانیدا پۆرفیری مستیکی بە ناوچاوانی خۆیدا کیشا، پاشان
وہک بیەوێت پۆزش بەینیتەوہ، پووی لە راسکۆلنیکۆف کرد و وتی:
- لەعنەت لە شەیتان، ئەم کارە بە تەواوی ئەقلى لەسەردا
نەهیشتووم، ئاخر، من ئەوہم بە لاوہ گرنگە کە بزانی لە نیوان سەعات
حەوت و ھەشتا کەسیک لەو مالەدا بووہ یان نا، من وامزانی تو
دەتوانیت وەلام بەدەیتەوہ، من بە تەواوی ھەموویم تیکەلوپیکەل کرد.
رازومیخین دەموچاوی پیکدا دا و وتی:

- کەواتە تو دەبیئت وردتر بیت.

ئەم قسانەى دوایی لە تارمەکەدا کرا، پۆرفیری پتروفيچ زۆر بە
پوویەکی خوشەوہ ئەوانی تا بەردەرگا کە پەوانە کرد، ھەردووکیان
بە پەستی و پوویەکی ترشاوہوہ گەیشتنە کۆلانەکە و تا چەند
ھەنگاوێکیش ھیچیان لەگەل یەکتردا نەوت. راسکۆلنیکۆف
ھەناسەییەکی قوول و تازەى دا..

٦

رازومیخین کە کەوتبووہ ناو دنیای بیرکردنەوہوہ، تەواوی توانای
خستبووہ گەر تا بەلگەکانی راسکۆلنیکۆف پەت بکاتەوہ، دیسانەوہ
کەوتەوہ دووبارەکردنەوہى قسەکانی:

- باوەر ناکەم، ناتوانم برۆا بکەم.

ئەو دووانە تا دەھات لە ژوورەکانی باکالیف نزیک دەبوونەوہ، کە
ماوہییەکی زۆر بوو پوخیریا ئەلیکساندروڤنا و دنیا لەوێ
چاوہرپیان دەکردن. رازومیخین لە رینگەدا و لە گەرمەى قسەکردندا

دهوہستا، لهو لایه نه وه که ئه مه یه که مینجار بوو ئاوا به راشکاوی لهو
بابه ته بدوین، شیرزه و نارحه ته بوو.

راسکولنیکوڤ به زهرده خه نه یه کی سارد و وشکه وه وه لامی دایه وه:
- باوه ر مه که، تو وه که نه ریتی خو ت سهرنجی هیچت نه دا، وه لی من
هه موو وشه یه کم هه لده سه نگاند.

- تو به دگومانیت، بویه هه لده سه نگاند.. هوم.. من به راستی له گهل
تودام، که قسه کانی پورفیری تا راده یه ک سهرسوورپه ین بوون،
به تاییه تیش ئه و زامیوتوفه به دره وشته، تو راست ده که یت، جوریک
بوو. به لام بو؟ بو وای ده کرد؟

- به دریژایی شه و بیرى گوپیووه.

- نا، به پیچه وانه وه، ئه گهر ئه وان بر وایان به و شته بیمانایه هه بو وایه،
هه موو توانایان به کاردینا بو ئه وه ی بیشار نه وه، ههر له نه ینیدا
ده یانیه شته وه تا له پریکا ده یان خستیه ته پکه که وه.. وه لی ئیستا، ئه م
بزاوته سهرکی شه یان له پرووی نه زانینه وه یه.

- ئه گهر ئه مانه به لگه یان له به رده ستا بو وایه، واتا به لگه ی راسته قینه
یان ههر هیچ نه بیئت گومانیکى پته و، ئه وسا وه ک قومار بازه کان
هه ولیان ده دا به هیوای بردنه وه ی یارییه که زیاتر بیشار نه وه،
بیگومانیشم لیکولینه وه که یان پیشت ده خست، وه لی ئه مانه چ به لگه و
شایه تیکیان نییه، هه موو ئه و شتانه ی ده یلین، به خه یال دروستی
ده که ن. هه موو بوچوونی به تال و بیسه ره وه به ره یه، بویه ده یانه ویت
چاوقاییمانه مروڤ هه لدرن، ده شیت خویشی له وه نیگه ران و توورپه
بیئت که به لگه یه کی نییه، ههر له کاتی ئه و توورپه ییه شدا بوو که
قسه یه کی له دم ده رچوو، رهنگه مه به ستیشی بوو بیئت.. گوايه
مروڤیکى ئاقله.. رهنگه ویستبیتی من به وه بترسینیت که شتی پییه،

لیرەدا ھاوړی، سایکۆلۆژیه‌تیکی تایبەت پێویسته.. بەلام بەگشتی ئەم
هەموو بێتەوبەردەیه زۆر ناخۆش بوو، ویلی بکه..

- سووکایەتیپێکردنیشە، زۆریش سوکایەتیپێکردنە، من لە مەبەستی
تۆ دەگەم، بەلام.. لەبەر ئەوەی بە راشکاوی قسەمان لەگەڵ یەکدا
کرد، (ئەمەیش زۆر باشە کە گەشتینە ئەوەی بە راشکاوی لەگەڵ
یەکتەدا قسە بکهین، من ئەمەم زۆر پێ خۆشە) بۆیە بەبێ پێچووەنا
ئەوەت لا دەدرکێنم کە ماوێهێک بوو من ئەمەم لەواندا هەست
پێکردبوو، مەبەستم بیرۆکەکەی ئەوانە، لە هەموو ئەم ماوێهێدا..
بێگومان بە تەواوی شتەکه‌یان لا بەرجەسته نەبووبوو، بەلام بۆ
دەبێت تەنانهت ئەگەر بەرجەسته‌یش نەبووبێت، بیرۆکی ئاوا لەواندا
دروست بووبێت! چۆن دەوێرن؟ پەرگی ئەم بیرۆکانەیان لە کویدا
هەشار داوه؟ ئەگەر تۆ سەرئەخت دابێت، من زۆر رقم هەستابوو،
قوتابییه‌کی بێچارە کە دەردی هەژاری و ماخولیا هەلیتەکاندوو،
نەخۆشییه‌کی قورس و وێنە سەری تێکردوو.. چاکە، تۆ بپروانه،
لاویکی هەمیشە بەگومان و لووتبەرز کە پێزی خۆی دەزانیت،
کەسیک شەش مانگی رێک لە سووچی‌دا گۆشەگیرە و کەسی
نەدیووه، بە بەرگی کۆنە و دپاو و پێلاوی بێنەوه، دەشیت لاویکی وا
لە بەردەم کەسانیکی هیچو‌پو‌و‌چی پۆلیسدا رابگیرێ و جوی‌نی
پێدەری، لەگەڵ ئەمانە‌یشدا شتیکی بۆ بدۆزنەوه، کە قەرزاری
کارمەندیکی گرنگی وەک چارۆفە و بەپێی سەنەدیکی ساخته دەبێت
بیداته‌وه. پاش ئەوانە‌یش، بۆنی ناخۆشی بۆیاخ هەلمژێ و خۆی لەبەر
گەرما‌ی سی پله و لە ژووریکی پڕ لە خەڵکدا کە توانای هەناسەدانی
نەمی‌نیت، ببینیته‌وه، ئینجا گۆی لە چیرۆکی ژنیک بگرێ، کە شەوی‌ک
لەوه‌وبەر کوژراوه و ئەم لای بووه. هەموو ئەمانە بە سکی

برسییه وه، ئاخر، ئەم کەسە چۆن لە ھۆش خۆی ناچیت! چۆن
گریمانەیی بێمانا لەسەر لەھۆشخۆچوونەکەیی دروست دەکریت!
نەعلەت لە شەیتان! من دەزانم ئەمە پیاو توورە و بێزار دەکات، بەلام،
رودیا، ئەگەر من لەباتیی توو بوومایە، لەبەرچاویاندا قاقا دەمدایە
پێکەنین، یان تەم لە سەر و چاوی ھەموویان دەکرد، تەفیکی خەست. بە
شیوەیەک راست و چەپ بەر زلەم دەدان کە شایانی بن، ھەر بەو
جۆرە کوتاییم بە باسەکە دەھێنا، بە هیچیان بزانە، مەترسە، با
خەجالەت بن.

راسکۆلنیکۆف لە دلی خۆیدا وتی: "باشی دەلییت!"

پاشان بە کەسەرەو بە رازومیخینی وت:

- چۆن بە هیچیان بزانم؟ بەیانی جاریکی تر لیکۆلینەو ھەم لەگەڵدا
دەکەن، بەراست دەبیت بکەومە لیکدانەو و شرۆڤە بۆیان؟ لە کاتیکیدا
من لە ئیستاو لەو پەشیمانم، کە دوینی لە میوانخانەکە خۆم خستە
پیزی زامیوتوفەو و قسەم لەگەڵدا کرد..

- لەعلەت لە شەیتان! خۆم دەچم بۆ لای پۆرفیری و ھەم یەکیکی
ھەرە نزیک قسەیی لەگەڵدا دەکەم، بڕوا بکە، دەبیت چی پێیە بیلێت،
بەلام زامیوتوف..

راسکۆلنیکۆف بە خۆی وت: "ئاخری تێگەیشتم."

لەپرا رازومیخین شانی گرت و ھاواری کرد:

- راوہستە، راوہستە، توو ھەلەیت، ئیستا تێگەیشتم، توو ھەلەیت، ئاخر،
یانی چی ئەم کاسەییە بێ ژێر کاسە نییە؟ توو دەلییت ئەمە تەلەییەکە و
بۆت دانراو، ئەم باسی کریکارانە داو و دەیانەوێت پێتەو بکەن!
باشە، بیرێ لێکەرەو، ئاخر ئەگەر توو ئەو کارەت بکردایە، ھەرگیز
ئەوہت بە دەمدا دەھات کە بلیی بۆیاخکردنی ژوورەکەت بینیووە..

کریکاره کانیش ديووه؟ به پيچه وانه وه دهتوت هيچم نه بينيووه
ته نانه ت ه گهر ديبيتيشت، كي له دژي خوي شايه تي ده دات؟
راسكولنيكوڤ به بيزاريه كي زوره وه وه لامي دايه وه:
- ه گهر من ه و كار هم بكر دايه، حه تمه ن ده موت كريكاره كانيشم
ديووه و ژووره كانيش.

- باشه، چون پياو دژي خوي شايه تي ده دات؟
- چونكه ته نيا گوندييه كان يان تازه كار و بيته زمونه كان له كاتي
ليكو لينه وه دا هه موو شتيك ر هت ده كه نه وه و له سهر هيچ ناوه ستن.
به لام كه سي به ئاو هز و ه زموون، چه ند بتوانيت هه ول ده دات دان به
هه موو ه و شتانه دا بنيت، كه ديارن و ناتوانريت نكوليان ليكريت.
پاشان به دواي به لگه ي تر دا بگه ريت، رهنگيكي تاييه تي و
چاوهر وانه كراوي واي پيبيبه خشيت كه به ته واوي ماناكانيان بگوريت
و پرووناكاييه كي تريان بخاته سهر. رهنگه پورفيرى لاي خويه وه واي
داناييت كه من حه تمه ن واي وه لام ده ده مه وه، واتا بو ه وه ي رواله تي
مه سه له كه بپاريزم، بليم به لي ديومه و پاساويكيشي بو دروست
بكه م..

- ئاخر، ه گهر وات بوتايه، ه و يه كسهر پي دهوتيت كه دوو رور
پيشتر كريكاره كان له وي نه بوون، كه واته ده بيت تو له هه مان رور
كوشتنه كه دا، سه عات حه وت و هه شت له وي بووبيتي، ه وسا له سهر
هيچ تووشي ده بوويت.

- راسته، ه و حسابي ه وه ي كردبوو ده رفه تي بير كردنه وه م نه داتي،
بو ده رخستني هه قيقه ته كه به په له وه لام بده مه وه و ه وه م له بير
نه بيت، كه دوو رور پيش رووداوه كه كريكاره كان له وي نه بوون.
- به لام چون ه وه له بير ده كريت؟

- زور به ئاسانى، لەم شتە بچووکانهدا کەسانى زىرنگ زووتر
تێدەكەون، مەرفە چەند زىرەكتر بێت، ھەر بەو پادەيە كەمتر بىر لەو
دەكاتەو كە لەسەر شتىكى بچووك بكەوێتە داوێو، پۆرفىرى بە ھىچ
جۆرىك ئەوێندە كەوچ نىيە كە تۆ وىناى دەكەيت..

- كەواتە بۆيە ئەوێندە زۆلە!

پاسكۆلىكوڤ نەيتوانى بەر لە پێكەنىنەكەى بگرێت، وەلى ھەر لە
ھەمان كاتدا ئەو مەيل و گەرمىيەى كە لەم پوونكردنەوانەدا پيشانى
دا. بەرانبەر بەو حالەتى كرژى و بىزارىيەى كە پيشتر وەك بارىكى
گران وابوو بەسەريەو، بە لايەو سەرسوورھىنەر بوو، بە خۆى
وت: "كەم كەم لە ھەندىك شتى ئەم مەسەلەيەدا چيژ وەردەگرم".

وەلى لەپريكدە، ھەر لەو چركەساتەدا كەوتە دلەراوكتيەكى تايبەتيەو،
وەك ئەوھى بىرۆكەيەكى چاوەرپواننەكراو و سامناك بەركى گرتبێت
وابوو، تا دەھات دوودليەكەى دەيدايە زيادى. تازە ئەوان
گەيشتبوونە بەردەرگای ژوورە بەكريگىراوكانى باكاليڤ. لە ناكاودا
پاسكۆلىكوڤ وتى:

- تۆ خۆت برۆ ژوورى و من ئىستا دەگەریمەو بەو لات.

- بۆ كۆى؟ تازە ئیمە گەيشتووین!

- ناچارم، ناچارم، كاریكم ھەيە.. نىو سەعاتى تر دیم.. بەوانیش بلى.

- ئارەزووتە، بەلام منیش لەگەلتا دیم!

- تۆیش ھەز بە ئازاردانم دەكەيت!

ھاواری پاسكۆلىكوڤ ھاودەم بوو لەگەل توورەبوونىكى سەخت و
تالدا، پوانىنەكەيشى ھىند نائومیدانە بوو، كە رازومىخىن بە شپىرزەيى
و پەشوكانەو لە جىگای خۆیدا وشك بوو، ماوھىەك لە بەردەم
مالەكەدا وەستا، پووى بەيەكدا دا و لە ھاوړیکەى پوانى، كە چۆن

ههنگاوى خيرا بهرەو كۆلەنەكەى خۆى دەنيت. پاشان لە كاتىكدا كە
دانەجىرەى بوو، مەشتى گەرمۆلە كرد، ھەر لەویدا سویندى خوارد كە
ھەر ئەمڕۆ پۆرفىرى وەك لىمۆ بگوشیت، ئینجا چووە سەرى تا
پولخىريا ئەلىكساندروڤنا كە لە دواكەوتنە زۆرەكەيان ترسى
لینىشتبوو، دلىا بكاتەو.

كە راسكۆلنىكوڤ گەيشتەو مالهەكەى خۆى، ئارەقە لاجانگەكانى تەر
كردبوو، ھەناسەبركىى بوو، بەپەلە لە نەردەوانەكان سەركەوت، چووە
ناو ژوورەكەيەو، كە دەرگاگەى كرابوووە و زوو دەرگاگەى پتووەدا،
پاشان بە ترسىكى شىتانه خۆى فرى داىە سووچىكەو، يەنى بۆ لای
ھەمان كۆنى دیوارەكە، كە شتەكانى تيا شارەدبوووە. دەستى بە
كونەكەدا كرد و تا ماوەيەك بە وردى تيايدا گىزای، كاغەزە
دیواریيەكانى بەسەر كردەو، كە ھىچى نەدۆزیەو، ھەستا و
ھەناسەيەكى قوولى دا. ھەر لەو كاتەدا كە لە خانووہەكى باكاليف
نزيك كەوتبوووە، لەپرىكدا خەيالى بۆ ئەو چووە كە يەكێك لە
شتەكان، بۆ نموونە زنجير، دوگمەى سەردەست، يان تەنانەت ئەو
كاغەزەى شتەكانى پتووە پىچابوو، نووسىنىكى بە خەتى پىرىژنەكە
لەسەر بوو، رەنگە بە ھەر جورىك بووبىت، نەيدىبىت و لە يەكێك لەو
كونانەدا مابىتەو، بۆ ئەوێ لە پرىكدا، وەك شاھەتێكى
چاوەرپواننەكراو كە نەتوانىت نكۆلى لىكەيت، لە بەردەمىدا قوت
بىتەو. وەك ئەوێ لە بىركردنەویدا بىت وەستابوو، زەردەخەنەيەكى
سەير و تەوساوى و تا رادەيەكىش بىمانا كەوتبوو سەر لىوى، بىرى
ئالۆز بوو، پاشان كۆلەكەى ھەلگرت و بە بىدەنگى بەرەو دەرگای
دەرەو چوو.

لەپرىكدا دەنگىك بەرز بوووە:

- ئەمە خۆيەتى.

پاسكۆلنيكوڭ سەرى بلند كرد.

دەرگاوانەكە لە پال ژوورەكەى خۆيدا وەستابوو، پاسكۆلنيكوڭى پيشانى پياويكى تا رادەيەك كورتهبالا دەدا، كە لەو دەچوو وردەبۆرژوا بىت، شتيكى وەك هيلەك و كراسيىك كە لە ھى مالەو دەچوو، لەبەريدا بوو. لە دوورەو لە ژنيكى لادىي دەچوو، كلاويكى چەور و پيسى لەسەردا و سەريشى بەرەو لای سنگى داکەوتبوو، لەشى ناڤولا و دەموچاوە چرچ و ماندووەكەى ئەوھى نيشان دەدا كە تەمەنى لە پەنجا زياترە، چاوى بچووك و بەقوولاچوو، نىگايەكى مۆنى دلرەقانە و ناڤايلى ھەبوو.

پاسكۆلنيكوڭ پرسىارى لە دەرگاوانەكە كرد كە لىي دەھاتە پيشى، وتى:

- چيىھ؟

پياوھەكە لەسەرخۆ و لە ژيرەو چاوى لە پاسكۆلنيكوڭ برىبوو، زۆر بە وردى و تايبەتى پيايدا ھەليدەروانى، پاشان لەسەرخۆ سوپا و بەبى ئەوھى وشەيەك بەسەر زمانيدا بىت، لە دەرگا گەورەكەو چوو سەر شەقامەكە.

پاسكۆلنيكوڭ دەنگى ھەلبرى:

- ئاخر مەسەلەكە چيىھ؟

- ھيچ، ئەم زەلامە نەناسە دەپرسى كە خويندكارىك... ناوى تويشى ھيتا، ليرە دەژى يان ناو كرىگرتهى كيىھ، تويش لەو كاتەدا ھاتيتە خواري، منيش تۆم پيشان دا و ئيتىر ئەو پۆشت، سەيرە!

دەرگاوانەكەيش سەرى سووپما بوو، بەلام سەرسووپمانەكەى زۆرى نەخاياند، دواى كەميىك پامان وەرچەرخوا و دووبارە خزاىەو

ژووره چکوله که ی. راسکولنیکوڤ به هه له داوان که و ته دواى کابراکه،
خیرا زانى له و به رى شه قامه که وه، ههنگاوى له سه رخو و هاوسهنگ
دهنیت، چاوى بریوه ته زهوى و خه یالى رویشتووه.

راسکولنیکوڤ زوو پى گه یشت، ماوهیهک له دوايه وه رویشت، پاشان
گه یشته پالى و له لاوه ته ماشای سه روچاوى کرد، پیاوه که زوو
هه ستى پیکرد، خیرا چاوى به سه رتا پيدا گیرا، وهلى دیسانه وه چاوى
داخسته وه، هه ر به و جوړه، دهقیقه یهک به پال یه کدا رویشتن به بى
ئه وهى قسه یهک له گه ل یه کتریدا بکه ن.

له دوايیدا راسکولنیکوڤ به دهنگیکى تا راده یهک له سه رخو پرسى:

- تو هه والى منت... له ده رگاوانه که پرسى بوو؟

پیاوه که وه لامى نه دایه وه و سه یريشى نه کرد، دووباره هه ردو وکیان
بیدهنگ بوون.

- تو چیته.. دیت، ده پرسیت و بیدهنگ ده بیت، باشه، ئه مه چ مانایه کی
هه یه؟

راسکولنیکوڤ دهنگى که وتبوو، ده توت وشه کان نه یانده ویست به
روونى بیته ده ری.

کابراکه ئه مجاره یان چاوى هه لبرى، به مرومؤچییه وه خیسه یه کی له
راسکولنیکوڤ کرد، له پریکدا به دهنگیکى له سه رخو، به لام روون و
ئاشکرا وتی:

- پیاوکوژ!

راسکولنیکوڤ به پالیدا ده رویشت، له پریکدا قاچى به ته واوى سست
بوو، پشتى سارد و بؤ چرکه ساتیکیش ده توت دلى وه ستا، ته واو
وهک ئه وهى هه ره سی هینا بیت و ابوو. هه ر به و جوړه سه د ههنگاویک
پیکه وه رویشتن، هه ر بیدهنگیش بوون. پیاوه که ته ماشای نه ده کرد.

راسکولنيکوڤ به دهنگيکي زور نزم له بهر خوځيږي وټي:

- دهلي چي.. چي.. کي پياوکوڙه؟

کابرا پروونتر و به دلنيایي و به زهرده خه نه يه که وه که مانای
سهرکه و تنيکي ناهه مواري ده به خشي، وټي:

- تو پياوکوڙيت!

ديسانه وه راسته وخو ته ماشاي دهموچاوه پهنگپه ريو وه که ي و چاوه
مردو وه کاني راسکولنيکوڤي کرد. نه وه نه و کاته بوو که ههر دو و کيان
که يشتبوونه سهر پيچي شه قامه که. کابرا به لای چه پي شه قامه که دا
دايکيشا و به بي نه وه ي ته ماشاي دواوه بکات رو يشت. راسکولنيکوڤ
له جيگای خویدا وهستا و تا ماوه يه که له کابراي دهرواني. سهرنجي
دا دواي په نجا ههنگاو، کابرا ناوري دايه وه، ته ماشاي نه مي کرد که
هيشتا بيجووله له جيگا که يدا چه قی بوو. بهرجه سته کردني
راسته قينه ي هلو يستي کابرا نه ده زانرا، وهلي به لای راسکولنيکوڤه وه
وابوو که نه مجاره ي شيان کابرا زهرده خه نه يه کی سارد و ناجور و
سهرکه و توانه ي بو کردووه.

راسکولنيکوڤ به ههنگاي سست و هيور و به نه ژنوي له رزيو وه وه
که دهوت سهرما که سيره ي کردووه، گه پايه وه و به ره و ژووره که ي
خوي سهرکه وت، کلاوه که ي داگرت و خستيه سهر ميژه که، ده
دهقيقه بيجووله له پاليا وهستا، پاشان به بي نه وه ي هيژي تيا مابيت،
که وته سهر قه نه فه که، وهک نه خوش سوو که نالي نيکي کرد و پالکه وت.
چاوي داخستبوو، نيو سعات به و جوړه تيپه پري. بيري له هيچ
نه ده کرده وه. ته نيا بيرو که يه که، يان ختووره يه که، يان ديمه نيک نه بيت
که به بهرچاويدا تيده په پرين، نه وه يش به نارپيکي و به بي نه وه ي
په يوهنديان به يه کتره وه هه بيت، بو نمونه دهموچاوي نه و که سانه ي

که به مندالی دیبوونی، یان ئەوانەى تەنیا جارێک چاوی پێیان
 کەوتبوو و ئێتر هەرگیز بیرى لێنەکردبوونەوه، زەنگى کلێسەیهک و..
 میزى بلیاردى کابارییهک و ئەفسەریک که له پالیا وهستاوو، بۆنى
 جگەرەیهک له جگەرەفرۆشییهکی ژێرزەمینیدا، مەیفروشیک،
 نەردەوانیکى زۆر تارىک که ئاوى پیس و توێکڵەهێلکه دایپۆشیبێت،
 لهگەڵ ئەوهیشدا دەنگى زەنگى کلێسای یەکشەموانى تیا بیستیت..
 هەموو ئەم شتە جوړاوجۆرانە یەک بەدواى یەکا وهک رەشەبا
 هینابیتنى، دەهاتن و دەچوون. تەنانەت هەندیکیان ئەوهندە چێژیان
 هەبوو، که بۆ ماوهیهک راسکۆلنیکۆفیان سەرگەرم دەکرد، بەلام
 ئەوانە زوو ون دەبوون. بەهەر حال، ئەو له ناوهوهى خۆیدا هەستی
 دەکرد شتێكى قورسى لەسەرە، بەلام زۆر ئازارى نادات، تەنانەت
 هەندیکجار ئەو قورساییهى لا خوش بوو. تەزووێهکی سووکی
 تێدەگەرا و تا رادهیهک خوشییهکی دەهاتى.

راسکۆلنیکۆف گویى له هەنگاوى خێرا و دەنگى رازومێخین بوو،
 چاوى لێکنا و خۆى کردە خەوتوو. رازومێخین دەرگای کردەوه و
 ماوهیهک لهبەر دەرگاکهدا به دوودلییهوه وهستا، ئینجا لهسەرخۆ
 هەنگاوى نایە ناو ژوورەکهوه و به هیوری له قەنەفەکه نزیک
 کەوتەوه. گویى له ورتهورتى ناستاسیا بوو که دهیگوت:

- وازی لێبێنە، با چاک بخەوێت، دواى نان دەخوات.

رازومێخین وهلامى دایهوه:

- باشە، راست دەکهیت.

هەردووکیان به هیمنى چوونه دەرى و دەرگایان داخست، نزیکەى
 نیوسەعاتى خایاند، راسکۆلنیکۆف چاوى کردەوه، لهسەر پشت راکشا
 و دەستى نایە پشت سەرى.

"ئەم كابرايە كىيە؟ ئەمەي دەلىي لەژىر زەويىيەو ھەلتوقىو، كىيە؟ لە كۆي بوو و چى دىو، بىگومان ھەموو شتىكى بىنيو، باشە، لەو كاتەدا لە كۆي وەستاو و لە كۆيوو تەماشاي كردوو؟ بۆ وا تازە لەژىر زەويىيەو ھاتۆتە دەري؟ چۆنى دىو، دەبوو بىيىنىت؟ .. ھوم..."

پاسكولنىكوڤ تەزوويەكى سارد ھەموو گيانى ھىنابوو لەرزىن، لەسەر بىر كۆرەنەو ھەكەي بەردەوام بوو: "ئەي ئەو قوتووەي كە نىكۆلا لە پشت دەرگاكوو دۆزىيەو؟ ئايا دەبوو ئەو ڤوو بدات؟ ئەمانە بەلگەن؟ بەلگەي تەواون؟ ئەگەر لە نيوان ھەزاران شتدا شتىكى ھەرە بچووكت لە ياد كرد، دەبىتە بەلگەيەك بە گەورەيى ئەھرامەكانى مىسر. مېشىك فرى و شتىكى دى! بۆ ناشىت؟"

پاسكولنىكوڤ بە بىزارىيەكى زۆرەو ھەستى بەيى توانايى خۆي كرد، بىتوانايى جەستەي، زەردەخەنەيەكى تالى ھاتى و كەوتەو بىر كۆرەنەو: "دەبوو ئەمەم بزانىبا، چۆن وىرام، كە من خۆم باش دەناسم و لە توانا و بارى خۆم ئاگادارم، تەورم ھەلگرت و خۆم شەللى خوین كرد؟ دەبوو ئەمەم پىشتەر بزانىبا.." بە ناو مېدىيەو لەبەر خۆيەو وتى:

- بەلى، من پىشتەر ئەمەم دەزانى.

ھەندىكجار لە پىشى بىرۆكەيەكدا ڤا دەو ەستا: "نا، ئەو جۆرە كەسانە ھەك من دروست نەبوون، ئەو ەي بە راستى ئەو دەسەلاتەي ھەيە، كەسنىكە دەتوانىت ھەموو كارىك ئەنجام بدات. تۆلۆن ژىرەوژوور بكات، قەتلوعامى پارسى بكات، لە مىسر دا لەشكرەكەي فەرامۆش بكات، مليۆنان كەسى ناو سوپاكەي لە پەلاماردانى موسكودا لەناو بەرىت و پاشان لە "قلنا" پاكەنەي خۆي بكات و دواي مردنیشى

پهیکه ری بۆ دروست بکەن^۱. وا دیاره هەموو شتیک بۆ ئەو کەسانە
رەوايە، حەتمەن لەشی ئەوان لە ئاسن دروست کراوە نەک لە گوشت
و خوین!

بیرۆکە یەکی کتوپر و تا رادە یەک تازە راسکۆلنیکۆفی خستە پیکەنین:
"ناپلیۆن، ئەهرام، واتەرلو، ئینجا پیریژنیکی دزیو، پیریژنیکی سووخور
بە سندوقیکی سوورەووە لە ژیر تەختە کەیدا، چۆن ئەم دوانە بەراورد
بە یەکدی دەکریڤ! تەنانەت پۆرفیری پتروقیچ چۆن ئەمە ی بۆ قووت
دەدریت!.. بۆ قووتدانی ئەم شتە کاری ئەمانە! جوانناسی ئەو کارە
دەداتە دواوە: "بۆ دەبیت ناپلیۆن بخزیتە ژیر تەختە خەوی پیریژنیکی
دزیووە!" ئاھ. چ قیزەوونە!..

هەندیکجار وای هەست دەکرد کە وپێنە دەکات. دەکەوتە
لەرزوتایەکی خۆشەووە، جاری تر زۆر بە پەرۆشەووە بیرى دەکردەووە:
پیریژنە کە بیجگە لە شتیکی بیمانا چی تر نییە، رەنگە هەر
دروستکردنە کە ی هەلە بیت، مەبەست ئەو نییە، پیریژن تەنیا
نەخۆشیک بوو، من دەمویست لە سنوور زیاتر تێپەرم.. من مروقم
نەکوشتوووە، بەلکو باوەریکم کوشتوووە، باوەریکم لەناو بردوووە، وەلی
نەمتوانی سنوورە کە ببەزینم و هەر لەم دیووە مامەووە.. ئەوە ی
توانیم بیکەم، کوشتن بوو، بەلام وا دیاره نەمزانیوووە ئەوەیشم چۆن
کرد! باوەر؟ بۆ لەو کاتەدا رازومیخینی گەوج جوینی بە
سۆشیالیستەکان دەدا؟ مروقی چەوساوە و کارگەرن، "بۆ خۆشی و
بەختەوهری گشتی" تێدەکوشتن.. نا، نا، ژیان جاریک بۆ من رەخسا و

^۱ مەبەستی لەو کەسە "ناپلیۆن"ە کە هەموو ئەو کارانە ی لە کاتی فەرمانرەواییە کەیدا

ئىتر ھەرگىز بۇ من وجودىكى نىيە، من ناتوانم چاۋەپروانى
 "بەختەوهرىي گشتى" بىم، دەمەۋىت خۆىشم بژىم، ئەگىنا وا چاكتره
 ھەر نەمىنم باشە، ئەى دواى ئەۋە؟ من نەمدەۋىست بە پال دايكە
 برسىيەكەمدا تىپەرم و رۆبلىك لە گىرفانمدا توند بگرم و چاۋەپروانى
 بەختەوهرىي گشتى بىم و بلىم: "منىش خشتىكم بۇ بەختەوهرىي گشتى
 داناۋە، لە دلدا ھەست بە ئاسوودەيى دەكەم!.." ھە، ھە، باشە بۇ
 رىگەتان پىدام؟ منىك كە تاقە جارىك دەژىم، منىش دەمەۋىت..

پاشان ۋەك شىت پىكەنىنىكى كتوپرى كرد و لەسەر قسەكانى رۆشت:
 - ئا، لە دىدى جوانناسىيەۋە بە راستى من لە ئەسپىيەك زياتر نىم،
 ھەر ئەۋە و ھىچى تر.

دوايى بە زەردەخەنەيەكى تەۋساۋىيەۋە بەم بىرۆكەيەۋە چەسپى، لە
 كاتىكدا كە ھەۋلى گەران و شرۆڤەكردنى مەسەلەكە سەرگەرمى
 كردبوو، دىسانەۋە كەۋتەۋە دواى قسەكانى: "بەلى، لە راستىدا من
 ھەر ئەسپىيەكم، ھىچ نەبىت لەبەر ئەۋەى كە يەكەم: من ھەر ئىستائىش
 بىر لەۋە دەكەمەۋە كە من ئەسپىم، دوۋەم: لەبەر ئەۋەى مانگىكى
 تەۋاو، يەزدانى مېھرەبانم بىزار كرد و كردم بە شايت، كە من ئەم
 كارە نە بۇ خودى خۆم دەكەم و نە بۇ ئارەزوۋەكانم. بەلكو لەپىناۋى
 مەبەستىكى رەۋا و گەلىك جواندا دەيكەم.. ھە، ھە، سىيەم: لەبەر
 ئەۋەى كە بۇ ئەنجامدانى كارەكە من زۆر بە ويژدانەۋە كردوۋمە،
 رەچاۋى كىش و ئەندازە و حسابم كردوۋە، لە نىۋ ئەسپىكانىشدا
 بىكەلكترىنيانم ھەلبىزاردوۋە، دواى كوشتنىشى بىريارم دا لە مال و
 سامانەكەى، تەنيا ئەۋەندە ھەلبىگرم، كە بۇ ھەنگاۋەكانى بەرايىم
 پىۋىست بوون، نە زياد و نە كەم (ئەۋەى كە مايەۋە، بەپىي
 پاسپاردەى خۆىشى درايە دىر، ھە، ھە، ھە!)."

هيند توورپه بوو، كه وتبووه دانه كيرپه و له گهل خوښيدا هر ددوا:
 "له بهر نه وه چ گومان له وهدا نيبه كه من نه سپيم و په ننگه خودى من
 له و نه سپي كوژراوه خراپتريش بم، پښتريش دهمزاني كه دواى
 كوشتنه كه نه م قسانه هر به خوم دهليم! ناي شتيك هيه له گهل نه م
 سووكى و دزيوييه دا به راورد بكرت! چ سووكييه ك! چ ترستوكييه ك!
 ئيستا زور باش له وه تيده گم كه نه و پيغه مبه ره شمشير به دهسته
 نه سپسواره كه دهليت: "خودا ده فهرمويت گوپرايه ل به، نهى بهندهى
 له رزيوو، نه و پيغه مبه ره راست دهكات و له سهر ههقه نه گهر به
 دريژايي ريگه، به له شكرى زوره وه، ريگه بگريت و تاوانبار و
 بيتاوان له ناو به ريت و به وهش قايل نه بيت هيچ روونكر دنه وه و
 پاساويكيان بو به نيتته وه. نهى بهندهى له رزيوو. ملكه چ به و ناره زوو
 مهكه، چونكه داخوازي كارى تو نيبه. ناي، هه رگيز له و پيريژنه خوش
 نابم، به هيچ جوړيك".

قزى شه لالى نارهقه بوو، ليوه له رزيوووه كاني وشك و داخ بوون.
 بيجووله نيگاشي له بن ميچه كه بريوو. دايك و خوشكم چهند خوش
 دهويست! ئيستا بو چاوم پياياندا هه لئايت؟ بهلى لتيان بيزارم، به
 جهسته بيزارم و ناتوانم لاي خومه وه له گه لياندا دهر به رم، له بيرمه..
 كه ميك له مهبهر له دايكم نزيك بوومه وه و ماچم كرد. كاتى له
 ناميزگرتنى بيرم له وه كرده وه نه گهر نه و بزانييت چى روو ددهات..
 نهى چونه پي بلیم؟ له دهستيشم ديت.. هوم! دهبيت نه ویش وهك من
 واييت.

پاسكولنيكوډ له كاتيكا كه له بيركردنه وه يه كى قولدا بوو، دهتوت
 دهيه ويت له گهل وړينه كهيدا چنگاوش بيت، له سهر قسه كاني روشت:
 "نای چنده ئيستا له و پيريژنه بيزارم! نه گهر زيندوبووايه ته وه،

سەرلەنۆي دەمكوشتەو. داماو ليزاڧىتا، بۇ لەو چركەساتەدا گەشت!..
 وەلى سەيرە، من تا رادەيەك بىر لەو ھەر ناكەمەو. وەك ئەوەى من
 ئەوم نەكوشتەيت!.. ليزاڧىتا، سۇنيا، داماو بىدەنگوسەنگەكان، بە
 چاوى پر لە خۆشەويستى و بىوہىيانەو، ئەمانە بۇ ناگرين؟ بۇ
 نانالىن؟.. ئەمانە ھەموو شتىك دەبەخشن.. روانىيان ھيور و
 مېرەبانە، سۇنيا، سۇنياي بىدەنگ و دلۇقان".

پاسكولنىكوڧ بىھۆش كەوت.

زۆرى بە لاو سەير بوو كە لە بىرى چوبووەو چۆن ھاتۆتە سەر
 شەقامەكە، شەو درەنگبوو، دنيا تا دەھات تاريكتەر دەبوو. مانگە پرەكە
 تا دەھات زياتر و زياتر دەدرەوشايەو، وەلى ھەواكە خەفە بوو.
 خەلكەكە دەستەدەستە بە شەقامەكەدا دەھاتن و دەچوون، ھەنديكيان
 بە شەكەتى دەگەرەنەو مالاو و ھەيشبوو بۇ خويان دەگەرەن، بۇنى
 قسل و توز و خۆل و بۆگەناو دەھات. پاسكولنىكوڧ غەمگين و
 نىگەرەن ھەنگاوى دەنا، چاكى لە بىرە كە لە مالاو بە ئامانجىكى
 تايبەتتەو ھاتبوو دەرى، دەبوو كاريك ئەنجام بدات و پەلەى
 لىيكات. بەلام كارەكە چى بوو. ئەوەى لە بىر نەمابوو. لەپرىكدا وەستا،
 لەوبەرى شەقامەكەو كەسىكى بىنى لەسەر شوستەكە وەستاو و
 دەست بۇ ئەم رادەو شىنەيت. لە شەقامەكە پەريەو و چوو بۇ لاي.
 بەلام زەلامەكە زوو پىشتى تىكرد، وەك ھەر نەيدىيەيت، بەبى ئەوەى
 ئاور بداتەو و بەسەر خۆيدا بەينەيت، سەرى داخست و رۆيشت ئەمە
 چىيە؟ خۆى بانگى نەكردبووم؟ لەگەل ئەوەيشدا پىنى ھەلگرت تا پىنى
 بگات، دە ھەنگاوى مابوو بگاتە لاي، لەپرا ناسى و ترسا. ئەو كەسە
 ھەمان وردەبۆرژواي كەمىك لەمەوبەر بوو، ھەمان بەرگى لەبەردا و
 دەموچاويشى مۆن بوو. پاسكولنىكوڧ دووربەدوور دواي كەوت،

دلی لئی دھدا، ههردووکيان پيچرانه کۆلانيکهوه، کابرا هه ر ئاوپرى
 نهدهدايهوه. راسکۆلنيکۆف له دلی خۆيدا وتی: "ئایا دهزانیت من به
 دوايهوه؟" کابرا گهيشته راپهوی ساختمانیکي گهورهوه.
 راسکۆلنيکۆف خیرا گهيشته دهراکه و کهوته تهماش، بۆ ئهوهی
 کابرا ئاوپر بداتهوه و بانگی ئهم بکات. به راستیيش دواي ئهوهی
 گهيشته ههوشهکه، کابرا لهپريکدا گهرايهوه، ديسانهوه به دهستی
 ئاماژهی کردهوه. راسکۆلنيکۆف زوو خۆی گهيانده راپهوهکه، وهلی
 کابرا ئيتر دیار نهما، بيگومان گهيشتبوووه پلهکانی يهکه،
 راسکۆلنيکۆف هه ر به دوايهوه بوو، له راستیدا له نهردهوانی دووهمدا
 گویت له دهنگی لهسهرخۆی پيی يهکیک دهبوو. سهير بوو، پليکانهکان
 به لای راسکۆلنيکۆفهوه نامۆ نهبوون، ئهوهيش پهنجهرهی نهۆمی
 يهک، تريفهی مانگ به شيويهکی غهمگين و نهينئاميز له
 شووشهکهی دهدا. ئهمهيش نهۆمی دووهم، ئا! ئهمهيش ئه و شوينهيه
 که کریکارهکان بۆيهيان تيا دهکرد... چۆن ئهم زوو نهيناسيهوه؟
 دهنگی پيی کابرا که له پيشيهوه دهرويشت، نهما "بيگومان وهستاوه
 يان له جيگايهکدا خۆی ههشار داوه". ئهمهيش قاتی سييه، ئایا هه ر
 بروات؟ چ بيدهنگيهک فهرمانپرهواي ئه و ناويه، تهنانهت سامناکيشه!
 وهلی راسکۆلنيکۆف هه ر پویشت، له دهنگی پيی خۆی دهترسا و
 شپرزه بوو. خودایا، چه ند تاريکه! بيگومان ئه و کابرايه ليتهدا، له
 سووچيکدا خۆی مه لاس داوه، ئاه! دهراگی بالکونهکه به تهواوی
 کراوتهوه، راما و چووه ژوورئ، دالانهکه زۆر تاريک و چۆل بوو.
 کهس به رچاو نه دهکهوت، وهک ئه وهی هه موو شتهکان برايینه
 دهروه، هیدی هیدی، له سه ر نووکی په نجه، چووه ميوانخانهکهوه،
 هه موو ژووره که پر بوو له تريفه دره وشاوه کهی مانگ. له ویدا هه موو

شته کان رهنگ و پرووی پیشوویان هه‌بوو، تهنانهت کورسییه‌کان،
 ئاوینه‌که، قه‌نه‌فه زه‌رد و وینه له چوارچیوه گیراوه‌کان، مانگه
 مه‌زنه‌که‌یش، ته‌واو پر، رهنگ سووریکی مسین، ریک له په‌نجه‌ره‌که‌وه
 سه‌یری ناوه‌وه‌ی ده‌کرد. راسکولنیکوڤ به‌خوی وت: "ئه‌م بیده‌نگیه
 له مانگه‌وه‌یه، گومان له‌وه‌دا نییه که سه‌رقالی کاریکه، ده‌رخستنی
 نه‌ینییه‌ک، هه‌له‌ینانی مه‌ته‌لۆکه‌یه‌ک". راسکولنیکوڤ وه‌ستا و چاوه‌پیی
 کرد، ماوه‌یه‌ک هه‌ر وا به‌ بیده‌نگی مایه‌وه، چه‌نده مانگه‌که هیورتر
 بووایه، ئه‌وه‌نده دلی ئه‌و توندتر لیی ده‌دا، به‌ راده‌یه‌ک هه‌ستی به
 ئازار ده‌کرد، کپی و هیورییه‌که به‌رده‌وام بوون، له‌پریکا گویی له
 ده‌نگیکی تیژ و ناخۆش بوو، له‌شکانی لقه‌داریکی باریک ده‌چوو،
 دیسانه‌وه هه‌موو شتیک بیده‌نگ بووه‌وه، می‌شیک هه‌ستا و له‌پریکا له
 کاتی فریندا به‌ر شووشه‌یه‌ک که‌وت، گیزه‌یه‌کی لیوه‌هات له‌سکالا و
 ده‌رده‌دل ده‌چوو. هه‌ر له‌و کاته‌دا، چاوی به‌ جلیکی ماله‌وه که‌وت، که
 له‌ سووچیکا، له‌ نیوان باوه‌لیکی بچووک و په‌نجه‌ره‌که‌دا
 هه‌لواسرابوو، به‌خوی وت: "جلی ماله‌وه لی‌ره‌چی ده‌کات؟ پیشتر
 ئه‌مه‌ی لینه‌بوو". له‌سه‌رخۆ لیی نزیک که‌وته‌وه، زانی ده‌بیت له
 پشتیه‌وه یه‌کیک خوی شار‌دبیته‌وه، جله‌که‌ی لادا و کورسییه‌کی بینی،
 له‌سه‌ر کورسییه‌که، له‌ سووچیکا، پیریژنیک دانیشتبوو، به‌جۆریک
 خوی پی‌چابوووه و سه‌ری دانه‌واندبوو، که به‌هیچ جۆریک پرووی
 نه‌ده‌بینرا، ماوه‌یه‌ک به‌رانبه‌ری وه‌ستا، بیگومان خودی "ئه‌و" بوو،
 راسکولنیکوڤ بیرى کرده‌وه: "ده‌ترسیت!" پاشان له‌سه‌رخۆ ته‌وره‌که‌ی
 له‌ ئه‌لقه‌که کرده‌وه و یه‌ک دووجار به‌سه‌ری پیریژنه‌که‌یدا کیشا، سه‌یر
 بوو پیریژن هیچ به‌خوی نه‌زانی، هه‌ر ده‌توت له‌ دار دروست کراوه،
 راسکولنیکوڤ ترسا و زیاتر لیی نزیک که‌وته‌وه، چه‌مایه‌وه و

ته ماشای کرد. پیریژنه که یش زیاتر سهری دانه واند، نه وسای
 راسکولنیکوډ ته و او خوی دانه واند سهر زهوییه که، له ژیره وه له
 ده موچاوی روانی، لی پاما و سهری سوورپما: پیریژنه که دانیشتبوو
 و پیده که نی، پیکه نینیکی به کول و بیده نگ، پیکه نینیک که نه ده بیسترا و
 ته و او زوری له خوی کردبوو که راسکولنیکوډ گویی له دهنگی
 نه بیت. له پریکدا ههستی کرد که ده رگای ژووری نووستن که میک
 کرایه وه، له ویش دهنگی پیکه نین و چرپه چرپ ده هات. نه م تووره
 بو، به هه موو هیزییه وه که و ته پیداکیشانی سهری پیریژن، وه لی
 له گه ل هه ر لیدانیکدا پیکه نین و چرپه چرپ زیاتر به رز ده بو وه وه،
 خودی پیریژنه که له پیکه نیندا گرموله بوو بوو. راسکولنیکوډ ویستی
 هه لبیت. وه لی تارمه که ئاپوره ی خه لک بوو. نه و ده رگایه ی پووی له
 نه رده وانه که بوو، ته و او کرابو وه وه، دالان و پلیکانه و خواره وه
 هه مووی خه لکی بوو، سهریان له یه کدی نزیک و گشتیان ته ماشایان
 ده کرد، هه موویان هه ناسه یان له خو بریبوو، بیده نگ وه ستابوون،
 راسکولنیکوډ دلی گوشرا. توانای هه نگاونانی نه ما و ده توت به
 زهوییه که وه چه قیووه. ویستی بقیرینیت و به ئاگا هات. زور به
 زه حمت هه ناسه یه کی دا، به لام سهر بوو، ده توت هیشتا مۆته که کی
 لینه بو وه ته وه، ده رگای ژووره که ی له سهر پشت و له بهر ده رگا که شدا
 پیاوه نه ناسه که وه ستابوو، زور به وردی له می ده روانی.
 راسکولنیکوډ که هیشتا فریای نه وه نه که وتبوو به ته و او ی چاوی
 بکاته وه، خیرا چاوی داخسته وه، بیجووله له سهر پشت که وتبوو، به
 خوی وت: "نه مه خه ونه که هیشتا به رده وانه یان نا؟" پاشان
 پیلووه کانی کردنه وه و ته ماشای کرد: پیاوه نه ناسه که له هه مان
 شوین وه ستابوو و چاوی له و بریبوو. له ناکاو یکدا کابرا له سهر خو

بهردەرگای جی هیلا و له دوای خۆیهوه توند دەرگاکی داخست. له میزهکه نزیک کهوتهوه و چرکهساتیک وهستا، له ههموو ئهو ماوهیهدا چاوی له راسکۆلنیکۆف نهدهتروکاند، لهسهرخۆ، بێدهنگ نزیک له تهختهی نووستنهکه، لهسهر کورسییهکه دانیشت، کلاوهکهی له پال خۆیدا خسته سهر زهوی، ههردوو دهستی نایه سهر گۆچانهکهی و چهناکهی خسته سهر، دیار بوو ئامادهیه ماوهیهک چاوهروان بیت، ئهوهندهی بکریت، له پێی مژۆله نیمچهداخراوهکانییهوه، راسکۆلنیکۆف بینی که کابرا تهمهنی لاویی بریووه، کهمیک بهخۆوه و ریشیکی پری کهمرهنگ و تا رادهیهک سپی ههبوو..

ده دهقیقه تیپهپری، هیشتا دنیا پرووناک بوو، وردهورده خۆر له ئاوابوونی دها، بێدهنگییهکی تهواو ژوورهکهی داگرتبوو، تهناهت لای پلیکانهکانیشهوه دهنگ نهدههات. تهنیا میشیکی زل گیزهگیزی دهکرد، بهملابوهولادا دهفری و بهبی ویستی خۆی خۆی به شووشهکهدا دهکیشا، سهرئهنجام راسکۆلنیکۆف خۆی پینهگیرا، لهپریکدا ههستا و لهسهر قهنهفهکه دانیشت.

- فهرموو، بزانه چیت دهویت؟

کابرای نهناسراو به هیوری و پیکهنینهوه، به دهنگیکی تایبهتهوه وتی:

- من دهمزانی تو نهنووستوویت و خۆت کردووه به خهوتوو، پێگهه بده خۆمت پیناسینم: من ئارکادی ئیقانوویچ^۱ سفیدریگایلوفم..

^۱ Arkadi Ivanovich

بهشی چوارهم

دیسانہ وہ راسکولنیکوڤ لہ گہل خویدا کہوتہ وہ قسہ: "نہ کا ئہمیش
 ہر بہ شیک بیت لہ خہ ونہ کہ؟" بہ پاریز و دوودلییہ وہ چاوی لہ میوانہ
 چاودہ پرواننہ کراوہ کہ بری، پاشان بہ دہنگیکی بہ رزی ہاژہ وہ وتی:
 - سفیدریگایلوڤ؟ چوں! ہرگیز نابیت!

وہک بلئی میوانہ کہ ہیچ سہیری بہم قسانہ نہ ہاتیت.
 - بہ دوو ئہنگیزہ ہاتوومہ تہ لات، یہ کہم، حہزم کرد پرووبہ روو
 لہ گہلت ئاشنا بم، چونکہ ماوہیہ کی زورہ گہلیک شت لہ بارہی تووہ
 دہ بیستم، کہ زور سہرنجراکیشن و لہ قازانجی تون. دووہم، ہیوادارم
 یارمہ تی مہ سہلہ یہ کم بدہیت، کہ راستہ وخو پہیوہندی بہ خوشکت،
 ئاقدوتیا پومانوڤناوہ ہہیہ. لہ ئہنجامی بہ دحالیبوونیکدا، دہشیت
 ئہ گہر راسپاردہیہ ک نہ بیت، تہ نانہت نہ ہیلتیت بچمہ مالہ کہیانہ وہ،
 وہلی بہ ہاوکاری تو، ہیوای پیچہوانہ دہخوازم..

راسکولنیکوڤ قسہ کہی پیبری:

- ہیوایہ کی بیہودہیہ.

- تکیہ بمبوورہ ئہم پرسیارہت لیدہ کہم، ئہوان دویئی گہیشتنہ ئیرہ؟
 راسکولنیکوڤ وہلامی نہ دایہ وہ.

- دەزانم دويىنى گەشتوون، منىش خۆم سى رۆژ لەمەوبەر گەشتووم، باشە، روديون رومانوڧيچ، دەمەويىت لەم بارەيەو پيىت بلىم كە پاكانەكردن بۆ خۆم بە كاريكى بيهوده دەزانم، وەلى مۆلەتم بەدەيە با منىش بپرسم: بەراست لە سەرانسەرى ئەم چيروكەدا من چ گوناھيكي گەرەم پيىدەبريىت؟ ئەگەر ئيمە بە راستى بمانەويىت دوور لە ھەر مەبەستىك، داوەرپيەكى بىرمەندانە بكەين.

راسكۆلنيكوڧ بەدەم بيىدەنگيەكەيەو ھەر تەماشاي دەکرد.

- تاوانى من ئەوئەيە كە لە مالى خۆمدا، كەوتبوومە دواى كچيكي بيىشتوپەنا و "بە پيشنيازي هيچوپووچى خۆم سووكايەتيم پيىكرد" وايە؟ (بروانە خۆم دەستپيشخەرى دەكەم) ئاخىر ئەوئەندە بەسە كە جەنابت بزانيت منىش مروڧم -بە لاتيني وتى- هيچ شتيكى مروڧايەتيم پى نامۆ نيبە.^۱ بە كورتى، دەشيىت منىش عاشق بم و خوشەويستى بكەم، (بيگومان ئەمە بەبى ويستى خۆمان روو دەدەن) ئەگەر تۆ بروات بەمە ھەبيىت، ئەوسا مەسەلەكە زۆر ئاسايى و سادە و روون دەبيىت. ھەموو پرسيارەكە لەوئەدا كۆ دەبيىتەو ھەكە ئايا من دپندەيەكى كيويىم يان خۆم قوربانيم؟ باشە ئەگەر قوربانى بم، ئەوسا چۆن؟ ئاخىر ئەو كاتەي كە پيشنيازي ئەوئەم بۆ كرد لەگەلمدا بۆ ئەمريكا يان بۆ سويسرا ھەليىت، رەنگە ھەستيكي پىر لە ريزم لە دالدا بوويىت و خوازيارى ئەو ھەبوويىتم كە بەختەوئەريى ھەردوو لاماى دەستەبەر بكەم. ئاخىر ئەقلى لە خزمەتى ھەستەكاندايە؟ بۆيە دەشيىت من زياتر ستەم لە خۆم كرديىت نەك لەو..

Nihil humanum^۱ پستەيەكى بەناوبانگى تيرانسە: "من مروڧم، هيچ شتيكى

مروڧايەتيم پى نامۆ نيبە: س-

پاسکولنیکوڤ به بیزارییه وه قسه ی پیبری:

- ئەسلەن قسه لەسەر ئەوه نییه، بە کورتی و پوختی پیت بلیم تو کابرایه کی ناخۆشه و یستیت، ئیتر لەسەر هەق بیت یان نا، کەسمان حەزمان بە ناسینی تو نییه، تۆمان ناوێت، فەرموو برۆ دەرەوه. لەپرا سفیدریگیلوف دایە قاقای پیکەنین، بە دەم پیکەنینە قوولە کە یه وه وتی:

- بەلام تو.. تو تیناکەویت و دانامینیت.. ویستم زرنگی بە خەرج بدهم، وەلی نەکرا، تو پەنجەت نایە سەر مەبەستە سەرەکییە کە.
- تو هیشتا بەردەوامی لەسەر فریوودان و زرنگییە کەت.
سفیدریگیلوف کە هیشتا لە قاقای پیکەنینە کە ی نەکە وتبوو، وتی:

- چ قەیدی هەیه؟ چ قەیدی هەیه؟ ئاخەر وەک دەلین شەر شەرە و هەر فیل و زرنگییە کی بۆ بەکار بینیت رەوا یه؟.. لەگەڵ ئەویشدا تو قسەت پیپریم، هەر چۆنیکە، من دیسان دووبارە ی دەکەمەوه کە ئەگەر ئەو پیشهاتە لە باخە کە دا پرووی نەدایە، هیچ ناخۆشییە ک پیش نەدەهات، مارفا بتروقتنا..

پاسکولنیکوڤ بە رەقی قسه کە ی پیبری:

- دەلین هەر تۆیش گیانی مارفا پتروقتات کیشاوه؟

- کەواتە تو ئەمانە یشت بیستوو؟ ئەگەر چی هەردەبوو بییستیت.. باشە، لەبارە ی ئەم پرسیارە تانە وه بە راستی نازانم بلیم چی، هەرچەندە لەم پروو وه ویزدانم تەواو ئاسوودە یه، واتا تو وا مەزانە کە من شتیک هەبیت لێی بترسم. هەموو ئەم بەسەر هاتە زۆر بە وردی ئەنجام درا، لیکۆلینە وه ی پزیشک ئەوه ی دەر خست کە دلۆستانە کە لە ئەنجامی ئەو خۆشۆردنە خیرایه وه بووه، کە دوا ی خواردنیک ی قورس و نوشینی نزیکە ی قاپیک شەرابه وه بووه، هەلبەتە

ليکولينه وه که هيچ شتيکی تری نه وتبوو، نا، ده زانیت من ماوهیه ک و به تایبه تی له ریگه دا، ئەو کاته ی سواری شه مه نده فەر بوو بووم، بیرم له چی ده کرده وه: تۆ بلی من هویه ک نه بوو بیتم.. بۆ پروودانی ئەو کاره ساته، بۆ نمونه جوړیک له توورپه یی دهروونی یان شتیکی لهو بابته؟ به لام به ته وای بر واره گه یشتمه ئەو راستیه ی که ته نانه ت ئەوه یش مه حاله.

راسکولنیکوڤ پیکه نی:

- بهرگه ی ئەم هه موو ناخوشیه ده گریت.

- تۆ به چی پیده که نیت؟ باش بیر بکه ره وه: من ته نیا دوو جار به قامچییه کی بچووک سووک لیم داوه، ته نانه ت شوینی لیدانه که یشی دیار نه ماوه.. تکات لیده که م من به لاسار و به دگومان نه زانیت، چونکه من ده زانم کاری ناشیرینم کردووه و هتد.. وهلی ئەوه یش زۆر باش ده زانم که مارفا پتروڤنا لهو "سه رگه رمی"یه ی من تا راده یه ک خوشحال بوو. چیرۆکی خوشکه که ت له هه وه له وه تا کوتایی به هه موو که سینک و ترا بوو، مارفا پتروڤنا دوا ی سی پوژ ناچار بوو له مال نه روا ته ده ری، بۆ چوونه ناوشار ئیدی هیچی له گیرفاندا نه بوو، بیجگه له وه سه ری هه مووانی به خویندنه وه ی ئەو نامه یه بردبوو (بینگومان له باره ی خویندنه وه ی ئەو نامه یه وه شتیکت بیستووه). ئیتر دوا ی ئەوه و له پریکدا ئەو دوو زه بره قامچییه له ئاسمانه وه بۆی هاته خوارئ. یه که م کاری مارفا پتروڤنا ئەوه بوو که فه رمانی دا کالیسکه که ی بۆ ببه ستن.. من کارم به وه وه نییه که هه ندیکجار وا پروو ده دات ژنان به پیچه وانه ی هه موو ئەو رق و توورپه ییه ی که به پروو که ش هه یانه، زۆر هه ز به وه ده که ن سووکایه تییان پیکریت. ئەم جوړه پیشهاته له هه موو که سینک پروو ده دات، مروڤ زۆر زۆر

حهزى به وهيه سووكايه تى پيكرىت. ئايا تو سهرنجى ئەمەت داوه؟
وهلى ئەم مەسەلەيه به تايىبه تى بو ژنان راسته، تەنانەت دەتوانين
بلىن ئەمە تاقە شتىكه كه دليان خوش دەكات.

راسكولنيكوڤ چركەساتىك بىرى له وه كرده وه، كه هەستى و پروا و
دانىشتنه كه له ويدا كوتايى پيىنىت. به لام جورىك له كونىشكنى و
حساباتىك له و كارەى كرد، به هەستىكى پەرتە وه پرسى:

- تو هەز له ليدان دەكهيت؟

سفیدریگایلوڤ به هیورى وه لامى دایه وه:

- نا، زور نا، له گەل مارفا پتروڤنايشدا دەتوانم بلىم هەرگىز شەپمان
نەبووه، هەميشه له ژيانماندا رىك بووين و ئەو لىم پازى بووه، به
دریژايى ژيانى حەوت سالىمان من تەنيا دوو جار قامچىم بەكار
هیناوه (هەلبەتە ئەگەر جارى سىيەم حساب نەكهين كه تا پادەيهك
گومانەلگره) يەكهەمجار دواى دوو مانگى زەماوەندمان بوو، واتا هەر
يەكسەر دواى ئەوهى چووينە لادى. جارى دووهم، ئەم پرووداوهى
دوايى بوو. تو هەرگىز بىرت بو ئەوه چووه كه من كابرايهكى
ستەمكار و كۆنەپەرسى و بىبەزەيى بم؟ هە، هە.. وهلى به راستى
پوديون پومانوفىچ، ئايا له بىرت نەماوه چەند سالىك له مەوبەر،
تەپلى بەدناويان بو تەمىكردى خەلكانى دى، بو گەنجىك ليدا و
ئابروويان برد، هەم له بەردەمى خەلك و هەم له چاپەمەنيەكاندا.
ناوى خىزانەكەيم له بىر چۆتە وه، ئەوهى له شەمەندەفەردا له ژنىكى
ئەلمانى دابوو، له بىرتە؟ هەر ئەو سالىش بوو كه گوڤارى
"سەردەم" باسى ئابرووچوونەكهى كرد (بىگومان وتارىبيژىيەكەت له
بىرە له سەر "شەوانى مىسر" له يادت ماوه؟ ئا، ئەو چاوه پەشانە!
پۆژه زىرپىنەكانى گەنجيمان له كوئىت؟ له كوئىت؟) چاكە، با من پاي

خۆمت پېيلىم: ھەرگىز دلم بەو كابرايە ناسوتيت، كە ژنە ئەلمانىيەكەى دابوۋە بەر قامچى، چونكە بە راستى شياۋى دەستخۆشلىكردن نىيە، لەگەل ئەمەيشدا دەبىت بلىم، ھەندىكجار تووشمان دەبىت بە تووشى ئەو جۆرە ژنە "ئەلمانىيە" ئاژاۋەگىرەنەۋە، كە بروا ناكەم ھىچ پروناكبيرىك ھەبىت بتوانىت خۆى بگرىت و بەسەر خۆيدا زال بىت و ھەسەلەى لەدەست نەدات. كەس لەم پروانگەيەۋە مەسەلەكەى تاووتوئى نەكردوۋە، لە كاتىكدا كە ئەم شىۋازە نىشانەى دۆستايەتى و چارەسەرىيەكى بەويژدانانەى كىشەكەيە.

سقىدريگايوف دواى ئەم قسانە ديسانەۋە كەوتەۋە پىكەنين. راسكولنيكوۋ زانى بەرانبەرەكەى كەسىكە ئامانجىكى تايىبەتى ھەيە و بە تەۋاۋى لەسەر خۆيەتى. پرسى:

- ديارە تۆ چەند پروژىكە لەگەل كەسدا قسەت نەكردوۋە؟

- تا رادەيەك، راستە، مەبەستت چىيە؟ رەنگە بە لاتەۋە سەير بىت مروۋىكى سىروشت نەرمم و دەتوانم بگونجىم؟

- نا، من بەۋە سەرسامم تۆ لەرادەبەدەر نەرمىت و قابىلى گورانىت..

- بەو بەلگەيەى بە پرسىارە رەقەكانت نەپەنجام؟ وايە؟.. بۆ برەنجىم؟ ئەوسا بە سادەيىەكى سەرسوورمىنەۋە وتى:

- تۆ چۆن پرسىارت كرد، منىش ھەروا ۋەلامم دايتەۋە.

پاشان بىرمەندانە لەسەر قسەكانى رۆشت:

- من پەيوەندىم بە ھىچ شتىكى تايىبەتتەۋە نىيە، بە خودا سويىند

دەخۆم، بەتايىبەتى كە ئىستا ھىچ شتىك نىيە من سەرقالى خۆى بكات.

ۋەلى تۆ ھەقتە وىناى ئەۋە بكەيت كە من دەمەۋىت ھەرچۆنىك بوۋە،

خۆشەويستى تۆ بەدەست بىنم، بەتايىبەتى كە من شتىكم لەگەل

خوشكتا ھەيە. ئەۋەيش خۆم رامگەياندوۋە و پىم وتوويت، ۋەلى بە

پاشکاوای پیت دهلیم که زور دلتهنگ و خهفه تبارم، به تاییه تی له م سئ
 پوژدها، هر له بهر ئه وهیه که به بینیت خوشحال بووم.. رودیون
 پومانو فیچ پیت ناخوش نه بیت که وا به ئاشکرا له گهلتا دوام. وهلی
 خوت نازانم بو، له بهر دیدهی مندا گهلیک سهیر دیته بهرچاو،
 هرچی دهلی بیلی، به لام له تودا شتیک ههیه.. به تاییه تی له ئیستادا،
 واتا نهک له م چرکه ساته دا، به لکو ئیستا به شیوهی گشتی.. زور باشه،
 من ئیدی بیدهنگ ده بم، رووت گرژ مه که: ئاخر منیش ئه و ساویله که یه
 نیم، که تو بیرى لیده که یته وه.

پاسکولنیکوڤ رووی تیکرد و وتی:

- رهنگه تو هرگیز ساویله که نه بیت، ته نانهت وا ده زانم له ژینگه یه کی
 باشه وه هاتیت، یان لایه نی که م له کاتی پیوستدا ده شیت جیگای
 برپا پیکردن و دلنایای بیت.

سفیدریگایلوف به زمانیکی زبر و ته نانهت به لووتبه رزییه وه وه لامی
 دایه وه.

- من گوئ به قسه ی که س نادم، بویه بیر له وه ده که مه وه بو ده بیت
 هه ندیک جار مروڤ به دکار نه بیت، به تاییه تی که ئه وه بهرگیکه له م
 بارودوخه ی ئیمه دا گهلیک سانا و شایسته یه.

هر به دهم پیکه نینه که یه وه وتی:

- به تاییه تی ئه گه ر مروڤ هر به سروشت حه زی لیبیت.

- بیستوومه لیزه ناسیاوی زورت هه ن. وهک ده لین تو هاوړی
 ده سترۆیشتووت هه یه، له م لایه نه وه من بو تو چ که لکیتک هه یه،
 مه گه ر مه به ستیکت هه بیت؟

سفیدریگایلوف به بی ئه وه ی وه لامی ئه سلی پرسیاره که بداته وه، وتی:

- راست دهكەيت ناسياوم زۆرە، من ئەوانم ديوو، ئاخىر ئەمە سىيەم
 رۆژە كە من لەم شارەدا دىم و دەچم، هەم خۆم دەيانناسم، هەم
 ئەوانىش بەسەرم دەكەنەو. دەى، هەلبەتە من بەرگى چاك لەبەر
 دەكەم و هەزار نىم. دەزانىت ياساى چاككردنى كشتوكال ئىمەى
 نەگرتەو: دارستان و لەو پەگاكانم دەستكەوتى چاكيان هەيە، وەلى
 من بۆ ئەوئ ناچم، پىشتىرش هەر حەزم پىنەدەكرد. سىيەم رۆژمە كە
 هاتوومەتە ئىرە و نەچوومەتە لای كەس.. ئىنجا ئىرە شارە؟ تۆ
 سەرنجى ئەوئىش بدە كە ئەمە چۆن شارىكە؟ بۆم باس بكە، شارى
 مووچەخۆران، شارى جۆرەها قوتابىي ئاينى، بە راستى من پىشتىر
 گەلىك شتى ترم لىرە نەدەبينى، واتا هەشت سال لەمەوبەر، كاتىك كە
 لىرە بىھودە دەسوورامەو.. ئىستا تاقە هيوام زانستى تويكارىيە و
 بەس، خوا دەزانىت كە وايە!

- چ جۆرە زانستى تويكارىيەك؟

سفیدریگایلوڤ دیسانەو بەبى ئەوئى گوى بە پرسىارەكە بدا،
 لەسەرى رۆشت:

- وەلى ئەم يانە و چىشتخانانەى پىي دەوترىت رستورانى دوسو،
 ئەو سەما و پىشكەوتنانەى ئىوہ بانگەشەى بۆ دەكەن! باشە، با
 كاریان بەسەر ئىمەو نەبىت. ئەى دەبىت مروڤ ساختەچىش بىت؟
 - بۆ تۆيش ساختەچىتەت كىردووە؟

- بۆ نەمكردووە؟ ئىمە پىش هەشت سال لەمەوبەر كۆمەلىكى زۆر
 شایستە و بەرپز بووین، پىكەوہ كاتمان بەسەر دەبرد، دەزانىت

Dussaud¹ ئوتیل و چىشتخانەيەكى فەرەنسى كە لەو سەردەمەدا زۆر بەناوبانگ
 بوو. ماوہيەك دۆستوىفسكى لەویدا ژياوہ -رەركىر-

هه موومان. كه سانئىكى زور به ره وشت، يان شاعير يان سه رمايه دار بووين. ئاسايى له كومهلگاي پووسيدا به ره وشتترين كهس نائوميده كانن. تو سه رنجى ئەمەت داوه؟ ئىستاكه دەمبىنيت له گونديكدا بو خوم كه نار خستوو. زوري نه مابوو كابرايه كى يوناني خه لكى نيژينسك، له سه ر ئه وهى قه رزاري بووم، بمخاته به نديخانه وه. له و ساته دا بوو كه مارفا پتروفا ده ركه وت، دانوستانى له گه ل كابرا دا كرد و به سى هه زار رۆبل منى كړيه وه (كوى هه موو ئه و قه رزه ي له سه رم بوو، حه فتا هه زار رۆبل بوو) ئيتر له گه ل مارفا دا به پيى ياسا بووين به ژن و ميړد و وهك خه زينه يه كى ده ست كه وتبيت، زوو له گه ل خويدا بردمى بو گوند. ئاخړ ئه و پينج سال له من گه وره تر بوو، زوري خوښ ده ويستم، حه وت سال له و گونده نه چوومه ده ره وه. تو بروانه، ئه و ژنه له هه موو ته مه نيدا سه نه دى ئه و سى هه زار رۆبله ي كه منى پي كړيو وه وه و لاي يه كيكي تر داينا بوو، له دژى من به كاري نه هينا، له كاتيكا ئه گه ر خه يالى سه ر پيچيكر دنم هه بووايه، ده يتوانى وا ده ستگيرم بكات، كه ويړان بم، بيگومان ده يتوانى بيكات، ئاخړ، ئەم هه موو شته جياوازانه له ژندا هه يه.

- ئه ي ئه گه ر ئه و سه نه ده نه بووايه پات ده كرد؟

- نازانم، ناتوانم هيچ بليم، به لام ئه و سه نه ده هيچ منى بيتاقت نه كردبوو، حه زم له هيچ شويئيكي تر نه بوو، خودى مارفا پتروفا نيش كه هه ستى به بيتاقتيم كرد، دوو جار پيشنيازي بو كردم كه به سه فهر برؤمه ده ره وهى ولات. به لام سه فهر بو؟ پيشتر چووبوومه ده ره وه، هه ميشه له وي دلم ناخوش بوو. نهك هه ر ئه وه، به لكو له سووريى شه به ق، له كه نداوى ناپولى و ته ماشاكر دنى ده ريا غم دايد ه گرتم. له هه مووى خراپتر ئه وه بوو، كه به راستى هه ستم به

دلتهنگی دهکرد. نا، نیشتمان چاکتره، هیچ نه بیئت لیږه دهتوانیت
که مته رخه می له هه موو شته کاندایه بخته ته ستوی که سانی تر و
خوتی لی ډه رباز بکهیت. ږهنگه ئیستا من هه زم له سهفه ر بیئت بو
قوتبی باکوور، چونکه شه رابه کهم خراپ بووه و تاقه تی خوار دنه وهیم
نییه، به لام بیجگه له شه رابییش هیچی ترم بو نه ماوه ته وه. خوُم ئه مه م
تاقی کردو ته وه. به راست ده لئین "بیرگ" ۱ ږوژی یه کشه ممه له باخی
یوسو پفه وه به بالونیککی یه جگار گه وره ده فریت و به پاره ییش خه لکی
تر له گه ل خویدا ده بات. بلئی ئه مه راست بیئت؟

- چوَن، ئامادهیت بفریت؟

سفیدریگیلوف وهک ئه وهی به راستی بیرى له وه کرد بیته وه،
له سه رخو وتی:

- من؟ نا.. هه ر ئاوا..

راسکولنیکوڤ له دلی خویدا وتی: "تو بلئی راست بکات؟"

سفیدریگیلوف بیرى کرده وه و وتی:

- نا، سه نه ده که نار هه تی نه ده کردم، من خوُم هه زم لیته بوو له
گونه که ده ربچم، بیجگه له وه، سالیکیش ده بیئت که مارفا پتروڤنا له
ږوژی جه ژنی له دایکبووندا سه نه ده که ی بو گیراومه ته وه، هه روه ها
بریک پاره ی چاکیشی پیبه خشیووم، ئاخه ئه و سه رمایه یه کی هه بوو،
پی و تم: "ئارکادی ئیفانوڤیچ، پروانه من چنده متمانه م به تو یه".
پروا ته هه بیئت ئه مه ده قی وته که یه تی. بیگومان تو پروا ناکهیت وای
وتبیئت؟ به لام ده زانیت، من له گونه ده که دا ببوومه مولکداریکی به ږیز،

Berg ۱ ئه لمانییه ک بوو وانه ی بالیه ی ده و ته وه و به بالون گه شتی ئاسمانی به
خه لکی ده کرد و-

هه موو كه سيكي ئه و ناوه ده يانناسيم، كتيبيشم پهيدا كرد، له سه ره تادا مارفا پتروڤنا هاني دهدام، به لام دوايي له وه ترسا خويندنه وه ماندووم بكات.

- گوايا تو زور دلت بو مارفا پتروڤنا تهنگ بووه؟

- من؟ پهنگه، به راستي دهشي وا بيت، به راست تو بروات به تارمايي و خهونه كان ههيه؟

- چ تارمايي و خهونيك؟

- تارمايي و خهونه ئاساييه كان، ئه ي تو چيت مه بهسته؟

- ئه ي تو، بروات پي ههيه؟

- به لي و نه خير، به فه رهنسي له سه ر قسه كه ي روشت:

- له بهر خاتري تو نه خير.. واتا، نه خير كه زياتره..

- ئايا تارمايي ده بينيت؟

سفيريگايوف به سه رسامييه وه ته ماشاي كرد، پاشان

زه رده خه نه يه كي ته وساوي خسته سه ر ليوي و وتي:

- هه نديكجار مارفا پتروڤنا سه ردانم دهكات.

- يه عني چون سه ردانت دهكات؟

- تا ئيستا سي جار هاتووه، يه كه مجار هر له و روژدها كه

ته رمه كه يمان ناشت. واتا سه عاتيگ دواي گه رانه وه مان له گوڤرستان،

ريگ پيش ته وه ي بيم بو ئيره، جاري دووهم، سي روژ له مه و بهر، له

كاتي سه فه ره كه مدا، سه رله به ياني، له ويستگه ي "فيشيري بچووك".

سييه م جارييش دوو سه عات له مه و بهر له و ئاپارتماندها، كه تيا ده ژيم،

له ژووره كه دا، به ته نيا بووم.

- به ئاگا بوويت؟

- تەواو بەئاگا بووم، ھەر سى جاركە بەئاگا بووم، دىتە لام،
دەقىقەيەك قسەم لەگەلدا دەكات و پاشان لە دەرگاگەو دەرواتە
دەرى، ھەميشە لە دەرگاو دەرواتە دەروە، تەنانت وا دەزانم كە
گويم لە دەنگى ھەنگاوەكانىيەتى.

پاسكولنيكوڤ لەپريكداتى:

- بۆ، من بە راستى وام بىر دەكردهو، كە دەبووايە تۆ شتى وات لى
روو بدات!

يەكسەر لەو سەرسام بوو كە بۆ ئەو قسەيەى كردوو، زۆر
پەشوكا.

سفیدريگایلوڤ بە سەرسامییەو پرسى:

- بەراست؟ تۆ وات بىر كردهو؟ بە راستى وايە؟ چاكە، ئەى من پيم
نەوتيت لە نيوان من و تۆ هاوشيوەيەك ھەيە، ھا؟

پاسكولنيكوڤ بە زبرى و توندييەو پيى وت:

- تۆ ھەرگيز شتى وات نەوتو!

- نەموتوو؟

- نا.

- وامزانی وتوومە، كە ھاتمە ژوورەو و بە چاوى نووقاوەو تۆم

بينى كە پال كەوتبوويت و خۆت كردبوو بە نوستوو.. يەكسەر بە
خۆم وت: "ئەمە خۆيەتى!"

پاسكولنيكوڤ ھاوارى ليھەستا

- يەعنى چى، مەبەستت لە "خۆى" چيیە؟

سفیدريگایلوڤ بە گنەگنكى راستگوويانەو وتى:

- مەبەستم؟ بە راستى نازانم مەبەستم چيیە..

بۇ چركەساتىك بىدەنگ بوون و ھەردووكيان چاويان لە يەكدى
برېبوو.

راسكۆلنيكوڤ بە توورەيىيەو وەتې:

- ھەموو ئەمانە قسەى ھىچووپووچن، باشە كە دىتە لات چىت پى
دەلىت؟

- ئاى؟ بىرى لىبىكەرەو، قسە لەسەر شتى زۆر پووچ دەكات، بە
جۆرىك مەوۇف سەيرى پىدەيت و رەقم ھەلدەستىنەيت. يەكەمجار كە
ھات، دەزانىت، مەن شەكەت بووم، دواى رەپورەسمى بەخاكسپاردن و
سرود و دروود و نانخواردن، لە دوايىا، لە ژوورەكەى خۇمدا بە
تەنيا مامەو، دەستم كرد بە جگەرەكىشان و بىرکردنەو. لە
دەرگاگەو ھاتە ژوورى و وەتې: "ئاركادى ئىفانوڤىچ، ئەمرو بە ھوى
ئەم بەردەسەريىەو لە بىرت چوو سەعاتى ژوورى نانخواردن
قورمىش بكەيت". لە راستىشدا، ئەو سەعاتە، بە درىژايى ھەوت سال،
ھەموو ھەفتەيەك خۇم قورمىشم دەكرد، ئەگەر لە بىرىشم بچوايە،
ئەو بىرى دەخستەو، رۆژى دووھم كە بەرەو ئىرە دەھاتم و لە
سپىدەدا گەيشتمە وىستگەكە، شەو ئەمەندەم وەنەوز دابوو، شەكەت
ببووم، خەوالوو بووم، قاوہيەكم داوا كرد. لەپرىكدا مارفا پتروڤنام
بىنى لە پالما دانىشتوو، دەستەيەك كاغەزى قومارى پىيە، پىي وەم:
"دەتەوئەت بۇ سەفەرەكەت نيازىك لە دلى خۇتا بگريت؟" ئاخىر لە
فالگرتنەو ەدا پسپۆر بوو. بە راستى ھەرگىز لە خۇم خۇش نابم كە
نيازم نەگرت، ترسام و ھەلاتم، بە رىكەوت شووتى
شەمەنەفەرەكەيش لىي دا. ئەمرويش كە دواى خواردنىكى زۆر
بىكەك لە ميوانخانەكە دانىشتبووم، گەدەم قورس و جگەرەم دەكىشا،
لەناكاودا ديسان مارفا پتروڤنا ھاتە ژوورەو، خوى لە تەل دابوو، بە

بەرگىكى ئاورىشمىنى سەوزەوۋە كە داۋىنىكى زۆر درىژى ھەبوو، پىنى
 وتم: "سلاو، ئاركادى ئىقانۇقىچ، ئەم جلانى لەبەرمدان، بە لای تۈوۋە
 چۈنە؟ ئانىسىا ناتوانىت وای بدورىت". ئانىسىا بەرگدروویەكى گوندییه
 و پىشتەر كۆیلە بوو، بۇ فیربوون چوۋەتە مۆسكۆ و كچىكى زۆر
 جوانە. ھەروا ۋەستا و لە بەردەمدا خۆی سوورپاند، منیش تەماشام
 کرد و پاشان لە دەموچاۋیم پروانى، وتم: "پىۋىست ناکات، مارفا
 پتروڤنا، بەم شتە ھىچوۋوچانەوۋە بىیتە لای من و خۆت بىتاقەت
 بکەیت". پىنى وتم: "ئەى ھاوار! وای لیھاتوۋە كە نەتوانم سەر بنیمە
 سەرت! بۇ ئەوۋەى توورەى بکەم، وتم: "مارفا پتروڤنا، دەمەۋیت ژن
 بىنم".

- لیت دەۋەشىتەوۋە، ئاركادى ئىقانۇقىچ، بەلام ھونەرىكى گەورە
 نانۋىنىت، كە ھىشتا ژنەكەت بە خاك نەسپاردوۋە، یەكسەر بە تەمای
 ژنەینان بیت. خوزگا یەكىكى چاكىشت ھەلبژاردىت، بەلام من دەزانم،
 ئەمە نە بە قازانجى تۈیە و نە بە قازانجى ئەو، تەنیا ئەۋەندە ھەیە كە
 دەبن بە گالتەجارى خەلكى شەرىف".

پاشان پۋىشت و داۋىنى كراسەكەى خشەخشى خستە ئەو ناو، بە
 راستى كاریكى ھىچوۋوچ بوو، وانىیە؟
 راسكولنىكوف لە ۋەلامدا وتى:

- رەنگە ھەموو ئەم شتانەى كە وت، درۆ بن؟

لەۋە دەچوو سفیدریگایلوڤ ئاگای لە رەقىی پرسىارەكە نەبوۋىت،
 بیری كردهۋە و وتى:

- من كەمتر درۆ دەكەم.

- پىشتەر، یەعنى پىش ئەم شتانە، ھەرگىز خەونت نەدەبىنى؟

- ن.. نا، تهنیا جاریک نه بیټ، شەش سال له مه و بهر، نوکه ریکم هه بوو
ناوی قهکابوو، تازه ناشتوویان، که بیئاگا هاوارم کرد:
- قهکا، نیرگه له که!

هاته ژووری، راست به رهو لای ئه و دولا به چوو، که نیرگه له که ی منی
لیبوو، دانیشتبووم، بیرم ده کرده وه "بیگومان به ته مای توله
کردنه وهیه"، چونکه پیش ئه وه ی بمریت شه ریکی سه ختمان له گه ل
یه کتریدا کردبوو، هاوارم کرد: "چون ویراوته به ئانیشکی دراوه وه
بیته لام؟ برۆ ده ره وه گه مژه". ئه ویش پشتی تیکردم، چوو ده ری و
ئیر نه گه رایه وه.

له م باره یه وه یه ک وشه م به مارفا پتروفتا نه وت. ویستم له کاتیکی
تردا کونویژیک بو گیانی بسازینم، به لام لام سته م بوو.
- برۆره لای پزیشک.

- به بی تویش من به خوم زانیوو که نه خوشم. هه رچهنده به راستی
نازانم چیمه، به لای خومه وه پینج قات له تو ته ندروستیم باشتیه.
وه لی لیم نه پرسیت که تو بروات به هاتنه وه ی پۆح هه یه یان نا؟
به لکو ئه وه م لیپرسیت که تو بروات به بوونی خه ون و تارمایی هه یه؟
پاسکولنیکوڤ به تو وره ییه وه دهنگی هه لبری:
- به هیچ جوریک بروام پتی نییه.

سفیدریگایلوف به ده م که مه کیک سه رلار کردنه وه وه که له گه ل خویدا
بدویت، وتی:

- باشه ئاسایی چیت پیده لین؟ پیت ده لین: "تو نه خوشیت، بویه ئه وه ی
که ده یینیت، بوونی راسته قینه ی نییه و ته نیا خه ونه" وه لی ئه مه ویش
به ته واوی لۆژیک نییه. من ئه وه ده سه لمینم که خه ونه کان ته نیا له
نه خوشدا ده رده که ون. به لام ئه مه ته نیا ئه وه ده سه لمینیت که بیجگه له

نەخۆش كەسى تر خەون نايىبىنەت، نەك بەو مانايەى كە خەون ھەر بوونى نىيە.

پاسكولنيكوڧ بە توورەيىەو ە جەختى كرد:

- بىگومان ھەر بوونى نىيە.

سفیدريگایلوڧ تەماشای كرد و لەسەر خۆ وتى:

- بوونى نىيە، نا؟ تۆ وا بىر دەكەيتەو؟ باشە، چۆنە ئىمە وا بىر بکەينەو ە - تۆيش ھاوکارىم بکە - كە خەون برىتييە لەو پارچە و كەرتانەى ھى دنيايەكى ترن.. سەرەتای ئەو دنيايە. بىگومان مروڧى تەندروست پىويستى بە بينىنى نىيە، چونكە مروڧى تەندروست كەسيكە بەم ژيانەو ە بەستراو ەتەو ە، بۆيە ھەولى ئەو ە دەدات كە سيستمىكى رىكوپىك بەركەمال بىت، بەلام ھەر ئەو ەندەى كەمىك نەخۆش بکەو یت و سيستمە سروشتيە خاكىيەكەى تۆزىك لاسەنگ بىت، راست وای بۆ دەچىت كە دنيايەكى تر ھەيە و چەندە لىرە زياتر نەخۆش بىت، پەيوەندى لەگەل دنياكەى ديدا كۆكتەر دەبىت، بە شيوەيەك كاتى مروڧ دەمرىت، راست دەروا ە دنياكەى ترەو ە، ئەگەر بروات بە ژيانىكى تر ھەيە، دەبىت بروات بەم چەندوچوونەيش ھەبىت.

پاسكولنيكوڧ وتى:

- من بروام بە ژيانى دواى مەرگ نىيە.

سفیدريگایلوڧ كە بىرى پەرت ببوو، لەپرىكداتى:

- بەراست؟ ئەى ئەگەر لەو دنيا تەنها جالجالۆكە و شتى لەو بابەتە ھەبن، چۆن؟

- پاسكولنيكوڧ بىرى كردهو ە "شيتە".

- به پای من نه مری به ردهوام چه مکیکی نادیاری هیه، که مه وداکه ی زور فراوانه! ئاخر بو ده بیټ فراوان بیټ؟ ئیستا تو وای بیر لیټکه ره وه که له باتیی هه موو ئه م خه یالانه، نه مری بریتی بیټ له ژووریک، وهک گه رماوی لادی دووکه لاوی بیټ و گوشه و که ناری به جالجالوکه ته نرابیټ و هه موو نه مری بریتی بیټ له مه، ده زانیت من هه ندیکجار وای ده بینم.

پاسکولنیکوڤ به بیزاریی هه هاواری کرد:

- به راست تو هیچ وینایه کی ئاسووده به خستر و دادوهرانه ترت لا نییه بیجگه له م کاره ساتانه!

سفیدریگیلوف به زه رده خه نه یه کی کاله وه وتی:

- دادوهرانه تر؟ کی چووزانیت! پهنگه ئه مه زور دادپهروه ری تیدابیټ. ده زانیت. ئه گه ر به دهستی من بووایه، چه تمه ن وام لیده کرد.

له م وه لامه دریژه وه له پریکدا سه رمایه کی نادیار که وته جهسته ی پاسکولنیکوڤ هه. سفیدریگیلوف سه ری به رز کرده وه. زور به وردی لی پاما. له ناکاوینکا دایه قاقای پیکه نین و هاواری کرد:

- نا، تو بزانه، نیوسه عات له مه و بهر، هیشتا یه کترمان نه دیوو، خو مان به دوژمنی یه کتر ده زانی، هیشتا کاریک له نیوانماندا یه کلایی نه کرابوو هه، که چی وازمان لیته نا و که وتینه دنیا یه کی تره وه. باشه، که واته من هه له نه بووم، که وتم ئیمه هه ردوو کمان میوه ی باخیکی ن؟ پاسکولنیکوڤ به توو په ییه وه وتی:

- که واته تکایه، مه بهسته که تم زوو پیللی، هو ی ئه وهیش که ته شریفان هیناوته لام.. و.. و.. من په له مه، ده مه ویټ برؤم.

- ببووره، چه ز ئه که م پیم بلیتی ئایا ئاقدوتیا رومانوڤنای خوشکت، ده بیټ به ژنی جه نابی لوژین پتروڤیچ؟

- دەشىت ئۇ پىرسىيارانەى پەيۋەندىيان بە خوشكەمەۋە ھەيە، ۋازيان لىبھىنىت ۋ ناۋى خوشكەم نەھىنىت؟ من تىناگەم تۇ چۇن دەۋىرىت لە بەردەمى مندا ناۋى ئۇ بېھىت، ئەگەر تۇ بە راستى سقىدىرىگىلوفىت؟
- ئاخر من تەنيا بۇ ئۇ ھاتووم لەبارەى ئۇ ۋە ۋە قسە بکەم، چۇن دەتوانم ناۋى نەھىتم؟

- زۇر باشە، فەرموو، بەلام زۇر زوو.

- من دلنiam، دەربارەى ئۇ لۇژىنە بەرىزە، كە لە ژنەكەمەۋە خىزمايەتىمان ھەيە، ئەگەر تا ئىستا دەيىنىت يان ھەندى شتى وردت لەبارەيەۋە بىستىت، تۇ را ۋ سەرنجى خۇت گەلالە كىردوۋە، ئۇ شياۋى ئۇ ۋە نىيە بىيە مىردى ئاقدوتيا پۇمانوۋنا، دەزانم ئاقدوتيا پۇمانوۋنا لەم مەسەلەيەدا جوامىرانە خۇى دەكاتە قوربانى.. خىزانەكەى، ۋەك ئەنجام ئۇ شتانەى كە لە لايەنى تۇۋە بىستوۋمە، پىم ۋايە تۇيش لاي خۇتەۋە پىت خۇش نىيە ئۇ ھاسەرىتىيە سەربگرىت، بەبى ئۇ ۋەى زىيانكى لىبکەۋىتەۋە، ئىستا كە بە تايىبەتى ۋ لە نىكەۋە تۇم ناسى، بە تەۋاۋى پىروام بەمە ھەيە.
پاسكۇلىنىكۇۋ وتى:

- ھەموو ئەم باسە بەلگەى سادەى تۇيە.. بىوورە.. ۋىستم بلىم بەلگەى بىشەرمىى تۇيە.

- ۋاتا مەبەستت ئۇ ۋەيە بلىنىت كە من بۇ بەرژەۋەندىى خۇم ئەمە دەكەم؟ مەترسە پادىون پۇمانوۋىچ، ئەگەر بۇ بەرژەۋەندىى خۇم ئەمەم بىكردايە، ئەمەندە بە راشكاۋى قسەم نەدەكرد، ۋا مەزانە، من ئۇ ۋەندە گەۋج نىم، با شتىكى سايكۇلۇژى سەيرت لەم لايەنەۋە بۇ پوون بکەمەۋە. ھەروا ماۋەيەك لەمەۋبەر، ئۇ كاتەى دەموىست پاكانە بۇ ئۇ خۇشەۋىستىيە بکەم كە بۇ ئاقدوتيا پۇمانوۋنا ھەمبوۋ،

بە خۆم و ت منیش قوربانیم. باشە، ئیستا ئەو بزانە کە من هیچ
هەستیکی خوشەویستیم بۆی نەماوە، هیچ جۆرە خوشەویستیەک،
تەنانەت سەرم لە خۆم سوور دەمینیت، ئاخر من جارێ ئەو هەستم
هەبوو..

راسکولنیکۆف قسەکەی پێیری و وتی:

- ھۆیەکەی تەمەلی و گەندەلیی خۆت بوو.

- راست دەکەیت، من مرقیکی تەمەل و گەندەلم، بەلام خوشکت،
ئەمەندە ئاکاری جوانی هەبوو، کە تەنانەت من نەمدەتوانی نەکەومە
ژێر کاریگەرییەو. وەلی ھەموو ئەمانە، وەک خۆم ھەستم پێکرد،
بیجگە لە ھەرزەگویی ھیچی تر نەبوو.

- دەمیکە لەمە گەشتوویت؟

- ماوەیەکی کەمە ھەستم پێکردوو، بەلام لە سێ رۆژ لەمەوبەرەو
یەعنی تا رادەیک لەو رۆژەو کە ھاتوومەتە پتروزبورگ، بە
تەواویی دلیا بووم. دەبیت ئەویش بلیم کە لە مۆسکو ھیشتا لەسەر
ئەو رایە بووم کە سەفەرکردنەکەم بۆ ئێرە تەنیا بۆ خوازیبێکردنی
ئافدوتیا رومانوفا و ریکەبەرایەتیکردنی جەنابی لۆژینە.

- ببوو رە قسەکەت پێدەبرم، تکایە ئەگەر دەتوانیت، وتەکەت کورت
بکەرەو و بچۆرە ناو کرۆکی ئەو مەسەلەییەو، کە بۆی ھاتوویتە
ئێرە. من پەلەمە و دەبیت لە مال برۆمە دەری..

- بە خوشحالییەو، ھەر کە گەشتە ئێرە و بریارم دا.. سەفەریکی
کورت بکەم، ویستم پێشەکی چەند شتیکی پێویست بە ئەنجام
بگەیەنم، منالەکانی خۆم نارد بۆ لای پووریان، ئەوان دەولەمەندن و
پێویستیان بە من نییە، بیجگە لەو من چ باوکیکم بۆ ئەوان؟ بۆ خۆم
تەنیا ھەندیک شتم ھەلگرت کە پار مارفا پتروفا پێی بەخشیبووم، من

ئەو ھەم بەسە، بىمبۇرە ئىستا دىمە سەر مەسەلەكە، پېش سەفەرەكەم
 كە دەشت ھەر رۈو بدات، دەمەوېت كارەكەم لەگەل جەنابى
 لۆزىنىشدا تەواو بىكەم، وا مەزانە من رىقەم لىيەتى و ھەز بە بىنىنى
 ناكەم، بەلام ئەو ھۆكارى شەرى نىوان من و مارفا پتروڧنا بوو، واتا
 كاتىك كە زانىم ئەو بە تەماي ئەم زەماوئەندەيە، ئىستا دەمەوېت چاوم
 بە ئاڧدوتيا رومانوڧنا بىكەوېت، بە يارمەتى تۆ و رەنگە بە ئامادەبوونى
 جەنابىستان، بۆ ئەو ھى بگەيەنم كە يەكەم ھىچ سودىك لە جەنابى
 لۆزىن نابىنىت و بىگومانم زىانى زۆرى پىدەگات، دوو ھەم داواي
 لىيۈوردنى لىيكەم بەرامبەر بەو پىشھاتە ناخۇشانەي كە من ھۆكارىان
 بووم و رىگەم بداتى دەھەزار رۆبلىان پىشكەش بىكەم، بۆ ئەو ھى
 بتوانىت بە ئاسانى پەيوەندى خۆي لە جەنابى لۆزىن بىرېت. لەو
 باوەرەپەشدام ئەگەر ئەو دەرڧەتە ڧەراھەم بىنىت، خۆشى ھەز بەو
 پەيوەندىبىرېنە بىكات.

راسكۆلنىكۆڧ زياتر بە سەرسامى نەك بە رىقەو ھەنگى ھەلېرى:

- بە راستى تۆ شىتېت! چۆن دەوېرىت ئەم قسانە بىكەيت!

- من دەمزانى تۆ دەكەوېتە ھاوار ھاوار. يەكەم، ھەرچەندە من
 دەولەمەند نىم، بەلام ئەم دەھەزار رۆبلى ئەو كارىگەرىيەي لەسەر
 خەرجىي من نىيە، يەنى ھىچ پىيۈستىيەكەم پىي نىيە. خۆ ئەگەر
 ئاڧدوتيا رومانوڧنا لىم وەرنەگرېت بىگومانم ئەو پارەيە لە شتى
 بىبایەخ و گەوجانەي تردا خەرج دەكەم. ئەمە يەك. دوو ھەم وىژدانم
 گەلىك ئاسوودەيە. من بەبى ھىچ حسابىك ئەم پىشنىازە دەكەم، ئىتر
 باوەر دەكەيت يان ناكەيت، كەيفى خۆتە، داواي تۆيش و ئاڧدوتيا
 رومانوڧنايىش پەي بەم راستىيە دەبەن. ھەموو مەسەلەكە لەو ھەدايە كە
 من بە راستى بووم بە ھۆي ناخۇشى و دەرەسەرى خوشكى

بهريزت، له بهر ئه وه به راستي ههست به په شيمانى ده كه م، له ناخى
 دلمه وه ده خوازم نهك له تولهى گونا هه كه م يان له برى ئه و
 ده رده سه ريانه، به لكو ته نيا و ته نيا بو ئه وهى كاريكى به كه لكان بو
 ئه نجام بدهم. چونكه من له خوڤدا مروڤيكي به و شه رخواز نيم.
 ئه گه ر له پيشنيازه كه مدا ته نانهت له مليونيكا يهك حساب هه بووايه،
 ئه و كاته پيشنيازي ده هه زار روڤلم نه ده كرد. له كاتيكا كه هه ر پينج
 هه فته له مه وه بهر پيشنيازي پارهى له وه زياترم بو كرد بوو. ئه مه يش
 به رجا، له وان هيه به م زووانه له گه ل كچيكا زه ماوه ند بكه م، بو يه ده بيت
 هيج جوړه به دگومان ييه ك له باره ي نيه تخراپى من به رانه ر ئاڤدوتيا
 رو مانو فنا له ئارادا نه مي نيت. له كو تايدا ده بيت بل يم كه ئه گه ر ئاڤدوتيا
 رو مانو فنا شوو به جه نابي لوژين بكات، ئه و بره پاره يه ي هه ر
 پنده دريت، به لام له يه كيكي تره وه.. تووره مه به راديون رو مانو فيچ، به
 هيورى و له سه رخوييه وه داوه رى بكه.

خودى سڤيدريگاي لوف زور له سه رخو و به و په رى ئارام ييه وه ئه م
 قسانه ي كرد.

راسكولنيكوڤ وتى:

- تكات ليده كه م كو تاى پييينه، چونكه به هه ر حال وته كانهت هيند
 بيتابرووانه يه، جيگاي پوزشى تيا نابيته وه.

- هه رگيز، به پيى قسه ي تو له م دنيا يه دا مروڤ به رانه ر به مروڤى
 دى ته نيا تواناي سته مكردى هه يه، واتا به پيى ئه وهى باوه، مروڤ
 هه قى ئه وهى نيه كه مه كيك چا كه له گه ل كه سى تر دا بكات، به لام ئه مه
 كه و جا يه تيه، ئاخى، ئه گه ر بو نمونه من بمردمايه و راسپيري
 ئه وه يشم بگردا يه كه ئه و پاره يه به خوشكت بدن، ئه و كاته يش هه ر
 نكولى له وه رگرتنى ده كرد؟

- زۆر پىي تىده چىت.

- نه خىر، ئەمە راست نىيە، ھەر چەندە دەبىت ئەو ەيش بلىم كە دەھەزار پۇل دەشىت لە شويىنى خويىدا برە پارەيەكى زۆر باش بىت. بەھەر حال، تكات لىدەكەم ئەو قسانەى كردمان، بە ئاقدوتيا پۇمانو قنای بگەيە نىت.

- نا، پىي نالىم.

- لەم حالەتەدا، رادىون پۇمانو قىچ، ناچارم خۇم چاوم پىي بگەوئىت، ئەگەر چى پىي ناخۇشە.

- ئەگەر من قسەكانتى پىيگەيەنم، تۆ ئىدى ھەولى بىنىنى نادەيت؟

- بە راستى نازانم چىت پىيلىم، زۆر ەز ئەكەم ھىچ نەبىت تەنيا جارىك بىيىنم.

- بەتەما مەبە.

- بەداخەو، بەلام تۆ من ناناسىت، رەنگە بۆ لەمەودوا زياتر پەيوەندى بگرين.

- تۆ لەو برۋايەداى كە ئىمە زياتر لە يەكدى نزيك بىيىنەو؟

سقىدريگاي لوف زەردەخەنەيەكى ھاتى، ھەستا و كلاو ەكەى ھەلگرت، وتى:

- بۆ نا؟ بەراست وا نەزانىت كە زۆر ەزم لە بىزار كردنت بووبىت، بەلكو ئەو كاتەى بۆ ئىرە دەھاتم، ھەر زۆر گەشبين نەبووم، ھەرچەندە سىماى ئەم بەيانىيەى تۆ منى سەرسام كردبوو.

راسكۈلنىكوۋ بە بىزارىيەو وتى:

- ئەم بەيانىيە تۆ منت لە كوي ديوە؟

- ھەر بە رىكەوت.. من واى بۆ دەچم لە تۇدا شتىك ھەيە، كە لە منەو زۆر نزيكە.. كوي مەدەرى، لەوانە نىم بىتاقەتتان بكەم. من

له گهل فروفيلاوييه كاندا هلم كردووه. شازاده سفيربار^۱م بيزار نه كردووه، كه خزميكي دوورمه و يه كيكه له خانه دانه كان. له باره ي حه زره تي مريه مه وه كه به رهه ميكي رافائيله، توانيم له ئهلبوومه كه ي خاتوو پريليكوف^۲ دا شتيك بنووسم. حه وت سالي ته واو، به بي ئه وه ي برؤم بو شوينيكي تر، له گهل مارفا پتروفتادا ژيام، له مالي شازاده فيازمسكي^۳ كه ده كه ويته گوره پاني كوني "سننايا" وه، شه وانم برده سهر، رهنگه له گهل "بيرگ" يشدا به بالونه كه ي بفرم.

- زور چاكه، مؤله ت هه يه پرسياركت ليكه م: ئايا بهم زوانه سه فهر ده كه يت؟

- سه فهري چي؟

- ئه و سه فهره كورته ي كه خو ت باست كرد.

- سه فهري كورت؟ ئا، به لي، به راست من وتم سه فهريكي كورت ده كه م.. باشه، ئه مه مه سه له يه كي دوورودريژه.. وه لي ئه گهر بتزانيايه چ پرسياركم ليده كه يت!

سفيريگاييلوف دواړسته ي به دهنگي بهر زوت و كورته كه نينيكي بو كرد:

- رهنگه من له باتيي ئه و سه فهره كورته ژن بينم، سه رقالي خواز بيني كردن بوم.
- ليژه؟

^۱ Svirber

^۲ Prilukov

^۳ Viazemsky

- به‌لی.

- که‌ی ئه‌و ده‌رفه‌ته‌ت ده‌ست خست؟

- وه‌لی زۆر چه‌ز ده‌که‌م جا‌ری‌ک ئا‌قدوتیا رومانو‌فنا ببینم، به‌راستی داوات لی‌ده‌که‌م، ده‌ی، به‌هیوای دیدار.. ئاخ، به‌راست، خه‌ریک بوو له‌ بیرم بچیت، به‌خوشکت بلی له‌ وه‌سیه‌تنامه‌که‌ی مارفا پترو‌فنادا سێ هه‌زار رۆبل به‌ ناوی ئه‌وه‌وه‌ دانراوه‌، ئه‌مه‌ ته‌واو راس‌ته‌، مارفا پترو‌فنا هه‌فته‌یه‌ک له‌ پیش مردنیا و به‌ ئاماده‌یی خۆم ئه‌م کاره‌ی کرد. دوا‌ی دوو، یان سێ هه‌فته‌، ئا‌قدوتیا رومانو‌فنا ده‌توانیت پاره‌که‌ وه‌ربگریت.

- به‌راسته‌؟

- به‌راسته‌، پتی بلی، ده‌ی، نو‌که‌رتم، ئاخ‌ر ماله‌که‌م لی‌ره‌وه‌ زۆر دوور نییه‌.

که‌ سفیدریگایلو‌ف له‌ چوونه‌ده‌ره‌وه‌دا بوو، له‌به‌رده‌رگا‌که‌دا تووشی رازومیخین هات.

۲

سه‌عات له‌ ده‌وری هه‌شتا بوو، که‌ هه‌ردووکیان به‌ره‌و ته‌لاری با‌کالایف به‌په‌له‌ ده‌رۆیشتن بۆ ئه‌وه‌ی پیش لو‌ژین بگه‌نه‌ ئه‌وی. هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ی گه‌یشتنه‌ شه‌قامه‌که‌، رازومیخین پرسى: - ده‌ی، ئه‌وه‌ کی بوو؟

- ئه‌وه‌ سفیدریگایلو‌ف بوو، ئه‌و مولکداره‌ی له‌ ماله‌که‌یدا سووکایه‌تی به‌ خوشکم کرابوو کاتیک وه‌ک په‌رستاریک لای کاری ده‌کرد. خوشکم که‌ زانیبووی ئاره‌زووی له‌ ده‌وروخولدانیه‌تی، لای نه‌ما. مارفا پترو‌فنا‌ی ژنی خوشکمی له‌ ماله‌که‌ی ده‌رکرد. ئه‌و ژنه‌ی له‌

دواييدا پوږشى بو دونيا هينايه وه و له پريکيشدا پيش ماوه يه کي کورت مرد. قسه کانمان له باره ي ئه وه وه بوو. نازانم بو من له م زه لاه ده ترسم، هر دواي به خاکسپاردني ژنه که ي به په له گه يشتوته ئيره. پياويکي يه کجار سهيره و نياز يکي هه يه، له وه ده چيت شتيکي له ژير سهردا بيت.. ده بيت ئاگامان له دونيا بيت.. ده مويست ئه مه ت پييليم، گويت لي مه؟

- ئاگامان لي بيت! بو ده تواني چي به رانه ر ئاقدوتيا رومانوفا بکات؟ به لام، روديا من سوپاست ليده که م که تو به م شيوازه قسه له گه ل مندا ده که يت.. حه تمه ن، حه تمه ن ئاگاداري ده بين.. له کوي داده نيشيت؟ - نازانم.

- بو ليت نه پرسى؟ حه يف، وه لي خو م ده يدوزمه وه.

دواي که ميک بيدهنگي راسکولنيکوڤ پرسى:

- تو ئه وت بيني؟

- به لي، بينيم، باش سه رنجيم دا.

راسکولنيکوڤ جه ختي کرد:

- به راستي بينيت، باش بينيت؟

- چاک، به لي، چاکم له بير ماوه، له به يني هه زار که سيشدا بيت

ده يناسمه وه. له ناسينه وه ي خه لکا زه ينم زور باشه.

ديسانه وه بيدهنگ بوونه وه.

راسکولنيکوڤ ورته ورتيکي کرده وه:

- هوم.. سهيره.. ده زانيت.. واي بو ده چم.. هه موويم له به رچاوه..

رهنگه ئه مه له خه ياليک زياتر هيچي تر نه بيت.

- تو ده لي چي؟ من به باشي له مه به سته که ت تيناگه م.

راسکولنيکوڤ ده مي به زه رده خه نه يه ک لار کرده وه و به رده وام بوو:

- ئۆيۈ ھەمووتان من بە شىت دەزانن، منىش لە كەمەكىك
لەمەوبەرەو ھەستەم بەو ھەردو، كە بە راستى شىتەم، چۈنكە
ئەو ھەي بىنىم تەنیا تارمايىك بوو.

- دەلىلى چى؟

- كى چوزانىت! بە راستى دەشىت من شىت بىم، ھەرچى ئەم شتەنەي
لەم رۆژانەدا پرويان دا، رەنگە ھەر خەيال بووبن..

- ئاھ.. رۇدىا، دىسانەو ھەنارەھەتەيان كەردىتەو؟ ... ئاخر، چى دەگوت،
بۇچى ھاتبوو؟

راسكولنىكوۋ ۋەلامى نەدايەو، رازومىخىن كەمەكىك بىرى كەردەو
ۋەتى:

- باشە، كە وايە گوى لە راپۇرتەكەم بگرە. ھاتم بۇ لات،
نووستىبوويت، پاشان ناننى نىوەرۇم خوارد ۋ چووم بۇ لاي پۇرفىرى،
ھىشتا زامىوتوف لەوى بوو. وىستەم دەست پىيكەم، بەلام نەكرا. ھىچ،
نەمدەتوانى باش بدویم. ئەوان ھىند ھالى نىن ۋ تىناگەن. بەلام بەسەر
خۇياندا نەدەھىنا. ئەوسا پۇرفىرىم بىردە پال پەنجەرەكەو، كەچى
نازانم بۇ ۋەك پىويست دەرنەچوو: تەماشاي سووچىكى دەكرد،
منىش بۇ گۆشەيەكى ترم دەروانى. سەرئەنجام مشتىكم لە قەپۇزى
نەزىك خستەو ۋ پىم وت ۋەك خزمىك لە ھەقى دىم، ئىنجا تفىكم رۇ
كرد ۋ چوومە دەرى. كاریكى گەلۇرانە بوو. قسەيەكم لەگەل
زامىوتوفدا نەكرد، دەزانىت، وام دەزانى كارەكەم تىك داو، ۋەلى ئەو
كاتەي لە پلىكانەكان دەھاتمە خواری، بىرۆكەيەكم تىگەر: من ۋ تۇ بۇ
سەرى خۇمان دىشىنىن؟ ئەگەر مەترسىيەك يان شتىكى لەو بابەتە
پرووبەرووى تۇ ببووايەتەو، ھەلبەت قسەيەكى تر بوو، بەلام ئىستا
بە تۇچى! ئاخر تۇ چ دەستىكت لە مەسەلەكەدا نىيە، كەواتە با برون

مليان بشکيت، دوايي چاک به ريشيان پيدەکەنين. خو ئەگەر من
لەباتی تو بوومايه، ویلم دەکردن. بە راستی چەندە خەجالەتن! ویلیان
بکە. تەنانەت لەوانەیه لیشیان بدەین، وەلی ئیستا با پیکەنین.
راسکۆلنیکۆف وەلامی دایەو:
- راست دەکەیت.

لەگەل خۆشیدا کەوتە بیرکردنەو "بابزانم بەیانی چی دەلیت؟"
سەیر لەویدا بوو کە تا ئەو کاتە راسکۆلنیکۆف تەنانەت تەنیا
جاریکیش بیرى لەو نەکردبوو وە کە "کاتیک کە رازومیخین تیگات،
چۆن بیر دەکاتەو؟" هەر بەدەم ئەم لیکدانەو وەیهو، چاوی لە
هاوریکەى برى. هەوالەکەى لەبارەى دیدارى پورفیرییهو هیند
سەرنجى رانەکیشا: لەوساو تا ئیستا گەلیک شتی تر
سەریانەلداوو.

لە راپەرەو کەدا تووشیان بوو بە تووشی لۆژینەو: ئەو لە سەعات
هەشتی ریکدا گەیشتبوو، بە دواى ژوورەکەدا دەگەرا، وا ئیستا
هەرسیکیان پیکەو هاتنە ژوورئ، بەبى ئەوێ تەماشایان سلاو لە
یەکتر بکەن. هەردوو لاو کە پیشکەوتن، وەلی پیتەر پتروفيچ کەمیک
خوی دواخست و لە پیش دەرکیو پالتاوەکەى لەبەرى داکەند،
پولخیریا ئەلیکساندروفا خیرا بەرەو پیری لە ژوورەکە هاتە دەری،
دوینا لە پیشوازی براکەیدا بوو.

پیتەر پتروفيچ چوو ژوورئ و بە میهرەبانیهکی پر لە
لووتبەرزیهو سلاوی لە هەردوو خانمەکە کرد، پیدەچوو کەمیک
شپرزه بیت و هیشتا نەهاتیتهو سەر خوی. پولخیریا
ئەلیکساندروفايش وەک ئەوێ شلەژابیت، بەپەلە هەموویانی لە
دەورى میزیک کو کردەو کە سەماوهرى لەسەر دەکولا. دوینا و

لۆژین به رانبهر به یه کتری له مسهر و ئه وسهری میزه که وه دانیشن.
 رازومیخین له پال لۆژین و راسکولنیکوڤ له پال خوشکیا دانیشن. بۆ
 چرکه ساتیک بیدهنگی به رقه رار بوو. پیتهر پیتروقیچ خیرا
 دهسته سړیکی له گیرفانی دهرهینا که بۆنی عهتری لیده هات و لووتی
 سړی، له و دهمه دا سیمای چاک دهینواند، وهلی له که سیک دهچوو
 که رامه تی پوشاییت و داوای پروونکردنه وه بکات. ته نانه ت له پیش
 هاتنه ژووره ویدا وای به خه یالدا هات که پالتاوه که ی له بهری
 دانه که نیت و بگه ریته وه و پروات. بهم کاره درشته ی ههردوو ژنه که
 ته می بکات تا به یه کجاری مه سه له که یان تی بگه یه نیت. به لام بریاری
 یه کجاری له سهر ئه و کاره نه دا بوو، ئه و که سیک بوو دهیویست به
 ته وایی بگاته راستی و حهزی له پیچوپه نا نه بوو: ئه گهر ژنه کان ئاوا
 به ئاشکرا سه ریچییان له فهرمانی ئه و کردییت، دیاره ئه وه
 هوکاریکی خوی ههیه. که واته تا زووتر له کیشه که بگات، چاکتره. بۆ
 ته میگردنیش هه میسه کاتی ده بییت، چونکه ده توانیت بیکات. بۆیه زۆر
 به رهسمی پرووی له پولخیریا ئه لیکساندروڤنا کرد و پتی وت:

- هیوادارم سه فهره که تان چاک بوو بییت.

- له سایه ی خواوه، پیتهر پیتروقیچ.

- زۆرم پیخۆشه، ئافدوتیا رومانوڤنایش ماندوو نه بووه؟

دونیا وهلامی دایه وه:

- من گهنجم و به توانام، ماندوو نابم، به لام بۆ دایکم زۆر ناخۆش
 بوو.

- چی بکهین؟ ریگهکانی ولاته که مان زۆر دوورودریژه، وهک دهلین
 پرووسیای دایکمان گهلیک بهربلاوه. وهلی من به و هه موو
 پهروشییه وه که هه مبوو، نه متوانی دوینی شه و بۆ پیشوازیتان بيم.

له گهل هه موو ئەمانەيشدا هيوادارم هه موو شتيك به بى سهرئيشه مه يسهر بووبيت.

پولخيريا ئەليکساندروڤنا به دەنگيکى تايبه ته وه وتى:

- نا، پيتەر پيتروڤيچ، ئيمه زۆر نا ئوميد ببووين، ئەگەر دوينيشه و خوا خوى ديميتري پرۆکفيچى بۆ نه ناردينايه، بيگومان تيا ده چووين. ئەمه خويه تى ديميتري پرۆکفيچى رازومixin.

به دەم قسه کانه وه لاوه کهى به لۆژين ناساند.

لۆژين مۆرپه کهى له رازومixin کرد و له بهر خويه وه وتى:

- به لى، دوينيشه و، به شانازيه وه.. ناسيم.

پاشان برۆى هيناوه يه ک و بيدهنگ بوو.

دهتوانين به گشتى بلين که پيتەر پيتروڤيچ له و جۆره که سانهى ناو کۆمه ل بوو، که به روالهت زۆر ميهره بان و به ئەده بن، يان با بلين ميهره بانانه خو ده نوين. به لام ههر ئەوهندهى شتيکيان به دل نه بيت يان پيچه وانهى ئاره زوى ئەوان بيت، ئيتر يه کسهر هه موو تواناي خو له دهست ده دن، له باتيى مروڤى ئازاد و خوش، که گيان و چالاکى به خه لکى ده به خشن، ده بن به کيسه يه ک ئارد.

هه موويان دووباره بيدهنگ بوونه وه، راسکولنيکوڤ ته واو بيدهنگ بوو. ئاڤدوتيا رومانوڤنا تا ماوه يه ک نه پده ويست بيدهنگيه که بشکينيت، رازومixin هيچى نه بوو بيليت. بۆيه پولخيريا ئەليکساندروڤنا ديسان وه هه وليدا به پيى ره وشتى تايبه تى خوى دهست به قسه بکاته وه.

- ئايا بيستوتانه که مارفا پتروڤنا کۆچى دوايى کردووه؟

- هه لبه ته بيستوومه، ههر زوو زانيم و ئيستايش بۆ ئەوه هاتووم
ئاگادارتان بکه م که ئارکادى ئيفانوڤيچ سفيدريگايلوڤ ههر له دواي

به خاکسپاردنی ژنه که یه وه به په له به ره و پتروزبورگ که وتوته ری،
به هر حال، ئەم شتەم زۆر به وردی پیگه یشتوو.
دونیا به دوودلییه وه له گەل دایکیا نیگایه کی خیرایان گۆرییه وه و
پرسی:

- بۆ پتروزبورگ؟ بۆ ئێره؟

- به لای ههروایه، دیاره لهو په لهی هاتنه ی و به گشتی ئەو شتانه ی
له وه و بهر پرویان داوه، مه بهستیکی ههیه.
پولخیریا ئەلیکساندروڤنا هاواری کرد:

- خودایا! تۆ بلیی لیڤه یش دهست له یه خه ی دونیچکا به رنه دات؟
- به رای من پیویست ناکات نه تۆ و نه ئاڤدوتیا رومانوڤنا ئەوهنده
بترسن. هه لبه ته ئەگەر خۆتان ئەوه تان مه بهست نه بیست که په یوه ندیی
له گه لدا بکه ن. وه لای ئەوهنده ی که په یوه ندیی به منه وه هه بیست،
ئاگادارم و ئیستایش له سه رو به ندی دۆزینه وه ی شوینه که یدام.
پولخیریا ئەلیکساندروڤنا له سه ری رۆشت:

- وای پیتەر پتروڤیچ، نازانیت چه ند ترساندمت؟ من ته نیا دوو جار
ئەوم بینوو، زۆر ترسناک هاتوته بهرچاوم، من بیگومانم که ئەو
بوو به هوی مردنی خوالیخۆشبوو مارفا پتروڤنا.

- ناتوانین له م باره یه وه ته واو دلنیا بین. من زانیاری وردترم ههیه،
باسی ناکه م. رهنگه رهوتی خیرای پرووداوه کان ئەمه ی به دی هینابیت.
واتا له ری کاریگه ری دهروونی و سووکایه تیپیکردنه وه. به لام
له باره ی گوشار و به گشتی رهوشت و ئاکاری ئەو که سه وه، من
له گەل رایه که ی تۆدام. من نازانم ئیستا هه یه تی یان نا، ئایا به راستی
مارفا پتروڤنا چی بۆ به جی هیشتوو، ئەمه یش به زووی دهزانم،
وه لای، هه لبه ته لیڤه، له پتروزبورگ، به که میک توانای مادییه وه،

یه کسەر ده چیته وه سەر رهوشته کۆنه که ی. له نیو هه موو خه لکیدا ئه و
گه نده لترین و گومرترین که سه. من به لگه یه کی گرنگم بو ئه م
بوچوونه ی خۆم هه یه، مارفا پتروفتا که به دبختانه به و راده یه ئه و ی
خۆشویست و له دهست قهرز پرزگاری کرد، ههشت سالی ش خزمه تی
تری پیکرد: هه ر به هۆی هه ول و کۆششی ئه و ژنه وه بوو،
به سه رهاتی تاوانیکی گه وره، که بریتی بوو له کوشتنیکی درپدانه ی
ئه فسانه ئامیز، هه رزوو دیزه به ده رخۆنه کرا، ئه و کاره ساتیک بوو که
زۆر به ئاسانی ئه و ی به ره و سبیریا ده برد، به لی، ئه مه هه قیقه تی ئه و
پیاوه یه، که ده ته ویت بیناسیت.

پولخیریا ئه لیکساندروفتا دهنگی هه لبری:

- ئاه، خودایا.

راسکۆلنیکۆف جوان گوئی گرتبوو، دونیا به جیدی و سووربونه وه
پرسی:

- به راسته که له م باره یه وه زانیاری وردت هه یه!

- من ته نیا ئه و شته ده لیم که به گوئی خۆم له خوالیخۆشبوو مارفا
پتروفتام بیستوو. ده بیئت ئاگامان له وه بیئت که له باره ی یاساییه وه
ئه م کاره گه لیک ئالۆزه. لیڤه، له ماوه یه کی زۆر له مه وه به ره وه، ژنیک
به ناوی پرسخيله وه ده ژیا، رهنگه ئیستایش هه ر ماییت، ژنیک
بیگانه یه، پاره به سوو ده دات و کاری تریش ده کات. جه نابی
سفیدریگایلو ف له گه ل ئه م پرسخيله دا، کۆنتر په یوه ندییه کی نزیک و
نه یینی ئامیزیان هه بووه، له مالی ئه م ژنه دا خزمیکی، گوا یا خوشکه زای
بووه، کچیکی ته مه ن پانزه یان چوارده سالی که پو لال ژیاوه. ئه م
پرسخيله یه کجار رقی له م کچه بووه، له سه ر تیکه یه ک نان سه رکۆنه ی
کردوو و زۆر درپدانه ییش لیی داوه. پوژیک کچه به خنکاوی

له سهربان ده دوزنه وه، وتیان خوی خوی کوشتووه. دواى هیټان و بردنى ئاسایى، کوتایى به مه سه له که هیټرا، به لام دواى زانرا که کچه له لایه ن سفیدریگیلوفه وه زور درندانه ده ستریزى کراوه ته سهر. له راستیا هه موو ئه مانه له نه ینیدا مانه وه، هه واله که له ژنیکی تری ئه لمانیه وه بوو، ژنیکی ناپاک که باوه ری پینه ده کرا، له راستیا هیچ داوایه کیش له ئارادا نه بوو، به هوى کوشش و پارهى مارفا پتروقتاوه کاره که له سنوورى واته وات زیاتر دهرنه چوو. به لام واته واته که جی سهرنجراکیشان بوو. تو، ئاقدوتیا پومانوقتا، هه لیه ته ئه و کاته ی لیانه وه نزیک بوویت، چیرۆکی فیلیپا ناویکی ئۆکه رت بیستووه، که شهش سال له مه وه بهر، واتا هیشتا یاسای کویلایه تی باو بوو، به هوى ئازاردانى زورییه وه گیانی له ده ست دا.

- به پیچه وانه وه بیستوومه که ئه و فیلیپه خوی خوی خنکاندووه.
- ته واو راسته، به لام هوکار و ته نانه ت ناچارکردنى له سهر خو کوژی، دهرکردنى به رده وامى له مال و بیزارکردنى بوو له لایه ن سفیدریگیلوفه وه.

دونیا وه لامیکی وشکی دایه وه و وتی:

- من ئاگام له م مه سه له یه نییه، به لام چیرۆکیکی زور سه یرم بیستووه که ئه م فیلیپه که سیکی مالیخولیایی و جوړه فه یله سوفیک بوو، که خوی له مال خزانده بوو، خه لکی ده یانوت "ئه مه نده ی خویندوته وه، ئه قلی له ده ست داوه" وایش باو بوو که له بهر ئه وه خوی کوشتووه، چونکه خه لکی گالته یان پیکردووه نه ک له بهر لیدانى جه نابى سفیدریگیلوف. سفیدریگیلوف له بهر چاوى مندا به چاکى له گه ل خه لکیدا هه لسوکه وتی ده کرد، ته نانه ت خویشان ده ویست، هه رچه نده به راستی ئه وه یان ده زانی ده ستی له کوشتنى فیلیپدا هه یه.

لۆژین که به دهم زه رده خه نه یه کی مانا داره وه لیوی به دهمدا برد، وتی:
 - ده بینم ئاقدوتیا رومانوڤنا که تو، له پریکدا ههز به پاکنه بو کردنی
 ده کهیت که بیتاوان ده ربجیت، له راستیدا ئه و پیاویکی فیلبازه و
 ده توانیت سه رنجی ژنان رابکیشیت. باشتترین به لگه مردنه
 ناخوشه که ی مارفا پتروڤنایه. من ته نیا خوازیاری ئه وه بووم یارمه تی
 تو و دایکت بدهم به رانه ر به و ههنگاوه تازانه ی که ئه و دهیان نیت و
 تا ئه وهنده ی بتوانم رینماییتان بکه م، چونکه بیگومانم که ئه و پیاوه
 جاریکی دی ده که ویته وه قه رزوقوله و به ندیخانه ده بیته وه به جیگای.
 مارفا پتروڤنا هه رگیز بیرى له وه نه ده کرده وه پاره و مالی به میراتی بو
 به جی بیلیت، چونکه ئه و هه ر بیرى لای مناله کانی بوو. خو ئه گه ر
 شتیکی بو به جی هیشتیبت، بیگومان زور که م بووه، بو که سیک که
 ره وشت و خویه کی تایبه تی هه بیته، به شی سالیکیش ناکات.
 دونیا وتی:

- پیتهر پتروڤیچ تکات لیده که م قسه له باره ی جه نابی سفیدریگیلوفه وه
 بخه ره لاوه، ئه و مه سه له یه من بیزار ده کات.
 له پریکدا بو یه که مین جار راسکولنیکوڤ بیده نگیه که ی شکاند و وتی:
 - سفیدریگیلوف ئیستا لای من بوو.
 له هه موو لایه که وه دهنگی سه رسووپمان بهرز بووه وه و هه موو
 گه رانه وه لای راسکولنیکوڤ، ته نانه ت پیتهر پتروڤیچیش تووشی
 نیگه رانی بوو.

راسکولنیکوڤ له سه ری رۆشت:
 - سه عاتونیویک له مه وه بهر، کاتیک نووستبووم، هاته ژووری، له
 خه وی هه لساندم و خوی پیناساندم. زور کراوه و دلخۆش و ته واو
 به هیوای ئه وه بوو که په یوه ندیی له گه لدا بگرم. دونیا، له و باره یه وه

زۆرى مەبەست بوو كە تۆ بېيىت و داواى لىكردم منىش لەو دىدارەدا بەشدار بىم. پېشنىيازىكى بۆت ھەيە و لەو بارەيەو ھەشتىكى بە من وت. بىجگە لەو ھەختى لەسەر ئەو ھەرد كە پىت بلىم مارفا پتروڤنا ھەفتەيەك پىش مردنى، سى ھەزار رۆبلى بۆ تۆ ھەسەت كردو ھە، دەبىت تۆ، دونيا، زۆر زوو ئەو پارەيە ھەربگريت. پولخىريا ئەلىكساندروڤنا خاچىكى بە پروى خۆيدا كىشا و بە دەنگى بەرز وتى:

- سوپاس خودايا، دونيا دوعاى بۆ بگە، دوعا.

لۆژىن بىئىرا دە وتى:

- ئەمە راستە.

دونيا خىرا پرسى:

- باشە، پاشان چى؟

- پاشان، وتى ئەو خۆى نىەتى و ھەموو سامانەكە لای مندالەكانىەتى،

كە ئەوانىش لای پورىانن. ئەو ھىشى وت كە مالەكەى نزيك بە

مالەكەى منە. بەلام لە كويىە؟ نازانم، لىم نەپرسى:

پولخىريا ئەلىكساندروڤنا بە سەرسامىيەو ھە وتى:

- بەلام دەيەو یت چ پېشنىيازىك بۆ دونيا بگات. ئايا بە تۆى وت؟

- بەلى، وتى.

- چى وت؟

- دوايى دەيلىم.

پاسكولنىكوڤ بىدەنگ بوو و كەوتە چاخواردنەو:

پىتەر پتروڤىچ سەعاتەكەى دەرھىنا، تەماشاي كرد و ھەك ئەو ھى تا

پادەيەك بىزار بىت، لەسەر كورسىيەكە ھەستا و وتى:

- دەبىت برۆم بە لای كارى خۆمەو، با لە ئىو ھىشى تىك نەدەم.

دولیا وتی:

- پیتەر پتروقیچ مه پۆ، تۆ دهتویست هه موو عه سر لیڤه بیت، بیجگه له وه تۆ خۆت نویسیووت که دهتهویت له گه له دایکه گیاندا باسیک بکه یته وه.

پیتەر پتروقیچ له کاتی که دیسانه وه له سه ر کورسییه که دانیشه وه، کلاوه که ی هه ر به دهسته وه بوو، به شیوه یه کی جیدی وتی:

- راسته دایه، ئاقدوتیا رومانوڤنا، من ده مویت به راستی مه سه له یه ک له گه له تۆ و دایکی به ریزتاندا باس بکه م، مه سه له یه ک که شتی گرنگی تیایه. به لام هه ر به و شیوه یه ی که کاکت نایه ویت له به رده می مندا باس له پیشنیازه کانی جه نابی سفیدریگیلوف بکات، منیش نامه ویت و ناتوانم له به رده م خه لکی ترده. و ده رباره ی هه ندیک شتی تا راده یه ک گرنگ ه یچ بلیم. هه روه ها که س گوئی له داوای گرنگ و پرپایه خی من نه گرتوه.

لوژین پووی ترش کرد و به ته وای و یقاره وه بیده نگ بوو.

دولیا وتی:

- داواکاری تۆ له و لایه نه وه که کاکم له کاتی دانیشتنی من و تۆدا ئاماده نه بیت، من خۆم نه مویتوه. تۆ نویسیووت که کاکم سووکایه تی پیکردوویت، من وا ده زانم که ده بیت زوو ئه وه پوون بکریته وه و ئیوه یش ئاشت ببه نه وه. خۆ ئه گه ر پودیا به راستی سووکایه تی به تۆ کردوه، ده بیت ئه و داوای لیبوردنت لیبکات و ده یشیکات.

پیتەر پتروقیچ زوو که وته خۆی:

- ئاقدوتیا رومانوڤنا، هه ندیک سوکایه تی پیکردن هیه که ئه گه ر به نیازی خراپیش نه کرابیت، به لام هه رگیز له بیر ناچیتته وه. هه ر شتی

سنووری خوی ههیه و هەر ئاوا تیپه‌پین به‌سه‌ریدا کاریکی پر له
مه‌ترسییه، چونکه که هه‌نگاوێکت به‌سه‌ریدا نا، هه‌رگیز ناتوانیت
بگه‌رێتته‌وه بۆ دواوه.

دونیا به‌که‌مێک بێئارامیه‌وه قسه‌که‌ی پێبیری:

- پیتەر پتروقیچ، له‌ راستیا من مه‌به‌ستیکی ترم هه‌بوو، باش لێ ورد
به‌ره‌وه، ئایینده‌ی ئێمه ئیستا به‌وه‌وه به‌ستراوه‌ته‌وه، که هه‌موو ئهم
قسانه زووتر ڕوون بکریته‌وه و نیه‌تپاکی به‌رقه‌رار بێت. من
رێکوپراست و به‌بی ئه‌ملاوئه‌ولا، هه‌ر له‌م سه‌ره‌تای کاره‌وه، ده‌لێم که
بیجگه له‌مه هه‌یچی تر ناکریت و ئه‌گه‌ر تۆ که‌میکیش به‌ ده‌ربه‌ستی
منه‌وه بێت، هه‌رچه‌نده دژواریش بێت، به‌لام ده‌بێت هه‌ر ئه‌مڕۆ ئه‌و
کێشه‌یه کۆتایی پێبێت. دیسانه‌وه ده‌یلمه‌وه ئه‌گه‌ر کاکم هه‌له‌یه‌کی
کردبێت، پۆزشت بۆ دینیتته‌وه.

لۆژین که تا ده‌هات زیاتر تووڤه ده‌بوو، وتی:

- ئاقدوتیا ڕومانوڤنا، به‌لامه‌وه سه‌یره تۆ وا باسی مه‌سه‌له‌که
ده‌که‌یت، له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌دا که من زۆر ڕیزت لێده‌گرم و وه‌ک ده‌لێن
ده‌تپه‌رستم، به‌لام له‌ هه‌مان کاتدا زۆر ڕیی تیده‌چیت خۆشیم له
یه‌کیک له‌ نزیکه‌کانی تۆ نه‌یه‌ت. له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌یشدا که خۆم به‌ به‌خته‌وه‌ر
ده‌زانم ئه‌گه‌ر زه‌ماوه‌ندت له‌گه‌ڵدا بکه‌م، وه‌لێ له‌ هه‌مان کاتدا ناتوانم
ئهو ئه‌رکانه له‌ئه‌ستۆ بگرم که نه‌گونجاوبن و..

دونیا به‌گه‌رمیه‌وه قسه‌که‌ی پێبیری و وتی:

- وای پیتەر پتروقیچ، ئهم هه‌موو زوو ڕه‌نجانه بخه‌ره لاوه و هه‌ر
ئهو مڕۆڤه ئاقل و خانه‌دانه به‌، که هه‌میشه ده‌مناسی و چه‌زم به
ناسینه‌تی. من به‌لێنی گه‌وره‌م به‌ تۆ داوه. من ده‌زگیرانتم، له‌م کاره‌دا
متمانهم پێکه و ڕوای ته‌واوت هه‌بێت که ده‌توانم بێلایه‌نانه داوه‌ری

بکهم. ئەم داوهرییهی من نه به لای کاکمهوه سهیر بیت و نه به لای تووه. کاتیک که ئەمڕۆ، دوای گەیشتنی نامەکهت داوام له کاکم کرد که ئەویش دەبیت لەم دانیشتنەدا ئاماده بیت، من هیچ شتیکم له باره‌ی بریاری خۆمه‌وه پێنەوتوو. ئاخر، تو بیر له‌وه بکه‌ره‌وه که ئەگەر ئیوه ئاشت نه‌بنه‌وه، من ناچار دەبم له به‌ینی هەردووکتاندا یه‌کیکتان هەلبژیرم، یان تو یان ئەو. ئەمەیش کێشه‌یه‌که، که له هەردووکتانه‌وه سه‌رچاوه‌ی گرتوو. بۆ من ناكریت و ناشیت له هەلبژاردنه‌که‌مدا هه‌له‌ بکه‌م، له‌به‌ر تو ده‌بیت واز له براکه‌م بینم یان له‌به‌ر ئەو واز له تو بینم. من ئیستا ده‌مه‌ویت و راستو دروست ئەوه بزانه که ئایا ئەو به راستی برامه یان نا؟ له‌باره‌ی تویشه‌وه ده‌بیت بزانه که ئایا تو منت خۆش ده‌ویت، نرخیکت بۆ داناوم و ئایا به راستی تو می‌ردمیت؟

لوژین به بیزاریه‌وه وتی:

- ئاقدوتیا رومانوڤنا، قسه‌ی تو لای من زۆر بایه‌خی هه‌یه، به راستیش ده‌یلم. به نیه‌به‌ت ئەو جیگایه‌وه که به شانازییه‌وه من لای تو هه‌مه، وشه‌كانت هه‌ندیک ر‌ه‌ق بوون. بێ له‌وه، ته‌نیا به‌راورد‌کردنه سه‌یره‌که‌ی تو، واتا به‌راورد‌کردنی من به‌م.. لاوه لووتبه‌رزه که‌میک سووکایه‌تییه:

قسه‌کانیشت له‌وه ده‌که‌ن که له‌وه به‌لینه‌ی پیتداوم، په‌شیمان بووبیته‌وه. تو ده‌لیی: "یا تو یان ئەو" به‌م قسانه ئەوه ده‌رده‌خه‌یت که من چ نرخیکی که‌م لای تو هه‌یه.. له‌گه‌ل ئەو په‌یوه‌ندی و تیکه‌لییه‌دا که له نیوان من و تودا هه‌یه، من ناتوانم ئەم شتانه به راست بزانه.

دونیا سوور داگه‌را:

- چۆن! من بەرژەوہندیی تۆم بەرانبەر ھەموو ئەو شتانە داناو، کە لە راستیدا تا ئیستا بەنرخترین شتی ژيانی منن، کەچی لەپرا تۆ دەرهنجییت و وای دادەنئییت من نرخیکی کەمیشم بۆ دانەناویت. راسکۆلنیکۆف بیدەنگ، زەردەخەنەییەکی تەوساوی کرد، رازومیخین جوولەییەکی ھاتی، وەلئ پیتەر پتروفيچ پۆزشەکەیی قبول نەکرد، بەلکو بە پێچەوانەوہ لەگەل ھەر وشەییەکدا رق و توورەییەکەیی زیاتر دەبوو. دەتوت چیژ لەو ئەنجامە وەردەگریت. بە فیزیکەوہ وتی:

- خوشویستنی ھاوپی ئاییندەیی ژیان، یەعنی میرد، دەبییت لە خوشویستنی برا زیاتر بییت، بەھەر حال، من ناتوانم لە یەک ریزدا لەگەل.. ھەرچۆنیک بییت، ھەرچەندە تا ئیستا لەسەر ئەوہ سوور بووم کە لە بەردەم براکەتدا نامەوییت و ناتوانم ھەموو کیشەکان روون بکەمەوہ، لەگەل ئەوہیشدا ھەز دەکەم بۆ روونکردنەوہی مەبەستیکی زۆر گرنگ کە بۆ من تا رادەییەک سووکایەتیپکردنە، رووی دەم لە دایکی بەریزتەن بکەم.

پاشان رووی لە پۆلخیریا ئەلیکساندروڤنا کرد و وتی:

- کۆرەکەت، دوینی لە بەردەم بەریز رازبودکین (زۆر ریز و ئەدەبی بۆ رازومیخین نواند: رەنگە ناوہکەم باش نەوتبییت؟ ببوورە ناوی خانەوادەکەتانم فەرامۆش کردووە) بە ھەلگیرانەوہی بیروکەکەم منی ئازاردا، ئەو بیروکەییە ماوہییەک لەمەوبەر لە گفتوگوییەکی تایبەتیدا، کاتیکی قاوہمان دەخواردووە، دەر مەریبوو. وتم زەماوہندکردن لەگەل کچیکی ھەژاردا کە سەختی ژيانی چەشتبییت، بە لای منەوہ چاکترە تا کچیکی کە لە ناو نازونیعمەتدا گەورە بووبییت، چونکە لە لایەنی ئاکارییەوہ بەکەلک ترە، کۆرەکەت ھەر بە ئانقەست، قسەکانی منی بە

شیوهیه کی گالته جارانه گه وره کرد. منیشی به کابرایه کی زۆردار
تاوانبار کرد، من وا ده زانم که سهرچاوهی ئەم مهسه لهیه په یوه ندیی
به نامه ی تایبه تی نیوانتانه وه ههیه. زۆر به خته وەر ده بم ئەگەر تۆ،
پولخیریا ئەلیکساندروڤنا، بتوانیت پیچه وانە ی ئەمەم پیسه لمینیت و
ئاسووده م بکهیت. پیم بلینیت تۆ به چ واژهیه ک له نامه کانتا قسه ی
منت بۆ رادیون رومانوڤیچ گوێزاوه ته وه؟

پولخیریا ئەلیکساندروڤنا وه ک گیژ بوو بیت، وتی:

- له بیرم نییه، خۆم چۆنی لیتینگه یشتیتم وا. نازانم رودیا چۆنی
پیوتوون.. له وانە یشه به راستی شتیکی لی زیاد کرد بیت.

- ئەگەر تۆ پیت نه وت بیت، ئەو نهیده توانی شتی بخاته سهر.

پولخیریا ئەلیکساندروڤنا زۆر به ویقاره وه وتی:

- پیتەر پتروڤیچ، به لگه بۆ ئەوه ی که من و دونیا قسه ی تۆمان خراب
لیک نه داوه ته وه، ئەوهیه که ئیستا ئیمه لی رهین.

دونیا پالپشتی کرد و وتی:

- راسته، دایکه گیان.

لۆژین به بیزاریه وه وتی:

- ئەگەر وابیت، که واته من له مه یشدا به هه له دا چووم!

پولخیریا ئەلیکساندروڤنا بویرانه تر له سه ری پوشت:

- پیتەر پتروڤیچ، تۆ به رده وام رادیون به هه له داده نیت، که چی ههر
خۆت دوینی له نامه که تدا شتی ناراستت له سه ری نووسیوو.

- له یادم نییه شتی ناراستم نووسی بیت.

راسکولنیکوڤ به بی ئەوه ی پرووبکاته لۆژین، به زبرییه وه وتی:

- تۆ نووسیوو ت من دوینی له باتی ئەوه ی پاره به ژنی کوژراوه که
بدهم - له راستیا دابوویشم - پاره کهم داوه به کچه که ی، کچیک که تا

دوینیشو هەرگیز ئوم نەدیوو. تۆ بۆیە ئەوەت نوسیوو، تا بەینی
من و کەسوکارم تیک بدەیت، هەروەها شتی زۆر ناشیرینت لەبارە
پەفتاری کچیکەو نووسیوو، کە خۆشت نایناسیت، هەموو ئەو
قسانە بوختان و سووکایەتین.

لۆژین کە لە پقاندا گیانی کەوتبوو لەرزین، وتی:

- ببوو جەناب، من لە نامەکەمدا تەنیا لەبەر ئەوە بە درێژی باسی
کار و پەوشتی تۆم کردوو، چونکە ئەمە داوای خوشک و دایکت
بوو، بۆ ئەوەی ئاگاداریان بکەم کە من تۆم چۆن دیوو و چ
کاریگەرییەکتان لەسەر من داناو، وەلی ئەوەی پەيوەندی بە خودی
نامەکەو هەیه، ئەگەر راست دەکەیت، یەک دێرم بۆ بدۆزەرەو دوور
لە وێژدان نووسرابێت و درۆ بێت. ئایا تۆ پارەت نەداونەت، یان
ناشی لە ناو ئەو خێزانەدا کە پەنگە بەدبەخت و نەگەتیش بن،
یەکیکی سووک هەبێت؟

- بە پای من، تۆ بە هەموو پەوشتی خۆتەو، بە ئەندازە
پەنجەچکۆلە ئەو کچە نەگەتە کە تۆ بەردی تێدەگریت، نرخت نییه.
- کەواتە، بۆ تۆ ئاساییە کە ئەو کچە لە پیزی خوشک و دایکتا
دابنێت.

- ئەگەر زۆر حەز ئەکەم بیزانیت، من ئەم کارەم کردوو. من ئەمڕۆ
ئوم لە تەنیشت دایکم و خوشکەمدا دانیشاندا.
پولخیریا ئەلیکساندروڤنا هاواری لێهەستا:
- پودیا!

دوینا سوور داگەرا، پازومیخین برۆی هینانەو یەک و لۆژین بە
گالته پیکردنەو زەردەخەنە هاتی و وتی:

- ئافدوتيا رومانوفنا، خۆت دەبينيت كە ئايا لە حالەتتەىكى وادا دەكرىت لىكحالىبوون ھەبىت يان نا؟ ھىوادارم ئىستا ئەم مەسەلەيە بەيەكجارى چارەسەر بكرىت و ھەموو شتىك پروون بىتتەو. وەلى ئىستا من دەپۆم بۆ ئەو ھى كۆبوونەو ھى خوشى خىزانىتان لى تىك نەدەم و نەينىيەكانتان نەبەمە دەرەو. (لۆژىن لە جىگاگەى ھەستا و كلاو ھەى بە دەستەو ھى گرت) بەلام پىش پۆشتىنم دەمەوئە ئەو ھى تان وەبىر بىنمەو، كە لەمەودوا من لەم جۆرە كۆبوونەو و ئالتموسالتمە بىەخشن. لە تۆيش، پولىخىريا ئەلىكساندروڤناى بەرپىز، بەتايبەتى ئەم داوايەم ھەى، بە تايبەتىش كە من نامەكەم تەنيا بۆ تۆ نوسىبوو نەك بۆ كەسىكى دى.

پولىخىريا ئەلىكساندروڤنا بە بىزارىيەو ھى وتى:

- لەو دەچىت، پىتەر پتروڤىچ، تۆ بتەوئە ئىمە بە تەواوى بخەيتە ژىر دەسەلاتى خۆتەو. دونيا بۆى باس كردىت كە بۆ داواكەتمان بەجى نەھىنا، ئەو لەو بارەيەو بۆچوونى باش بو. بىجگە لەمە، تۆ لە نامەكانتا كە بۆ منى دەنووسىت، تىم دەخوڤىت. ئايا بە راستى دەبىت ئىمە ھەرچى تۆ ھەزى لىبىكەيت و بىلىيت، ئىتر بەجى بەينىن؟ لە كاتىكدا كە بە پىچەوانەو من دەمەوئە پىت بلىم، كە بۆ لەمەودوا دەبىت رەڤتارت لىبوردن و ھىورى لەخو بگرىت، چونكە ئىمە وازمان لە ھەموو شتىك ھىناو و بە پىشتى تۆ ھاتووينەتە ئىرە، كەواتە بە راستى بەبى ھەموو ئەم قسانەيش تا رادەيەك ئىمە لەژىر دەسەلاتى تۆداين.

لۆژىن بە گالته پىكردنەو ھى وتى:

- ئەمە ھەرمانىكى دادپەرۋەرانە نىيە، پولىخىريا ئەلىكساندروڤنا، بەتايبەتى لەو ساتەو ھى ھەوالى ۋەسىيەتنامەى مارفا پتروڤنات

لەبارەى سى ھەزار پۆبلەكەو پىگەيشتوو و لە كاتى گونجاودا
هاتوو، ئەمەيش لەو زمانە تازەيەتەنووە دەردەكەويت، كە لەگەل مندا
قسەى پىدەكەن.

دونيا بە توورەيەو وتى:

- كەواتە بەپى قسەكەى خۆت، دەشيت تۆ گەلىك ئومىدت لەسەر
هەژارى و نەدارايى ئىمە بنیات نابيت.

- بەهەر حال، ئىتر بەتەماى ئەو ئومىدە نىم، بەتايەتەيش ناتوانم رىگر
بم لە بەردەم ئەو پىشنيازە نەينيانەى كە ئاركادى ئيقانوفىچ
سفىدريگايوف بوى كردوون. ئەو پىشنيازانەى كە كاكت ئاگاداريەتى
و وەك من بزەنم گەلىك بۆ تۆ گرنگە و دەشيت زۆر خوشيش بيت.
پولخىريا ئەلىكساندروفا ھاواري كرد:
- ئاى، خودايا!

رازومىخين لەسەر كورسيەكە ئوقرەى لىبرابوو.
راسكولنيكوف پرسى:

- ئەرى خوشكى، تۆ تەرىق نابيتەو؟

- بۆ نا، پوديا، من خەجالەتم!

پاشان رومانوفنا لە حالىكدا كە لە داخا رەنگ لە پرووى پەربوو،
پرووى كردە لۆژين ووتى:

- پیتەر پتروفىچ، بچۆرە دەرى.

لەو دەچوو كە پیتەر پتروفىچ بە هىچ جورىك چاوەرپى كۆتايەكى
واى نەكردىت، ئەو لەپادەبەدەر بە خۆى و تواناى خۆى دەنازى و
گەلىك ئومىدى بە لاوازىي نىچىرەكەى بوو. تا ئىستايش ھەر برۆاى
نەدەكرد، رەنگى ھەلبزپكا و لىوى كەوتبوو لەرزىن.

- ئاقدوتيا رومانوفنا، تۆ که بهم وشانه رهوانهم دهکەيت، ئەگەر من ئیستا لەم دەرگایە بچمە دەری، باش بیرى لیبکەرەوه، ئیدی هەرگیز ناگەریمەوه، باش بیرى لیبکەرەوه، قسەى من یەکیکە.

دونیا بەپەلە لە جیگاکی راپەری، بەسەریا هاواری کرد:

- چ بێشەرمی و بیچاوو پروویەک! من هەرگیز نامەوێت تۆ جارێکی تر بگەریتەوه ئێرە.

لۆژین که تا ئەو چرکەساتە باوەری بەم کۆتاییە نەدەکرد و بۆیە تەواو شلەژابوو، هاواری کرد:

- بەراست! ئاوا.. بەلام تۆ دەزانیت ئاقدوتيا رومانوفنا که من دەتوانم ناپازی بم و پێت لیبگرم.

پولخیریا ئەلیکساندروفنا بە گەرمی کهوتە بەرگریکردن لە دنیا:

- بە چ هەقیکەوه تۆ قسەى وا دهکەيت؟ چ ناپازیبوون و چ ریگرتنیک؟ یان تۆ چ هەقیکت بە خۆت داوه؟ ئایا دەشیت من دونیای کچم بە کهسیکی وەک تۆ بدهم؟ برۆ و بەیەكجاری وازمان لیبێنە. ئیمە هەلە بووین که خۆمان خستە نیو بیویژدانیهکی واوه، هەلەى منیش لە هەموو کەس زیاترە..

لۆژین ئاگری رقی هەلایسابوو، هاواری کرد:

- بەلام، پولخیریا ئەلیکساندروفنا، تۆ بەو بەلێنەى که بە منت دابوو و ئیستا لێی پەشیمانیت دەستوبالمت بەستبووهوه.. منیش لە دوایدا دەبیت ئەوه هەر بلیم که من بۆ ئەوه پارهم خەرج کردووه..

ئەم داوايهی دوايی پیتەر پتروفيچ ئەمەندە لەگەل رەوشت و خوی ئەودا دەگونجا، راسکۆلنیکۆف که لە رێک و توور پیدایا رەنگ لە پروی پەریبوو و دەیویست هەرچۆنیکە خۆی بگریت، لەپریکدا خۆی پێنەگیرا

و دایه قاقای پیکه نین. وهلی پولخیریا ئه لیکساندروڤنا بیئاگا له خوی
هاواری کرد:

- کام خه رجی؟ خه رجی چی؟ رهنگه باسی جانتاکه بکهیت؟ ئاخر،
ئه وه کارمه ندی شه مه نده فهره که به به لاش هه لی گرت. خودایا، ئیمه
تۆمان به ستۆته وه! پیتهر پتروڤیچ وهره وه سه رخۆت، ئه وه تۆیت که
ده ستوپیی ئیمه ت به ستۆته وه و سه رتاپات شه ته که داوین، نه که ئیمه.
ئافدوتیا رومانوڤنا جه ختی کرده وه:

- دایکه گیان، به سه، تکات لیده کهم به سه، پیتهر پتروڤیچ تکایه برۆ
ده ره وه.

لۆژین که تا رادهیه که خوی له ده ست دابوو، وتی:

- ده پۆم، به لام ده مه ویت قسه یه کی تریش بکه م، له وه ده چیت دایکت
هیچی له بیر نه ماییت: من کاتی که بریاری هینانی تۆم دا، که له ناو
خه لکیدا واته واتیکی زۆر خراپت به دواوه بوو، من به پیچه وانه ی رای
خه لکی جوولامه وه بو گیرانه وه ی ئابرووی تۆ. بیگومان من ده متوانی
به ئومیدی پاداشت بم و هیچ نه بیت تۆ سوپاسم بکهیت.. وهلی وا
تازه چاوم کرایه وه. من وای ده بینم که به راستی زۆر زۆر کاریکی
ناره وام کرد که گویم له واته واتی خه لکی نه گرت.

رازومیخین که له سه ر کورسییه که راپه ری و ئاماده ی شه ر بوو،
هاواری کرد:

- ده لئی سه ری به له شییه وه زیاده.

دونیا وتی:

- تۆ پیاویکی سووک و رسوایت.

راسکولنیکوڤ رازومیخینی خسته لاوه و پئی وت:

- له سه رخۆ، هیچ ناکهیت.

پاشان که زۆر له لۆژین نزیک کهوتبووهوه، لهسهرخۆ و به دهنگیکی
گرهوه وتی:

- تکایه برۆ و ونه، یهک وشه ی تر نه لیت، ئه گینا..

پیتەر پتروقیچ چهند چرکه ساتیک به رهنگی په ریووهوه که رق
دهموچاوی شیواندبوو ته ماشای کرد. پاشان وەرگهرا و چووه دهري.
که م کهس دهیتوانی ههست بهو رقه بکات که لۆژین بهرانبهه به
راسکولنیکۆف ههلیگرتبوو، لۆژین ته نیا ههه ئهوی له هه موو ئه و
کارهدا به تاوانبار دهزانی. سهیر ئه وه بوو، ته نانهت ئه و کاته ی که له
پلیکانه کانه وه به ره و خوار ده بووه وه، هیشتا وای دهزانی که رهنگه
کاره که به ته وای کۆتایی نه هاتییت و ئه وه ی په یوهندی به ههردوو
خانمه که وه هه بییت، "زۆر گریمانه ی" ئه وه ههیه که چار بکریت.

۳

گرنگترین شت ئه وه بوو که لۆژین تا دوا ده قیقه ش به هیچ شیوه یهک
چاوه پروانی ئه وه ی نه ده کرد کاره که به و جوړه بشکیته وه و کۆتایی
پیییت، ئه و هه ولی زۆری به گه ر خستبوو، ته نانهت بیرى له وه
نه کردبووه وه دوو ژنی هه ژار و بیدهسته لات ئا به و جوړه لی ی یاخی
بن. له هه موو شتیک زیاتر فیز و به خونازینی زۆری گه یشتبووه
را ده ی خۆپه سهندی و باوهرو متمانه یان پی پهیدا کردبوو: پیتەر
پتروقیچ که خۆی له چینیکی خواره وه وه هه لگرا بوو، وهک
نه خوشییه کی دهروونی هه بییت، هه موو کارهکانی خۆی گه لیک به
شایسته و باش دهزانی. له هزر و توانای خۆی زۆر رازی بوو،
ته نانهت ئه گه ر به ته نیا بووایه، ئاسایی له بهردهم ئاوینه دا ده وهستا و
چیژی له ته ماشا کردنی خۆی ده بینی. به لام له هه موو شتیک زیاتر

دهر به سستی پاره و پوول بوو، که به زحمهت و پښگه‌ی جورا و جور به
ده سستی هیتا بوو.

که میک له وه و بهر، کاتیک نهو بیره وه ریبه تاله‌ی وه بیر دنیا هیتا به وه،
که هر چه نده ناوبانگی دنیا خراب بووه و نه م هر ویستوو یه تی
بیخوازی، لوژین قسه‌کانی زور به قه‌ناعه ته وه ده‌کرد و ته‌نانه ت
وته‌ی ناهه‌قی قبول نه‌ده‌کرد و پی‌ی جاپز ده‌بوو، نهو کاته‌یش که
دونیای خواست، نهو پروپاگنده و قسه و قسه‌لوکانه‌ی به بی بنه‌ما
دایه قه‌له‌م، که خودی مارفا پترو قنا به ناشکرا به دروی خستبو وه وه
و لوژین دانی به‌مه‌دا ده‌نا. دانیش‌توانی شاروچکه‌کیش زور ده‌میک
بوو نهو تومه‌ته‌ی درابووه پال دنیا، به ته‌واوی ره‌تیا ن کردبو وه وه
و هه‌موو شتیکی نهو لایه‌نه‌یان فه‌راموش کردبوو. لوژین هه‌رگیز
نکولی له وه نه‌ده‌کرد که پیشتر هه‌موو نهو شتانه‌ی زانیو وه. که چی
له‌باره‌ی بریاره‌که‌یه وه که ده‌یویست دنیا به‌ینیت و بیخاته ئاستی
خوی، بریاره‌که‌ی زور به هه‌نگاویکی گرنگ و ته‌نانه ت به
هه‌لو‌یستیکی زور مه‌زنی ده‌دایه قه‌له‌م، ئیستا که نه‌مه‌ی وه بیر دنیا
ده‌هیتا به وه، نهو نه‌ینیه و نهو خوشه‌ویستییه‌ی که جاره‌های جار
ته‌نیا چیژی له بیرلیک‌دنه‌وه‌ی ده‌بینی، ده‌یخستنه پروو و ناشکرای
ده‌کردن. له‌وه‌یش سه‌ری سوورما بوو که نه‌وانی دی بو به‌ران بهر به و
هه‌نگاو‌هی خوینساردن، کاتیک که سه‌ردانی راسکولنیکو فیشی کرد،
وه‌ک یه‌کیک چوو ژووره‌که‌ی، که کاری چاکی کردوو و شایانی
سو پاس و ستایشه. هه‌لبه‌ته هه‌نووک که له نه‌رده‌وانه‌کانه وه ده‌هاته
خواری، هه‌ستی به وه ده‌کرد که گه‌لیک دلی شکاوه و بایه‌خیشی
نه‌دراو هتی، به‌لام دنیا هه‌ند بو نهو پیویست بوو، که هه‌رگیز
نه‌یده‌توانی ده‌ستبه‌رداری بیت. نهو ماوه‌یه‌کی زور، به‌لکو سالانیک

بوو خهونی به ژنهینانهوه دهبینی، بهردهوام و بیپسان پاره‌ی بۆ کو
 دهکردهوه، له ناوه‌وهیدا سه‌رمه‌ستانه خهونی به کچیکه‌وه دهبینی، که
 ره‌سه‌ن و هه‌ژار بیت (به‌لئ حه‌تمه‌ن هه‌ژار بیت) زۆر ده‌لال و جوان
 و خانه‌دان، ره‌وشتبه‌رن، شه‌رم‌ن و ساردوکه‌رمیی پوژگاری
 چه‌شتبیت، هه‌روه‌ها ده‌بیت سه‌ری ریز بۆ ئەم دابنه‌وینیت، کچیک بیت
 تا ماوه ئەم به فریاد‌ره‌سی خۆی بزانی، ملکه‌چی بیت و کاره‌کانی
 (به‌ته‌نیا کاره‌کانی ئەم) به چاک و ده‌گمه‌ن بداته قه‌له‌م. لوژین له
 کاتی ته‌نیا‌یی و هه‌سانه‌وه‌یدا چ دیمه‌ن و وینایه‌کی چیژبه‌خش و
 شیرین و فریووده‌رانه‌ی له خه‌یالی خۆیدا به‌رجه‌سته کردبوو، وا
 خه‌ریکیش بوو خه‌ونه‌کانی بینه‌دی، جوانی و ره‌وشتی ئافدوتیا
 پۆمانوڤنا ئه‌وی سه‌رسام کردبوو، نه‌بوونیش ئه‌وپه‌ری ئازایه‌تی و
 بویری پیبه‌خشیبوو. ئه‌وه‌ی لوژین به‌رانبه‌ر به‌خۆی ده‌بینی، زیاتر
 بوو له خه‌ونه‌که‌ی، ئه‌و کچیکی ده‌ست که‌وتبوو: لووتبه‌رن، خاوه‌ن
 که‌سایه‌تی، چالاک و به‌توانا، له باری بیر و زانستیشه‌وه له خۆی
 بالاتربوو (لوژین هه‌ستی به‌مه‌ ده‌کرد) که‌واته‌ مروڤیکی له‌م بابته‌ بۆ
 هه‌موو ژیا‌نی سوپاسگوزاری هه‌نگاوه‌که‌ی ده‌بیت و ئاماده‌ی گشت
 فیداکاریه‌ک ده‌بیت بۆی، ئه‌ویش بۆی هه‌یه به‌ته‌واوی مانا فه‌رمانی
 بداتی. به‌تایبه‌تیش توژیک پیش ئەم رووداوه، دوا‌ی بیرکرده‌وه و
 وه‌ستانیکی زۆر سه‌ره‌نجام بریاری ئه‌وه‌ی دابوو که کاره‌که‌ی
 بگوریت و برواته‌ نیو چالاکیی فراوانتره‌وه تا بتوانیت ورده‌ورده
 جیپیی خۆی له نیو شوینی چاکتری کۆمه‌لگادا بکاته‌وه، ئه‌و
 کۆمه‌لگایه‌ی که‌ ماوه‌یه‌کی زۆر بوو به‌ تاموچیژیکی فراوانه‌وه خه‌یالی
 لیده‌کرده‌وه. به‌ کورتی بریاری دابوو به‌ختی خۆی له پترزبورگدا تاقی
 بکاته‌وه. ئه‌و ده‌یزانی ده‌توانیت له‌ پری ژنه‌وه سه‌رکه‌وتنی زۆر

به دهست بښت. ټه سهرنجر اكيښانهى لهو ژنه جوان و جوامير و
 پروناكبيره دا هه بوو، دهيتوانى جوانييه كى زوريش به ژيانى ټهم
 ببه خشيت، خوښه ويستى خه لكى به لاي خويدا رابكيښت، شه به نكيك
 له دهو روبه ريدا دروست بكت: وهلى هه نوو كه ته واوى ټه و ټوميدانه
 به با چووبوون، ټهم دابرانه ناكاو و بيماناى ټيستا وهك بروسكه
 لى دا. گشت ټهم به سهراته، بريتيبوو له به دحاليبوون و
 گالته جاريه ك، ټه و ته نيا كه ميك جه ساره تى نيشان داوه و ته نانه ت
 فرياي ټه وه نه كه وتوو به ته واوى بارى سهرنجى خوى بليت. ته نيا
 گالتهى كردوو و له م كارهيدا كه ميك گهرموگورپى پيوه ديار بووه،
 وهلى دوو چارى چ كوتاييه كى جيدى و ترسناك بوته وه! ټيتر ته نانه ت
 دونياى به شيوازي خوى خوش دهويست. له خه ونه كانيدا فهرمانى
 به سهردا ددها و كه چى له ناكاو دا!.. نا، سبهى، ههر سبهى، پيوسته
 هه موو په يوه ندييه كانى پيشوو وهك خويان ليبيته وه، دهرده كان
 دهرمان بكرين و كاره كان چاك بكرينه وه، له هه موو ویش گرنگر
 ټه وهيه كه ټه و ههرزه كارهى هيشتا بونى شيرى خاو له ده مى ديت و
 ټهم هه موو كيښه يه دروست كردوو، ده بيت له ناو ببريت.

به هه ستيكى دهر دناك و بيثيرادهى خوى رازو ميخينى بير كه وته وه..
 وهلى لهو لايه نه وه زوو دلنيا بوو، به خوى وت: "ههر ټه وه ما بوو
 ټه ویش بخه نه ئاستى منه وه" به لام ټه و كه سهى كه به راستى لى
 دهرسا، سفيدريگاي لوڅ بوو.. به كورتى چاوه پروانى دهرده سه رييه كى
 زورى ده كرد.

دونيا دايكى له ټاميز گرتبوو، ماچى ده كرد و ده يوت:

- نا، من، من له هه مووتان تاوانبارترم، من به پاره كانى هه لڅه له تام،
 وهلى سويند ده خوم، كاكه، ههرگيز وامنه ده زانى مروڅيكي هيند نامه رد

بیت، ئەگەر پیشتر چاک بمناسیبایە هەرگیز دەسخەرۆی هیچ شتیک
نەدەبووم. کاکە، سەرکۆنەم مەکە.

پولخیریا ئەلیکساندروڤنا کەوتە ورتە ورت:

- خودا پزگاری کردین، خودا خۆی پزگاری کردین.

ئەم قسانەى بەبێ بیرکردنەوە دەوت و پێدەچوو هیشتا بە چاکی
درکی بەوە نەکردبیت کە رووی دابوو.

هەموویان خوشحال بوون و تەنانەت دواى پێنج دەقیقە کەوتنە
پێکەنین، تەنیا دونیا نەبیت کاتیک ئەو پیشهاتەى بیر دەکەوتەو،
پەنگى سپی دەبوو و برۆکانی دەهاتنەو یەک. پولخیریا
ئەلیکساندروڤنا پیشتر هەرگیز بە بیریدا نەدەهات، کە ئەویش شادمان
دەبیت. پەيوەندىبیرىنى لەگەڵ لۆژیندا و لەو بەیانیهىدا بە بەدبەختیهى
گەورە دەزانى. رازومىخىن زۆر بەختەوەر بوو. هیشتا نەیدەوێرا بە
تەواوى بەختەوهرییهکەى خۆى دەربخات. وەلى چۆن یەکیک تاي
لیهاتبیت، هەموو گیانی دەلەرزى، وەک ئەو وەو وەو وەو که باریکی گران
لەسەر دلی لاچووبیت. ئیستا دەیتوانی هەموو ژيانى ببەخشیتە ئەو
دوو کەسە و خزمەتیاى بکات. بۆ کەم روو دەدات کە پیشهاتى و
بیتە دى. بەلام بە ترسەو و بیرەکانى ئاییندهى له خۆى دەتەراند و له
وینا و خەیاڵەکانى خۆى دەرترسا، تەنیا راسکولنیکوف بوو کە هەر له
شوینەکەى خۆیدا دانیشتبوو، تا رادهیهک روو گرژ و بیتاقەت
دەردەکەوت. ئەو کە له هەموویان زیاتر سوور بوو لەسەر ئەو
لۆژین بکریته دەرەو، ئیستا وەک ئەو وەو وەو وەو لهوان کەمتر بایهى
به رووداوهکە بدات، دونیا له خۆیهوه بیرى لهوه دەرکەرەو، کە هیشتا
براكەى لى توورپهيه، پولخیریا ئەلیکساندروڤنايش بە ترسەو
تەماشای کۆرەکەى خۆى دەکرد.

دونیا له راسکولنیکوڅ نژیک بووه وه و وتی:

- باشه، سفیدریگالوف چی پی وتیت؟

پولخیریا ئه لیکساندروڅنا به دهنگی بهرز وتی:

- ئاخ، به لئ، به لئ.. چی بوو..

راسکولنیکوڅ سهری بلند کرد:

- بیگومان دهیه ویت دههزار رپوبل بدات به تو و پیشی خوشه به
ئاماده بوونی من جاریک تو ببینیت.

پولخیریا ئه لیکساندروڅنا هاواری لیههستا:

- بروانه! هرگیز نه وه ناکریت، چون دهویریت پاره به دونیا بدات!

راسکولنیکوڅ دهستی کرد به گیرانه وهی نه و قسانه ی له گهل
سفیدریگایلوفدا کردبووی. (ئهم کاره ی پی خوش نه بوو) به لام نه وهی
نه گیرایه وه، که مارفا پتروڅنا له دوا ی مردنی جاریکی دی
دهرکه وتوته وه. نه مه یش له بهر نه وهی له مه بهسته سهره کییه که دوور
نه که ویتته وه و شتی زیاده نه لیت که خوی له وتنی بیزاره.

دونیا پرسی:

- نه ی تو چون وه لامیت دایه وه؟

- له پیشا وتم که هیچ شتیکی نه و به تو نالیم، وه لئ وتی نه گهر وا
بیت هه موو توانای بو بینینی تو به کار دهینیت. جهختی له سهر نه وه
ده کرد که نه و سوز و عه شقه ی به رانبه ر به تو هه یبوو، له تراویله که
زیاتر هیچی دی نه بووه و له ئیستادا هیچ ههستیکی له و بابه ته ی بو
تو نییه.. به لام هزی نه ده کرد تو بیته ژنی لوژین.. تیکرا قسه کانی
فریووده رانه بوون.

- پودیا، تو رات به رانبه ری چونه، چونی دهینیت؟

- تیئى ناگه، دان به وهدا دهنييم كه باش سهرى لى دهرناكه. دههزار
 رۆبل پيشكهش دهكات و خویشى به دهوله مهند دانانیت. دهلیت نیازی
 سهفهري ههیه و دواى ده دهقیقه قسهكهى له بیر دهچیته وه، له پریکا
 دهلیت نیازی وایه ژن بیئیت و خهریكن خوازینی بۆ دهكه. ههله ته
 چهند ئامانجیكى ههیه و بیگومان ئامانجهكانی دزیون، له وهیش ناچیت
 كه ئه و نیازی له گهل تۆدا خراب بوویت یان بیهویت گه و جایه تییهكى
 وا بكات. به ئاشكرا من له باتیى تۆ پارهكه به یه كجاری و به بی
 سیودوو رعت کردوو. به ههرحال، به کابرایه كى سهیر هاته
 بهرچاوم. نیشانهی شیتیم تیا بینی، رهنكه من ههله بم، یان له وانهیه
 ئه مه خۆی له خۆیدا جوړه فریووێك بیټ، پیدهچیت مهرگی مارفا
 پتروڤنا کاری تیکردبیټ.

پولخیریا ئه لیکساندروڤنا وتی:

- خوا له و ژنه خوش بیټ، تا بمیتم دوعای خیری بۆ دهكه، دنیا
 بیر له وه بکه ره وه ئه گهر ئه و سى ههزار رۆبله نه بوایه ئیمه ئیستا
 چیمان به سهر دههات! خودایا، دهلیی له ئاسمانه وه داکه وتوو ئاخ
 رودیا، به یانی ته نیا سى رۆبلمان پیمابوو، من و دنیا تاقه ئومیدمان
 ئه وه بوو كه سهعاته كهی دنیا به بارمه دابنیین تا ناچار نه بین
 دهست له و کابرایه پان بکهینه وه و پاشان خۆیمان به سهردا
 بسه پینیت.

پیشنیازهكهى سفیدریگایلوڤ له راده به دهر دونیای سهرسام کرد، ههر
 راوه ستابوو بیرى ده کرده وه، دواى ورته ورتیکی کرد و گیانی كه وته
 له رزین، به خۆی وت: "بیریکی ترسناکی له ژیر سهردایه".
 راسکولنیکوڤ له و ساکاوییهی دنیا تیگه یشت و پیی وت:
 - پیدهچیت به ناچاری چهند جاریکی تر بیبینمه وه.

رازومیخین به گهرمییه وه وتی:

- چاودیری دهکه م، شوینپی هه لده گرم! بو هر کوی بچیت، چاوی لیتاتروکینم، رودیا ریگهی پیدوم، که میک له مه و بهر خوی پی وتم: "ئاگات له خوشکم بیت" ئاقدوتیا رومانوفا تو ئه لئی چی؟ ریگهی ئه م کاره م پیده دهیت؟

دونیا زهرده خه نه یه کی کرد و دهستی بو دریز کرد، به لام ترس له ده موچاویدا که م نه ده بو وه وه. پولخیریا ئه لیکساندروفا به ترسیکی شاراو وه ته ماشای کچه که ی خوی کرد، به هه رحال، سی هه زار رۆبل به ئاشکرا دلی ده دایه وه و ئاسووده ی ده کرد.

دوای چاره که سه عاتیک هه موو له گهرمه ی باسوخواسدا بوون، ته نانه ت راسکولنیکوف هه رچه نده قسه ی نه ده کرد، به لام به وردی گوئی گرتبوو. رازومیخین دابوویه ده می و به په رۆشییه وه قسه ی بو ده کردن:

- بوچی، ده تانه ویت برۆن! ئاخو له و شاروچکه یه دا چی ده که ن؟ له هه مووی گرنگتر ئه وه یه که لیڤه هه مووتان پیکه وه ن و به ته نگ یه کتره وه دین، نازانن چه ند بو یه کدی پیویستن! باوه ر بکه ن، ده ی، هیچ نه بیت بو ماوه یه کی که م بمیننه وه، منیش به هاوری خوتان بزنان و هاوبه شی هه موو شتیکتان. به لیتان پیده ده م که کاری باش پایی بکه ین. کوئ بگرن، من ئه مانه تان به وردی بو باس ده که م، گشت پلانه که. هه ر ئه م به یانییه، پیش هه موو ئه م شتانه ی که پروویان دا، وام به بیردا هات که.. مه به ستم ئه وه یه من مامیکم هه یه (پیکتان ده ناسینم، پیره میردیکی زور به ریز و ریکوپیکه) هه زار رۆبل سه رمایه یه تی، وه لی ژیا نی به مووچه ی خانه نشینی به سه ر ده بات و پیویستی به پاره ی تر نییه. ئه وه دوو ساله وازم لیتا هینیت و سووره

لەسەر ئەوەی کە ھەزار پۆبلەکەى لیوەر بگرم و لەسەدا شەش قازانجى بدەمى. من تىي دەگەم: ئەو تەنیا ئەوەى مەبەستە کە یارمەتیم بدات. سالى پار پىويستم پىي نەبوو، بەلام ئەمسال چاوەرپىي ھاتنى بووم و بریارم داوہ پارەکەى لیوەر بگرم، کەواتە ئیوہیش ھەزار پۆبل بدەن. لەوسى ھەزار پۆبلەى کە ھەتائە، ئەمەیش وەک سەرەتایەک چاکە، بەم جوړە دەبینە شەریک، بەلام ئینجا چى بکەین؟

پازومىخین زیاتر کەوتە پوونکردنەوہى مەبەستەکەى، باسى ئەوەى کرد کە تا رادەيەک خاوەن کتییخانە و بلاوکەرەوہکانى ئیمە کەمتر ئاگادارى چۆنایەتین، بۆیە زۆربەیان بلاوکەرەوہیەکی خراپن. ئەمە لە کاتیکی کە بلاوکراوہى باش بەھەر حال زیانى نییە و ھەندیکجار کەلکی باشیشى ھەيە.

پازومىخین ھەزى لە بلاوکردنەوہى کتیب بوو، دوو سالى ریک بوو ئەو کارەى بۆ خەلکى تر دەکرد. لە کاتیکی کە سى زمانى بیگانەى تا رادەيەکی باش دەزانى. ھەرچەندە شەش پۆژ لەوہوبەر بە راسکۆلنیکوڤى وتبوو کە زمانە ئەلمانىیەکەى چاک نییە. بەلام بەو مەبەستە ئەوەى پى وتبوو، کە راسکۆلنیکوڤ قایل بکات نیوہى کارى وەرگێرانیەکەى بخاتە ئەستۆى خۆى و لەباتى ئەوہ سى پۆبل وەر بگریت. بەلام لەو بارەيەوہ درۆى دەکرد و راسکۆلنیکوڤیش دەیزانى درۆ دەکات.

پازومىخین بە گەرمییەکی لەوہوبەر زیاترەوہ وتى:

- بۆچى، بۆچى لەم دەرڤەتەى ھاتۆتە بەردەستمان سوود نەبینن. لە ھالیکدا کە یەکیک لە گرنگترین کەرەسەکانى ئەو کارە، کە پارەيە، لەبەردەستماندايە؟ ھەلبەتە دەبیت ھەولى زۆرى بۆ بدەین، ئیمەیش ئەو زەحمەتەى بۆ دەکیشین. یەعنى ئیوہ، ئافدوتیا پۆمانوڤنا، من و

ۛرودیا.. گهلک بلاوکرارهکانی ئیستا دهرامهتیکی باشیان ههیه، گرنگ
 ئهوهیه بزانی کاه وهرگیژان پیویسته، پیکهوه، هم وهرگیژان، هم
 بلاوکردنهوه و خویندنیش دهکهن. ههنووکه من دهوانم بهکهک و
 کاریگر بم، چونکه ئهزمونم ههیه. نزیکهی دوو ساله لهگهل
 بلاوکه رهوهکاندا هاتوچۆمان ههیه و له ههموو بینهوبه ردهیهکیان
 شارهزام، باوهر بکهن که ئهوانه موجیزه ناکهن! ئاخر، بو شتیک بو
 خۆمان نهچرین، نابیت ههروا دهرهت لهدهست بدهین، خۆم دوو
 سی کتیب دهزانم که به کهسم نهوتوو، له ههر یهکیکیان، ههر تهنیا
 به ناوهینانیان بو مه بهستی وهرگیژان و بلاوکردنهوه رهنگه سه
 رۆبلم دهست بکهویت. بهرهه می تر ههیه تهناهت بو پینچ سه
 رۆبلیش ناوی ناهینم. دهلین چی؟ تازه ئهگر به ههندیک کهس بلیم،
 لهوانهیه گومان بکهن. خهلکیکی ئهمنده گهوجن! ههموو
 دهردهسه ریهک که په یوهندی به چاپخانه و کاغز و فروشتنهوه
 ههیه، روه به رووی منی بکه نهوه. ههموو کونوکه له به رهکانی دهزانم. له
 بچووکه وه دهست پیکهین به گه وره دهکهن. ههر هیچ نه بیت
 خهرجی رۆژانه مانی تیا ده بیت و بیگومانم که زهره ناکهین.
 چاوی دنیا دهره وشانه وه:

- دیمیتری پرۆکفیچ، ههموو ئه و شتانه ی که تو وت، من زور پیم
 باشن.

پولخیریا ئه لیکساندرو فئا وتی:

- ههلبه ته من هیچ له م مه سه لهیه نازانم، ده شیت باش بیت، وهلی
 به ههر حال، خوا خوی دهیزانیت چۆنه. کاریکی تازهیه و روو له
 نادیاره، دیاره ئیمه ناچارین لیره بمینینه وه.. هیچ نه بیت بو ماوهیه کی
 کهم.

تەماشایەکی ڕودیايشی کرد.

دوئیا پرسى:

- کاکە، تۆ دەلێى چى؟

راسکۆلنىکۆف وەلامى داىەو:

- من وای بۆ دەچم بیریکی زۆر باشی کردۆتەو، هەلبەتە ئیستا جارى پتویست ناکات بىر لە دروستکردنى بنکەیهکی بلاوکردنەو، بکەینەو. وەلێ دەتوانین زۆر سەرکەوتوانە پینچ شەش کتیب بلاو بکەینەو، خۆیشم بە بەرھەمیک دەزانم، کە بێگومانم فروشی زۆر دەبێت.. لە لایەنى ڕازومىخینیشەو، دُنیا بن، خۆى دەزانیت چى دەکات. بەھەر حال، دەرفەتى زیاترمان ھەيە بۆ قسەلەسەرکردنى..

رازومىخین بە دەنگى بەرز وتى:

- بژیت. کەواتە گوی بگرن، لێرەدا. ھەر لەم تەلارەدا ئاپارتمانیک ھەيە ھى خاوەنى ئەم شوینەيە، ئاپارتمانیکى تايبەتى و جیاوازه و ڕیگەي نایەتەو، سەر ئەم ژوورانە، ھەموو شتیکی تێدایە، نرخەکەيشی گونجاو و سى ژوورى تیايە. باشە، بۆ دەستپیکردنى کارەکە برۆنە ناوی، ھەر بەيانی سەعاتەکەت دەخەمە بارمته و پارەکە دینم و ئیدی ھەموو شتیکی دروست دەبێت. گرنگ ئەو ھەيە کە دەتوانن پیکەو تیايدا بژین و ڕودیايشتان لەگەلدا بێت.. ھا! ڕودیا بۆ کوی دەچیت؟

پولخیریا ئەلیکساندروڤنا بە سەرسامییەو پرسى:

- چيیە، ڕودیا، دەتەوێت برۆیت؟

رازومىخین بە بیزارییەو دەنگى لێھەلبرى:

- لەم کاتەيشدا؟

دوليا به ساكاوويه كي تيكل به برواينه كرده وه ته ماشاي كاكي كرد.
روديا كلاوه كه ي به دهسته وه و ئاماده ي چوونه دهره وه بوو، به
دهنگيكي سهيره وه وتي:

- پيده چيت بتانه ويت له گورم نين، يان بو هميشه مالتاواييم له گه لدا
بكه ن.

پاشان زهرده خه نه يه كي كرد كه له راستيدا زهرده خه نه يش نه بوو،
بيئيراده وتي:

- كي چووزانيت؟ رهنگه ئه مه دواچار بيت كه يه كدي ببينين.
ئو دهيوست ئه مه ته نيا بو خو ي بليت، كه چي بيروكه كه هر له
خويه وه به دهنگي به رز وترا.
دايكي هاواري ليكرد:

- تو چيته؟

دوليا به دهنگيكي تايبه تيه وه پرسى:

- روديا، بو كوي دهرويت؟

- هيچ، دهبيت بروم.

وه لامه كه ي هيچي به دهسته وه نه دا و وايش وتي، دهتوت خو يشي
به گومان بيت له وتني، به لام له دهموچاويدا وا دهرده كه وت كه
برياري ته واوي دابيت.

- كاتيك كه بو ئيره دههاتم.. دهمويست بليم.. به ئيوه و به تو، دوليا،
دهمويست بليم كه بو ئيمه وا باشته تا ماوه يه ك له يه كترى دوور
بين، من حال باش نيه، نارحه تم.. پاشان ديم، خوم ديم. هر كاتيك
بتوانم، له بيرمن و خوشم دهوين، ليم بگه رين، با به ته نيا بريم، من
ئو بريارهم پيشترا دابوو.. ئه مه برياريكه پاشكه زبوونه وه ي تيا نيه،
هرچيه كم به سهر ديت، له ناو بچم يان نا، هه ز ده كم ته نيا بم، به

له ژووره که چوو دهری، راسکولنیکوډ له کوټای راره وه که دا
چاوه پئی بوو و پئی وت:

- زانیم به دوامدا راده که یته دهره وه، بگه پریره وه لایان و له گه لیاندا به..
سبه ینیش هر لایان به.. هر لایان به، من.. رهنکه بیم.. نه گهر بتوانم،
خوات له گهل.

بی نه وه یش که دهستی بو دريژ بکات رویشته. رازومیخین که به
ته واوی شله ژابوو، که وتبووه بوله بول:

- ئاخر بو کوئ ده چیت؟ چیته؟ چی ده که یت؟ باشه وا ده بیته؟
راسکولنیکوډ دیسانه وه وه ستایه وه و وتی:

- بو یه کجاری پیت ده لیم، هر گیز له باره ی هیچ شتی که وه لیم
مه پرسه، چونکه من وه لامی توّم لانییه.. مه یه ره لام، رهنکه خوّم بیم
بو ئیره.. واز له من بهینه، به لام واز له وان مه هینه، تیم ده که یت؟

راره وه که تاریک بوو، نه وان له نزیك چراکه وه وه ستابوون، بو
چرکه ساتیک له یه کتریان روانی. رازومیخین به دريژایی ته مه نی نه و
چرکه ساته ی له یاد ناچیت. روانینه ئاگرین و تیژه که ی راسکولنیکوډ
دهتوت تادیت توند و به هیتر ده بیته و ده چیته ناو قولایی گیان و
دهروونی رازومیخینه وه. له پریکدا رازومیخین موچرکیکی پيدا هات.
وهک نه وه ی شتیکی سهیر که وتبیته نیوانیانه وه.. وهک بیروکه یه کی
به ئاماژه بیت له نیوانیاندا، شتیکی دزیو و ترسناک، که ههردووکیان
پئی بزائن.. رازومیخین رهنکی مردووی لی نیشته.

له پریکدا راسکولنیکوډ به روویه کی گیراوی نه خوښ ئاساوه وتی:

- ئیستا تیگه یشیتیت؟ ده بگه پریره وه بو لای نه وان...

نه مه ی وت و خیرا پستی تیکرد و له ماله که چوو دهری.

ئىتر من باس لەوہ ناکەم کە دواى ئەوہ چى لە مالى پولخىريا
 ئەلىکساندروڤنا رووى دا، چۆن رازومىخىن گەرايەوہ لای ژنەکان و
 دلى دانەوہ، سویند و دلنیاکردنیاں لەسەر حەسانەوہى
 راسکولنىکوڤ، رازومىخىن لەوہ دلنایى کردن کە رودیا ھەموو
 رۆژىک سەردانىان دەکات و دەيوت ئەو زۆر زۆر نەخۆشە و نابىت
 توورە بکرىت. بەلینى ئەوہىشى دا کە خۆى ئاگادارى لىبکات و
 پزىشکى چاکى بەرىتە سەر، باشتىرین پزىشک، ھەروەھا لیژنەيەکی
 پزىشکى بۆ ساز بکات. بە کورتى ئەو شەوہ رازومىخىن بۆ ئەوان
 بوو بە کور و برا.

٤

راسکولنىکوڤ راست بەرەو مالى سۆنيا تى کىشا، کە لە پال
 رووبارىکدا بوو. خانوويەکی سى قات، کۆن و رەنگ سەوز، ھەر
 چۆنىک بوو، پاسەوانەکەى دۆزیەوہ و ناوینشانىکی سەرپى مالى
 کاپىرناوموڤى خەياتى بەدەست ھىنا. دواى ئەوہى لە گۆشەيەکی
 حەوشەکەدا، رىگەى نەردەوانە تەنگ و تارىکەکەى دۆزیەوہ، چووە
 سەرەوہ، گەيشتە نھۆمى دووہم و چووە ھەيوانیکەوہ، کە بەسەر
 حەوشەکەدا دەپروانى. کاتىک لە تارىکىيەکەدا سەرگەردان و
 نەيدەزانى چۆن مالەکەى کاپىرناوموڤ پەيدا بکات، لە ناکاودا سى
 ھەنگاو لەولایەوہ دەرگایەک کرایەوہ، راسکولنىکوڤ زوو بە
 دەرگاکیەوہ نووسا.

دەنگى ژنىکی ترساو ھات و پرسى:

- ئەوہ کىيە؟

راسکولنىکوڤ وەلامى دايەوہ:

- منم.. هاتووم بۆ لای تۆ.

چوۋە پارەوۋە چكۆلەكەوۋە، لەوێ لەسەر كورسییەكى شكاو، مۆمىك لە مۆمدانىكى مىسى قوپاودا دەسووتا.

سۆنیا لە جىگاكدەدا چەقى، ھاواریكى كېى لىوۋەهات!

- ئەمە تۆیت؟ ئای خودایە!

- كامەيە ژوورەكەت؟ لىرەوۋەيە؟

بەبى ئەوۋە تەماشای سۆنیا بكات، راسكۆلنىكوۋف ھەولێ دا زووتر بپراتە ژوورەكەوۋە.

دوای دەقیقەيەك سۆنیايش بە مۆمىكەوۋە چوۋە ژوورەوۋە، مۆمەكەى لە شوینىكدا دانا و خۆى بەرانبەر بە راسكۆلنىكوۋف پاروۋەستا، تەواو شپرزە بوو، لەم دیدەنیه ناوختە ترسیكى وای لىنىشت، كە ناتوانریت باس بكریت، لەپرىكدا دەموچاۋە ھەلبزركاۋەكەى سوور داگەرا و فرمىسك لە چاۋیدا قەتیس ما.. لە يەك كاتدا ھەستى بە شەرم و ھەلچون و شادمانى دەکرد.. راسكۆلنىكوۋف خىرا پرووى لىوۋەرگىرا، لەسەر كورسییەكى بەردەم مىزىك دانىشت، بە نىگایەكى خىرا ھەموو ژوورەكەى پشكنى.

ژوورەكە گەرە و بنمىچىكى زۆر نزمى ھەبوو، ئەمە تاقە ژوورىك بوو، كە لە خانوۋەكەى كاپىرناوۋف جیا ببوۋەوۋە، دەرگای ھاوبەش و ھەمیشە قفللىدراۋيان كەوتبوۋە دیۋارى لای چەپەوۋە، لە بەرانبەردا، لە دیۋارى لای راستەوۋە، دەرگایەكى تر ھەبوو كە بەردەوام ئەویش بە قفل داخرا بوو. لەولای خانوۋەكەوۋە، دراوسىيەكى تریان ھەبوو ژمارەكەيان جیاواز بوو، ژوورەكەى سۆنیا زیاتر لە ئەمبارى دەکرد.. شىۋەى چوارگۆشەيەكى ناریكى ھەبوو، بۆيە دیمەنەكەى تاجۆر دەینواند، دیۋارىكى كەلوكم كە بەسى پەنجەرەوۋە بەسەر

پروباره که دا ده پروانی، له م سهره وه بو ئه وسهری ژووره که کشابوو،
 سووچیکی ژووره که به گوشه یه کی تیژ کوتایی ده هات و به ته وایی
 نه ده زانرا تا کوی ده روات. له بهر پروناکایی که می مؤمه که دا،
 نه تده توانی شته کان له یه کدی جیا بکه یته وه. به لام گوشه که ی تر، به
 پیچه وانه ی ئه وه وه، زیاد له پیویست فراوان بوو، له هه موو ئه و
 ژووره گه وره یه دا تا راده یه ک هیچ که ره سه یه کی مالی تیا نه بوو. له
 سووچیکی لای راسته وه، تهخته خه ویک و له پالیا و نزیك به
 ده رگا که کورسییه ک دانرابوو، له پال هه مان ئه و دیواره دا که تهخته
 خه وه که ی لاوه بوو، هه ر نزیك به و ده رگایه ی که ده رپویشته ماله
 دراوسیکه وه، میژیکی ساده ی دار سفره یه کی شینی له سه ر داخرابوو.
 له پال میزه که دا دوو کورسی پووش، له پال دیواره که ی به رانه ر و
 نزیك به گوشه تیژه که دۆلابیکی بچووک که له داری ساده دروست
 کرابوو و له و ناوه خالییه دا چ جیگایه کی نه ده گرت، دانرابوو. ئه مه
 هه موو که ره سه و مؤبیلیاتی ناو ژووره که بوو، له سووچیکی
 ژووره که دا، کاغه زی زه ردی دیواری کون و به کاره اتوو، له ره شیدا
 ده بریسکایه وه. گومان له وه دا نییه که ئه م ژووره له زستاندا شیدار و
 نیشانه ی هه ژاری پیوه دیار بوو: ته نانه ت به ده وری جیخه و تنه که دا
 په رده یه ک نه کیشرابوو.

سونیا بیده نگ به میوانه که یدا هه لیده پروانی که به وردی و به بی
 ئه وه ی شه رمی لیبت، ته ماشای ژووره که ی ده کرد، وای لیته پروانی
 سه رئه نجام له ترسا، وه ک له به رده م دادوهر و فه رمانه روه ایه کدا
 چاوه رپی چاره نووسی خوی بکات، که وته له رزین.
 پاسکولنیکووف که هیشتا سه ری هه لئه بریبوو ته ماشای ئه و بکات،
 پرسى:

- درهنگ هاتووم، بووه به سهعات يانزه؟

سوڻيا له بهر خوږه وه وتی:

- به لئ.

پاشان وهک ئه وهی ته واوی رڼگه چاره که ی له مه دا بیت، به په له وتی:

- ئاه، به لئ، سهعات يانزه یه، هر ئیستا سهعاتی دراوسی که مان لئی

دا.. خوږ گویم لیوو، به لئ سهعات يانزه یه.

راسکولنیکوډ به روویه کی گرژه وه وتی:

- ئه مه دواچاره دیم بو لات (له راستیدا ئه مه یه که مجار بوو بچیته

ئهو ی) رهنگه ئیتر نه تبینمه وه.

- سه فهر ده که یت؟

- نازانم.. سبه ی دهرده که ویت.

سوڻيا به دهنگی کی له رزو که وه پرسی:

- که واته تو به یانی نایه یت بو لای کاترینا ئیقانوډنا؟

- نازانم، هه موو شتیک به یانی دهرده که ویت.. به لام قسه که له مه دایه،

هاتووم شتیکت پیلیم..

راسکولنیکوډ نیگایه کی خه یالاویانه ی کرد و له پریکدا له وه به ئاگا

هاته وه که خو ی دانیشتووه و سوڻيا هر به رانبه ری به پیوه

وه ستاوه. بو یه کتوپر دهنگی گوډا، به هیوری و میهره بانیه وه وتی:

- بو وه ستاوی؟ دابنیشه.

سوڻيا دانیشت، راسکولنیکوډ بو چرکه یه ک رووخوش و تا راده یه ک

به سوزه وه لئی روانی.

- تو چهند لاوازیت! ته ماشای ده ستت بکه! زور شه فافن.. په نجه کانت

له په نجه ی مردوو ده چیت.

دهستی سۆنیاى خسته ناو دهستی، سۆنیا زهردهخه نه يه کی ناته واوی
کرد و وتی:

- من هه میشه وابووم.

- له و کاتانه يشدا که له مالى که سوکارت بوویت؟

- به لى.

- که واته، هه لبه ته!

ديسانه وه کتوپر ده موچاو و دهنگى گۆرا، جاريکی تر به ژووره که دا
هه لير وانييه وه.

- تو ئيرهت له کاپه رناو موڤ به کرى گرتو وه؟

- به لى.

- ئه وان له ولاوه، له پشت ده رگا که وهن؟

- به لى، ژووره که ی ئه وانیش هه ر ئاوايه.

- هه موويان له ژوور يکدان؟

- به لى هه موويان له ژوور يکدان.

پاسکولنيکوڤ به پروويه کی گرژه وه وتی:

- ئه گه ر له شوینی تو بام، شه وانه ليره دا ده تر سام.

سۆنیا که پیده چوو هيشتا نه هاتبيته وه سه ر خوی و نه يده زانی

مه سه له که چييه، وه لامی دايه وه:

- خاوه ن ماله که گه ليک باش و ميهره بانه.. هه موو ئه م شتانه يش هی

ئه ون، خيزانه که هه موو دلسۆزن و زور جار مناله کانيان دینه لام..

- ئه وانه ن که زمانيان ده يگریت؟

- به لى.. ميژده که زمانی ده يگریت و که ميکيش ده شه ليت، ژنه که يشی

هه روايه، نه ک هه ر زمانی بيگریت.. به لکو له وه ده چیت نه توانیت به

ته واوی پيته کانیش بليت. زور دلسۆزه. ميژده که ی له نوکهره

کونه‌کانه. حه‌وت منالیان هه‌یه.. ته‌نیا کورە گه‌وره‌که‌یان زمانى ده‌یگریت.. ئەوانى تر نه‌خۆشن، به‌لام زمانیان نایگریت.. دواى به‌ که‌میک سه‌رسوورمانه‌وه‌ پرسى:

- تو چۆن له‌باره‌ى ئەمانه‌وه‌ ئەو شتانه‌ ده‌زانیت؟

- باوکت هه‌موو ئەم شتانه‌ى بۆ باس کردووم، هه‌موو شتیکی له‌باره‌ى ئیوه‌وه‌ پیتوتووم. باسى ئەوه‌ى بۆ کردووم که‌ چۆن تو سه‌عات شه‌ش چوویته‌ته‌ ده‌ره‌وه‌ و سه‌عات هه‌شت گه‌راویته‌وه‌، ئەوه‌یشى بۆ باس کردووم چۆن کاترینا ئیقانوڤنا له‌ به‌رده‌م جیخه‌وه‌که‌تدا که‌وتۆته‌ سه‌ر ئەژنۆ.

سو‌نیا که‌میک بیتا‌قه‌ت بوو، به‌ گومانه‌وه‌ له‌به‌ر خۆیه‌وه‌ وتى:

- واده‌زانم ئەمرۆ دیومه‌.

- کى؟

- باوكم، به‌سه‌ر شه‌قامه‌که‌دا ده‌رپۆشتم، له‌وئى، له‌ پێچه‌که‌دا، دواى سه‌عات تو، وه‌ك له‌ پێشمه‌وه‌ بیت وابوو، هه‌ر به‌ ته‌واوى خۆى بوو، من ده‌مويست برۆم بۆ لای کاترینا ئیقانوڤنا..

- پياسه‌ت ده‌کرد؟

سو‌نیا خیرا وتى:

- به‌لى.

پاشان دیسانه‌وه‌ شله‌ژا و چاوى داخست.

- ئەوسا که‌ له‌گه‌ل باوکتا ده‌ژیايت، کاترینا ئیقانوڤنا لى ده‌دايت؟

- وای، نا، تو ئەلى چى، ئەلى چى، نا!

ته‌نانه‌ت به‌ که‌مه‌ ترسیکه‌وه‌ له‌ راسکولنیکوڤى روانى.

- که‌واته‌ خۆشت ده‌ویت؟

سۆنيا كۆتۈرۈپ ۋەك دەستى ئازارى ھەيىت/ گىرمۇلەي كىردىن و
بەدەنگىك كە بۆنى سىكالاى لىدەھات وتى:

- ئەو؟ باشە، ھەلبەت! ئا، تۆ ئەو.. ئەگەر تۆ بىتناسىيە، ئاخىر ھەر
تەۋاۋ لە مىندال دەچىت.. بە تەۋاۋى ئەقلى تىك چۈۋە... لە بەدبەختى،
لە كاتىكدا كە چەند ئاقل بوو.. چەند زىرنگ بوو، چەند دىلسۆز بوو! تۆ
ھىچ، ھىچ نازانىت.. ئا.

سۆنيا ئەم ۋىشانەي زۆر بە نائۇمىدىيەۋە وت، غەمبار و پەشۇكاۋ
دەھاتە بەرچاۋ، لە ناپەھەتيدا دەستى ھەلدەگىلۇفت. پۈۋمەتە
رەنگپەريۋوۋەكەي دىسانەۋە سوور داگەرپانەۋە، لە چاۋيدا نىشانەي
خەمىكى زۆر دەردەكەوت. دىار بوو سۆزەكان تەۋاۋ دەروونيان
ھىنابوۋە جۆش، ھەزى دەكرد شىتىك بلىت، داخى دەروونى بىرئىت و
پشتىۋانىي لە كاترىنا ئىقانۇقنا بىكات. لەپرىكدا كىپەي سۆزىكى زۆر
گەرم كە لە كۆژانەۋە نەيەت بەسەر دەموچاۋيەۋە دەركەوت.

- لىي دەدام؟ تۆ ئەلىي چى؟ خودايا، لىي دەدام؟ با بلىن باشە لىي
داۋم، ئىنجا چىيە! دەي، چىيە؟ تۆ ھىچ، ھىچ نازانىت.. ئەو ئەۋەندە
بەدبەختە، ئاي كە بەدبەختە! نەخۇشيشە.. ئەو ۋىلى دۋاي
دادپەرۋەرىيە.. پاكە، بىرۋاي ۋايە دەيىت لە ھەموو شىتىكدا دادپەرۋەرى
ھەيىت، ئەو دادپەرۋەرىي گەرەكە.. تەننەت ئەگەر ئازارىشى
پىيگەيەنىت، نادادپەرۋەرى ناكات. ئەو ۋاي نايىنىت كە مەۋف
نەتۋانىت ھەمىشە دادپەرۋەرى بىت، لەم لايەنەۋە توۋرە دەيىت.. تەۋاۋ
ۋەك مىندال، ۋەك مىندال! دادپەرۋەرە، دادپەرۋەر.

- باشە، تۆ چىت بەسەر دىت؟

سۆنيا تەماشايەكى پىرسىار ئامىزى لىكرد:

پاسكۋانىكۋف وتى:

- ئاخر، ئاخر، ئەوان بە تەنیا تۆيان ھەيە، راستە كە پيشتريش ھەموو بارەكەي ئەوان بە كۆلى تۆوہ بووہ. تەنانەت ئەو خوالیخۆشبووہ بۆ خومارشكىنى ھاتۆتە لای تۆ، باشە، ئەي ئیستا چۆن؟
سۆنيا بە خەمبارییەوہ وتی:
- نازانم.

- ئەوان ھەر لیرە دەمیننەوہ؟
- نازانم، ئەوان قەرزاری خاوەن خانووەكەيانن، ئەمرو گویم لیبوو خاوەن مالەكەيان بە دەنگی بەرز دەيوت دەبیٹ برۆنە دەرەوہ، كاترینا ئیقانوڤنايش دەلیت لەوی نامینیتەوہ.

- چۆن دەویریت ئەو قسەيە بكات؟ پشتی بە تۆ قایمە؟
لەپریكدا سۆنيا وەك كەنارییەك یان وەك بالندەيەكی بچووك كە بیزار بوویٹ، دیسانەوہ نیگەران و تەنانەت رك گرتییەوہ و وتی:
- ئاخ نا، قسەي وا مەكە.. ئیمە يەكیكن، ژيانیکي ھاوبەشمان ھەيە، لە راستیشدا دەتوانیت چی بكات؟ دەتوانیت چی بكات؟ چی؟
سۆنيا ھەر بەو گەرمی و توورپەییەوہ بەردەوام بوو لە پرسیارکردنەكە:

- ئەگەر بتزانیایە ئەمرو چەند گریاوہ! ئاوەزی تیک چووبوو. تۆ بەوہت نەزانیوہ؟ بە راستی تیک چووہ، ھەندیکجار وەك منداڵ نیگەرانی دايدەگریٹ تا سبەینی ھەموو شتیک بە شیوہیەكی شایستە لە جیگای خۆیدا بیٹ، خۆراك تەواو بەش بكات و خوانەكان پڕ بن. جاری وایش ھەيە دەستی ھەلدەگلۆفیٹ، خوین ھەلدەھینیتەوہ، دەگری و لەپریكدا لەتاو ناؤمیدی سەری خۆی بە دیواردا دەكیشیت، پاشان جاریکی دی ھیور دەبیٹەوہ، ھومیدی بە تۆیە، دەلیت ئیستا تۆ كۆمەكی دەكەیت. بۆ ئەوہی ھەرچۆنیک بیٹ، لە شوینیک ھەندی پاره

قەرز بکات و برواته وه شاره که ی خوی، ئیمه ییش له گه ل خۆیدا ببات و له وئ بۆ کچانی خیزانه خانه دانه کان قوتابخانه بکاته وه و منیش بکاته سه رپه رشتیاریان، ئه وسای ژیانیکی تازه و قه شهنگ ده ست پێبکاته وه. ماچم ده کات و له ئامیزیم ده گری و دلم ده داته وه. له راستیشدا برۆای به هه موو ئه مانه هه یه. نازانیت چه نده برۆای به خه ونه کانی خوی هه یه! بۆ ده کریت چه ندوچوونی له گه لدا بکه یت؟ هه رگیز. به دریزایی رۆژه که خوی سه رقالی پاکوخواوینی و چاککردنی تابووته که بوو، ته نانه ت به و بیهیزییه ی خۆیه وه تابووته که ی پاکیشایه ژووره وه و ئیتر خوی که وت. ئه مرۆیش هه ردووکمان چووین بۆ بازار، تا پیلای بۆ پولیچکا و لینا بکراین، چونکه پیلایان به پێوه نه ماوه، به لام پارهمان که م پێبوو، زۆر کورتی هینا. ئه و پیلای زۆر جوانی بۆ هه لبژاردبوون، له بهر ئه وه ی، وه ک خۆت ده زانیت، ئه و خاوه ن سه لیه و زه وقه. بۆیه هه ر له ویدا، له دووکانه که دا دایه پرمه ی گریان، هه ر له بهرده م دوکانداره کاندایا، چونکه پارهی که م پێبوو. ئاخ، نازانیت دیمه نه که ی چه ند کاریگه ر بوو!

راسکولنیکوڤ زهرده خه نه یه کی ته وسایه ی هاتی و وتی:

- چاکه، که واته ئاشکرایه تۆ مه به سته وا بژیت..

سۆنیا دیسانه وه هاواری لیههستا:

- تۆ دلت پینی ناسوتیت؟ به زه ییت پیا نایه ته وه؟ ئاخ تۆ، من ده زانم، دوافلسی خۆت دایه، به بی ئه وه ی هیشتا شتیک له باره یه وه بزانیته، خۆ ئه گه ر هه موو شتیکت ده بینی و ده تزانی، ئه وسای، ئای خودایا! ئه گه ر ده تزانی چه ند جار من ئه وم کردۆته گریان! هه ر هه فته ی پێشوو، وای له خۆم! ته نیا یه ک هه فته پێش ئه وه ی باوکم بمریته، من

چ کاریکی زالمانه کرد! تا ئیستا چەند جارێک ئەو کارەم کردوو، کە ئیستا بیر لەو پۆژانە دەکەمەو، خەم و ئازاریکی زۆرم تێدەگەریت.. سۆنیا لەتاو ئازاری ئەو یادەوهرییانە، وا پەنجەیی هەلەدەگلۆفت دەتوت بەتەمای شکاندنیا.

راسکولنیکۆف وتی:

- کەواتە تۆ دلرەقیت؟

سۆنیا بە دەم گریانەو وتی:

- بەلێ، من، من، من ئەو پۆژە هاتبووم بۆ سەردانیان، خوالیخۆشبوو پێی وتم: "سۆنیا، بۆم بخوینەو، نازانم بۆ سەرم دیشیت، بۆم بخوینەو.. وەرە، ئەمەیش کتیبەکە". نەمزانی کتیبەکە چی بوو، لە ئاندەری سمیونوڤیچی وەرگرتبوو، واتا لە لیبیزیاتینکۆف، ئەو لێرە دەژی و کتیبی سەیر دینیت. وتم: "دەبیست برۆم". نەمویست بیخوینمەو. من بۆیە سەرم دابوون تا یەخەکان پیشانی کاترینا ئیقانوڤنا بدەم. لیزاڤیتای دەلال یەخە و سەردەستی جوان و تازەیی هینابوو، کە نەخشونیکاریان لەسەر بوو. کاترینا ئیقانوڤنا زۆر خوشی لێیان هات. کردنی بە جلەکانییەو و لە ئاوینەدا تەماشای خۆی کرد و گەلیک پەسەندی بوو، وتی: "سۆنیا تکات لێدەکەم بیانە بە من، پێمی ببەخشە". زۆری دل پێوە بوون، وەلێ بۆ ئیستا چی لێدەکردن؟ تەنیا ئەوەی هەبوو، کە یادی پۆژانی رابووردووی پێدەکردنەو. لە ئاوینەدا تەماشای خۆی دەکرد و سەری لە خۆی سوور دەما، وەلێ ئەو کە هیچ بەرگیکی شیاوی نەبوو، چەند سالیکیشە هیچی نییە، هەرگیز داوای هیچی لە کەس نەکردوو. لووتبەرزه. ئەو زیاتر ئەوەی پێخۆشە کە شتی خۆی بە خەلکی بدات. کەچی لە پریکدا داوای کرد، چونکە زۆری لا جوان بوون. منیش حەیفم لێهات ئەوانەیی

بدهمى و وتم: "تو تازه بۇ چىتە، كاترينا ئىقانوۋىنا؟" بەلى وام پىوت:
"تو تازه بۇ چىتە؟" نەدەبووايە ئەم قسەيەم بىكردايە، لە
تەماشاكردنەكەيدا ديار بوو وەلامەكەم چەندە سەخت بوو. نازانیت
پوانىنەكەى چ خەم و كەسەرىكى تىابوو.. ئەو دلى بۇ يەخەكان
نەدەسووتا، ئەوەى لا ناخۆش بوو كە من بەو جۆرە وەلامىم
دابووەو. من ئەمەم بە ئاشكرا بىنى. ئاخ! خۆزگا توانىيام ھەموو
شتىكم بگىرايەتە دواو، ھەموو ئەو شتەى كە پرووى دابوون،
دەمگۆرىن.. واتا ئەو قسانەى كە كردبووم.. ھاوار لە خۆم.. بەلام
چى؟.. لای تو گشتى وەك يەكە و ھىچ مەبەستت نىيە!

پاسكۆلىنىكوۋ پرسى:

- تو لىزاڧىتاي دەلالت دەناسى؟

سۆنيا بە كەمىك سەرسووپمانەو وتى:

- بەلى.. ئەى تو نەتدەناسى؟

پاسكۆلىنىكوۋ دواى كەمىك بىدەنگى بەبى ئەوەى وەلامى

پرسىارەكەى بداتەو، وتى:

- كاترينا ئىقانوۋىنا نەخۆشىي سىلەكەى زۆر سەختە و بەم زوانە
دەمرىت.

- ئاخ، نا، نا.

سۆنيا بىئاگا لە خۆى پەلامارى ھەردوو دەستى ئەوى دا، وەك

ئەوەى داواى لىيكات كە نابىت ئەو پوو بدات.

- ئاخەر ئەو چاكترە كە بمرىت.

سۆنيا بە ترسىكى زۆرەو و بەبى ئەوەى بزانىت چى دەلىت،

دىسانەو وتى:

- نا چاكتر نىيە، بە ھىچ جۆرىك چاكتر نىيە.

- ئەى منالەكان چۆن؟ ئەگەر نەيانھېيتە لاي خۆت، ئەى بۇ كوييان دەبەيت؟

سۆنيا سەرى خۆى نابوو نىوان ھەردوو دەستىھو و زۆر بە ناومىدەھو ھاوارى كرد:

- ئاخ، نازانم!

ديار بوو ئەو بىرۆكەيەى تا ئىستا چەند جاريك بە بيردا ھاتبوو، ھەلى پاسكولنيكوڤ وا سەرلەنوي تازەى كردهو.

لاوھە بېبەزەييانە جەختى دەكرد:

- باشە، ئەى ئەگەر تۆ پيش مردنى كاترينا ئيقانوڤنا نەخۆش بکەويت و بقبەن بۇ نەخۆشخانە، ئەوسا چى پرو دەدات؟

- ئاخ، تۆ چى دەلييت، چى دەلييت؟ ئەمەيان ھەرنابيت.

لە تاوا دەموچاوى سۆنيا بە تەواوى تىك چوو.

پاسكولنيكوڤ زەردەيەكى تەوساوى و بېبەزەييانەى ھاتى و لەسەرى پۆشت:

- بۇ نابيت؟ بۇ بە راستى تۆ گرنتىي ئەوھت داوھ كە نەخۆش نەكەويت؟ ئەگەر پروى دا، ئەوان چييان بەسەر ديت؟ ھەموويان دەكەونە ناو كۆلانەكان، كاترينا ئيقانوڤنا دەكۆكى و دەكەويته دەرۆزەكردن، ھەك ئەمرو سەرى بە ديواردا دەكيشيت و مندالەكانيش دەگرين.. پاشان دەكەويت، دەيبەنە پولىسخانە و ئىنجا بۇ نەخۆشخانە و لە دوايشدا دەمریت، مندالەكانيش..

- ئاخ نا، نا، خوا ئەوھ ناكات.

ئەم وشانە لە سنگى گيراوى سۆنياوھ بە زەحمەت دەرەچوون.

زەبوونانە گويى گرتبوو، ھەك بلاليتەوھ، دەستى نابوونە سەر يەك و

وا له راسكولنيكوڤى دەروانى، دەتوت ھەموو شتىك بەۋەۋە بەستراۋەتەۋە.

راسكولنيكوڤ ھەستا و له ژوورەكەدا كەوتە ھاتوچۆكرىن، چركەساتىك تىپەرى، سۇنيا ھەر ۋەستابوو، بە خەمىكى گەلىك زۆرەۋە ھەردوو دەستى بەردابووۋە و سەرى داخستىوو.

راسكولنيكوڤ له ناكاوئىكا بەرانبەر بە سۇنيا ۋەستا و پرسى:

- ناتوانىت پاشەكەوت بكەيت؟ بۇ پوژانى رەش، نەۋەكا؟!

سۇنيا لەبەر خۆيەۋە وتى:

- نا.

راسكولنيكوڤ بە تەۋسەۋە وتى:

- ھەلبەتە نا! بەلام ھەۋلت دا؟

- بەلى ھەۋلم دا.

- نەگەيشتە ئەنجام! بىگومان وايە، ھىچ پىۋىست بە پرسىار ناكات.

دىسانەۋە له ژوورەكەدا كەوتەۋە ھاتوچۆ، دەقىقەيەكى تر تىپەرى.

- ديارە ھەموو پوژىك دەستكەوتت نىيە؟

سۇنيا بە تەۋاۋى شلەژا و خوين پەرييە دەموچاۋى، زۆرى له خۆى

کرد و وتى:

- نا.

راسكولنيكوڤ كتوپر وتى:

- بىگومان ئايىندەى پولىچكاش ھەروا دەبىت.

- نا، نا، ھەرگىز ئەۋە نابىت.

دەنگى سۇنيا ئەۋەندە بەرز و ئائومىدانە بوو، دەتوت يەككىك بە چەقۇ

برىندارى كردوۋە:

- يەزدان.. يەزدان پىگە بەم جۆرە بەدبەختىيە نادات.

- رېځه به كهسانى تر دهدات.

سۆنيا هر له بهر خۆيه وه دووباره ي دهكرده وه:

- نا، نا، خودا پشتيوانى له و دهكات، خوداى گه وره!

راسكولنيكوڤ به جۆره ره قيه كه وه وتى:

- رهنگه خوا هر له ئارادا نه بىت.

پاشان پيگه نى و چاوى تيبرى.

له پريكداهموچاوى سۆنيا به تهواوى گۆرا، روومه تى كه و ته پلدا ن. ئينجا به سهركونه كردنيكى بيسنووره وه ته ماشاى راسكولنيكوڤى كرد. دهيوست بدويت، وه لى نه يتوانى وشه يه ك چيه بدركي نيت. ته نيا ئه وه نه بىت كه له پرا دايه پر مه ي گريان و دهموچاوى له نيو ههردوو دهستيدا شارده وه.

راسكولنيكوڤ دواى كه ميگ بىدهنگى وتى:

- تو ده لىت كاترينا ئيقانوڤنا ئه قلى له دهست داوه، خويشت ههروات به سهر هاتوه.

پينج ده قيه تپه پرى، راسكولنيكوڤ به بى ئه وه ي ته ماشاى سۆنيا بكات، هر له ناو ژووره كه دا هاتوچوى بوو، له دوايدا لى نزيك بووه وه، چاوى راسكولنيكوڤ له درهوشانه وه نه ده كه وت، به ههردوو دهستى شانى گرت و رېك له دهموچاوه گرياناييه كه ي پاما، روانينه كه ي راسكولنيكوڤ وشك و ئاگراوى و تيز بوو، ليويشى توند دهله رزين.. له ناكاودا زۆر خيرا چه مايه وه، چۆكى دادايه سه ر زهوييه كه و قاچى سۆنياى ماچ كرد. سۆنيا زۆر په شوکا، وهك له شتيك دوور بكه ويته وه، خوى لى لادا، له راستيشدا راسكولنيكوڤ به تهواوى وهك شيت دههاته بهرچاو، كچه به رهنگى په پيووه وه، له كاتيكداه دلى تهواو گوشرا بوو، كه وته ورته ورت:

- تۆ چىتە؟ چى دەكەيت؟ بەرانبەر بە من!..

پاسكۆلنيكوڧ زوو لەسەر زەويىيەكە راست بووئەو. بەرەو لاي
پەنجەرەكە پۇشت و بە ئاوازيكى تايبەتتەوتى:

- من كرنووشم بۆ تۆ نەبردووه، بەلكو و كرنووشم بۆ تەواوى
ئازارەكانى مرقايتەتى بردووه.

پاشان گەرايەو لاي و لەسەر قسەكانى پۇشت:

- گوئ بگرە، كەمىك لەمەوبەر، بە كەسىكم گوت كە سووكايتەتى
پىكردبووم، گوتم ئەو قىمەتى پەنجەچكۆلەى تۆى نىيە.. ئەمرو، كاتىك
كە خوشكمم لە پال تۆدا دانا، شانازىيەكى گەرەبوو بۆ ئەو.
سۆنيا بە ترسەو ھاواری كرد:

- ئاخ، ئەو تۆ چىت وت؟ ئەمەت لە بەردەم خوشكتا وت؟ دانىشتن لە
پال مندا شانازىە! ئاخىر من.. بىئابرووم.. ئاخ، چىت وت!
لاو كە بە دەنگىكى تا رادەيەك شياوئەوتى:

- من لەبەر بىئابرووى و گوناھت ئەو دەم نەوتووه، بەلكو لەبەر ئەو
ئازار و پەنجە زۆرەيە كە دەيكىشيت، گومان لەو دەدا نىيە كە تۆ
گوناھبارىكى گەرەيت، ئەمەيش بەتايبەتى لەو دەو ھاوئەو، كە تۆ
بىئەودە خۆت كرده قوربانى و ناپاكىت لەگەل خۆتا كرد، ھەلبەتە ئەمە
حالەتتىكى ترسناكە، جا چۆن ترسناك نەبىت كاتىك تۆ لە زەلكاويكدا
دەژىت، كە خۆت نەفرەتى لىدەكەيت، لە كاتىكدا دەزانىت (تەنيا بە
چاوكردنەوئەيەك) كە بەم كارەت يارمەتى كەس نادەيت و كەسىش لە
ھىچ پزگار ناكەيت! ئاخىر، پىم بلى..

پاسكۆلنيكوڧ بە ھەلچوونەوتى:

- چۆن ئەم بىئابرووى و لە پىدەرچوونە لەگەل پىرۆزترىن
ھەستوسۆزى تۆدا كە پىچەوانەيتەتى، لە وجودى تۆدا كۆ بوونەتەو؟

ئاخر زور دادپەرورەرانەتر دەيىت، ھەزار جار چاكتىر و ئاقلانەتر دەيىت ئەگەر بەسەردا خۆت فرى بدەيتە ئاويكەوۋە و بۇ ھەتا ھەتايە كۆتايى بە ھەموو شتىك بەيىت!

سۇنيا لە كاتىكدا كە بە قەھرەوۋە لى دەروانى و دەتوت ھىچ سەيرى بە پىشنيازەكەي ئەو نەھاتوۋە، بە دەنگىكى نزم پرسى:

- باشە ئەگەر ئەمە بكەم، ئەوان چىيان بەسەر دىت؟

پاسكۇلىنىكوۋ تەماشايەكى سەيرى كرد و بە پروانىنىك لە ھەموو شتىك تىگەيشت: گومان لەوۋەدا نەبوو كە ئەو بىرۆكەيە بە راستى بە مېشكى ئەويشدا تىپەرپوۋە، رەنگە دلكارانە و چەند جاريك لە كاتى نائومىدىدا كەوتىتە دۆزىنەوۋە رىگەچارەيەك بۇ ئەوۋەي بەيەكجارى كۆتايى بەو كارە بىنىت، ھەر لەبەر ئەوۋەيش بوو كە پىشنيازەكەي ئىستاي پاسكۇلىنىكوۋ زور سەرسامى نەكردبوو، تەنانەت گوۋى بە قسە رەقەكانىشى نەدا، (سەركۈنەكردن و دىدى تايىبەتى پاسكۇلىنىكوۋ دەربارەي بىئابروۋىي ئەو ھىشتا بىمانا مابوۋەوۋە و تىي نەدەگەيشت، پاسكۇلىنىكوۋ ئەمەي دەزانى) بەلام پاسكۇلىنىكوۋ دەركى تەواۋى ئەوۋەي كردبوو كە دەمىك بوو سۇنيا ھەستى بىئابروۋىي و بىشەرەفى ببوۋە ئازارىكى سەخت و بە رېشەيدا پۇ چوۋبوو. لەگەل خۇيدا دوا:

"باشە چ شتىك، چى رىگەي ئەوۋەي لىگرتوۋە كە بىريار بدات و بە تەواۋى خۇي پزگار بكات؟" لەو چركەساتەدا ئەوۋەي زانى كە ئەو مندالە ھەزار و ھەتيوۋە سەروپىچكانە و خودى كاترىنا ئىفانتوۋنا، ئەو ژنە نيۋەشيت و سىلاوييەي سەرى خۇي بە ديواردا دەكىشا، تا چ رادەيەك جىي بايەخ و نرخپيدانى سۇنيان.

له گهل ئه مانه يشدا راسكولنيكوڤ ئه وهى لا پروون بوو، كه سونيا بهو
 خو و رهوشت و كه مه زانينه وه كه ههيه تى، به هيچ شيويهك
 نه يده توانى له م حاله ئىستايىدا بمىنيته وه. له گهل ئه وه يشدا، ئه و
 پرسيارىكى هه ر لا مابووه وه كه ئه گه ر سونيا ئه وه نده بويز و ئازا
 نه بووه خوئى فرى بداته ناو ئاويكه وه تا بخنكى، ئه ي چون توانيويه تى
 له هه موو ئه م ماوه يه دا هه ر ئاوا بمىنيته وه و شيت نه بيت؟ بيگومان
 ئه وه ده زانيت كه حاله ته كه ي سونيا ديارده يه كى ريكه وتى ناو
 كو مه لگايه، به لام به داخه وه به هيچ جورىك نه ئاوارته يه و نه ده گمه ن.
 وه لى ئه و ريكه وته و ئه و په روه رده كه مه ي كه سونيا هه يبوو، له گهل
 گشت ژيانى رابووردوويدا، ئه وه يان ده سه لماند كه له گهل يه كه م
 هه نكاوى ئه و ريگه رسوا و نه فره تليكر او هدا، ده بوو سونيا له ناو بچيت
 و نه مينيته. كه واته چ شتيك له سه ر ئه و ريگه يه هيشتوو يه ته وه؟ ئه و
 خوئى بيئا بروو نه بوو، ئاشكرا بوو كه هه موو ئه و رسوا يه ته نيا به
 پرووكه ش داوينگيرى بووه، ئه گينا سووكى و رسوا يى ته واو و
 راستى هيشتا به ئه ندازه ي گه رديله يه ك نه كه يشتبووه ناو دلى.
 راسكولنيكوڤ ئه مه ي به چاكي ده بينى. كچه به بى هيچ په رده يه ك،
 وهك خوئى له به رانبه ري دا وه ستابوو. راسكولنيكوڤيش بيري
 ده كرده وه: ئه و سى ريگه ي له به ره: يان خوئى له ئاودا بخنكىنيت، يان
 شيت بيت و بكه ويته شيتخانه، يان.. يان به ته واويى خوئى بو ئه و
 رسوا يه ته رخان بكات. رسوا يه ك ئه قل ده كاته تاريكستان و دلش
 به به رد. ئه مه ي دوايى لاي راسكولنيكوڤ له دوانه كه ي دى به د و
 ناقولاتر بوو، وه لى به دگومانيش بوو. له به ر ئه وه ي راسكولنيكوڤ
 گه نچ و له زور شت دابراو و دلره ق بوو. بويه نه يتوانى بپوا به وه

نەكەت كە پىگەى سىيەم، واتا مانەوە لەسەر بىئابرووى لە ھەموو ئەوانى دى زياتر چاوەپى دەكرا.

لە دلى خۆيدا نالاندى: "ئايا لەواقىعدا ئەمانە راستن؟ ئايا ئەم بوونەوەرە كە تاكو ئىستا پاكىزەيى پۆخى خۆى پاراستوو، بەوھى زانىووە يان ھەستى پىكردووە چۆن كىشراوہتە ناو زەلكاويكى ئاوا پۆخل و بۆگەنەوہ! ئايا ئەو چوونە ناو زەلكاوەوہ بە راستى پووى داوہ؟ ئايا توانيوەتى لە ناو ئەو زەلكاوە پيسەدا بىمىنيتەوہ و پسوايىەكەى بەھەند وەرەگرىت؟"

ھەر بەو جۆرەى كە كەمىك لەمەوبەر سۆنيا ھەلويسى نواند، راسكۆلنىكوڤىش واى بە بىردا ھات: "نا، نا، ھەرگىز ئەوە نابىت، نا، تا ئىستا بۆيە سۆنيا خۆى نەكوشتووە يان خۆى نەداوہتە دەم ئاوہو، چونكە كارەكە بە تاوان دەزانىت و لەبەر خاترى ئەوانىش.. كە تا ئىستايىش شىت نەبووہ.. بەلام كى دەلىت شىت نەبووہ؟ بۆ ئەو دەتوانىت داوہرى راستودروست بكات؟ بۆ دەكرىت وەك ئەوھى ئەو دەلىت، كەسى تر ھەبىت واى بلىت؟ تەنانەت ئەوانەيش كە ئەقلىان تەواوہ، دەتوانن وەك ئەو داوہرى بكەن؟ ئايا دەبىت ئەو لە پەنا ھەلدىرىكدا كە مەرگى لە دوايە، يان لەسەر زەلكاويكى بۆگەندا كە دەيەويت وردەوردە لە خۆيدا نقومى بكات، دابنىشى، كە ئاگادارى مەترسيىەكەى بكەن دەستى راوہشىنىت و گووى خۆى بگرىت؟ بە راستى دەكرىت چاوەپى مोजيزەيەك بىت؟ بىگومان ھەروايە، بەلام ئايا ھەموو ئەمانە نىشانەى شىتى نىن؟"

راسكۆلنىكوڤ لەسەر ئەم بىرۆكەيە وەستا و جەختى لىكرد. بە لايەوہ ئەم ئەنجامە لە ھەموو ئەوانى دى راسترە. زۆر بە وردى لە سۆنيا رامايەوہ و پرسى:

داخ و توورپهیدا دهله رزی. ته ماشای ئه مانه ی ده کرد و له دیدی خویدا
وای ده بینی که هه موو ئه م حاله ته سه یر و سه رسوورپهینه رانه تا
پادهیه ک به دیهاتنیان مه حاله، بویه هه ر له دلی خویدا دهیوت: "ئه م
کچه تیک چوه، شیتته!"

کتیییک له سه ر میزه که بوو، که پاسکولنیکوڤ له ژووره که دا ده گه پرا،
هه موو جاریک کتیبه که ی ده بینی. وه لی ئه مجاره یان هه لی گرت و
ته ماشای کرد. کتیبه که "ئینجیل" بوو به زمانی رووسی. کتیییکی کون
و درای به رگتیگیراو.

پاسکولنیکوڤ له و جیگایه وه که وه ستابوو به ره و ئه و لایه ی تری
ژووره که که سونای لیوو، به دهنگی بهرز پرسیری لیکرد:
- ئه م کتیبه له کوپوه هاتوه؟

سونیا هه ر له شوینه که ی خویه وه، سی ههنگاو له ولای میزه که وه
وه ستابوو، به بی ئه وه ی ته ماشای لاوه که بکات، به دهنگیکه وه که وات
دهزانی به بی ئاره زووی خوی ده لیت. وه لامی دایه وه:
- بویان هیناوم.

- کی بوی هیناویت؟

- لیزا قیتا بوی هینام، داوام لیکرد بوو.

پاسکولنیکوڤ بیرى کرده وه: "لیزا قیتا! زور سه یره!" هه موو شته کانی
لای سونیا تا ده هات سه یر و سه مه ره تر ده هاتنه بهرچاو. لاوه که
کتیبه که ی له مؤمه که نزیک خسته وه، په ره کانی هه لدایه وه و له پرا
پرسی:

- باسی ئیلیازر له کوپدایه؟

سونیا سهخت له زهوییه که ی دهروانی و وه لامی نه بوو، نزیک به
میزه که وه ستابوو.

- راستبۈونەۋەي ئىليازر لە كۆيدايە؟ سۇنيا، دەي پىشانم بدە.
كچەكە دزە چاۋىكى تىگرت و بەبى ئەۋەي بچىتە لايەۋە، بە دەنگىكى
سارد و دلكارانەۋە وتى:

- لىرەدا نىيە.. لە بەشى چۈارەمى ئىنجىلدايە.

- بۆم بگەرئى و بۆمى بخوئىنەۋە.

لەگەل ئەو وتەيەيدا راسكۆلنىكوۋ دانىشت و پالى بە مېزەكەۋە دا،
سەرى نايە سەر دەستى، چاۋى توورەي لە سووچىك برى و
ئامادەي گويگرتن بوو. پاشان لەگەل خۇيدا دوا: "سى ھەفتەي تر لە
شىتخانەم، ئەگەر لە جىگايەكى خراپتر نەبم."

سۇنيا كە ئاگاي لە بىياۋەرپى راسكۆلنىكوۋ و ئەم داۋا تازەيەي بوو،
بە دوودلىيەۋە لە مېزەكە نزىك كەۋتەۋە و كىتەكەي بە دەستەۋە
گرت.

پاشان لەۋبەرى مېزەكەۋە لەژىرەۋە تەماشايەكى لاۋەكەي كرد و
وتى:

- بۇ تۆ نەتخوئىندۆتەۋە؟

ورددەۋردە دەنگى سەخت و سەختتر دەبوو.

- دەمىكە خوئىندومەتەۋە.. لەكاتى قوتاييەتىمدا، دەي بۆم بخوئىنەرەۋە.

- لە كلىسايىشدا گوئىت لىنەبوۋە؟

- بۇ ئەۋى نەدەچووم، ئەي تۆ، زۆر دەپروئىتە كلىسا؟

سۇنيا لەبەر خۇيەۋە:

- ن. نا.

راسكۆلنىكوۋ زەردەيەكى ھاتى:

- تىدەگەم.. كەۋاتە ۋا پىدەچىت.. بەياني نەپروئىت بۇ بەخاكسپاردنى

باوكت؟

- دەرپۇم، ھەفتەيەك لەمەوبەرييش ھەرلەوئى بووم.. رپورپەسمم
بەجیھینا و دوعام کرد.

- بۆ كى؟

- بۆ لیزاڤیتا، ئەويان بە تەور كوشتبوو.
تا دەھات دەمارى راسكۆلنيكۆف گرژتر دەبوو، كەم كەم كەوتە
سەرەگىژە.

- تۆ ھاوپى لیزاڤیتا بوويت؟

- بەلى.. ژنىكى راست بوو.. دەھاتە ئێرە.. زۆر كەم.. نەيدەپەرژا..
پىكەو شتمان دەخويندەو و.. قسەمان دەکرد، خودا بە چاوى خۆى
دەبينىت^۱.

ئەم وشانەى ناو كىتب سەرى راسكۆلنيكۆڤيان بەسوور ھینا.
مەسەلەيەكى تریش، دیدارە نەینییەكانى سۆنيا لەگەل لیزاڤیتادا..
ھەردووکیان دیوانە و دەمارگیر.. بیری کردەو "مروڤ لیڤەدا شیت
دەبیت، پەتایە". بە توورپەیی و پىداگرتەو ھاواری لیھەستا:
- بخوینە.

سۆنيا ھەر دوودل بوو، دلى توند لیى دەدا، پىدەچوو نەویریت بۆى
بخوینیتەو.

راسكۆلنيكۆف تا رادەيەك ھاودەردی دەکرد، لیى دەروانى و بە
خۆى دەوت: "ئای شیتی بەدبەخت".

سۆنيا لەسەرخۆ وەك دەنگى گىرا بیت، لیى پرسى:

- تۆ چیت دەویت؟ تۆ بىباوەریت؟

^۱ خودا دەبينىت^۱ ئاماژە بە بۆ ئایەتیکى ئىنجیلی مەتتا كە دەلیت: "خۆزگە بە
پاكیزەكان، چونكە ئەوان خودا دەبينن" (ئىسحاحى پىنج).

پاسکولنیکوڤ پئی به زهویدا کیشا:

- بخویننه، من پیم خوشه، ئه ی بۆ لیزا قیقات نه ده خوینده وه؟
سۆنیا کتیبه که ی کرده وه و ئه و شویننه ی دۆزیه وه، دهستی دهله رزی،
دهنگی نزم بوو، دوو جار ویستی بخوینیتته وه، وه لئ یه که م وشه ی بۆ
نه وترا، سه رئه نجام دوا ی هه ولیکی زۆر دهستی پیکرد: "... یه کیك به
ناوی ئیلیازره وه نه خوش بوو." له پریکدا له وشه ی سییه مدا دهنگی
زایه له یه کی تایبه تی تیکه وت و برا. وه ک ته لیک زۆر پاکیشراییت.
هه ناسه ی لیبرا و سنگی کرخ بوو.

پاسکولنیکوڤ تا راده یه ک دهیزانی بۆ سۆنیا ناویریت بۆی
بخوینیتته وه، هه رچه نده ئه مه ی زۆر چاک دهزانی که چی زیاتر و
زیاتریش به رک و توور په ییه وه جه ختی خویندنه وه ی له سۆنیا ده کرد.
زۆرباش دهیزانی بۆ سۆنیا ئه وه نده ی لا زه حمه ت و دژواره که
لایه نی دهروونی خۆی ده ربخات. زانی که ئه م دیارده یه، چ له ئیستا و
چ له رابووردوودا، به شیک له ژیا نی ئه وی پیک هیناوه، په نگه هه ر له
کچۆلایه تییه وه، واتا له و کاته وه ی که سۆنیا له ناو خیزانه کهیدا و له
پال باوکه نه گبه ته که ی و باوه ژنه غه مگین و دیوانه که ی دهستی
پۆژگار له نیو مندالی برسی و هه راوزه نا و سه رکۆنه ی دزیودا
ده ژیا، په کی تیا داکوتابیت. به لام له هه مان کاتدا له وه گه یشت و
ته واو دلنیا بوو، که هه رچه نده له کاتی خویندنه وه دا، سۆنیا ئازاری
ده چه شت و ده توت ترسی شتیکی هیه، که چی له گه ل ئه مانه یشدا و
له گه ل ئه و هه موو غه م و خه فه ته دا که هه یبوو، سۆنیا به
ئاره زوویه کی پر و ده ردناکه وه ده یویست ئینجیله که بخوینیتته وه و
به تایبه تیش بۆ ئه وی بخوینیتته وه، بۆ ئه وه ی گوئی لیبت. بیگومان
هه ر ئیستایش، ئیتر چی ده بیت با بیت.

پاسکولنیکوڤ ئەمانەى لە چاوى سۆنیا و لە پەشوکانه کەیدا دەخویندەوه..

سۆنیا بەسەر خۆیدا زال بوو، گیرانی گەرووی لە کاتى یەكەم خویندەوهى ئایەتەکاندا وەلا نا و کەوتە خویندەوهى فەسلى یانزەهەمى ئینجیلی یوحەنا، تا گەیشتە ئایەتى نۆزدەهەمین:

.. "گەلێک لە جوولەکەکان ھاتبوونە لای مرتا و مریەم بۆ ئەوهى پرسە و سەرەخۆشیی مەرگی براکەیانى لێبکەن، کە مرتا بیستی مەسیح دیت، بۆ پیشوازى لێکردنى ڕۆیشت و مریەم لە مالدایەوه، مرتا بە مەسیحى وت: بەرێز. ئەگەر تۆ لێرە بوویتایە، براکەم نەدەمرد، بەلام ئیستایش ھەر ئەوه دەزانم کە تۆ چى لە خدا بخوازیت، خدا پیتی دەبەخشیت."

لێرەدا، سۆنیا وەستا، چونکە ھەم شەرم دایگرتبوو، ھەم دەنگى دەلەرزى و دەیبەری، پاشان دەستى پێکردەوه:

.. "عیسا وتی: براکەت ھەلدەستیتەوه. مرتا وتی: دەزانم، لە قیامەتدا، لە ڕۆژى دوایدا ھەلدەستیتەوه. عیسا وتی: من خۆم ڕۆژى دواى و ژيانم، ھەر کەس بڕوا بە من بینیت، ئەگەر مزدوویش بیت، زیندوو دەبیتەوه، ھەر کەس یکیش زیندوو بیت و بڕوا بە من بینیت، ھەرگیز نامریت. ئایا تۆ بڕوات بەمە ھەیە؟" ژنە وتی: (لێرەدا سۆنیا بە زەحمەت و ناخۆشییەوه ھەناسەى تازە کردەوه، ھەر وشەىەكى بە توانا و بە ڕوونى وەک لە ناو خەلکیدا دان بە گوناھى خۆیدا بنیت، دەستى کردەوه بە خویندەوه). "مرتا وتی، بەلێ گەرەم، من بڕوادارم، تۆ مەسیحى کورێ خودایت کە پەوانەى دنیا کراویت."

سۆنیا چرکەىەک وەستا و ویستی سەیری پاسکولنیکوڤ بکات. وەلێ خیرا خۆى گرتەوه و کەوتەوه خویندەوه. پاسکولنیکوڤ بیجوولە

دانیشتبوو، به بی ئه وهی روو وهر بگپریت، له کاتیکدا که پالی به میزه که وه دابوو، له سووچیکی دهروانی و گوئی ته کاندبوو، تا گه یشته ئایه تی سیودوو.

"مریه م که گه یشته ئه و شوینه ی عیسای لیوو، به سهر قاجیدا که وت و پیی وت: "گه وره م، ئه گهر لیڤه بوویتایه، براهه م نه ده مرد". عیسا که به و گریان وه ئه وی بینی و جووله که کانیش که له گه لیدا هاتبوون، گیانی هاته جو شو خرۆش و وتی: له کوئی داتانناوه؟ وتیان: به پرین، وهره و ته ماشای بکه. عیسا گریا، جووله که کان وتیان، بروانن چه ندی خوش ویستوو. هه ندیکیشیان وتیان: ئه مه ی که کویری چاک ده کرده وه، نه یتوانی فه رمانی نه مردنی ئه م پیاوه بدات؟

راسکولنیکۆف گه رایه وه لای سۆنیا و به شپرزهی لیی روانی: به لی، ههر وایه! به راستیش سۆنیا هه موو له شی که وتبووه له رزین و موچرکی پێدا ده هات. راسکولنیکۆف چاوه رپی ئه مه بوو، سۆنیا له خویندنه وه که یدا له و چیرۆکه نزیک ده که وته وه، که مانای موجیزه یه کی گه وره و بیوینه ی له خو گرتبوو. ههستی سه رکه وتنیکی مه زن دایگرتبوو. له رینه وه ی دهنگی له زرنگانه وه ی کانزایه ک ده چوو، خوشی و سه روه ریه کی لیه له ده ستا که توانایه کی تایبه تی پێده به خشی. ده توت دیره کانی پیشچاوی تیک ده چرژین، چونکه به رچاوی رهش ده بوو، وه لی ئه وه ی ده یخوینده وه، له به ری بوو، له دوائیه تدا: "ئه و که سه ی توانی چاوی کویر چاک بکاته وه..". سۆنیا دهنگی نزم کرد، زۆر به گه رمی به رجهسته ی گومان و سه رزه نشتی ئه و که سه بیپروا و ئه و جووله که کویرانه ی کرد، که ههر ئیستا، واتا له دوا ی ئه و چرکه ساته وه، وه ک ئه وانه ی هه وره تریشقه لییان ده دات، ده که ونه سهر زه وی، ده گرین و ئیمان ده هیئن. سۆنیا هه زی ده کرد

که "ئەو، ئەوی نابینا و بێپرەوا، ئیستا گوئی لیبت.. و برەوا بیبت، بەلێ، بەلێ، هەر ئیستا، هەر ئیستا وای لیبت.. سۆنیا لە خوشی ئەم چاوەروانییەدا هەموو گیانی دەلەرزێ. "عیسایش که لە خۆیدا گەلیک بێزاربوو، هاتە نزیک گۆرەکەو. گۆرەکە ئەشکەوتیکی چکۆلە بوو بەردیکی نرا بوو سەر، عیسا وتی: بەردەکە لادەن، مرتای خوشکی مردوووەکە وتی: گەرەم، ئیستا ئەو بۆنی کردوو، چونکە چوار پۆژە نیژراوە."

سۆنیا زیاتر دانی بە وشەیی چوارەکەدا نا و کەوتەوێ خۆیندەو: "عیسایش وتی: بۆ پیم نەوتیت، ئەگەر برەوا بیبت، شکۆمەندی خوداوەند دەبیبت؟ پاشان بەردەکیان لەسەر کونەکە لابرد، عیسا چاوی لە ئاسمان بری و وتی: باوکە لێ، سوپاست دەکەم که گویت لیگرتەم، دەمزانێ تۆ هەمیشە گوێ لە قسەم دەگریت، بەلام لەبەر خاتری ئەمانەیی لێرەن ئەمەم وت بۆ ئەوێ برەوا بهینن که من پەوانەکراوی لای تۆم. که عیسا ئەمەیی وت، بە دەنگی بەرز هاواری کرد: ئیلیازر، وەرە دەرەو. راست مردوووەکە هاتە دەرێ.."

(سۆنیا لە کاتییدا که گیانی دەلەرزێ و موچرکی پێدا دەهات، بە خوشی و سەرکەوتنەوێ وشەکانی خۆیندەو، دەتوت ئەوێ که دەخوینتەو، بە چاویش دەبیبت).

... "دەستوپێی لە کفەوێ پێچرابوون و دەموچاویشی بە دەسمالێک. عیسا پێی وت: بیکەنەوێ تا برەوات."

"گەلیک لەو جوولەکانەیی لەگەڵ مریەمدا هاتبوون، که کارەکەیی عیسایان بینی، باوەریان پێهێنا."

سۆنیا له وه زیاتر چی تری نه خوینده وه و نه یشیده توانی بیخوینیتته وه،
ئینجیله که ی داخست و خیرا له سهر کورسییه که ههستا. به چه ند
وشه یه کی دابردا بر و دلکارانه که وته ورته ورت:

- ههستانه وه ی ئیلیازر ته واو بوو.

سۆنیا بیجووله، پرووی وهرگیرابوو، وهستا، وهک ئه وه ی نه ویریت،
یان شهرم له روانینی راسکولنیکوڤ بکات، وابوو، هیشتا ههر
دهله رزی، مۆمی ناو مۆمدانه که له کوتاییدا بوو، له و ژووره
هه ژارانیه دا، هیشتا پرووناکی ده دایه سهر بکوژیک و سۆزانییه ک که
به شیوه یه کی سهرنجراکیش و سهیر له دهوری کتییی نه مر
کۆببوونه وه. پینج دهقیقه یان زیاتر تیپه ری. له پرا راسکولنیکوڤ
ناوچاوی پینکا دا و له سۆنیا نزیک که وته وه، به دهنگی بهرز وتی:

- من هاتووم له باره ی کاریکه وه له گه لئا بدویم.

کچه بیدهنگ چاوی تیپری، روانینه که ی راسکولنیکوڤ گه لیک وشک و
هیچ مانایه کی تیا نه ده بینرا، وتی:

- ئه مرۆ من وازم له که سوکارم هینا، دایکم و خوشکم، من ئیدی
ناگه ریمه وه بۆ لایان، به ته واوی پهیوه ندیم له گه لیاندا بری.
سۆنیا به سهرسامییه وه پرسى:

- بۆ؟

ئه و دیمانه یه ی که میک له وه و بهر له گه ل دایک و خوشکی
راسکولنیکوڤ دا کردبووی، کاریگه ریه کی هیند له پاده به ده ری له سهر
دانابوو، که خویشی نهیده توانی دیاریی بکات. بۆیه هه والی ئه و
پهیوه ندیبرینه ی زۆر به لاوه سهیر بوو.

لاوه که له سهر قسه کانی پوشت:

- ئىستا من ھەر تۆم ھەيە.. وەرە با پىكەوۋە برۆين، من ھاتوومەتە لات، ئىمە ھەردووکمان نەفرەتلىكراوين، وەرە با پىكەوۋە برۆين.
چاوى راسكولنيكوۋ دەبريسكايەوۋە و سۇنيا لەگەل خۇيدا كەوتە قسە: "بەراست ھەر لە شىت دەچىت!" پاشان ھەنگاويكى بۇ دواوۋە نا و بە ترسەوۋە وتى:

- بۇ كۆيى بچىن؟

- من چوزانم؟ تەنيا ئەوۋەندە دەزانم كە من و تۆ يەك رىگەمان ھەيە، لەمە تەواو دلىام و ھىچى دى، ھاوئامانجىشىن.
سۇنيا لىي دەروانى و لە ھىچ تىنەدەگەشىت، تەنيا ئەوۋە دى دەزانى كە راسكولنيكوۋ گەلىك داماوۋە و ئەوپەرى بەدبەختە.
لاوۋەكە بەردەوام بوو:

- ھىچ كامىك لەوانە ناتوانىت لە تۆ تىبگات، تەنانەت ئەگەر زۆر ھەولى تىگەياندنېشىان بەدەيت. بەلام من لىت گەشىتووم، پىويستم پىتە و ھەر لەبەر ئەمەيش ھاتوومەتە لات.
سۇنيا لەبەر خۇيەوۋە وتى:

- تىناگەم..

- دوايى تىدەگەيت، بۇ تۆيش وەك منت نەکردوۋە؟ تۆيش لە ياسا دەرچوويت و.. توانىشىت پىشىلى بکەيت، تۆ خۆت كوشتوۋە، ژيانى خۆت داوۋە بە ئاودا، ژيانى خۆت.. وەلى جياوازىي نىيە.. تۆ دەتتوانى بە ئەقل و پۇخت بژىت، وەلى ئەنجامت بەرەو مەيدانى سەننايە، بەلام تۆ بەرگە ناگرىت، ئەگەر بە تەنيايش بمىنىتەوۋە شىت دەبىت.. منىش ھەروا، تۆ ئىستا لەوۋە دەچىت ئەقلىت لەدەست دابىت، كەواتە بۇ برىار نەدەين، دەبىت پىكەوۋە بە رىگەيەكدا برۆين. با برۆين.

سۆنیا که له قسه کانی پاسکولنیکوف به تهواویی سه راسیمه بیوو و
وتی:

- بۆ، تو بۆ وا دهلیت؟

- بۆ؟ له بهر ئه وهی نابیت هه ر ئاوا بمینیته وه، له بهر ئه مه، ئاخو دهیت
دلکارانه و به دیدیکی کراوه وه بریار بدهیت و چارهیه ک بدوزیته وه،
نه ک وهک منداڵ بگرت و هاوار بکهیت که خودا ناهیلیت، باشه،
ئه گه ر به یانی تو یان برد بۆ خسته خانه، چی دهیت؟ ئه وی تر که
ئاوه زی ناجۆره و نه خوشی سیلی له که لدایه و به م زووانه دهریت،
ئه ی مندا له کان چون؟ بۆ پولیچکایش نامریت؟ بۆ تو هه ر لیزه، له
گوشه و که ناری شه قامه کاندای مندا لانیکت نه دیوو که دایکیان بۆ
دهروژه کردنی ناردین؟ من دهزانم ئه و دایکانه له کوی و چون دهژین،
له م ژینگه یه دا مندا ل ناتوانیت وهک مندا ل بژی، لیزه مندا لی ههوت
سالان به ره لا و دز ده رده چن، ئه گه رچی مندا ل وینه یه کی مه سیحه:
فریشته ی خویان له که لدایه، عیسا فرموویه تی ریزیان لیبگرن و
خوشتان بوین، چونکه ئه وان ئایینده ی مرو قایه تین..
سۆنیا که خوبه خو ده گریا و به توندی دهستی هه لده گلو فتن،
دووباره ی کرده وه:

- باشه چی بکهین؟ چی؟

- چی بکهین؟ ئه وهی که دهیت بشکیت، پێویسته یه کجار و بۆ ههتا
ههتایه بشکینریت، ئه مه ده کهین و ئازاره که ی ده چیژین، چون؟
تینا گهیت؟ دوا ی تیده گهیت.. ئازادی و ده سه لات، ده سه لات گرنگه،
به سه ر هه موو بوونه وه ره لاوازه کاندای، به سه ر ئه م لانه یی
میرووله کاندای.. ئه مه ئامانجه، له بیرت نه چیت! ئه مه دواوشیه که پیتی
دهلیم، ئه گه ر سه ی نه هاتم، خوت هه موو شتیک ده بیستیت و نه وسا

قسهكانمت بير بكهويتهوه، پاشانيش پوژيک، دواى سالانيک، به دريژايي تهمن لهوه دهگهيت که مهبهستم چى بووه، نهگهريش بهياني هاتم، پيت دهليم، کى ليزافيتاي کوشتووه، خوات لهگهل:

سونيا له ترسا لهرزى و له حالیکدا که موچرک به لهشيدا دهگهرا، تهماشاي راسکولنيکوڤى کرد و وتى:

- بهراست تو دهزانيت کى کوشتويهتى؟

- دهيزانم و دهيشيليم.. به تو، تهنيا به تو، من قوم دهستنيشان کردووه، بو نهوه نههاتوومهته لات داواى ليبوردينت ليکهم، بهلکو و تهنيا بو درکاندنى مهبهستهکه، ماويهکه قوم بو نهوه دهستنيشان کردووه، که نهو شتهت پييليم، هر لهو کاتهوه که باوکت لهبارهى توه قسهى لهگهلا دهکردم و هيشتا ليزافيتا زيندوو بوو، من بيرم لهمه کردبووهوه، خوات لهگهل، تهوقهم لهگهلا مهکه، تا بهياني!

راسکولنيکوڤ چوو دهرهوه، سونيا وای تهماشا دهکرد دهتوت له شيتيک دهروانيت، وهلى خویشى له شيتى دهکرد و ههستيشى پيدهکرد، سهري گيژى دهخوارد "خودايا! نهو چون دهزانيت کى ليزافيتاي کوشتووه؟ نهم قسانهى نهو چ مانايهکيان ههيه؟ سهيره، زور سهيره!" بههرحال، به نهقليدا نهچوو، نا، به هيچ جوړيک، ناخ، دياره نهو زور بهدبهخته.. وازى له دايک و خوشكى هيناوه، بو؟ چى پروو يداوه؟ چ برياريکى داوه؟ بهراست راسکولنيکوڤ چى پيوت؟ پيى ماچ کرد و وتى.. بهلى، نهوهى به ئاشکرا وت که نهو ناتوانيت بهبى من بږى.. ناخ خودايا!..

به دريژايي نهو شهوه سونيا لهرزوتا دايجرتبوو، ههنديکجار له خهو راست دهبووهوه، دهگريا، دهستى ههلهگلوفت و جارى تريش سهرلهنوئ دهکوتتهوه نيو خهويکى بيمارانهوه و پولچکا و کاترينا

ئىفانۇقنا و لىزاقىتا و خويندەنەوھى ئىنجىل و ئەو.. ئەوى بە رەنگى
پەريوو و چاوى ئاگرىنەوھ لە خەونىدا دەبينى.. كە پىيى ماچ دەكات و
دەلىت.. ئاخ.. خودايا!

لە پشت دەرگاكهوھ، لای راست، لە دواى ھەمان ئەو دەرگايەوھ كە
مالەكەى سۆنيای لە مالى خاتوو گرتود رسیلخ جيا دەكردهوھ،
ژووریک ھەبوو، ماوھىەك بوو چۆل و بەشیک بوو لە خانووەكەى
خاتوو رسیلخ كە بە كرى دەدا. بۆ ئەو مەبەستە ئاگادارى و
پۆستەرى بە دەرگای ھاتنە ژوورەوھ و شووشەى ئەو پەنجەرەوھ
نابوو، كە بەسەر رۆوبارەكەدا دەیانرۋانى. سۆنيا دەمىك بوو كە ئەو
ژوورە بە خالى و بىكرىگرتە بزانت، وەلى بە درىژايى ئەو قسانەى
لەگەل راسكۆلنىكوڤدا كەردبوويان، لە پشت دەرگای ژوورە چۆلەكەوھ،
جەنابى سفیدريگایلوڤ وەستابوو و گوڤى گرتبوو. كە راسكۆلنىكوڤ
چووھ دەرى، سفیدريگایلوڤ وەستا و بىرى كەردەوھو لەسەر نووكى
پەنجە گەرايەوھ ژوورەكەى خۆى، كورسیيەكى ھىنا و بىدەنگ لەبەر
ئەو دەرگايە داینا، كە دەچووھوھ سەر ژوورەكەى سۆنيا. گفتوگۆكەى
زۆر خوش و سەرنجراكیش ھاتە پىشچاو، ئەمەندەى لا خوش بوو،
كورسیيەكەى بۆ ئەوھ ھىنا كە دوايى، با بلىين بەيانى، جارىكى تر
تووشى ناپەحەتى نەبىت و سەعاتىك بەپىوھ بوەستىت. بەلكو بارىكى
ئاسانتەر بۆ خۆى فەراھەم بىنىت و چىژ و خوشىيەكە فراوان و كاملتر
بىت.

که به یانی پوژی دوايي، له سهعات يانزه ي ریکدا، راسکولنيکوډف گهيشته بهشي پوлис و له نووسينگه ي ليکولينه وهدا داواي کرد هاتنه که ي به پورفيری پتروفيچ رابگه يه نن، زور سهيري پيهات، که تا ماوه يه ک که س پيشوازي ليته کرد. نزيکه ي ده دهقيقه تيپهري تا بانگ کرا، نه و وا به ته ما بوو زور زوو به دهنگيه وه بيتن. له ژووري چاوه پروانيه که دا وه ستابوو، خه لکي به بهرده ميدها تن و دهچوون و پينه دهچوو مه به ستیان بيت. له ژووري کي تر دا که له ژووري نووسينگه که ي ده کرد، چهند نووسه ريک دانيشتبوون و شتيان دهنووسي. ديار بوو هيچ يه کيک له وانه نه يده زاني راسکولنيکوډف کييه و چييه.

راسکولنيکوډف به دوودلي و گومانه وه چاوي به دهوري خويدا دهگيړا بو نه وه ي بزانيت هه والگريک يان سيخوپريک له و ناوهدا نييه که چاوديري نه م بکات نه وه کا هه لييت؟ وه لي هيچي له و بابه ته ي نه دي. ته نيا کارمه ندي بچووکي ده بيني، که سه رگه رمي کاري خويانن و هه نديک که سي تر. وه لي که س گه نترين کاري به و نه بوو. به جوړيک، که دهيتواني به ناره زووي خوي بو هر جيگايه ک بيه ویت بروات. تا دههات بيریک زياتر و زياتر له سهريدا رهگي داده کوتا، بيری نه وه ي نه و پياوه به نه ينييه ي دويني که دهتوت تارمايه و له ژير زه وييه وه هه لتوقيوه، به راستي هه موو شتيکي ديپوو، هه موو شتيکي ده زاني. خو نه گهر و ابووايه، ده يانه يشت نه و، واتا راسکولنيکوډف، ناوا ليرانه دا ناسووده بوه ستيت و چاوه پروان بيت؟ نايه ليده گه ران تا سهعات يانزه چاوه ري بکه ن تا هر کاتيک دلي ويستي به ناره زووي خوي بيت بو لايان؟ رهنکه نه و که سه تا ئيستا هه واله که ي

نهگه يانديت... يان هر له بنه پته وه شتيك نازانيت و به چاوي خوي
هيچي نه ديووه (جا چون دهبوو بيبينيت؟) كه واته ده شيت
پوودا وه كه ي دوينيشه و، كه به سه ريدا، يه عني به سه ر پاسكولنيكوڤدا
هات، بيچكه له تارمايي و خهونيكي چي تر نه بوويت، ته نيا خه يالي
نه خوش و دهمارگيرييه كه ي ئه م ئاوا گه وره و گرنگي كرد بيت، ئه م
هسته له دوينيشه وه وه خوي به سه ر بيري پاسكولنيكوڤدا
سه پاندبوو، له و كاته وه كه ترس و نائوميدييه كي زوري تيگه رابوو.

كه ئيستا هموو ئه و شتانه ي له بيري خويدا شه نوكه و ده كرد و
خوي بو جهنگيكي تازه ئاماده ده كرد، له ناكاو يكا ههستي كرد
دهله رزيت، ئه م له رزينه ته واو خروشاندي، چونكه واي ليكدايه وه له
ترسي پووبه پووبونه وه يه تي له گه ل پورفيري پتروفيچي نه فره تيدا. له
همموي ناخوستر بوي ئه وه بوو جاريكي دي له گه ل ئه و زهلامه دا
پووبه پوو بيبته وه. ههستي ده كرد رقيكي بيئه ندازه ي ليه تي و ترسي
ئه وه ي بوو ئه و رقه زوره بيبته هو ي ئه وه ي كه خوي تيوه بگلينيت.
خهستي رقه كه ي له رزينه كه ي نه هيشته. پاسكولنيكوڤ خوي ئاماده
كرد تا به قيافه يه كي سارد و جه سورانه وه بپواته ژووره كه،
برياريشي دا تا بتوانيت بيدهنگ و هيور بيت و هه رچونيك بووه، ئه م
جاره به سه ر ئاره زووه نه خوش و دهمارگيرييه كه ي خويدا زال بيت،
ريك له و چركه ساته دا بو لاي پورفيري پتروفيچيان بانگ كرد.

له و كاته دا پورفيري پتروفيچ به ته نيا، له ژووري نووسينگه كه يدا بوو،
ژووره كه ي نه بچووك بوو نه گه وره، له به رانه ر قه نه فه يه كدا كه به
مشه مايه ك بان درابوو، ميژيكي گه وره ي نووسين به رچاو ده كه وت.
له سووچيكي شدا دولا بيك و چهند كورسييه ك دياربوون. هموو
ئهمانه مولكي ده ولته و له داريكي زهردي وارنيشكراو دروست

کراپوو. له سووچیکى تر دا له دیوارى دواوه، یان باشتړه بلین لهو تیغه یه له کوتایى ژووره که دایه، دهرگایه کی داخراو هه یه. له ولاتړه وه، له پشت تیغه که وه، دهبوو ژوورى تر هه بیت. هر که راسکولنیکوڅ چوو ناووه، پورفیری پتروفيچ یه کسهر ئه و دهرگایه داخست، که لیوهی چووبوو ژوورى و هردووکیان به تهنیا مانه وه. پورفیری به پووی خوش و پیشوازییه کی گهرمه وه خوی بۆ میوانه که ی دهرخست، به لام هر دواى چهند دهقیقه یه ک راسکولنیکوڅ به پنی هندیک نیشانه و به لگه له وه تیگه یشت، که پورفیری په شوکاوه! وهک ئه وهی له پریکدا له بیرکردنه وه یان کردبیت یان به سهر کاریکی تایبه تی و نه نییه وه بووبیت. پورفیری دهستی به ره و لای میوانه که ی دریژ کرد و وتی:

- بهه.. بهه.. گهره و بهرېز، ئاخری تویش.. له م ناووه هاتیت، باشه بهرېز، فهرموو دابنیشه، رهنگه پیت خوش نه بیت به ناوی قوربان و گهره و بهرېزه وه بانگت بکه م. داواى لیووردنت لیده که م، ئه مه به بی ئه ده بی و زورخویانه مه زانه.. فهرموو له سهر قه نه فه که دابنیشه. راسکولنیکوڅ بی ئه وهی چاوی له سهر هه لبریت، دانیشته.

واژه کانی "له م ناووه هاتن" و داواى لیووردنکردن له به کارهیتانی زمانى خویانه و یهک دوو وشه ی فهره نسی و شتانی تریش هه موو نیشانه یه کی ئاشکرا بوون. له پریکیشتا به دوو دلییه وه بیرى که وته وه: "ئه و هردوو دهستی بۆ لام دریژ کرد، به لام هیچیانى نه دامى و کیشانیه وه".

هردووکیان له چاودیریکردنی یه کا بوون، به لام که نیگایان بهر یه کدی ده که وت، هردووکیان به خیرایى بروسکه بۆ لایه کی تر دهیانگو یزایه وه..

پاسکولنیکوڤ وتی:

- من له باره ی سہ عاتہ کہوہ نامہ یہ کم بۆ هیئاویت.. فہرموو بیبینه..
بزانه باش نووسراوه یان دہیئت جاریکی تر بینووسمہ وہ؟
پورفیری پتروقیچ وەک ئەوہی پہلہی پویشتنی بیت: وتی:
- چی؟ نامہ؟ بہلئ، بہلئ.. نیگہران مہ بہ.. ہہروایہ..

دوای ئەم قسانہ نامہ کہی لیوہرگرت و خویندیہ وہ، لہ گہل خستہ
سہرمیزی نامہ کہدا، بہ ہہمان پہلہ پہلی پیشووہ وہ وتی:
- باشہ، ہہر ئەمہ یہ و ہیچی تری ناویت.

ئەوسا دوای چرکەساتیک، لہ کاتیکا کہ دہربارہی کاریکی دی دہدوا،
دووبارہ نامہ کہی لہ سہر میژہ کہ ہہلگرت و خستیہ سہر میژی
نووسینہ کہ.

پاسکولنیکوڤ کہوتہ وہ قسہ کردن:

- وا بزنام دوینی تۆ دہتویست لہ من.. بہ پەسمی.. لہ بارہی ناسیاویم
لہ گہل.. ژنہ کوژراوہ کہدا پرسیار بکہیت؟

لہو کاتہدا کتوپر وەک بروسکە ئەوہی بہ بیردا ہات کہ بۆ ہہر لہ
خۆمہ وہ وشہی "وابزانم" بہ کار ہیئا. بہ لام ہہر زوویش وەک
بروسکە بیریکی تری بہ سہردا ہات: "باشہ، جا بۆ ئەوہندہ لہ وشہی
وابزانم بترسم؟"

لہ پریکدا ہستی کرد پە یوہندیکردنی بہ پورفیریہ وہ و ئەم چہند قسہ
و یەک دوو نیگایہ، لہ یەک کاتدا، ہہموو ئەم دلہراوکی و ترسہی
لیکەوتوتہ وہ.. "باریکی گہلک ترسناکە، دہمارم دہہاری و نیگہرانیم
پوو لہ زیادہ، چ بہدبہختیہ کہ! ئیدی ہہر ناتوانم زمان ہہلہیتمہ وہ و
پاستییہ کہ نہ لیم."

پورفیری پتروفيچ، به بى هيچ ئامانجىكى گچكه به بهردهم ميژى
نووسينه كهيدا دههات و دهچوو، جاريك بهرهو په نجه رهكه و جاريكى
تر بهرهو خانه ي كتيبه كان و ديسانه وه بهرهو ميژى نووسينه كه ي
دهرپويشت. ههنديك جاريش له نيگاي راسكولنيكوڤ راي ده كرد يان
دهو هستا و به وردى ليى رادهما. پاشان كه وته ورته ورت:

- به لي، به لي، نيگه ران مه به، په له مان نيه، دهر فه تمان له به رده ستايه.
له و كاته دا له شى چكو له و قه له و و خرى كه وهك توپ به هه موو
لايه كدا ده سوو رپاوه و له هه ر سووچ و قوژبنى كي ژوور و ديواره كاندا
خولى ده خوارد، ديمه نيكي زور سه يري دابوويه. جگه ريه كي بو
ميوانه كه ي دهره ينا و وتى:

- دهر فه تمان زوره، دهر فه تمان زوره.. تو جگه ره ده كي شيت؟ خوت
هه ته؟ ده زانيت، من لي ره دا پيشوازي له تو ده كه م له گه ل نه وه دا كه
ماله كه م له ويندەر، له پشت نه و ديواره وه يه. مالىكي ده وه لتييه، وه لي
جاري له شوينيكي ترم، ده بيت ئيره چاك بكر يته وه، گو راني تيدا
بكر يت. تا راده يه ك ئيستا له ته واو بووندايه.. ده زانيت، له راستيدا
خانوي ده وه لتي شتيكي باشه، وايه؟ تو ده ليى چي؟
راسكولنيكوڤ به ته وسه وه ليى روانى و وتى:
- به لي، شتيكي باشه.

ئهم دووباره كردنه وه گه و جانه يه ي نه و وشه بي مانايانه، كه گوايا
خانوي ده وه لتي شتيكي باشه، له گه ل نه و روانينه پر له راز و جيدي
و رامانانه ي بو ميوانه كه ي ده كرد، گه ليك له يه كدى جياواز بوون.
هه ر نه مه رقي راسكولنيكوڤي زياد له جاران هه لساند، به جو ريك كه
ئيدى نه يتوانى له و خوه لنان و گالته جاريه چاو بپوشي، بويه
له پر يكا به روانينيكي بيته ده بانه، كه پيده چوو چيژى ليبي نيت، پرسى:

- دهزانیت، گویا یاسایهکی دادوهری هیه، واتا شیوازیکی دادوهری،
بۆ ههموو لیکۆلهرهوهکان، که یهکه م جار له دوورهوه، واتا له
مه بهستی بیهودهوه دهست به پرسیار دهکن، ته نانهت له مه بهستی
گرنگ به لام ته واو نامۆ و سهیر، بۆ ئه وهی ئه و که سهی لیکۆلینه وهی
له گه لدا دهکن د ل نیا بیت. یان باشتری بلین بیتاگی بکن و پاشان
کتوهر و به شیویهکی چاوه روانه کراو پرسیاریکی مه ترسیداری
لیکه ن و بیپکن، وانییه؟ له م لایه نه وه ده لیت له ههموو یاسا و
ده ستووره کاندایه خه ت له سه ر ئه مه ده کریت و په یره ویی لی ده کریت.
- به لی، به لی.. تو چۆنی لیک ده ده یته وه.. که من قسه م له سه ر مو لکی
ده ولت ده کرد.. به لی؟

به ده م ئه م قسه نه وه پۆرفیری پتروقیچ پیلووی لیک نزیک خسته وه و
چاوی داگرت، حاله تیکی خو ش و فریو ده رانه به پرویه وه ده رکه وت
و چینه کانی ته ویلی ریک بوونه وه، چاوی جوان و ههموو ده مو چاوی
کرایه وه، له کاتی که ده راس ته وخو چاوی له چاوی راسکۆلنیکو ف
بری، قاقایه کی تو وهری دوور ودریژی کرد.
راسکۆلنیکو فیش سه ره تا هه ولی که می که پیکه نینی دا، وه لی که
پۆرفیری زانی ده یه ویت پیکه نیت قاقایه کی هیند به رزی لیدا، که
رهنگی سوور بووه وه. له پری که بیزاری راسکۆلنیکو فیش ئه وه نده
په ره یسه ند، که هه ر جو ره خو پاریزییه کی له ده ست دا، وازی له
پیکه نین هینا، بروی هاته وه یه ک و بۆ ماوه یه ک به رقه وه له
پۆرفیری روانی، به دریژی قاقای پیکه نینه که ی که ده وت هه ر به
ده ستی ئانه ست نایه رپه ته وه، روانینه که ی به رده وام بوو. دیار بوو
هه ردو وکیان بیه ره به ستن، وا ده رده که وت پۆرفیری پتروقیچ به
ئاشکرا گاته به میوانه که ی خو ی ده کات، له گه ل ئه وه شدا که ده یینی

میوانه که نه فره تی له پیکه نینه که ی دی، که چی ئەو به مه بیتاقت
نه ده بوو. شتیکی دی که بۆ راسکۆلنیکۆف مایه ی سهرنجدان بوو: ئەو
دهیزانی پۆرفیری پتروفیچ که میک له مه و بهر نه شله ژاوه و نه بیتاقت
بووه، به لکو خۆی، واتا راسکۆلنیکۆف، له داوه که که وتوو. زانی له و
لایه نه وه بیگومان شتیکی، واتا مه به ستیک هیه که ئەم پینی نازانیت..
پهنگه هه موو شتیکی ئاماده کرابیت و هه نووکه و هه ر له
چرکه ساتیکدا ئاشکرا ببیت و به سه ری ئەمدا بشکیت..

راسکۆلنیکۆف زوو له مه به سته که گه یشت، له جیگا که ی هه ستا،
کلاوه که ی گرته ده ست و به دهنگی ته واو توورپه و په کلا یکه ره وه
دهستی پیکرد:

- پۆرفیری پتروفیچ، تۆ دوینی به چه زه وه داوات کرد بۆ لیپرسینه وه
بیم بۆ لات، (جهختی له سه ر وشه ی لیپرسینه وه که کرد). وا من
هاتووم و ئەگه ر پرسیاریکت هیه بیکه، ئەگینا ریگه م بده برۆم. کاتم
نییه و کارم هیه.. ده بیت بچم بۆ ناشتنی ئەو کارمه نده ی که وتبووه
ژیر پینی ئەسه په کانه وه.. تۆیش ده یناسیت.

له زیادکردنی دوا رسته که ی راسکۆلنیکۆف رقی هه ستا و به توورپه یی
زیاتره وه وتی:

- من له گشت ئەم شتانه بیزار بووم، تیده گه ییت؟ ماوه یه کیشه وام
لیهاتوو.. تا راده یه ک نه خوشییه که یشم هه ر په یوه ندیی به وه وه هیه..
به کورتی..

هه ستی کرد ئەو رسته یه ی په یوه ندیی به نه خوشییه وه هیه، ته واو له
جی خۆیدا نییه. دهنگی لییه لبری:

- به کورتی، داوات لیده که م پرسیاره کانت بکه ییت یان ریگه ی
پۆیشتم پێبده.. خو ئەگه ر ده ته ویت پرسیاریش بکه ییت، به هیه

جۆریک نابیت پیچهوانه‌ی یاسا و رِیسا بیت، ئەگینا وه‌لام ناده‌مه‌وه.
بۆیه ده‌لیم خوات له‌گه‌ل، چونکه من و تو ناتوانین هیچ کاریک بکه‌ین.
پۆرفیری پتروقیچ له‌پرا که‌وته په‌له‌قاژه و زوو زمانی گۆری و به‌بی
ئه‌وه‌ی ئیتر پیکه‌نیت، وتی:

- خودایا، ئه‌وه تو چیته؟ ئاخ، چیت لیپرسم، تکت لیده‌که‌م
ناره‌حت نه‌بیت.

به‌ده‌م قسه‌کانه‌وه له‌ناو ژووره‌که‌دا هه‌ر ئەملاونه‌ولای ده‌کرد و
هه‌ندی‌کجاریش له‌راسکۆلنیکۆف ده‌پارایه‌وه که دابنیشیت:

- هیشتا زووه، کاتمان له‌به‌رده‌ستایه، هه‌موو ئەمانه‌یش بی‌هوده‌ن، به
پیچه‌وانه‌وه: به‌م سه‌ردانه‌ت گه‌لیک خوشحالم.. من وه‌ک میوانیکی
خۆم پیشوازیت لیده‌که‌م، ئەو پیکه‌نینه نه‌فره‌تییه‌یش، به‌ریز، رادیون
پومانو‌قیچ، داوای لی‌بوردن لیده‌که‌م، رادیون پومانو‌قیچ؟ ناوه‌که‌تم به
راستی وتوو؟ من کابرایه‌کی توورهم، تو به سه‌رنجه ورده‌که‌ت منت
هینایه پیکه‌نین، هه‌ندی‌کجار به راستی وه‌ک داری بی ده‌له‌رزم و
له‌رزینه‌که‌م زیاد له‌نیوسه‌عات ده‌خایه‌نیت.. زوو پیکه‌نین ده‌مگریت،
به‌م له‌شولاره‌یشمه‌وه ده‌ترسم رۆژیک له‌پریکدا دلم بوه‌ستیت، ئاخ،
بو دانانیشیت؟.. به‌ریز تکت لیده‌که‌م دابنیشیت، ئەگینا به‌زویرت
تیده‌که‌م.

راسکۆلنیکۆف که هیشتا رقه‌که‌ی نه‌ره‌ویبووه‌وه و برۆی هینابوونه‌وه
یه‌ک، بیده‌نگ گویی گرتبوو و کونیشکنی ده‌کرد، دانیشیت، به‌لام
کلاوه‌که‌ی هه‌ر به‌ده‌سته‌وه بوو.

پۆرفیری پتروقیچ که هیشتا ئەمسه‌روئه‌وسه‌ری ژووره‌که‌ی ده‌کرد و
وه‌ک پیشتر نه‌یده‌ویست پوانینه‌که‌ی به‌ر پوانینی میوانه‌که‌ی بکه‌ویت،
که‌وته‌وه ئاخاوتن:

- رادیون رومانوڤیچی ئازیز، دەمەویت لەبارەى رەوشت و خوی
خۆمەو شتیکت پێبێم، دەزانیت، من تا ئیستا ژنم نەهیناوه و کەسیکم
نە تیکەلى خەلک دەبم و نە ناسراوم، بێجگە لەمانە مرویهکی تەواو
کامل، مرویهکی چەقبەستووی لاکەوتە.. و.. ئایا تۆ سەرنجی ئەوەت
داوه، رادیون رومانوڤیچ، کە لیڤه، واتا لە پرووسیای ئیلمەدا، لە
هەموویش زیاتر لە ئەنجومەنەکانی پتروزبورگماندا، ئەگەر دوو
مروڤی بەئاوەز کە هیشتا بە چاکی نەبوونەتە هاوڕێی یەکتەری، بەلام
با بلیین رێز لە یەکدی دەگرن، وەک من و تۆ، ئەگەر پێک بگەن، بۆ
ماوهی نیوسەعاتی تەواو ناتوانن بابەتیک بدۆزنەوه قسەى لەسەر
بکەن. بەرانبەر بە یەکدی دەمیان دەبێت بە تەلەى تەقیوو، دادەنیشن
و هەردووکیان بێتاقەت دەبن: هەموو کەس بۆ خۆى باسیکی هەیه
بیکات: بۆ نموونە خانمەکان.. کەسانی تری ناو کۆمەلگا، وەک
ئەوانەى لە چینی سەرەوه‌دان هەمیشە بابەتی باسیان هەیه. وەلى
ئەوانەى لە چینی ناوەندن، وەک ئیمە، هەموو شەرمەن و کەمدوون..
مەبەستم کەسانی بیرمەندە. گیانە هۆى ئەمە چیه؟ نازانم کێشەى
کۆمەلایەتى هاوبەشمان نییه یان زۆر شەریفین و نامانەویت یەکتەر
فریوو بدەین؟ نازانم، بەلى، ئەى تۆ دەلىی چی؟ دەيسا کلاوه‌کەت
لابەرە، دەلىی دەتەویت هەر ئیستا برۆیت، بێگومان دیاردەیه‌کی
ناخۆشە.. بەلام من بە پێچەوانە‌وه‌ دلخۆشم.

پاسکۆلنیکۆف کلاوه‌کەى نایە لاوه، وەلى بە پرووه گرژەکەیه‌وه
بێدەنگ و بە وردی گوێی لە قسە بێسەرەوبەرەکانی پۆرفیری
گرتبوو. "ئاخر، مەبەستی چیه؟ ئایا بە راستی دەیه‌ویت بەم زۆربلێه
کەمژانەیه‌ى خۆى هەستوبیرم پەرت بکات؟"

پۆرفیری کە هیور دەپروانى، لەسەر قسەکانی پۆشت:

- قاوۋەت پېشكەش ناكەم چونكە ئۆزى جىڭاي نىيە، بەلام بۇ نايىت پېنج دەقىقە لەگەل ھاۋرىيەكتا دابىشيت و خەمىك بە بادەن.. وەك دەزانىت ھەموو ئەمانە ئەركى كارن.. گيانەكەم، لەوۋە زویر نەبىت كە من بەردەوام بە ژوورەكەدا دىم و دەچم. بمبەخشە گيانە، بە راستى پىت بلىم زۆر لەوۋە دەترسم دلت برەنجىم، بەلام ئەم جوولانە بۇ من پىۋىستن، بەردەوام دانىشتووم و زۆر بەوۋە خوشحال دەبم، كە دەرفەت لە پىنج دەقىقە دەھىتم و دىم و دەچم.. مایەسىرىمە.. دەمەۋىت بە وەرزش چارى بكەم، دەلىن راۋىژكەرانى دەۋلەت و كارمەندان و تەننەت راۋىژكارە بەپايەۋپلە گرنگەكان ھەموو رۆژىك زۆر بە ئارەزوۋەوۋە تەنافبازى دەكەن، بەلى.. زانستى ئەم سەردەمە داۋاي دەكات. بەلى.. وەلى لەبارەى ئەركى ئىرمەۋە، لىكۆلىنەۋە و ھەموو ئەم رەسمىياتانە.. كە جەنابى خۆت ئىستا دەربارەى لىكۆلىنەۋە باست كرد.. بەلام ھەز دەكەم بزانىت، رادىون رومانوفىچ گيان، ئەم لىكۆلىنەۋانە جارى وا ھەيە خودى لىكۆلەرەۋە زىاد لەو كەسەى لىكۆلىنەۋەى لەگەلدا دەكات، توۋشى سەرەگىژە دەبىت. لەم لایەنەۋە تو زۆر بە وىژدان و ھۆشيارانەۋە ئامازەت پىكرد. (پاسكۆلنىكوۋ شتى واى نەۋتبوو) مروۋف گىژ دەبىت، بە راستى گىژ دەبىت، بەردەوام قەۋانىكە و دووبارە دەبىتەۋە، تەۋاو وەك دەنگى تەپل ھەر دەپلى و دەپلىتەۋە. وەلى گۆرانىك بەدەستەۋەيە، ھەرچەندە ناۋوناۋىشانمان دەگۆرپىت، ھە، ھە، ھە! بەلام لە كارى داۋەرىماندا، وەك خۆت زىرنگانە ئامازەت پىدا، من تەۋاو لەگەلتا ھاۋرام، بەراست ھەز دەكەم پىم بلىت كام تاۋانبار، تەننەت ئەگەر نەزانترىن جوتيار بىت، ئەۋە نازانىت كە سەرەتا بە پرسىياري بىمانا گىژى دەكەن و پاشان لەناكاۋىكدا يەك لە دۋاي يەك دەيدەنە بەر پرسىيار و بە تەپلى

سەرىدا دەكىشن، ھە، ھە، ھە! ھەر بە تەپلى سەرىدا ۋەك جەنابتان
 ھەرمووتان، ھە، ھە، ھە! تۆ بە راستى وات لىكدايەۋە كاتىك من
 لەبارەى شوين و خانووى دەۋلەتەۋە دوام، واتزانى.. ھە، ھە، ھە! تۆ
 كەسىكى سەيرىت، زۆر چاكە، بەلام من نايكەم! ئاخ، بەراست، قسە
 قسە پادەكىشى و بىرىك بىرىكى دىي لىدەكەۋىتەۋە: تۆ ھەر ئىستا
 لەبارەى ياساۋرپساۋە شتىكت وت، لە بىرتە، لەبارەى لىكۆلىنەۋەۋە..
 باشە رپسا چىيە؟ دەزانىت لە زۆر شويندا رپسا بىمانايە. ھەندىكجار
 گفتوگۆيەكى دۆستانە بەكەلكترە، رپم بدە لەم بارەيەۋە دلنات بكەم
 كە رپسا ھەمىشە لە شوينى خۆيدايە و بە تەۋاۋىي لەناۋ ناچىت.
 دەمەۋىت لىت بېرسم بەراست رپسا يانى چى؟ نايىت رپسا بەردەوام
 رپ لە لىكۆلەرەۋە بگرىت. كارى دادوهرى لىكۆلىنەۋە، ئەگەر بتوانىن
 ناۋى بنىين "ھونەرى ئازادە" يان شتىكى لەۋ بابەتە. ھە، ھە، ھە!

پۇرفىرى پتروفيچ ھەناسەيەكى دا، ھەروا، بەبى ماندوبوون
 ھەندىكجار رستەى پوۋچ و بىماناي دەوت و جارى تىرش وشەى
 واى دەوت، كە لە مەتەل دەچوۋ، لەپرىكدا دىسانەۋە دەكەۋتەۋە
 قسەى ھىچوپوۋچ، ئىتر تا پادەيەك بە ناۋ ژوورەكەدا كەۋتبوۋە
 راكردن، ھەنگاۋە كورتهكانى تا دەھات تىژتر دەكرد، بەردەوامىش
 چاۋى بربوۋە زەۋى، دەستى راستى خستبوۋە پشتى و دەستى
 چەبى بەردەوام پادەۋەشاند و واى دەجوۋلاند كە بە شىۋەيەكى
 سەير لەگەل وتەكانىدا رپ نەدەكەوت. پاسكولنىكوۋف لەپرا سەرنجى
 دا لەۋ كاتەدا كە زۆر خىرا دەھات و دەچوۋ، پۇرفىرى يەك دووجار
 نىزىك بە دەرگاگە ۋەستا و بۆ چركەساتىك گويۇقولاغ بوۋ. لە دلى
 خۇيدا وتى: "تۆ بلىى چاۋەرپىي يەكىك بىت؟" پۇرفىرى كە زۆر بە
 سادەيىيەۋە لە پاسكولنىكوۋفى دەرۋانى و ئەۋەش لاۋەكەى خستبوۋە

گومان و دوودلییه‌وه و خۆی ئاماده ده‌کرد، دیسانه‌وه به گهرمی که‌وته‌وه قسه‌کردن:

- به راستی تۆ له‌سه‌ر هه‌قیت که بریاره یاساییه‌کان به گالته ده‌زانیت و قه‌شمه‌ریان پێده‌که‌یت، هه، هه، هه! ئەم شیوازه سایکۆلۆژییه زۆر قوولانه - بێگومان هه‌ندیکیان نه‌ک هه‌موویان - گه‌لیک گالته‌چارن و ره‌نگه زۆریش بێکه‌لک بن ئەگه‌ر خۆمان به پیت به پیتی بریاره‌کانیی‌وه ببه‌ستینه‌وه.. به‌لێ، با بێینه‌وه سه‌ر پێسا: چاکه، ئەگه‌ر من له لیکۆلینه‌وه‌ی خۆمدا ده‌ستنیشانی یه‌کیکم کرد، جا هه‌ر که‌سیک بیت، که تاوانباره، به‌راست، رادیون رومانو‌قیچ تۆ بۆ کاری مافناسی خۆت ئاماده ده‌که‌یت؟

- به‌لێ، من یاسام ده‌خویند..

- باشه، که‌واته ئەمه نمونه‌یه‌که و بۆ ئایینده‌ت به‌که‌لکه، وا تینه‌که‌یت من له خۆم راببینم تۆ فی‌ری شت بکه‌م، ئاخ‌ر، تۆ له‌باره‌ی تاوانه‌وه وتاری سه‌رنج‌راکیش ده‌نووسیت! نا، من ته‌نیا ئەوه‌م ده‌وێت له‌باره‌ی کاره‌ساتیکه‌وه که‌ پرووی داوه، نمونه به‌ینمه‌وه، باشه، با بلیین ئەگه‌ر من فلان یان فیسارم به تاوانباردایه قه‌له‌م، به راستی له تۆ ده‌پرسم، به چ به‌لگه‌یه‌ک پیشوه‌خت ئەو که‌سه نار‌ه‌حه‌ت بکه‌م، ته‌نانه‌ت ئەگه‌ر چه‌ند به‌لگه‌یه‌کیشم له‌سه‌ری هه‌بیت؟ راسته من ناچارم هه‌ندیک که‌س زوو بگرم، به‌لام که‌سانی تر هه‌ن ده‌شی‌ت له‌و جو‌ره نه‌بن، به راستی ئەمه وایه، که‌واته وازی لێده‌هێنم بۆ خۆی به‌شاردا بگه‌ریت، هه، هه، هه! نا، من وا هه‌ست ده‌که‌م تۆ به‌ته‌واوی له‌مه‌به‌سته‌که‌م نه‌گه‌یت، با پروونتر بۆتی بلییم: بۆ نمونه ئەگه‌ر له‌پیش وه‌ختی پێویستا بیگرم، ره‌نگه به‌و کاره - ئەگه‌ر بشی ناوی لێبنین - په‌ناگایه‌کی ئاکاری و ده‌روونی بۆ دروست بکه‌م هه، هه، هه! تۆ پێده‌که‌نیت؟ (راسکۆلنیکۆف

به هیچ جوریک خه یالی پیکه نینی نه بوو، لیوی توند ده کروشت و نیگا
 ئاگرینه کانی خوی له چاوی پورفیری که لا نه ده خست و به هیوری له
 شوینه کهیدا دانیشتبوو) ئەمه راستییە که و له باره ی هه ندیک که سه وه
 به تایبه تی وایه. چونکه خه لکی جورا و جورن، به لام شیوازی کار له گه ل
 هه موویاندا هه ر یه کیکه. تۆیش ئیستا فهرمووت "به لگاندن"، گریمان
 به لگه هه یه، به لام برا گیان به لگه زورجار دوو سه ری هه یه، ئاخه من
 دادوه ری لیکۆلینه وه م، که واته لایه نی لاوازم هه یه، من دان به مه دا
 ده نیم: باشه ئەگه ر پیشه ی لیکۆله ره وه ته واو روون و کوک بیت.
 ده بیت به لگه یه کی وا له به رده ستا بیت وه ک دوو له گه ل دوو دا ده کاته
 چوار. به لگه یه کی هیند روناک بیت که نکۆلی لینه کریت. وه لی ئەگه ر
 من بۆ ماوه یه ک ئەوم گرت، هه رچهنده ته واو له وه یش دلیا بم که
 تاوانباری راسته قینه یه، ئەوسا من خۆم له و به لگانه بییه ش ده کم، که
 تاوانه که ده سه لمینن. بۆچی؟ له بهر ئەوه ی من - ئەگه ر ده ربهرینه که
 ته واو بیت - ده ستنیشانی باریکی تایبه تیم بۆ ئەو کردووه، واته له
 باری سایکۆلۆژییه وه دلیا بووه، ئەوسا ده چیته وه ناو قاوغه که ی
 خوی و له بهر چاوی من گوم ده بیت و پاشان ده رک ده کات که ئەو له
 گیراوه کانه و براوه ته وه. ده لین له م سیقاستوپوله یه کسه ر دوای
 پروداوه که ی "ئالما" خه لکی زانا و هه زمه ند زۆر له وه ده ترسان که
 دوژمن به ئاشکرا په لاماریان بدات و سیقاستوپول داگیر بکات. به لام
 هه ر ئەوهنده ی بینییان دوژمن هه ر مه به ستی که مارۆدانه، ده لین
 نازانن خه لکی تیگه یشتوو چهنده به خته وه ر و دلشاد بوون، چونکه
 دیاره هیچ نه بیت کاره که دوو مانگی پیده چیت، له کوی دوژمن به
 ریکه ی که مارۆدان سه رده که ویت! دیسانه وه پیده که نیت، دیسان برۆا
 ناکه یت؟ هه لبه ته تۆیش هه قته، به لی هه قته. من له گه ل تۆدا هاوړام که

ھەموو ئەم شتانه پېشھاتى تايبەتەن، بە راستى تايبەتەن. ۋەلى لەگەل
 ئەۋەشدا رادىون رومانوفىچى ئازىز، دەبىت لەم نۆۋەندەدا ئاگامان
 لەۋە بىت حالەتى گىشتى كە ھەموو رېساۋياساكانى بۇ بگونجىت و لە
 كىتەبەكاندا تۆمار كرابىت، بوونى نىيە. بۆيە ھەر كارىك، يان ھەر
 تاوانكارىيەك كە بە راستى رېۋى دابىت، راست دەگۆرپىت بە
 حالەتلىكى تەۋاۋ تايبەتەن، ھەندىكجار بۇ حالەتلىكى ئەۋەندە تايبەتەن، كە
 ھەرگىز لە ھىچ شتىكى پېشتىرى خۆى ناكات. لەم لايەنەۋە جارى ۋا
 ھەيە پېشھاتى زۆر گالتهجار رېۋ دەدات. بۇ نموونە ئەگەر من
 كەسىك ۋەك خۆى ۋاز لىيىنم، ھەرگىز نە بىگرم و نە سەر بىكەمە
 سەرى، بەۋ مەرجهى ئەۋە بزانىت كە من لە ھەر سات و ھەر
 دەقىقەيەكدا.. يان لايەنى كەم ھەست بىكات كە من ھەموو شتىك
 دەزانم و شەۋرپۆژ بە دۋايەۋەم و چاۋدىرى دەكەم و بزانىت كە
 بەردەۋام شوينى گومانە و بترسىت، سوئند دەخۆم گىژ دەبىت و
 خۆى دىتە پېشى و دەشىت كارى ۋايش بىكات، كە تەۋاۋ ۋەك ئەۋە
 ۋابىت كە بلىت دوو لەگەل دوۋدا دەكاتە چۋار و رېك بىتە پېشى..
 باشە، ئەمەيش لە خۆيدا تاموچىژىكى خوشى ھەيە.

پەنگە ئەم تىكەۋتنە لە جوتيارىكى سادە و ساكار رېۋ بدات، يان
 كەسانىكى زىرنگ و ھۆشيارى ئەم سەردەمە كە بەتايبەتەن لە زۆر
 پۈۋەۋە چاۋوگۆى كراۋە بن. ھەر لەبەر ئەمەيە ئازىز، زۆر گرنگە
 ئەۋە بزانىت كە مەۋف، ۋاتا پەھەند، بە چ پەھەندىك چاۋوگۆى
 كراۋەيە. ئەۋسا دەمار، تۆ دەمارت بە تەۋاۋى لە بىر كىرۋەۋە؟ ئاخىر
 ھەموو ئەمانە نەخۆش و لاۋاز و شىپىزەن!.. بىجگە لەۋەى ھەموو
 كەسەكان رېۋاۋىن، ئەمەيش لە خۆيدا، با پىت بلىم، لە ھەندىك لايەنەۋە
 كۆمەكىكى باشمان پىدەكات. ئىتر بۇ لەۋە دىگران بىم كە كەسىكى ۋا

نه گيراوه و بۇ خۆى له شاردا دیت و دهچیت. لیى گهړی، لیى گهړی
 با بۇ خۆى پیاسه بکات. چونکه من باش دهزانم که بهو حاله یشه وه
 هر نیچیری منه و ناتوانیت بۇ هیچ جیگایه که له دهستم ههلبیت، باشه
 بۇ کوئ بچیت؟ هه، هه، هه، بۇ دهره وهی ولات؟ رهنگه کابرایه کی
 پولهندی بتوانیت بۇ دهره وه را بکات، نهک نهو، بهتایبه تی که من له
 کهمیدام بوی و چی پیویست بیت کردوومه. نهی بۇ شوینیکی زور
 دووری ناو ولات ههلبیت؟ ناخر، لهوی جوتیار هه، جوتیاری
 راسته قینهی رووسی، بویه نه میکی رونا کبیری نه سهردهمه، پیی
 باشتره له زیندانا بیت و کاری زور قورسیشی پیبکریت به لام له گهل
 نهو جوره جوتیاره نامویانه ماندا نهژی. هه، هه! وهلی هه موو نه
 قسانه زوربلی و رووکه شن. ههلهاتن یانی چی؟ نه مه لایه نه
 رووکه شه کهیه. مه بهستی سهره کی شتیکی تره. له بهر نه وه له دهستی
 من را ناکات چونکه نازانیت بۇ کوئ بچیت. به لکو له بهر لایه نی
 دهره ونی ناروات. هه، هه، هه! چ دهربرینیکی سهرکه وتوو! نهو له بهر
 یاسای سروشست له من را ناکات. تهنانهت نه گهر جیگایه کی هه بیت که
 خۆى تیا هه شار بدات. په روانهت بینوو به دهوری شه مدا؟ باشه،
 نهویش ناوا به دهوری مندا ده سووپیت. ههزی له نازادی نییه،
 هه میسه له بیرکردنه وه دایه، وهک داو خۆى له نیو تهو نیک ده نیت و
 ترس تا سهر سنووری مهرگ هه راسانی دهکات.. بیجگه له مه خۆى
 مه سه له یه کی له بابه تی $2+2=4$ دهخاته پیشم.. بیگومان بهو مهرجه ی
 دهره تی زیاتری بدهمی.. ههر بهو جوره به دهرمدا ده سووپیت و
 ده سووپیت تا ورده ورده باز نه که ته سکر ده بیته وه، ئینجا ده که ویته
 ناو دهممه وه! منیش به ئاره زووی خوم قووتی ددهم و نه وهیش زور
 به له زه ته. هه، هه، هه! باوه ر ناکهیت؟

ڤاسکولنيکوف وهلامی نه بوو. به ږهنگی په ږیوویه وه بیجووله
 دانیشتبوو. به وردی له دهموچاوی پورفیری دپروانی. بو خوی بیږی
 دهکرده وه: "وانه یه کی چاکه، وهک نه وهی دوینیشو نییه، له یاری
 مشک و پشيله ناچیت و بیهوده نییه، توانای خویم پیشان ددات..
 دهلیی.. پیم دهلیی.. زور له وه ئاقلتره نه وه بکات.. ئامانجیک تری هیه،
 به لام چ ئامانجیک؟ نا، هاوړی یاغیشیت، دهمترسینیت و داوم بو
 دهچنیت. چ به لگه یه کت پینییه و زه لامه کهی دوینیش لیره نییه! تو هر
 دهته ویت له ږیگه دهر بکهیت. دهخوازیت زوو ږقم ههستینیت و
 نه وسا له داوم نییت، وهلی خراب بوی چوویت و هه له ییت. هه له! باشه
 نهی بو تا نه م ږاده یه ئاماژم بو دکات؟ ئایا دهماری نه خوشم
 به هه ند وهر ناگریت! نا، هاوړی کویرانه لیی دپروانیت، تو هه له ییت،
 هه رچه ند هه ر چالیکت هه لکه ندووه.. باشه، پاشان دهیینین چ خه ویکت
 پیوه دیوم!

ږاسکولنيکوف هه موو هیز و توانای کو کرده وه و به رانه ر به
 به سه رهاتیکي نادیار و ترسناک خوی ئاماده کرد، هه ندیکجار
 دهیویست په لامار بدات و پورفیری له شوینی خویدا بخنکینیت. نه و
 له و کاته وهی هاتبووه ژووری، ترسی نه وهی لینیشتبوو تووشی
 تووړه ییه کی وا بییت. ههستی کرد لیوی وشک بووه، دلی ته په ته پیه تی
 و کف لالیوی گرتووه. له گه ل هه موو نه مانه یشدا بریاری دا بو
 ماوه یه ک بیده نگ بیت و قسه به زاریدا نه ییت، دهیزانی که بو نه م
 باره ی ئیستا نه وه باشتړین سیاسه ته، چونکه نه ک ته نیا به بیهوده
 قسه ناکات به لکو به پیچه وانه وه به بیده نگیه کهی خوی دوژمنه کهی
 تووړه دکات، ږهنگه بیته هو ی نه وهی به رانه ره کهی به قسه کانی

تیبکەوئیت، لایەنی کەم ئەمەیش هیوایەک بوو راسکۆلنیکۆف ئومیدی
پێبەستبوو.

پۆرفیری کە زۆر سەرحال و بەردەوام لە خوشیدا پێدەکەنی و بە
ژوورەکەدا هاتوچۆی بوو، کەوتەووە قسەکردن:

- نا، من وا دەزانم تۆ بڕوام پێناکەیت، وا تێدەگەیت من سووکە
گالتەیهکت لەگەڵدا دەکەم، باشە، هەلبەت تۆیش هەقی خۆتە،
خوداوەندیش هەیکەلی منی وا دروست کردووە کە خەلکی هەر
پێکەنینیان پێی بێت، پێک وەکۆ لیبووک، بەلام دەمەوئیت پێت بڵێم و
دووبارەیشی دەکەمەووە. کە تۆ، گیانەکەم، رادیون رومانوڤیچ، لە منی
پیرەمێرد ببووریت، تۆ گەنجیت، واتا لە سەرەتای گەنجیدايت و بۆیە
وەک هەر لاویکی دی، هزر و زرنگیی مرۆڤ لە هەموو شتیکی دی
زیاتر دەنرخینیت. توانای هزری پڕ لە تەنز و ئەنجامگیرییە پروتەکان
سەرسامت دەکەن، لەمەدا لە راویژکارە سوپاییەکانی نەمسا دەچیت،
واتا تا ئەو جیگایە دەتوانم لەبارەى پروداوە سەربازییەکانەووە
داوهری بکەم: ئەو بەرپێزانی لەسەر پەرەى کاغەز، ناپلیونیان شکست
دا و بەدیلیان گرت، لە نووسینگەکەشیاندا، کە نازانم چی پێدەلێن،
هەموو مەسەلەکانیان بە وردی شەنوکەو کرد، رێکیان خست و
دەیانزانی ئەنجامەکەى چۆنە، بەلام بڕوانە چۆن سەرلەشکرەکیان
"ماکس" لەگەڵ هەموو سوپاکەیدا خۆی بەدەستەووە دا. هە، هە، هە!
باشە، دەبینم، رادیون رومانوڤیچى ئازیز، پێم پێدەکەنیت، لەبەر
ئەوێ من کەسیکی مەدەنیم و کەچی نموونەکانم لە میژووی
سەربازییەووە سەرچاو دەگریت. بەلێ، ئەى چی بکەم. ئەمەیه لاوازیی
من، حەزم لە کارى سەربازییە و نازانیت چەند لە خۆیندەنەوێ
کاروبارى سەربازی چێژ وەرەدەگرم.. لە راستیدا من لە هەلبژاردنی

پیشه دا هه له م کردوو. ده بوو من ژيانی سهربازیم هه بیت و له سوپادا بم. رهنگه نه بوو مایه به ناپلیون، به لام حه تمه ن ده بووم به کولونیل، هه، هه، هه!

باشه ئازیزم، ئیستا هه موو ورده کاری و راستیه کانی مه سه له که، و اتا مه سه له تاییه تییه که ت بو راقه ده که م: راستی و سروشت، به ریزم، شتیکی زور گرنگن، زور جار ئەم دووانه پلانه هه ره ورده کان به تال ده که نه وه. گوی له م پیره میرده بگره. دلگیرانه ئەمه ده لیم، رادیون رومانو فیچ (پورفیری پترو فیچ که ئەم قسانه ی ده کرد، ته مه نیشی له ده ورو به ری سیوپینج سالیدا بوو، ته واو وهک پیره میردیک ده هاته به رچاو، ته نانه ت دهنگی گورابوو و پشتیشی کومابوو وه) پاشان من پیاویکی قسه له پرووم.. به راست من قسه له پرووم یان نا؟ ده لئی چی؟ من قسه له پرووم، من ئەمه هه روا بییه رانه ر به تو ده لیم و هیچم له تو ناویت، هه، هه، هه! باشه، که واته قسه که م ته واو ده که م: هوشیاری به لای منه وه که لیک که وره یه، وهک ده لین، جوانی سروشت و دلخویشی ژيانه، له راستیشدا هوشیاری ده توانیت شتی زور نهینی دروست بکات، که واته لیکۆله ره وه یه کی بیچاره ی ئاسایی که خویشی گیرۆده ی خه یاله - چونکه ئەویش مرو فیکه وهک مرو فیه کانی تر- چون ده توانیت ئەو کیشانه چاره سه ر بکات، وه لی نه گبه تی له وه دایه که سروشت فریای ئەو لیکۆله ره وه بیچاره یه ده که ویت و پرزگاری ده کات. که چی ئەو لاوانه ی شهیدای هوشیارین که - به زاراه ی دوینیشه وی زرنگانه و فیلزانه ی تو- به سه ر هه موو گیرو گرفتینکدا زال ده بن ته نانه ت بیر له مه ناکه نه وه. لاوی هوشیار، له و لایه نه تاییه تییه وه، ده شیت درو بکات و درو که یشی زور لیزانه و فیلبازانه بکات و وایش بزانت که سه رکه وتوو و له به ره می هوشیارانه ی

خۆی چیژ وەربگریت، وەلی ناتوانیت و دەکەویت، لەپڕیکدا لە جیگایەکی زۆر گرنگ و حەساسدا لە ھۆش خۆی دەچیت. پەنگە نەخۆشیش بیت، ھەندیکجار ھەوای ژووریک پیس و خەفەکەرە، بەلام ھەر گومانیک دروست دەکات! درۆکە ی زۆر باش کرد، بەلام حسابی بۆ سروشتی خۆی نەکرد و کەوتە داوەکەو. ھەندیکجاریش کە بە یاری ھۆشیارییەکە ی مەست دەبیت، سەر دەکاتە سەر یەکیک، کە گومانی لی ھەیه، کەچی لەپڕیکدا یارییەکە ی خۆ دەکیشیتە ئەوێ کە پەنگی خۆی ھەلبزرکینیت، وەلی پەنگی زۆر سروشتیانە دەپەریت و حالوباری گەلیک باش و سروشتییە، ئەمەیش بەدگومانییەکی تری بۆ دروست دەکات.

ھەرچەندە جاری یەکەم فیڵەکە سەردەگریت و لیکۆلەرەووەکە دەخەلەتی، بەلام ئەو لیکۆلەرەووە خەلەتاو بە درێژایی شەو دیتەووە سەر خۆی و ئاوەزەکە ی. بێگومان ئەگەر خۆشی مرۆفیک ی ھۆشیار بیت. ئاخر، لەم بابەتانە زۆرن، بۆ نموونە، خۆی پێش دەستی ھەندیک کاروبار دەکات کە کەس لی نەپرسیووە، ھەمیشە خۆی لە شتگەلیک ھەلدەقورتینیت، کە لە راستیدا دەبیت لی بێدەنگ بیت. قسە دەکات و دەدرکینیت و ئاماژە دەکات. ھە، ھە! خۆی دیت و پرسیار دەکات کە بۆچی ئەم ماوە زۆرە منتان نەگرتوو؟ ھە، ھە، ھە! دەشیت ئەمە لە زرنگترین کەس، یان زانایەکی دەروونی و ئەدیبیکیش پوو بەدات. سروشت ئاوینە یەکی زۆر شەفافە، تەماشای بکە و برۆ. بەلام، پادیون پومانو فیچ بۆ وا پەنگت ھەلبزپکاوە، ھەناسەت تەنگ بووە، پەنجەرەکەت بۆ بکەمەو؟

پاسکۆلنیکۆف ھاواری کرد:

- نا، تکیایە زەحمەت مەکیشە.

له پریځدا دایه قاقای پیکه نین.

- تکیه زه حمهت مه کیشه!

پورفیری به رانبه ری وهستا، که میځ چاوه ری کرد و له پریځدا نه ویش
له دوايه وه دایه قاقای پیکه نین.

راسکولنیکوډ زوو پیکه نینه هیستریاییه که ی خوی وهستاند، له سهر
قه نه فه که ههستا، نه گهر چی نهیده توانی به پیوه بوهستیت، به لام به
دهنگی پر له تواناوه وتی:

- پورفیری پتروچیچ، من سهر نه نجام به ناشکرا ده بینم تو له کوشتنی
نهو پیریژنه و لیزاقیتای خوشکی ته واو له من به دگومانیت، من لای
خومه وه رایده گه یه نم که نهو به سهر هاته ماوه یه که منی ته واو بیتاقت
کردووه، نه گهر ده زانیت له سهر هه قیت، به شیوه یه کی یاسایی
چاودیریم بکه، نه گهر دهیش زانیت پیویسته بمگریت، بمگره. به لام من
ریگهت پیناده م گالته م پیکه هیت و ئازارم بدهیت.

له ناکاودا لیوی له رزی، چاوی رقی تیزا و دهنگی که تا نهو کاته له
کونترولی خویدا بوو، به رزبووه وه.

راسکولنیکوډ له پریځدا به هه موو توانای مشتی به سهر میزه که دا
کیشه و هاواری کرد:

- به لی ریگهت پیناده م، گویت لیمه پورفیری پتروچیچ؟ هه رگیز ریگهت
پیناده م.

پورفیری پتروچیچ که پیده چوو روو به رووی مه ترسییه ک بوو بیته وه،
دهنگی هه لبری:

- ئای خودایا، دیسانه وه چی رووی داوه، گیانه که م، رادیون
رومانوچیچ، ئازیزم، باو کم، ئاخر تو چیته؟

دیسانه وه راسکولنیکوډ هاواری لی به رز بووه وه:

- رینگەت پىنادەم.

پۇرفىرى پتروفيچ پووى لە پووى پاسكولنيكوڤ نزيك خستەو، بە ترسەو و لەبەر خۆيەو وتى:

- ئازىزم، لەسەرخۆ بە، چونكە گەر گويايان لىبىت، دىنە ژوورى، چاكە، ئەوسا ئىمە چىيان پىبلىين. بىرى لىبكەرەو.

پاسكولنيكوڤ زوو وتيەو:

- رینگەت پىنادەم، رینگەت پىنادەم.

بەلام ئەمجارەيان قسەكانى لەبەر خۆيەو و ت.

پۇرفىرى خىرا پووى وەرگىرا و بەرەو لای پەنجەرەكە چوو تا بىكاتەو، وتى:

- چاكە ھەواى تازە بىتە ژوورى، وا چاكە تۆزىك ئاو بخۆيتەو، ئازىزم ئەمە كاتى بەلاكەيە.

بەدەم قسەكانەو بەرەو لای دەرگاكة چوو تا داواى ئاو بكات، بەلام خوشبەختانە ھەر لە ژوورەكەدا، لە گوڭشەيەكيدا گۆزەيەك ئاوى دۆزيەو، پەرداخىكى ھىنا بۆ پاسكولنيكوڤ و لەبەر خۆيەو وتى:

- باوكە گيان، فەرموو، بەلكو تۆزىك چاك بىت.

ترس و دلسۆزى پۇرفىرى پتروفيچ ھىند سروشتى بوو، كە پاسكولنيكوڤ بىدەنگ بوو، زۆر بە وردى كەوتە تەماشاي، وەلى ئاوەكەى لىوەرەنگرت.

- رادىون پومانوفيچ، ئازىزم، ئاخىر تۆ بەم حالەو ھەز بە شىتبوون دەكەيت، باوەرم پىبكە، كەمىك ئاو بخۆرەو، ئاخىر ھەر ھىچ نەبىت تۆزىك.

پاسكولنيكوڤى ناچار كرد پەرداخە ئاوەكەى لىوەرەنگريت.

پاسكولنيكوڤ بەبى بىركردنەو خىرا ويستى پەرداخەكە بخاتە سەر

لیوی، به لام زوو هاته وه سهر خوی و به بیزاریه وه له سهر میزه که داینا.

پورفیری پتروچیچ به زمانیکی خوش، به لام به سیمایه کی پر له ترس و دله پراوکیوه که وته دلدانه وهی:

- به لی، ئەمه به لاکه بوو، ئازیزم، نه خوشیه کونه که سهری لیداویده وه، خودایا! ئاخر بۆ ئاگاداری خۆت ناکهیت؟ دیمیتري پروکفیچیش دوینیشیه و هاته لام، له گه ل ئەوه دام، من له گه ل ئەوه دام که خوویه کی توندوتیژم هیه، خوویه کی خراپ، به لام ئەو چ بهرته نجامیکی له م مه سه له یه گرت. خودایا! دوینیشیه و دواي تو هات، پیکه وه نانمان خوارد، ههر قسه ی کرد و من سه راسیمه بووم و لای خومه وه بیرم کرده وه: "عه جه ب!.. ئایا تو ناردووته؟" ئاخر دانیشه، ئازیزم، توو سهری مه سیح دابنیشه.

پاسکولنیکوف وه لامی دایه وه:

- نا، لای منه وه نه هاتو وه! وه لی دهمزانی دیته لات و بۆچیش دیت.

- ده تزانی؟

- دهمزانی، جا ئەوه چییه؟

- رادیون رومانوچیچی ئازیز، من نه ک ههر ئاگام له و کارهت بیت، به لکو ئاگاداری هه موو شتیکت، هه موو شتیکت. ده زانم چون چووبوویت بۆ به کریگرتنی ئاپارتمان هه که. پیک له خوراوا بووندا، کاتیک دنیا تاریک داهاتبوو، زهنگه کهت لیدا و له باره ی خوینه وه چه ند پرسیاریکت کرد، کریکار و دارتاشه کانت ته و او وړ کرد، له و ساته دا به چاکی ده رکی باری ده روونیتان ده که م.. له گه ل ئەمانه یشدا، سویند ده خۆم که تو وا بکهیت، شیت ده بیت. له ده روونی تۆدا پق له راده به ده ر هاتوته جۆش، بیگومان پقیکی پیروژه. ئەنجامی ئەو

ئازارانەيە كە دەيچىزىت، لە سەرەتادا لە چارەنووس و پاشان لە پۆلىس، ھەر لەبەر ئەوەيە تۆ ئەملاوئەولا دەكەيت تا وەك دەلێن، زوو خەلكى بەيئىتە قسە و كارەكە يەكلایى بێتەو. چونكە ئەم قسە بێمانا و بەدگومانىيە تەواو بىتاقەتيان كردوويت، واى؟ باش لە لايەنى دەروونىت گەيشتووم، نا؟.. وەلى تۆ لەمەدا نەك ھەر خۆت، بەلكو رازومىخىنىش تىك دەدەيت. ئاخر، ئەو لەم كىشانەدا گەلىك مېھرەبانە، تۆ خۆت دەزانىت، تۆ نەخۆشيت و ئەو سادە و پاكە و لە ئەنجامدا ئەویش تووشى نەخۆشىيەكەى تۆ دەبێت.. من، ئازىزم، كاتىك دىيەتەو سەر خۆت، بۆت روون دەكەمەو. ئاخر گيانەكەم گوئى بگرە، بۆ خاترى مەسىح دابنىشە، تكات لىدەكەم بحەسىرەو، رەنگ بە رووتەو نەماو، ئاخر، ئىدى دابنىشە..

راسكۆلىنىكوڤ دانىشت، لەرزەكەى ھاتبوو كۆتايى، بەلام تا ھەموو لەشى داخ كردبوو، بە وردى و سەرسامىيەو گوئى لە قسە دۆستانەكەى پۆرفىرى گرتبوو، وەلى برۆاى بە تاقە وشەيەكى نەدەكرد، ھەرچەندە ھەستى وابوو كە ئارەزوويەكى سەيرى تىايە بۆ ئەوەى برۆا بە قسەكانى بكات. وتە كتوپرەكەى پۆرفىرى لەبارەى بەكرىگرتنى ئاپارتمانەكەو بەجارى سەرسامى كردبوو، بىرى كردهو: "چۆن لەبارەى بەكرىگرتنى ئاپارتمانەكەو شت دەزانىت و خۆيشى بۆم باس دەكات؟"

پۆرفىرى بەپەلە لەسەر قسەكانى رۆشت:

- بەلى، پىشتريش، لە ئەزموونى دادگايىماندا، رووداوى لەم جۆرە نەخۆشىيە سايكۆلۆژىيە بەرەو روومان بۆتەو، يەكێك ھەر بەم شىوہە خۆى بە تاوانى كوشتن داىە قەلەم، چۆن ئەنجامدانىكىش! كەوتە وړىنەيەكى بەردەوام و بەلگەھىنانەو، بە وردى رووداوەكەى

گىزايەو، سەرى ھەمووى بەگىز ھىنا و پىي لى ھەلە كردن. لە كاتىكدا كە بەبى بىرکردنەو و ويستى خۆى تا رادەيەك ببوو ھۆى كوشتنەكە، بەلى تا رادەيەك، چونكە كە زانى بوو بە ھۆكارىك كە بكۆژەكان ئەو تاوانە بكەن، تاسا، تىك چوو، كەوتە نىو خەيال و ھەمىكەو تەواو سەرى لىشىوا و خۆى دلىا كرد كە ئەو بكۆژى راستەقىنەيە. بەلام ئەنجومەنى دادگاي بالا سەرئەنجام گرىكەى كەردەو و ئەو نەگبەتەى بەرەلا كرد و خستىيە ژىر چاودىرييەو، سوپاس بۆ دادگاي بالا، ئەى داد و بىداد، ئاخر، ئاخر ئازىزەكەم وا نايىت، نايىت ئاوا خۆت دووچارى ماخوليا بكەيت، ئەمە دەمارت دەھارپى و رەنگە شەوانە بگەرپىت و لە زەنگى مالان بدەيت و پرسىارى خوين بكەيت. من ئەم بارى دەروونىيە بە تاقىکردنەو باش فىرى بووم. مەرۆف ھەندىكجار پىي خۆشە لە پەنجەرەو يان لە قەلايەكى بەرزەو خۆى ھەلبىداتە خواري، ئەم ھەستە لەو حالەتەدا خۆش دىتە بەرچاو، ھەروەھا لەزەنگدانىش.. نەخۆشىيە رادىون رومانوفىچ، نەخۆشى. تۆ زۆر گوئى بە نەخۆشىيەكەت نادەيت. دەبىت سەر لە پزىشكىكى شارەزا بدەيت. ئاخر ئەو ھاوړى قەلەووت بە كەلكى چى دىت! تۆ دووچارى نەخۆشىيە وپىنەيت. ھەموو ئەم شتانەيش لە كاتى وپىنەکردندا پروو دەدەن!

بۆ چركەساتىك ھەموو ژوورەكە لەبەرچاوى راسكولنىكوڤدا سوورپا، بە خۆى دەوت: "تۆ بلىي تا ئىستا ھەر درۆ بكات؟ مەحالە، مەحالە!" دەيويست ئەو بىرە لە سەرى خۆى دوور بخاتەو، لەبەر ئەوەى تا دەھات، زياتر ھەستى بەو دەكرد كە تا چەند دەشى ئەم بىرە توورپەوتەوسنى بكات و لەوانەيشە ھەر ئەم توورپەيە بىگەيەنیتە

شىتى. پاشان بۇ دركىڭىردىنى يارىيەكەي پۇرڧىرى، بە تەواۋى تواناى
ھزرى خۇى كۆ كىردەۋە و دەنگى لىھەلېرى.

- ئەۋەى تۆ باسى دەكەيت لە كاتى وپىنەكىردندا نەبوو، بەلكو من
گەلىك ھۇشيار بووم، لە ھۇشيارىدا بوو دەبىستىت، لە ھۇشيارىدا؟
- بەلى تىدەگەم و دەبىستم، تۆ دويىنىش ھەر دەتوت لە كاتى
وپىنەكىردندا نەبوو. بەتايىبەتىش پىت لەسەر ئەۋە دادەگرت كە لە
كاتى وپىنەكىردندا نەبوو! ھەرچى تۆ دەيلىت من تىى دەگەم! ئەى
داد.. ئاخر تۆ كۆى بگرە، رادىيون رۇمانوۋىچ، گەورەم، با بلىين واىە..
ئاخر، ئەگەر تۆ بە راستى.. ئەم كارەت ئەنجام دابىت، يان بە ھەر
شىۋەيەك بەشدارىت لە كارىكى وا قىزەۋندا كىردىت، ئەۋسا دەكرا،
ئاخر تۆ خوات بىت، دەكرا جەخت لەسەر ئەۋە بكەيت كە ھەموو ئەۋ
كارانەت لە كاتى وپىنەدا نەكىردوۋە و بە پىچەۋانەۋە بە تەواۋى
ھۇشيارىيەۋە ئەنجامت داۋە؟ ئەمە دەبىت ئاۋا جەخت بكەيت و پى
لەسەر سەرسەختى خۆت دابگرىت؟ ئاخر، دەبوو، تۆ خوات بىت،
ئەۋە دەبوو؟ بە راى من تەواۋ بە پىچەۋانەۋە دەشكايەۋە. ئەگەر تۆ
ھەستت بە تاۋانبارى بىكردايە، ئەۋسا دەبوو جەخت بكەيت كە
حەتمەن لە حالەتى وپىنەكىردندا بوويت. وانىيە؟ واىە، نا؟
پرسىارەكە سەگايەتىيەكى تىابوو، راسكولنىكوۋ لە نىزىك
پۇرڧىرىيەۋە كە بەسەرىدا نوۋشتابوۋەۋە، پالىدا بە پىشتى قەنەفەكەۋە
و بىدەنگ، بە سەرسامىيەۋە كەۋتە لىرامانى.
پۇرڧىرى كەۋتەۋە قسەكىردن:

- يان لەبارەى جەنابى رازومىخىنەۋە، كە دويىنىشەۋ لە خۇيەۋە يان
لاى تۆۋە ھاتبوو. وا بۇ تۆ چاكە بلىيت ئەۋ لە خۇيەۋە ھاتوۋە و
نكولى لەۋە بكەيت كە تۆ ناردىتت، بەلام كە تۆ نكولى لە ھاتتى

ناكهيت، كهواته سووريت لهسەر ئهوهى بليت ئه و به دندهانى تو
هاتوته ئيره!

راسكولنيكوڤ ههرگيز جهختى لهسەر ئهوه نهكردبوو، سهرما
خزيبووه پشتى و لهسهرخو و به زهردهخه نهيهكى كه چى لاليويهوه
وتى:

- ئهوهى كه وت ههمووى درويه، تو تازه دهتهويت وا له من
بگهيه نيت كه له گهمهى من ئاگاداريت، پيشتر ههموو وهلامهكانم
دهزانيت.

راسكولنيكوڤ ههستى كرد كه قسهكانى ئهم وهك پيوست
وهرناگریت:

- دهتهويت بمترسينيت.. ريكورهوان تو گالتهم پيدهكهيت..
راسكولنيكوڤ كه ئهم قسانهى دهكرد، زوريش لى پامابوو، لهپرا
رقىكى خهست له چاويهوه بروسكهى دا و هاوارى كرد.
- ههموو قسهكانت درون، تو خوت زور باش دهزانيت چاكترين ريگه
بو خودزينهوهى تاوانبار ئهويه تا ئه و جيگايهى كه بشيت بليت،
نكولى لينهكات و نهشاريتهوه. من بروام به تو نيه.
پورفيرى به تهوسهوه وتى:

- چ كابريرهكى جهربهزهيت! لهگهه ل تودا چنگاوشبوون زهممهته.
بيروكهيهك له ناختا رهكى داکوتاوه، كهواته بروات به من نيه؟ وهلى
حهز دهكهم پيت بليم تا رادهيهك بروات پيكر دووم، ههر به ئەندازهى
موويهك بروات به قسهكانم هيه و من ههولى ئهوهمه تهواو بيمه
جى بروات، چونكه به راستى من تو خوش دهويت و له ناخهوه
حهز به چاكهت دهكهم.

ليوى راسكولنيكوڤ هاتبووه لهرزىن.

پورفیری که به هیوری و دوستانه دهستی به سهر باسکی
راسکولنیکوڤدا هیئا، کهوتهوه قسهکردن:

- بهائی، له ناخهوه حهز دهکهه.. بروام پیبکه، وهک هاورپییهک پیت
دهلیم و بهئی هیچ پیچوپهنایهک که دهبیت ئاگات له تهنروستی
خوت بیت. به تایبهتی که ئیستا خیزانهکته هاتوون بو لات، هیچ
نهبیت ئاگاداریان به، تو دهبیت دلایان خوش بکهیت و نازیان هه لگريت،
کهچی دهیانترسینیت..

- ئهوه چ په یوهندی به توه ههیه؟ له کوی دهزانیت؟ بو ئهوهنده
خوت له کاری خهکی هه لدهقورتینیت؟ دیاره تو هه به دوای
منهوهیت و مه بهستیشه من ئهوه بزانه؟

- ئای خودایا! ئاخر من هه موو ئه مانه له خوت بیستوه، تو هه
ئاگات له وه نییه که حالت خراب دهبیت هه موو شتیک یهک به دوای
یهکدا به من و کهسانی تریش دهلیت. دوینشهو، له رازومیخینی
به ریز، واتا دیمیتري پرۆکفیچ رازومیخین، زور شتی سهرنجراکیشم
بیست، نا، تو قسهکته پیبریم، دهخوایم پیت بلیم که به هوئی ئهوه
به دگومانییه تهوه، له گه ل ئه وهیشدا که زور وریایت، دهرباره ی گه لیک
کاروباری جیاواز بیرى خوت له دهست داوه، بروانه، با بگه ریینه وه
سهر مه بهسته که ی پیشوو، مه سه له ی زهنگه که، که به راستی به لگه و
رووداویکی گرنگه، گومان هه لئاگریت. من که لیکۆله رم، پاک و پوخت
خۆم خسته به ردهستت، تو هیچ له مه دا نابینیت؟ ئاخر، ئه گه ر من
که میک له تو به دگومان بوومایه، ئه وه م دهکرد؟ به پیچه وانه وه ئه گه ر
وا بووایه و من گومانم لیکردیتایه، ئه وسا ده بوو به دگومانییه که ت
بخه وینم و به روومدا نه هینم که من ئاگاداری ئه وه م و دهیزانم،
تویش به لایه کی تر دا به رم و ئه وسا له ناکاویکدا، به ته ور (وهک

خۆت دەلئیت) بکیشم بە تەوقى سەرتا و وردوخاشت بکەم، بۇ نمونه
لئیت بپرسم: "ئەرى بەرئز، تۆ سەعات دە یان یانزەى شەو لە مالى
کوژراوەکە چیت دەکرد؟ بۇ پەتى زەنگەکەت ڤاکیشا؟ بۇ لەبارەى
خوینەو ڤرسیارت کرد؟ بۇ سەرت لە دەرگاوانەکان شیواندبوو و
دەتویست بیانکیشیتە لای سەرۆکی بەشى ڤولیس؟" بەلى، دەبوو من
ئەو بەکەم، تەنانت ئەگەر یەک تۆزیش گومانم لە تۆ بکردایە، دەبوو
بە هەموو ڤیۆرەسمیکەو لیکۆلینەو تە لەگەلدا بەکەم، مالهکەت بپشکنم
و لەوانە بوو بیشتگرم.. کەواتە، دیارە من لە تۆ بەدگومان نیم و بە
پێچەوانەو ڤەفتارم لەگەل تۆدا کردوو. بەلام تۆ تەندروستى خۆت
لەدەست داو، دووبارەیشى دەکەمەو، کە تۆ هیچ شتیک بە چاکى
نابینیت!

بە جۆریک هەموو لەشى ڤاسکۆلنیکۆف کەوتە لەرزین، کە ڤۆرفیری
پتروڤیچ بە چاکى هەستى پیکرد.
ڤاسکۆلنیکۆف دەنگى هەلبرى:

- هەرچییەک دەلئیت درۆیە. من لە مەبەستت تیناگەم، وەلى دەزانم
درۆ دەکەیت.. پێشتر قسەکانت بۆنى ئەمەى لێنەدەهات و من هەرگیز
بە هەلەدا ناچم.. تۆ درۆ دەکەیت!

ڤۆرفیری کە خرۆشانى پێو دیار بوو، بەلام خۆى دەگرت و
نەیدەویست خوشحالییە زۆر و گالته جاپییەکەى لەدەست بدات،
بەوەى کە بەرانبەر بە ڤاوبۆچوونەکانى ڤاسکۆلنیکۆف لەسەر خۆى
هیچ نیگەران نییە. بەردەوامیش بوو لەسەر قسەکانى:

- من درۆ دەکەم؟ درۆ دەکەم؟.. باشە، جارى پێشوو ڤەفتارم لەگەلتا
چۆن بوو؟ من کە دادوهرى لیکۆلەرم، خۆم هاوکاریم کردیت، هەموو
کەرەسەیهکى بەرگریکردنم خستە بەردەستت و خۆم مەسەلە

سايكولوژييه كانم پيوتيت: "نهخوشي، ورينه كردن، خه موكي، رهنجي زور، ماليخوليا و پوليسه كان" و شتي تریشم بیر خستيته وه، وایه؟ هه، هه، هه! نه گهرچی ده بیئت نه وهیش بلیم که هه موو نه م که ره سه ی بهرگری له خو کردنانه، ته وای نه م پاساو و هه ولانه ته نیا پروو که شن و دوو سه ریان هه یه: "نهخوشي، ورينه، خه ون و فه راموشي" هه موویان راستن، به لام به ریز، بو له کاتی نهخوشي و ورينه کردندا تو هه ر نه م جور هه ونانه به بیرتا دیت نه ک شتی تر، ئاخر نه ده بوو خه ونی تریش ببینیت؟ وایه؟ هه، هه، هه!

راسکولنیکوف به ده م له جیگاهه ستانه وه پورفیری که میک دایه دواوه، به فیز و بیزارییه وه لیی روانی و به دهنگی بهرز پیی وت: - به کورتی ده مه ویت بزائم، ئایا تو هیچ جور هه دگومانیه کت به رانه ر به من هه یه یان نا؟ ده ی پورفیری پتروقیچ، به پروونی و خیرا نه مه م پیلی، ده بیئت هه ر ئیستا پیم بلییت! پورفیری به پرویه کی شاد و فیلاوی و به بی نه وه ی هیچ دوو دلییه کی پیوه دیار بیئت، به سه ریدا خوری:

- چ داوایه کی سهیره! به راستی په یوه ندیبه ستن له گه ل تودا کاریکی ئاسان نییه! ئاخر، تو ده ته ویت چی بزانییت، ده ته ویت چی بکهیت تا هه موو شتیک بزانییت! تا ئیستا که س تهنگی پی هه لچنیویت! تو هه ر له مندا ل ده کهیت: داخو ازیت هه یه، ده ته ویت ئاگر به ده سته وه بگرییت. ئاخر، تو بو نه وه نده خوت ئازار ده ده ییت؟ بو هیئده سووریت که په یوه ندی له گه ل ئیمه دا ببه ستیت، هویه که ی چییه؟ بو؟ هه، هه، هه!

راسکولنیکوف به تو وره ییه کی زور نا ئاساییه وه شیراندی:

- پیئت ده لیم که ئیتر من له هه وسه له مدا نه ماوه..

پورفیری قسه کانی پیبری:

- بیحه و سه له یی له چی؟ بیباوه پری؟

دیسانه وه راسکولنیکوڅف مشتی به سهر میزه که دا کیشا و هاواری کرد:

- سهرمه نیره سهرم، نامه ویت.. پیموتیت نامه ویت، ناتوانم و نامه ویت! تیده گهیت!

- له سه رخوتر، له سه رخوتر. ئاخر، گوئیان له دهنګمان ده بیت، به راستی پیت ده لیم: ئاګات له خوت بیت. ګالته ناکه م!

پورفیری ئەم قسانه ی تا راده یهک به هیوری وت، ئەمجاره وهک پیشتر له دهموچاویدا ئەو حاله تی راستگوئی و سهرسامیه ی ژنیکی گوندیی نه بوو. به پیچه وانه وه ئەمجاره راستوره وان فرمانی دها، پرووی گرژ و بروی هینابوونه وه یهک، وهک ئەوه ی بیه ویت ههموو نهیئی و ئاماژه گوماناو بیهکان بخاته لاه. به لام ئەمه ته نیا چرکه ساتیکی خایاند، راسکولنیکوڅف که باره که ی هر ئاوا به بی یه کلاییکردنه وه بیئی، خهریک بوو ته واو له پیستی خوی دهر بچیت، به لام سهیر ئەوه بوو گویرایه لی فرمانه که ی کرد، ههرچه نده رق و تووره یی ته واو بهرکیان گرتبوو، که چی ئەو دهنګی نزم کرد و له سه رخو که وته قسه کردن:

- ریگه ی ئازاردانی خومت پیناده م.

له گهل ئەو ئازار و بیزاریه ی ههستی پیده کرد، ههستی کرد ناتوانیت فرمانی بهرانبه ره که ی به جی نه هیئت. بویه له جاری پیشوو زیاتر رق گرتی و وتی:

- بمگره، ماله که م بپشکنه، به لام تکایه به پیی یاسا ورپسا مامه له م له گهلدا بکه و یاریم له گهلدا مه که! ههقی ئەوهت نییه..

پۆرفیری وهك پيشوو زهردهخه نه يه كي پر له ته فره ي بو كرد، دهتوت له تهماشا كردنى راسكولنيكوڤ چيژ وهرده گريت، قسه ي پيپري و وتى:

- هيتد نائوميڊ مه به، من توم به تاييه تى و خومانه ميواندارى كردوو، وهك هاوپري راسته قينه.

- من هاوپريه تى توم مه به ست نيه و تفي ليده كه م، گويت ليته؟ ئيستايش كلاوه كه م هه لده گرم و ده پوم، ده ي، ده ليى چى، ئه گهر ده ته ويت بمگريت؟

راسكولنيكوڤ له گه ل قسه كانيدا كلاوه كه ي هه لگرت و به ره و لاي ده رگاكه چوو، ديسانه وه پۆرفيري پيگه نى و جاريكى تريش بازووى گرت و له بهر ده رگاكه وه ستاندى:

- هه ز ده كه يت شتيكى سه ير و سه رنجراكيش بيينيت؟

ديار بوو پۆرفيري له پاده به ده ر دلخوش و هيور بوو، ئه مه راسكولنيكوڤى ده هري كردبوو. له پريكا وه ستا و به نيگه رانييه كه وه كه له پۆرفيري ده روانى، لى پرسى:

- چ شتيكى سه ير و سه رنجراكيش؟ چى بووه؟

- شتيكى سه يري چاوه رواننه كراو، ليژدها، له پشت ده رگاي ژووره كه مدا دانيشتوو، هه، هه، هه!

به ده م قسه كانيه وه به په نجه ي ئاماژه ي بو لاي ده رگايه كي داخراو كرد له ديوارى باريكا، كه ده چوو وه سه ر بالكونه ده وله تيه كه ي:

- ته نانه ت ده رگاكه يشم له سه ر داخستوو نه ك را بكات.

- چيه مه سه له؟ له كوئى چى؟

راسكولنيكوڤ له ده رگاكه نزىك كه وته وه و ويستى بيكات وه، وه لى ده رگاكه داخراوو.

- داخراوه و ئەمەيش کلیله که یه تی.

به راستیش پۆرفیری کلیلیکی له گیرفانی خۆی دهرهینا و پیشانی دا.
پاسکۆلنیکۆف که ئیتر خۆی پینه گیرا، به سه ریدا نه پاندی:

- هه رچی ده لئیت درۆیه، درۆیه، لیووکی نه فره تی!

خۆیشی به ره و لای پۆرفیری پادا، که ئەویش به بی ترس به ره و لای
دهرگا که پاشه کشه ی کرد. لای نزیك که وته وه و به رده وام بوو له سه ر
قه سه کانی:

- من هه موو شتیك تیده گه م، هه موو شتیك! تو درۆ ده کهیت،
سه رده خه یته سه رم تا ته واو به مهاریت و شت له سه ر خۆم بلیم..

- ئاخر، به ریژ رادیون پومانو قیج، له مه زیاتر که تو ده یکهیت، چی تر
هه یه بو راستی له سه رخۆ وتن، تو هه یج ئاگات له خۆت نه ماوه!
هاواریش مه که ئەگینا ناچار ده بم پیاوه کانم بانگ بکه م.

- درۆ ده کهیت، هه یج نییه، بانگیان بکه، تو ده ترانی من نه خۆشم و
ده تو یست می شکم به یئیته ژاروژه نگ و تو وره م بکهیت بو ئەوه ی
راستی له سه رخۆم بلیم. ئەمه یه ئامانجی تو! نا، به لگهت به ده سه ته وه یه،
بیه سه لمینه. من له هه مووی تیگه یشتووم! تو به لگه یه کت نییه، تو ته نها
گریمانه یه کی سووک و پسات به ده سه ته وه یه، که له زامیوفه وه پیت
گه یشتووه.. تو خووی من ده زانیت، ده تو یست، له پیستی خۆم
ده ربکهیت و پاشان قه شه و پاریزه رم^۱ بیئیته سه ر.. تو چاوه ری ئه م
شتانه یته؟ وایه چاوه ری ئه وه یته؟ ئه ی کوان؟ بو نایانه یئیت!

^۱ (قه شه و پاریزه رم) له سیستمی قه زایی ئه وسادا ئه وه باو بووه که له سه ره تای
لیکۆلینه و هه دا قه شه یه ک ئاماده کراوه بو سوینددانی تاوانبارکراو و پاریزه ره که یه
بو ناسینی شونا سنانه که ی. -و-

- پاريزهري چى، بهريزا! بهراست مروڤ چى بهسهر ديت! بهم حاله
ئىستاوه ناكريت وهك تو دهلييت رهچاوى ياساوريسا بكريت، هاوري،
تو تهواو نيت، نازانيت.. ئيمه له ياسا و ريسا دهريناچين، دهيبينيت!..
لهگل ئهم ورتهورتهدا پورفيرى گويى لاي دهركاكه بوو، به راستيش
هر لهو كاتهدا له پشت دهركاكهوه، له ژوورهكهى تردا، دهنگهدهنگ
دهيسترا.

راسكولنيكوڤ هاواري ليههستا:

- ها، هاتن، تو به دووتا نارديوون!.. تو چاوهريت دهكردن! تو حسابت
بو كردوون.. باشه، پييان بلى با ههموويان بين بو ئيره، پاريزهري و
شايهت و ههرچيهك دهتهويت.. زووبه، من ئامادهم، ئامادهم.
وهلى لهم كاتهدا رووداويكى سهير هاته پيش: رووداويك به نيسبهت
سهرجهمى بهسهرهاتهكهوه هيند چاوهرواننهكراو بوو، كه نه
راسكولنيكوڤ و نه پورفيرى پتروفيچ هيچيان چاوهروانى كوتاييهكى
وايان نهدهكرد.

٦

له دواييدا، كه راسكولنيكوڤ نهو دهقيقهيهى دههاتهوه ياد، واى
دههاته بهرچاو كه دهنگهدهنگى پشت دهركاكه لهپريكد زور به
خيرايى زيادى كرد و كهمهكيك دهركاكه كرايهوه.
پورفيرى پتروفيچ به ناقايلى هاواري لى بهرز بووهوه:
- چى رووى داوه؟ ئاخى، من ئاگادارم كردبوون..
بو چركهساتيك وهلام نهبوو، وهلى دياربوو چهند كهسيك له پشت
دهركاكهوه يهكيكيان بهرهو دواوه رادهكيشا.
پورفيرى پتروفيچ به نيگهرانويه دووبارهى كردهوه:

- ئاخر، چى بووه؟

دەنگىك ھاتە گوى كە:

- زىندانىيە كمان ھىناو، نىكولا.

پۇرڧىرى بەپەلە پووى لە دەرگاگە كرد و ھاواری لىھەستا:

- پىويست ناكات: دوور بکەونەو، پراوہستن.. بۇ ھاتۆتە ئىرە! چ

بىسەرەو بەرھىيەكە!

دەنگەكەى پىشوو وتىيەو:

- ئاخر، ئەو..

وہلى لەپرا دەنگەكە برا، دواى دوو سى چرکەسات، نەك زياتر،

ھەراوزەنايەك كەوتە پى، پاشان وەك لەناكاويكدا يەكيك درى بە

يەكيكى تر دايت، كەسيكى رەنگ ھەلبىزكاو راستەوخو ھاتە

ژوورەكەى پۇرڧىرييەو.

دىمەنى كەسەكە لە يەكەم بينينيدا گەلىك سەرسامكەر بوو، راست

چاوى لە بەرانبەرى خوۋى برىبوو، بەلام لەو نەدەچوو كەسى دىيىت.

لە چاويا ويستىك دەرەوشايەو، كەچى دەموچاوى رەنگى مردووى

لينيشتبوو، دەتوت بەرەو لای سىدارەى دەبەن، لىوى سى

ھەلگەرابوو كەمىكىش دەلەرزى.

كۆرەكە لە ھەرەتى لاويدا بوو، جلەكانى ئاسايى بوون، بالاى

مامناوہند و لەشى لاواز، قژى لە شيوہى چەترا چاك كرابوو، سىماى

دەموچاوى جوان و مەنگ بوو، ئەو كەسەى كە بە شيوہىيەكى

چاوہ پرواننەكراو ئەم لە دەستى دەر باز ببوو، پىش ئەوانى دى لە

دوايەو ھاتە ژوورى و شانى لاوہكەى گرت، ئەمە پاسەوان بوو،

وہلى نىكولا خوۋى راپسكاند و جاريكى تر خوۋى لە دەستى رزگار

كرد. چەند كەسيكى كونپشكن لەبەر دەرگاگەدا كو ببوونەو،

هەندىكىيان دەيانەويست بچنە ژوورى، ھەموو ئەم پووداۋە تەنيا
چركەيەكى خاياند. پۇرفيرى پتروفيچ كە پيدەچوو ئاگاي لە خۆي
نەمايەت، بە بىزارىيەكى زۆرەۋە لەسەرخۆ وتى:

- بېرۇ، ھىشتا زوۋە، راۋەستە تا بانگت دەكەم.. بۇ پيشوۋەخت
ھىناوتانە؟

لە ناكاۋىكدا نىكولا لە بەردەميدا كەوتە سەر چۆك.

پۇرفيرى بە سەرسامىيەۋە ھاۋارى كرد:

- چى بوۋە؟

نىكولا ۋەك توۋشى تەنگەنەفەسى ھاتىيەت، لەپرىكدا بە دەنگى بەرز
وتى:

- تاوانبارم، من تاوانەكەم كردوۋە، من پياۋكوژەكەم.

ماۋەي دە چركە بىدەنگى بالى بەسەر ئەۋ ناۋەدا كىشا، دەتگوت
ھەموو شتەكان لە جىگاي خوياندا وشك بوون، تەنانەت
پاسەۋانەكەيش سەلمىيەۋە و ئىتر نزيكى نىكولا نەكەوتەۋە، بەلكو لاي
دەرگاكة پاشەكشەي كرد و بەبى چركە لەويدا ۋەستا.

پۇرفيرى پتروفيچ لە حالەتى ساكاۋىيەكەي دەرھات و ھاۋارى كرد:
- چى بوۋە؟

نىكولا كەمىك ۋەستا و دووبارەي كردهۋە:

- من.. پياۋكوژەكەم.

- چۈن.. تۈ! چۈن.. كىت كۈشتوۋە؟

دياربوو پۇرفيرى پتروفيچ تەۋاۋ پەشۈكابوو، ديسانەۋە نىكولا دۋاي
كەمىك بىدەنگى لەپرىكدا لەسەر قسەكانى رۈشت:

- ئەلينا ئىفانوۋنا و لىزافىتا ئىفانوۋناي خوشكى من.. كۈشتوۋمن.. بە
تەۋر، ھۆشم لەسەردا نەمايو..!

دیسانہ وہ بیدنگ بووہوہ، ہیشتا ہر لہسہر زہویہکے بہ چوکدا ہاتبوو۔

پورفیری پتروفیچ چہند چرکےساتیک لہ جیگای خویدا مایہوہ، وہک لہ بیرکردنہوہدا بیت، پاشان لہپریکدا کہوتہوہ جوولہ و بہ دەستی ئاماژہی چوونہدەرہوہی لہ ئامادہبووہکان کرد، ئەوانیش لہ چاو تروکانیکدا ونبوون و دەرگا کہ داخراہوہ۔ ئینجا تہماشایہکی راسکولنیکوؤی کرد کہ لہ سووچیکدا وەستابوو و بہ سہرسامییہوہ لہ نیکولا دەروانی، خہریک بوو بروات بۆ لای و لہپریکدا وەستا، دیسانہوہ تہماشای کردہوہ و لہ ناکاویکدا پروانینہکەہی گواستہوہ بۆ لای نیکولا و لہ نیکولاہوہ بۆ ئەو و دیسانہوہ لہوہوہ بۆ لای نیکولا و ئینجا پەلاماری دایہ نیکولا و بہ توورپہییہوہ ہاواری لیکرد:

- تو بۆچی پیشوہخت بہم بیرہ ئالۆزہتہوہ سہرم لی تیک دەدہیت؟
من ہیشتا پرسیارم لینہکردوویت کہ ئایا ئەقلت لہسہردا ماوہ یان نا۔
ئایا تو کوشتووتہ یان نا؟

نیکولا وتی:

- من کوشتوومن.. بہلگہم ہہیہ۔

- سہیرہ! بہچی کوشتوننت؟

- بہ تہور، لہ پیشا ئامادہم کردبوو۔

- چہندی پەلہیہ! بہ تہنیا بوویت؟

نیکولا لہ پرسیارہکە تینہگہیشت۔

- بہ تہنیا کوشتنت؟

- بہ تہنیا، میتکا ہیچی لہسہر نییہ و بەشداری ہیچی نہکردووہ۔

- باشه، له باره‌ی میتکاوه په له مه‌که! ئاه.. ئاخر، چۆن تو.. چۆن له نه‌رده‌وانه‌که‌وه هاتیته خواری؟ ئاخر، ده‌رگا‌وانه‌کان هه‌ردووکتانیاں پټکه‌وه دیبوو؟

نیکولا به‌په‌له، وه‌ک پټستر وه‌لامه‌که‌ی ئاماده کردییت، وتی:
- ئه‌م کاره من.. ئه‌وسا.. بۆ ر‌یونی له‌گه‌ل میتکا‌دا هاتمه خواری.
پۆرفیری به‌ توور‌ه‌یه‌وه هاواری کرد:
- باشه، راسته.

پاشان وه‌ک له‌گه‌ل خۆیدا له‌سه‌رخۆ بلیت: ئه‌مانه قسه‌ی ئه‌ونین.
له‌پ‌ر‌یک‌دا دیسانه‌وه چاوی به‌ ر‌اسکۆلنیکۆف که‌وته‌وه. دیار بوو هی‌ند به‌ نیکولاوه خۆی سه‌رگه‌رم کردبوو، که بۆ ماوه‌یه‌ک ر‌اسکۆلنیکۆفی به‌ ته‌واوی له‌ بیر نه‌ما‌بوو، وا ئیستا له‌پ‌ر‌یک‌دا هاته‌وه سه‌ر خۆی و ته‌نانه‌ت که‌مه‌کی‌کیش شله‌ژا. بۆیه پ‌ووی تیکرد و وتی:

- ر‌ادیون ر‌ومانو‌فیچ، برا گیان، ببووره، وا نابیت.. فه‌رموو ب‌رۆ.. تو کارت لی‌ره نییه.. من خۆیشم.. ده‌بینیت چ پ‌ووداویکی چاوه‌پ‌روانه‌ک‌راو دیته پ‌یشی.. تو فه‌رموو.

پاشان ده‌ستی گرت و به‌ره‌و لای ده‌رگا‌که ئاماژه‌ی بۆ کرد.
ر‌اسکۆلنیکۆف که‌ بی‌گومان هی‌شتا به‌ ته‌واوی له‌ مه‌سه‌له‌که نه‌گه‌یشته‌بوو، به‌لام ده‌رفه‌تی ب‌روا‌به‌خۆ‌بوونی جاریکی تر پ‌ه‌خسانده‌وه و وتی:

- ده‌ل‌ی تو چاوه‌پ‌ری شتیکی وانه‌بوویت؟

- تۆیش، به‌ر‌یزم، چاوه‌پ‌ری شتی وا نه‌بوویت، ب‌روانه ده‌ستت چۆن ده‌له‌رزیت! هه، هه، هه!

- تۆیش ده‌له‌رزیت پۆرفیری پ‌ترو‌فیچ.

- به‌ل‌ی منیش ده‌له‌رزم، چاوه‌پ‌ری شتی وانه‌بووم!

ئىدى ئەوان لەبەر دەرگاگە وەستابوون، پۇرفىرى ئارامى لىپرابوو،
چاوەرپى پۇشتىنى راسكۆلنىكۆڭى دەکرد.

لەپرىڭدا راسكۆلنىكۆڭى وتى:

- ئەى شتە چاوەرپواننەكراوەكەم پىشان نادەيت؟

- ئەمە دەلىيت، بەلام لە ترسا دانەچۆقەى پىكەوتبوو. ھە، ھە، بە

راستى گالتەجارىت، دەى، بە ئومىدى دىدار.

- بلى خوات لەگەل.

پۇرفىرى بە زەردەخەنەيەكەوہ كە لىوى شۆپکردبووہە وتى:

- ھەرچى خوا نەيكات نايىت، ھەرچى خوا نەيكات نايىت.

ئەو كاتەى راسكۆلنىكۆڭى بە ژوورى نووسىنگەكەدا تىدەپەرى،

سەرنجىدا كۆمەلىك لىى دەپوانن، لە ژوورى چاوەرپوانىدا، لە

ناوەراستى خەلكەكەدا، توانى دوو دەرگاوانى "ئەو" ئاپارتمانە بىيىت،

كە لەو شەوہدا پىشنىيازى بۆ كردن بىبەن بۆ لای پۇلىس، ئەو دووانە

وەستابوون و چاوەرپى شتىكىان دەکرد. بەلام ھەر ئەوہندەى پىى

نايە سەر نەردەوانەكان، سەرلەنوئ لە دواى خۆيەوہ دەنگى پۇرفىرى

پتروڭچى گوى لىبووہە. كە گەرايەوہ، بىنى لە دوايەوہ رادەكات و

ھانكەھانكىەتى.

- تەنيا وشەيەك، رادىون رومانوڭچى، لەبارەى ھەموو ئەم

رەوداوانەوہ. بىگومان ھەرچى خوانەيكات نايىت. وەلى بەھەرھال،

بەپىى ياسا، ناچارم ھەندىك شت لىپرسم. كەواتە پاشان يەكدى

دەبىنين، وانىيە؟

بەدەم قسەكانىەوہ بەرانبەر بە راسكۆلنىكۆڭى وەستابوو و

زەردەخەنەى دەکرد، ديسان دووبارەى كردەوہ: وانىيە؟

پىدەچوو بىەوئ شتىك بلىت، وەلى نەيدەتوانى.

پاسکولنیکوڤ که تەواو ورەى ھاتبوووە بەر و زۆر ئارەزووی
بەخۆنازینی دەکرد، وتی:

- تۆیش پۆرفیری پتروفيچ، دەربارەى ئەوەى که پوشت، بمبەخشە..
من تەواو رقم ھەستابوو.

پۆرفیری تا رادەيەک بە خۆشحالییەو دەوى قسەکانى ئەو کەوت و
وتی:

- گرنگ نییە، گرنگ نییە، خۆیشم، تۆزى رەقم، بەداخەو، بەداخەو،
باشە، کەواتە من و تۆ يەکتەر دەبینینەو، ئەگەر خوا بیکات زیاتر
يەکدى دەبینن.

پاسکولنیکوڤ بوى تەواو کرد:

- يەکتريش باشتەر دەناسین؟

- يەکتريش باشتەر دەناسین.

لەگەل ئەم قسانەدا پۆرفیری پتروفيچ چاوى کەمیک کز کرد و
دلگیرانە چاوى لە پاسکولنیکوڤ برى و وتی:

- ئیستا دەچیت بۆ ئاھەنگى لەدایکبوون؟

- دەچم بۆ بەخاکسپاردنى مردوو.

- وایە، بۆ بەخاکسپاردن! ئاگات لە تەندروستى خۆت يیت،
تەندروستى..

پاسکولنیکوڤ که بە پليکانەکاندا بەرەوخوار دەبووەو، وتی:

- بەلام من نازانم لای خۆمەو چ دوعايەکت بۆ بکەم!

دیسانەو پووى لە پۆرفیری کردەو و لەسەر قسەکانى پوشت:

- پیم خۆش بوو کارەکەت بەرەو پيش بروات، بەلام وا خۆت دەبينیت
کارەکەت چەند رسوايە!

پۇرڧىرى كە بۇ پۇيشتىن پۇوى وەرگىپابوو، زوو گۇيقۇلاغ بوو و
پرسى:

- بۇ پرسوايه؟

- ئىتر، تۇ ئەم نىكۇلا قۇرپەسەرەت وا ئازار داوہ - بىگومان بە
شىۋازى خۇت- تا كەوتۇتە دانپىنان. بىگومان شەوورپۇژ پىت وتوہ:
"تۇ پىاوكوژىت، تۇ پىاوكوژىت.. ئىستائىش كە دانى پىداناوہ، تۇ
جارىكى تر باوكى لە گۇر دەردينىت و پىي دەلىي: "درو دەكەيت، تۇ
پىاوكوژ نىت! مەحالە تۇ پىاوكوژ بىت! ئەمانە قسەنى تۇ نىن و فىريان
كردوويت! باشە، دواى ئەم ھەموو شتانە چۇن كارەكەت پرسوايى
نىيە؟- ھە، ھە، ھە! كەواتە ئاگادار بوويت كە ئىستا بە نىكۇلام وت كە
ئەو "قسەى خەلكى تر دەلىتەوہ؟"

- چۇن ئاگادار نەبىم؟

- ھە، ھە، ھۇشيارىت، ھۇشيارىت، سەرنجى ھەموو شتىك دەدەيت!
بە راستى بىرت تىژ و گالتهئامىزە، سەرنجى پىكەنىناوئىترىن شت
دەدەيت.. ھە، ھە! دەلىن لە نىو نووسەراندا گۇگۇل بەھرەدارترىن
نووسەرى لەم بابەتە بووہ.

- بەلى گۇگۇل^۱.

- بەلى، گۇگۇل.. باشە، بە ئومىدى دىدار..

پاسكۇلنىكۇف راست چووەوہ بۇ مالەوہ. ئەمەندە شەكەت بوو، ھەر
كە كەيشتە ژوورەكەى، لەسەر قەنەفەكەى كەوت. نىوسەعات مايەوہ
تا بحەسىتەوہ و بىر و ئەندىشەكانى كۇ بكاتەوہ. نەيوست لەبارەى

^۱ گۇگۇل (۱۸۰۹-۱۸۵۲) گەورە نووسەر و شاتۇكارى پروسى لە بەرھەمە

گرنگەكانى: پشكەر، پالتۇ، تاراس بولبا، گپانە مردووەكان. -و-

نيكولاوه هيچ خوى خەرىك بكات. ھەستى بە شپرزەيىھەكى سەخت
کرد، لە دانپيانانى نيكولادا نەيئيىھەكى سەرسوورھيئەر ھەيە، كە بە
هيچ جورىك ئىستا تىي ناگات.

بەلام دانپيانانى نيكولا شتيكى راست بوو، ئەنجامەكەى زور بە
روونى لەبەرچاوى خويدا بەرجەستە كرد: نەدەبوو ئەو درويە تا
سەر ھەر بە شاراوھيى بمينيئەو، ئەوسا جاريكى تر دىئەو ويزەى
ئەم، بەلام هيچ نەيئت تا ئەو كاتە ئازادە و دەيئت شتيك بۆ حالى
خوى بكات، چونكە مەترسيىھەكە ھەر لەئارادايە.

وھلى ئەمە تاكەى؟ بارودۆخەكە وردەوردە پرووناكتر دەبوو،
چونكە زور بە خيىرايى، كەوتەو بەسەرکردنەوھى ئەو قسانەى لەگەل
پورفيريدا كردبووى. ديسانەو ترس و لەرزى ليھيئاىو، بيگومان
ھيشتا لە ھەموو ئامانجەكانى پورفيرى تىئەگەيشتبوو، بۆيە
نەيدەتوانى گشت حسابەكانى ئەو بپيكتىت، وھلى بەشيكي ياريىھەكانى
كەوتبوونە روو، ديارە كەسيش لەم چاكتر نەيدەتوانى لەو بگات كە
شيوازي پورفيرى لەم ياريىھەدا تا چ رادەيەك بۆ شەخسى ئەم پر لە
مەترسيىھە. ئەگەر ھەنديكى ترى پيچوايە، لەوانەبوو ئەميش بە
تەواوى بيتە سەر چۆك و چى ھەيە بيليت. پورفيرى ھەر لە يەكەم
بينينەو بە تەواوى چوو بوو ناو رۆحى راسكولنيكوڤەو و
شارەزاي ئەو ببوو، كە راسكولنيكوڤ چەندە نەخۆش و شپرزەيە،
ھەرچەندە زور ھەنگاوى نەدەنا، بەلام لەسەرخۆ و بەدلييايىھەو
جيئيى خوى خۆش دەكرد. راستە راسكولنيكوڤ لەو ماوھەدا
بەرانبەر پورفيرى لە ھەنديك قسەدا تىكەوتبوو، وھلى ھيشتا
بەلگەيەكى سەلمينەرى نەدابوو بە دەستەو، ئەوھى ھەبوو، تەنيا
گريمانە و گومان بوو. وھلى ئايا ئەوھى ئىستا بە خەياليدا ديت،

راسته؟ ئايا ھەلە نىيە؟ پۇرفىرى ئەمىرۇ دەيوست بگاتە چ ئەنجامىك؟
ئايا لە راستىدا شتىكى ئامادە كىردىبوو؟ ئەي ئەو شتە چى بوو؟ ئايا
چاۋەرى شتىكى دەكرى يان نا؟ ئەگەر ئەو بەسەرھاتەي نىكۇلا پىش
نەھاتايە، چۇن ئەمىرۇ لە يەكتىرى جيا دەبوونەو؟

تا رادەيەك پۇرفىرى ھەموو شىۋازى كارەكەي خۇي ئاشكرا كىردىبوو،
ھەلبەتە پەلەي تيا بوو، ۋەلى بەھەرھال، شىۋازەكەي خۇي خىستىبوو
پوو، لاي راسكۇلىنىكۇف ۋا كەوتىبوو ۋە ئەگەر پۇرفىرى زانىارى
زىاتىرى لايۋايە، ھىچ گومانى تيا نەبوو كە دەيوت. ئەي ئەو شتە
چاۋەرواننەكراۋە چى بوو كە ئامازەي بۇ كىرد؟ گالتە بوو؟ بلىي
بەلگەيەكى سەلمىنەر نەيىت؟ يان شتىكى شاراۋە؟ ئەي پياۋەكەي
دوينى؟ ئەو چى لىھات؟ ئەمىرۇ لە كوي بوو؟ باشە ئەگەر پۇرفىرى
بەلگەيەكى سەلمىنەرى ھەبوۋايە، بىگومان دەبوو پەيوەندىيەكى
تەۋاي بە كابراي دوينىۋە ھەيىت..

راسكۇلىنىكۇف لەسەر قەنەفەكە دانىشتىبوو، سەرى دانەۋاندىبوو،
ئانىشكى نابوۋە سەر ئەژنۇي ۋ دەموچاۋى خىستىبوو ناۋ لەپىيەۋە.
موۋچىركىكى توۋرەيى بە ھەموو لەشىدا دەگەر، لە دوايىدا ھەستا،
كلاۋەكەي ھەلگىرت، بىرى كىردەۋە ۋ بەرەۋ لاي دەرەكە چوۋ.

راسكۇلىنىكۇف ھەستى ئەۋەي تىگەرپابوۋ كە لايەنى كەم دەتوانىت
ئەمىرۇ بە بى سەرئىشە يىت. لەپرا لەناۋ دلىدا ھەستى بە خوشى كىرد،
ھەزى دەكرى زووتر بگاتە لاي كاترىنا ئىقانۇفنا. بىگومان بۇ لە
گۇرپانى تەرمەكە دىرەنگ كەوتىبوو، بەلام بۇ رىۋپەسىمى داۋەتىي
پىرسەكە ھىشتا دەرەت مابوۋ، بىگومان لەۋى سۇنياش دەيىنىت.

راسكۇلىنىكۇف ۋەستا، بىرىكى كىردەۋە ۋ زەردەخەنەيەكى بىمارانەي
كەۋتە سەرلىۋ، دىسانەۋە لەگەل خۇيدا كەۋتەۋە قسە:

- ئەمىرۇ! ئەمىرۇ! بەلى، ھەر ئەمىرۇ، دەپىت بەم جۆرە..
كە ويستى دەرگاگە بىكەتەو، دەرگاگە لە خۆيەو، دەرگاگە تىكەوت،
پاسكولنىكوڭ موچرىكى پىداھات و گەرايەو، دواو، دەرگاگە
لەسەرخۇ و بىدەنگ دەكرايەو و لەپرىكا دەموچاوىكى لىدەركەوت.
دەموچاوى ئەو زەلامەي دويىنى لەژىر زەويىيەو ھەلقولابوو، كابرا
لەبەر دەرگاگەدا وەستا، نىگايەكى بىدەنگى پاسكولنىكوڭى كرد و
ھەنگاوى نايە ناو ژوورەكەو، ھەروەك دويىنى وابوو، بە ھەمان
داروبار و جلو بەرگەو، وەلى لە دەموچاوى و پوانىندا گۆرانىكى
گرىگ دياربوو، ئەمىرۇ غەمگىنتر دەھاتە بەرچاوى. دواي كەمىك
وستان، ھەناسەيەكى قوولى ھەلكىشا، تەنيا ئەوئەندەي مابوو كە
پوومەتى بگىتە ناولەپى دەستى و سەرى بخات بە لايەكدا بو ئەوئەي
تەواو لە پىرىژنىك بىكات.

پاسكولنىكوڭ كە لە شوينى خويىدا وشك ببوو لىي پرسى:
- چىت دەويت؟

پياو كە دەنگى لىتو، نەھات، دواي كەمىك بەرپىزەو، خۆي تا نىزىك
زەويىيەكە چەماندەو، تا ئەو رادەيەي پەنجەي دەستى راستى بەر
زەويىيەكە كەوت.

پاسكولنىكوڭ ھاوارى كرد:

- تۇ چى دەكەيت؟

- پياو كە لەسەرخۇ وتى:

- مەن تاوانبارم.

- تاوانبارى چىت؟

- تاوانبارى ئەو بىروباو، شەپئەنگىز و زالمەنيەي كە ھەمە.
ھەردووكيان لەيەكديان پوانى.

- نارپهحت بووم، ئه و کاتهی که هاتیت و وایزانم که میکیش
سه رخوش بوویت، داوات له ده رگاوانه کان کرد بتهن بۆ لای پۆلیس
و چهند پرسیاریکت ده ربارهی خوین کرد، نارپهحت بووم که گوینان
نه دایتی و به سه رخوشیان زانیت، هیند نارپهحت بووم خه و م
لینه که وت، له بهر ئه وهی شوینه که تم ده زانی، دویننی هاتم و هه و الم
پرسیت..

پاسکولنیکوڤ که یه کسه ر شته کانی وه بیر هاته وه، قسه کانی پییری و
پرسی:

- کی هات؟

- من، چونکه سووکایه تیم پیکرد بوویت.

- که واته تو له و ئاپارتمان دایت؟

- به لئ، من له ویدا، له هه مان کاتدا له ناو ده رگا که دا له گه لیاندا
وه ستابووم، ئه لئیی له بیرت نه ماوه؟ من له وئ له کۆنه وه کاری
که و لدوورین ده که م، ئیمه هه ر له ماله که ماندا ئه و کاره ده که یین.. به
راستی له هه موویان زیاتر من نارپهحت بووم..

له پریکدا پاسکولنیکوڤ هه موو به سه رهاته که ی سئ پوژ له مه و بهر که
له بهر ده رگا که پووی دابوو، هاته وه بیر، بیری که و ته وه که بیجگه له
ده رگاوانه کان، له و جیگایه دا چهند که سیکی تریش وه ستابوون و
ژنیشیان تیابوو. بیری که و ته وه که ده نگیک پیشنیازی کرد راسته وخۆ
ئهم ببه ن بۆ به ریوه به رییتی پۆلیس، نه یده توانی ده موچاوی ئه و
که سه ی قسه که ی کردبوو، به یینته بهرچاوی، ئیستایش هه ر
نه یده ناسی، وه لئ ده یزانی که وه لامیکی ئه و زه لامه ی داوه ته وه و
پووی بۆ لای وه رگێراوه..

کهواته، ئەمە هەموو بەسەرھاتە تراژیدیەکی دۆینی بوو! لە هەمووی خراپتر ئەوەبوو کە نزیک بوو تیا بچیت، خەریک بوو بە هۆی مەسەلەیهکی نابووت و بێنرخەوه خۆی لەناو بەریت. دیارە ئەم زەلامە بێجگە لە کێشەیی خانوو بەکرێگرتن و قسەکردن لەبارەی خۆینەوه هیچی تری پێنیه، بێگومان پۆرفیرییش هیچ لە هەمانەکیدایا نیه، بێجگە لە مەسەلەیی هورپاوەکردنە کە نەبیت، چ بەلگەیهکی راستی، جگە لە لایەنی "سایکۆلۆژی" کە ئەویش دوو سەری هەیه، شتیکی تری دروستی پێنیه. ئەگەر شتی تری دەست نەکەویت، (نایشیبت دەستی بکەویت، نابیت و نابیت).

ئەی ئیتر دەتوانن چی لەگەڵ ئەمدا بکەن؟ چۆن دەتوانن تاوانەکی بەسەردا ساغ بکەنەوه، تەنانهت ئەگەر بێشیگرن؟ پێدەچیت پۆرفیرییش تازە شتیکی لەبارەی چوونی ئەم بۆ ئاپارتمانە کە زانیبیت و تا ئێستا ئاگای لە هیچ نەبووبیت، راسکۆلنیکۆف کە لەپریکدا ئەم بیرۆکەیه بەسەریدا تێپەری، هاواری کرد:

- کەواتە تۆ بوویت ئەمڕۆ بە پۆرفیریت وت کە.. کە من هاتبووم؟

- کامە پۆرفیری؟

- دادوهری لیکۆلەرەوه.

- من پیم گوت، ئەوسا دەرگاوانەکان نەچوون، بەلام من چووم.

- ئەمڕۆ؟

- لە پیش تۆدا، دەقیقەیهک لە پیش تۆوه لەوێ بووم و هەموو شتیکم

بیست. بینیم چۆن ئازاریان دەدايت.

- لەکۆی؟ چی؟ کێ؟

- لەوێ، لە پشت دیوارەکەوه، هەموو وەختە کە لەوێ دانیشتبووم.

- سەيرە؟ كەواتە "شتە چاۋەرۋاننەكراۋەكە" تۇ بوۋىت؟ ئاخىر چۈن شتى ۋا دەبىت؟

كابرا وتى:

- كە بىنىم دەرگاۋانەكان گوى لە قسەم ناگرن و دەيانوت درەنگە و پەنگە تازە كاتى دادوەر ناجۆر بىت كە بۇ زوو نەچۋوینەتە لاي، نارەحت بووم، تەنانت خەوم لە خۆم حەرام كرد و كەوتە تاقىيات. كە دويىنى شتىكم لەم ناۋە دەست كەوت، ئەمۇ چووم، يەكەمجار كە چووم، لەوى نەبوو، دواى سەعاتىك پۇشتمەۋە، گويان پىنەدام، جارى سىيەم، پىگەياندام، ئەوسا ھەرچى ھەبوو نەبوو بۆم باس كرد، ئەو لە ژوورەكەيدا كەوتە پىاسە، مشتى بە سنگيا دەكىشا و دەيوت: "چ بەلايەكم بەسەردىنن پىگرىنە؟! ئەگەر ئەمەم بزانايە پۇلىسم دەنارد و دەمگرت" پاشان لە ژوورەكە دەرپەرى، يەكىكى بانگ كرد و لە سوۋچىكدا كەوتتە قسە، دواى ھاتەۋە لام و كەوتە تاقىيات و جويىندان، گەلىك سەرزەنشتى كردم، من ھەموو شتىكم پىوت، باسى ئەۋەيش كە تۇ نەتویرا ۋەلامى پرسىارەكانم بدەيتەۋە و ھەر نەشتناسىم، دىسانەۋە بە ناۋ ژوورەكەدا كەوتەۋە پاكەپاكە و بە سنگدا كىشان، توورەوترو ئەمسەروئەوسەرى دەكرد و كە ھەۋالى ھاتنى تۆيان دايە، وتى: "بۇ پشت تيغە ديوارەكەۋە، لەوى دابنىشە و ھەرچىت بىست، نابىت بجوليت" خويشى كورسىي بۇ ھىنام و دەرگاگەي لەسەر بەستم، وتى: "پەنگە تۆيش بانگ بكەم" بەلام كە نىكۆلايان ھىنا، دواى پۇششتنى تۇ منى ھىنايە دەرەۋە و وتى: "جاريكى تر دەتھىتمەۋە ئىرە و دىسانەۋە ھەندىك پرسىارى ترت لىدەكەمەۋە".

- كە تۇ لەوى بوۋىت، ھىچيان لە نىكۆلا پرسى؟

- که تۆی رەوانە کرد، منیشی رەوانە کرد و کەوتە لیکۆلینەوہ لەگەل نیکۆلا.

کابرا وەستا و لەپرا دیسانەوہ دانەویەوہ تا پەنجەى بەر زەوى کەوت.

- لیم ببوورە تۆمەتبارم کردیت، رقم ههستاوو.

پاسکۆلنیکۆف وەلامى دایەوہ:

- خوا لیت ببووریت.

کە ئەمەى وت، کابرا دیسانەوہ دانەویەوہ، بەلام نەک وەک جارى پێشوو، بەلکو تا ناوقەدى. لەسەرخۆ گەرایەوہ و چووہ دەرى.

پاسکۆلنیکۆف کە لەبەر خۆیەوہ دەیوتەوہ "هه‌مووی دوو سەرى هەیه، ئیستا هه‌موو شتیک دوو سەرى هەیه" لە جاران چالاکتر لە ژوورەکە چووہ دەرەوہ و پاشان لەو کاتەدا کە لە پلیکانەکانەوہ دەچووہ خواری بە زەردەخەنەیه‌کى رکاوییه‌وہ وتی: "ئیمە دیسانەوہ لەم‌لانی‌داین!" بەلام رکه‌کەى بەرەوروی خۆى بوو، چونکە بە بیزاری و شەرمەوہ بیرى لەو و بیرى لەو (ترستۆکییه‌ى) خۆى دەکردەوہ کە لەمەوبەر بالى بەسەریدا کیشابوو.